

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 103 / III Legislatura / Vuitè període

Dijous, 26 de setembre de 1991

Presidència del Molt Honorable
Sr. Joaquim Xicoy i Bassegoda

Sessió Plenària núm. 76

Segona reunió

SUMARI

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a tres quarts de deu del matí i sis minuts.

Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu (Continuació.)

Posició dels grups

Posició de l'A. P. del Centre Democràtic i Social: *I. Sr. Latorre (CDS) (p. 5187).*

Posició de l'A. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya: *I. Sr. Colom (ERC) (p. 5190).*

Resposta conjunta: *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 5193).*

Rèplica: *I. Sr. Latorre (CDS) (p. 5195) i I. Sr. Colom (ERC) (p. 5196).*

Contrarèplica conjunta: *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 5197).*

Posició del G. Mixt: *I. Sr. Ayguadé (M) (p. 5199), I. Sr. Pere (M) (p. 5200) i H. Sr. Hortalà (M) (p. 5202).*

Resposta conjunta: *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 5204).*

Rèplica: *I. Sr. Ayguadé (M) (p. 5207) i H. Sr. Hortalà (M) (p. 5208).*

Contrarèplica conjunta: *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 5209).*

Posició del G. P. Popular: *I. Sr. Vidal-Quadras (P) (p. 5210).*

L'I. Sr. Obiols (S) intervé per al·lusions (p. 5214) i l'I. Sr. Vidal-Quadras (P) li respon (p. 5215).

Resposta: *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 5215).*

Rèplica: *I. Sr. Vidal-Quadras (P) (p. 5218).*

Contrarèplica: *M. H. Sr. President de la Generalitat (p. 5219).*

La sessió se suspèn a dos quarts de tres de la tarda i un minut i es reprèn a tres quarts de cinc de la tarda i deu minuts.

Posició del G. P. d'Iniciativa per Catalunya: *I. Sr. Ribó (IC)* (p. 5220).

Resposta: *M. H. Sr. President de la Generalitat* (p. 5225).

Rèplica: *I. Sr. Ribó (IC)* (p. 5228).

Contrarèplica: *M. H. Sr. President de la Generalitat* (p. 5229).

Segona rèplica: *I. Sr. Ribó (IC)* (p. 5233).

Posició del G. Socialista: *I. Sr. Obiols (S)* (p. 5233).

Resposta: *M. H. Sr. President de la Generalitat* (p. 5237).

Rèplica: *I. Sr. Obiols (S)* (p. 5246).

Posició del G. P. de Convergència i Unió: *I. Sr. Escudé (CiU)* (p. 5248).

La sessió se suspèn a les nou del vespre.

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 76.2

La sessió es reprèn a tres quarts de deu del matí i sis minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat dels I. Srs. Vice-presidents Primer i Segon, de l'I. Sr. Secretari Primer i de les I. Sres. Secretàries Tercera i Quarta. Assisteix la Mesa l'Oficial Major.

Al banc del Govern seu el M. H. Sr. President de la Generalitat, acompanyat de tots els H. Srs. Consellers.

Debat sobre l'orientació política general del Consell Executiu (Continuació.)

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

El debat prosseguirà amb les intervencions dels representants dels grups parlamentaris i de les agrupacions parlamentàries, que tindran un temps de trenta minuts, els grups, i vint-i-dos minuts i mig, les agrupacions. L'ordre d'intervenció serà de menor a major.

Per l'Agrupació parlamentària del CDS, té la paraula l'il·lustre Diputat senyor Latorre.

El Sr. LATORRE: Senyor President, senyores diputades, senyors diputats, avui fa justament un any començava jo la meua intervenció en el debat de política general de l'any passat fent una referència al nostre desig que el procés d'obertura iniciat l'any anterior als països de l'est d'Europa portés indefectiblement a la consolidació de la llibertat i de la democràcia en aquests països. Certament, moltes coses han passat en un any. S'ha avançat, i s'ha avançat molt —potser no tant com prevèiem al principi des de consideracions nítidament optimistes—, en el procés d'unificació alemanya. Ha esclatat el conflicte del golf Pèrsic, que, com tot conflicte bèl·lic, és en si mateix indesitjable, tant pel que representa en pèrdua de vides humanes com per la seva repercussió negativa en les economies, en aquest cas de gairebé tot el món. S'ha produït també, en qüestió d'hores, la pràctica desintegració de la Unió de les Repúbliques Socialistes Soviètiques; s'ha produït tota una onada independentista, que ha provocat la caiguda del partit comunista de l'URSS; s'està produint l'ingrés de les repúbliques bàltiques en els organismes internacionals, i s'està produint, també, una guerra civil a Iugoslàvia —deixin-me dir que jo considerava Iugoslàvia com un país que, a mi, em satisfecia particularment per la forma gradual com havia estructurat els seus nivells diferents d'autonomia política—, una guerra civil, dic, que porta ja comptabilitzats més de tres mil morts, i que molt probablement generarà la independència de Croàcia i Eslovènia.

Tots aquests fets són la constatació evident de l'existència d'un veritable terratrèmol polític, l'epicentre del qual..., més ben dit, la línia de màxima acció del qual, caldria situar-la en la línia de contacte entre el món occidental lliure i els països que fins ara han estat mancats de llibertat i amb economies estatallitzades. Terratrèmol polític que, en part, ens ha afectat a nosaltres, i de forma curiosa.

M'explicaré: ens ha afectat perquè el fenomen ens ha d'afectar, perquè no podem tancar els ulls davant el doble fenomen de l'esclat dels nacionalismes ni de la periclitació dels règims comunistes. L'ocasió és bona per obrir, per aprofundir, a casa

nostra, en el gran debat dels fets nacionals, de tots els fets nacionals, però, evidentment, això s'ha de fer des de la racionalitat, no des de la visceralitat ni des d'actituds que, moltes vegades, podrien considerar-se com a esperpèntiques. Perquè no és seriós, senyores diputades i senyors diputats, aprofitar els fets de l'est d'Europa per tal d'intentar trobar —inútilment, per cert— paral·lelismes o analogies entre aquelles situacions i les que vivim a Catalunya. Perquè no és seriós aprofitar aquests fets per tal d'intentar, des de posicions polítiques del mateix ordre numèric de magnitud de la que nosaltres podríem representar en aquesta Cambra, per tal d'intentar, dic, grandiloqüentment, declaracions —bàsicament, això sí, en petits i mitjans municipis— d'independència de Catalunya o del dret de gaudir-ne immediatament. Perquè no és seriós, tampoc, aprofitar la supina ignorància que sobre aquestes qüestions han palestat, una vegada més, una part molt significativa dels mitjans de comunicació madrilenys per tal d'exagerar les veritables dimensions dels fets a casa nostra. Perquè no és seriós tampoc que algun partit que no fa massa temps s'escandalitzava amb el contingut del títol vuitè de la Constitució ara voti a favor de la independència de Catalunya en un municipi de l'Alt Maresme —que, per cert, a l'estiu s'acostuma a omplir d'alemanys. Tot això podrà ser legítim, ho és, però no és seriós.

Doncs bé, per enfrontar aquesta qüestió en aquest últim debat de política general de la present legislatura no podem deixar de valorar l'últim període de dotze anys com el més llarg, en els darrers temps de la història de Catalunya, quan es parla de vigència d'institucions pròpies. L'actual Estatut, l'Estatut de Sau, és el text polític d'abast català que ha tingut una supervivència més llarga en els darrers segles. Històricament, l'anhel del poble català per la seva llibertat i pel seu autogovern s'havia plasmat, al llarg dels anys, en fets tals com la redacció de les Bases de Manresa, el 1892 —al març farà un segle—, o la redacció, el 1918, d'un Estatut de Catalunya per part de la Mancomunitat, o de l'Estatut de Núria del 32, que va restar congelat des de l'octubre del 34 —el Sis— fins al febrer del 36.

Els que el 1979 vàrem votar l'Estatut avui vigent, amb l'esperança que finalment dotaríem de ple contingut les institucions democràtiques de Catalunya, començarem a perdre-les a partir de 1982, després del triomf democràtic del Partit Socialista a les eleccions generals. El procés de redacció de l'Estatut i la seva negociació no van ser fàcils, donat el marc polític que vivíem llavors. Però ara, el que cal saber, en un moment en què el desenvolupament del nostre nivell d'autogovern és nítidament insatisfactori, el que cal saber, dic, és si és possible corregir les nostres restriccions autonòmiques, produïdes tant per la promulgació de lleis estatals complementàries com pel desenvolupament i interpretació jurídica de la Constitució, i, sobretot, si es pot corregir l'actitud del Govern central socialista. Sembla evident que no es pot seguir mantenint una situació de conflicte permanent entre el Govern de Madrid i el Govern català. Per a nosaltres el tema és tan important que no es pot deixar la seva resolució a improvisacions parcials ni a precipitades decisions unilaterals.

Creiem sincerament que l'Estatut de Sau pot tenir una interpretació suficientment àmplia com perquè hi tingui cabuda el marc desitjable d'autogovern de Catalunya. Creiem que l'Estatut pot ser —és, encara— una eina suficient, si totes les forces polítiques catalanes entenem que el disseny de l'Estat és el d'un estat amb tres nivells de govern i que la construcció de Catalu-

nya és una tasca de tots els catalans, representats per totes les forces polítiques presents en aquest Parlament, i no només d'una, per molt que tingui avui la majoria absoluta. I ho creiem perquè entenem, des de consideracions estrictament pragmàtiques, que competències en matèria de seguretat ciutadana i sistema de finançament adequat són els elements definitoris per a mesurar la diferenciació entre autonomia política i descentralització administrativa.

Doncs bé, des d'aquesta afirmació, és l'Estatut un element restrictiu de l'autonomia de Catalunya, o és la seva lectura restrictiva? Permet l'article 13 de l'Estatut —aquell que regula la creació de la policia autonòmica— que Catalunya pugui dotar-se d'un cos de Mossos d'Esquadra efectiu i eficaç, o és la manca de voluntat política del Govern socialista el que impedeix el desenvolupament ple de la nostra policia? El 9 de maig de 1985 totes les forces polítiques catalanes —excepció feta de la llavors reticent Aliança Popular— es van posar d'acord en un model policial per a Catalunya, segons el qual les forces de seguretat de l'Estat assumirien les funcions policials supraautonòmiques, i es reservava la resta per a les policies locals, que desplegarien la seva acció en els municipis, comptant amb el suport dels mossos d'esquadra, els quals assumirien també la resta de competències d'ordre públic i seguretat ciutadana a Catalunya. Un any després, el Congrés de Diputats aprovà la Llei de Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat, que en la pràctica ha suposat un fort impediment per al desenvolupament del model policial aprovat pel Parlament català.

La realitat policial de la Catalunya d'avui s'exerceix per un total d'uns 25.000 agents policials, dels quals una mica més de 1.000 —crec que són 1.120— són mossos d'esquadra; al voltant de 7.000 pertanyen a les policies locals, i la resta són membres de la Policia Nacional i de la Guàrdia Civil. Aquestes xifres, almenys en l'àmbit quantitatiu, són prou indicatives de la mínima importància que avui, i en matèria de seguretat ciutadana, tenen els Mossos d'Esquadra.

Però el que és encara més preocupant és l'exagerada lentitud amb la qual s'està produint l'assumpció de les competències per part dels Mossos d'Esquadra. Efectivament, han transcorregut més de sis anys des de l'aprovació per aquest Parlament del model policial per a Catalunya, i poc s'ha avançat en el seu desplegament. Ha transcorregut ara més d'un any i mig des que el Ministeri de l'Interior i el Departament de Governació acordaren uns textos que van ser aprovats per la Junta de Seguretat de Catalunya, el 21 de febrer de 1990, mitjançant els quals es fixaven criteris de coordinació i de delimitació entre les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat i els Mossos d'Esquadra, i també el criteri de finançament de la nostra Policia Autonòmica, i encara no s'ha posat en pràctica pràcticament res dels primers i, es continua discutint sobre els diners, pel que fa al finançament. I ja que parlem de finançament, parlem de finançament de la nostra autonomia.

És l'Estatut un element restrictiu del grau de finançament de la Generalitat de Catalunya, o és l'aplicació de criteris restrictius per part del Govern socialista el que el fan insatisfactori? El finançament autonòmic no s'ha d'abordar exclusivament des de la vessant purament administrativa, sinó des de la vessant d'una garantia de suficiència econòmica perquè Catalunya pugui desenvolupar, a través de les seves institucions, aquelles competències que l'Estatut i la Constitució li atorguen.

A hores d'ara, ja són poques les competències que queden per transferir a l'Administració de la Generalitat, però som lluny de poder-les assumir des del punt de vista de la plena efectivitat en la seva execució. L'experiència de dotze anys d'Estatut, en la perspectiva de la reforma fiscal a l'Estat espanyol i en la perspectiva també de l'acabament del període provisional de finançament, el 31 de desembre d'enguany, fa imprescindible el fet de plantejar-se seriosament un nou sistema de finançament autonòmic que ens permeti el desenvolupament de les nostres competències i que garanteixi els quatre principis: de suficiència econòmica, d'autonomia financera, de solidaritat amb la resta de les comunitats autònomes i de co-responsabilització fiscal.

La suficiència econòmica ha de garantir un volum similar per a cada comunitat autònoma —volum similar i *per capita*— en funció de les competències efectivament assumides. I aquí hem de dir que Catalunya és la segona autonomia amb menys recursos per habitant entre totes les comunitats del 151. Efectivament, amb dades de 1991, Catalunya té, percepció, el 94% de la mitjana d'aquestes comunitats, mentre que la Comunitat Valenciana, que és la menys dotada, té el 85,6, i Canàries, la més ben tractada, el 127,2, per més que s'ha de dir que la situació ha millorat des de l'any 87, en què teníem el 91,8. És a dir, hem millorat 2,2 punts.

Si comparem la nostra situació amb la del País Basc i amb la de Navarra, la situació d'aquestes comunitats i, en particular, Catalunya, no resisteix cap comparació seriosa: per cada 100 pessetes —en feia esment ahir el President— de què disposa el País Basc, la mitjana de les comunitats autònomes de l'article 151 en tenen 52,80, i Catalunya, 50,90.

L'autonomia financera —segon principi— pròpia respecte als ingressos, no seria tant una conseqüència de la iniciativa legislativa pròpia —no tindria sentit avui que es parla de l'harmonització fiscal europea—, però sí de disposar i de gestionar la majoria dels rendiments dels tributs que es generen a Catalunya, i incidir sobretot en l'autonomia, en el finançament de les despeses, a partir d'una participació més activa en el disseny de les grans polítiques sectorials espanyoles. Perquè sigui efectiva l'autonomia financera és necessari que existeixi, tant a nivell d'ingressos com a nivell de despeses i, per tant, s'ha de tendir a la progressiva desaparició de les transferències finalistes i s'ha d'apurar al màxim la capacitat de generar ingressos propis en aquest marge que permeti la limitació de la pressió fiscal conjunta de tot l'Estat espanyol.

Ser solidari sempre és difícil, ser-ho fiscalment pràcticament és impossible. Certament, Catalunya paga i ha de pagar més diners en impostos que no pas els retornen en forma de despesa pública. Aquesta és una característica que comparteixen gairebé tots els països i regions relativament més rics en relació amb una hisenda central. Sembla lògic que essent Catalunya un país amb renda més alta que la mitjana, contribueixi també més que la mitjana i rebi potser relativament menys, i, per tant, el resultat sigui una balança fiscal de signe deficitari per a Catalunya. I deixi'm expressar, senyor President, la meua preocupació pel llançament d'una sèrie de dades que vostè va projectar, primer en mitjans de comunicació, avui a la Cambra, corresponents a una publicació que vostè i jo coneixem i que corresponen a dades simplement parcials. Quan es parla que paguem el 19 i rebem el 13; això és una dada parcial: no inclou, com vostè

perfectament sap, totes les dades corresponent que podrien, fins i tot, empitjorar la dada, no dic el contrari, perquè com que no tenim més elements de judici, no té tot el sector públic estatal que mou, com vostè sap, set bilions de pessetes l'any. Com sembla lògic també que Espanya, que és un país relativament més pobre, contribueixi relativament menys que els altres països al pressupost comunitari i, en canvi, rebi relativament més.

L'actual sistema de finançament de les comunitats autònomes, que ara ha de finalitzar, comporta a la pràctica una co-responsabilitat fiscal per part d'aquestes. De fet, la fórmula establerta és un desincentiu a millorar la recaptació. Amb dades de 1989, la recaptació de tributs estatals a Catalunya ha estat de, pràcticament, dos bilions de pessetes, amb un increment del 21% respecte de l'assolida l'any 88; del total recaptat, les delegacions provincials del Ministeri d'Economia i Hisenda van recaptar el 24%, mentre que l'Administració de la Generalitat únicament recaptà el 6% restant.

Avançar i avançar significativament en la co-responsabilització fiscal significa per a nosaltres el manteniment dels impostos que fins ara té cedits l'Administració central a l'Administració de la Generalitat; és a dir: successions, donacions, transmissions patrimonials, actes jurídics procedimentals, etcètera; i significa també la cessió a la Generalitat que demanem: la cessió del rendiment, recaptació i gestió de l'Impost del Rendiment de les Persones Físiques; impost que, a més de la seva importància, té en comú amb els esmentats anteriors la característica de la localització per residència, tenint en compte, a més a més, la disposició d'un conjunt d'informació d'elements tributaris complementaris que permetran una més gran eficàcia en la gestió i inspecció dels tributs.

En definitiva, doncs, i resumint, si com dèiem al principi seguretat ciutadana i sistema de finançament adequat són els elements definitoris de la mesura del grau d'autonomia d'un país, aquestes breus reflexions que hem exposat davant la Cambra ens reafirmen en el convenciment que l'actual marc estatutari encara dona per a molt en l'aprofundiment del nostre nivell d'autogovern; si veritablement —això sí— existeix la voluntat política per part de tots d'extreure'n totes les possibilitats.

Avui, una vegada més —i han estat moltes, senyor President— vostè feia esment a la interpretació que a vostè li agradava —i a mi, òbviament també— de l'Estatut que es feia l'any 79; m'estalviaré de comentar, senyores diputades i senyors diputats, qui era el President del Govern de l'Estat, l'any 1979.

No volem sacralitzar els textos legals ni la Constitució ni l'Estatut; no tenim por a reformar tot allò que calgui reformar; acabem de dir que avui per avui no considerem necessària la reforma de l'Estatut i, en tot cas, quines serien avui les veritables possibilitats d'èxit d'una proposta en aquest sentit? Perquè moltes vegades, des d'alguns fòrums polítics es llancen a l'aire propostes que, pel que sembla, no tenen més objectiu que l'obtenció d'un titular que crida l'atenció en alguns mitjans de comunicació. Una hipotètica proposta de reforma estatutària necessària en la seva fase final i definitiva el vot favorable del Congrés dels Diputats, on es dona, avui per avui, la correlació de forces que es dona. I pregunto —deixi'm dir-ho ingènuament—: a partir de quins mecanismes miraculosos podríem aconseguir un nou Estatut més favorable, si necessitem els vots d'una pràctica majoria, que és precisament la majoria que està fent la lectura restrictiva d'aquell Estatut?

Senyores diputades, senyors diputats, cal introduir importants elements de pragmatisme en tots els discursos polítics; cal millorar l'entesa institucional entre tots els nivells; cal eliminar el mutu dèficit de confiança, el dèficit de confiança entre Madrid i Barcelona, també entre ambdós costats de la plaça de Sant Jaume; cal donar a conèixer Catalunya a Espanya com a mètode superador de vells i mutus recels; i cal donar a conèixer Espanya a Catalunya; i sobre aquest particular m'hauran de deixar dir que, que jo recordi —podria estar equivocat, però penso que no—, encara Felipe González no ha visitat Catalunya com a President del Govern.

I cal, finalment, millorar en alguns casos el nivell de respecte institucional. En uns moments com els actuals, en què el fantasma de la pressió amenaça amb continuar colpejant els fonaments de les nostres institucions democràtiques, crec que a totes les forces polítiques se'ns ha d'exigir un esforç suplementari per tal de salvaguardar-les.

Des d'aquesta perspectiva, em va semblar molt positiva la demanda, l'exigència —diria jo— que va fer ahir el President de la Generalitat que aquesta institució nostra sigui considerada com el que també és, és a dir, com a Estat, i que el seu President tingui la consideració d'allò que també és, el representant ordinari de l'Estat a Catalunya. De la manca de respecte institucional, en podríem citar, malauradament, molts, d'exemples; ahir el President en va esmentar algun. En citaré un que afecta, i crec que greument, la credibilitat d'alguna força política a l'hora d'establir pactes i acords, amb independència de quin sigui el seu abast. A l'inici de la present legislatura, mercè a la voluntat política del Partit dels Socialistes de Catalunya que la composició del Consell d'Administració de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió fos al més plural possible, es va arribar a un acord en aquest Parlament, del qual som coneixedors tots els grups de la Cambra, segons el qual un lloc en l'esmentat Consell d'Administració, cedit pel Partit Socialista de Catalunya, seria ocupat per un representant d'Esquerra Republicana durant la primera meitat de la legislatura, i per un representant del Centre Democràtic i Social en la segona meitat. Doncs bé, la reiterada negativa d'Esquerra Republicana a complir els públics compromisos assolits ens porta a la desagradable obligació d'aprofitar aquesta solemnitat en la celebració del debat de política general de denunciar públicament una actitud que conculca els més elementals principis de funcionament democràtic entre forces polítiques, i posa seriosament en perill la possibilitat futura d'assolir altres tipus de pactes i acords.

Aquesta apropiació indeguda d'un càrrec públic posa de manifest un greu menyspreu per part dels mètodes d'acord inherents a la democràcia. Mai no hauríem pensat que un partit amb la seva tradició democràtica i tan unit a la història recent de Catalunya pogués adoptar aquesta mena d'actitud, molt més pròpia de persones sense principis que d'un partit que constitueix un important actiu de la història política de Catalunya. Si és per dur a terme aquest tipus d'actituds que alguns volen la independència de Catalunya, pobre Catalunya independent!

Gràcies, senyor President, senyores diputades, senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Latorre.

Per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula l'Il·lustre diputat senyor Àngel Colom.

El Sr. COLOM: Senyor President, senyores diputades, senyors diputats, aquest debat de política general, el darrer d'aquesta legislatura, ens ve marcat per dos fets ben clars per a tothom: per un cantó, el recent debat sobre el futur de Catalunya i sobre el futur d'Espanya que, des dels mitjans de comunicació, des dels ajuntaments i des de sectors importants de la societat civil s'ha anat fent en aquestes darreres setmanes, i que continua; i, per l'altre cantó, pel fet obvi de la proximitat de les properes eleccions al Parlament de Catalunya. És, per tant —i tots ho sabem—, un debat en aquesta doble clau. I precisament en aquesta doble clau els parlo des de la legitimitat de representar l'única força política que fins avui —que fins avui— s'ha declarat clarament per la independència del nostre país. I això no vol dir, però, que sortosament no hi hagi altra gent, molts altres ciutadans de tots els partits polítics, que a Catalunya volen també la independència; només hem de veure els regidors del Partit Socialista, per exemple, que en molts ajuntaments han votat favorablement per al dret a la independència, o alguns d'Iniciativa per Catalunya, o una bona colla de regidors de la seva coalició, de Convergència i Unió i, fins i tot, alguns del senyor Vidal-Quadras, en alguns pobles. I no n'hem vist del CDS perquè no se'n troben, perquè si no possiblement també ho haurien fet.

Ahir es varen sentir en aquest Parlament paraules i conceptes que des del final del franquisme i fins avui només els havíem pronunciat en aquest hemicle els diputats d'Esquerra Republicana de Catalunya. Celebrem que en boca del Molt Honorable President de la Generalitat de Catalunya ara sigui el grup majoritari de la Cambra qui els pronunciï, qui pronunciï en aquest hemicle el dret a l'autodeterminació, la llibertat de totes les nacions d'Europa. Si més no hem de constatar que quelcom ha canviat a Catalunya.

Del vostre discurs en podem compartir, President, en part, la vostra anàlisi europea quan dieu que darrerament ha trontollat la idea que les fronteres eren intocables i que els estats eren el valor suprem de tota organització política, o quan afirmeu que s'ha de tenir en compte els drets individuals i els drets col·lectius. Hem d'afegir-hi, però, la importància dels drets socials; drets socials que ahir vàreu oblidar totalment. És clar que Europa ha iniciat un ràpid i interessant procés de reestructuració política i territorial que afecta i que afectarà encara més Catalunya; és el que alguns ja deïem fa temps, quan ningú ni en parlava, que Europa havia de fer encara el seu procés de descolonització interna i que no ho podia fer globalment..., i que ho podia fer —perdó— globalment amb molts pocs traumes i a partir de l'aprofundiment de la democràcia, a partir del diàleg i a partir del reconeixement de la voluntat popular.

Fins aquí la part nova del vostre discurs; la resta va resultar ser una cortina ben teixida de paraules i de conceptes que, en part, podem compartir, però que intenta amagar el trist i gris discurs que feu any rere any: el discurs de la queixa permanent, el discurs que a la pràctica no pretén canviar gran cosa. Us reafirmàveu ahir que Catalunya podia comparar-se amb Lituània, però afegíeu ràpidament que ja li agradaria a Lituània estar com Catalunya, referint-vos al potencial econòmic i a les estructures socials i culturals de què disposem els catalans. Dexeu-me dir, senyor Pujol, que ja ens agradaria a Catalunya estar en la mateixa situació política que la Lituània d'avui per poder construir la Catalunya d'avui i la Catalunya del futur. Ells almenys són els

amos del seu futur; nosaltres continuem sota l'arbitri i el caprici aliè, vassalls forçosos de l'Estat espanyol.

Clar que per part vostra ja heu manifestat —són paraules textuals d'ahir— molts cops que no qüestioneu ni qüestionareu la unitat de l'Estat, i ens recordeu que ja fa més de quaranta anys que dieu, escriviu i actueu —i vàreu subratllar l'actuar— d'aquesta manera; o sigui, còmodament, com a súbdit espanyol. Aquí rau, President, la nostra gran diferència, del vostre projecte i del nostre projecte. Vós, el vostre govern i les direccions de la coalició que us dona suport us sentiu còmodes dins d'Espanya; ho heu afirmat taxativament. Ja era hora i ho celebrem: que quedi clar que us sentiu còmodes dins d'Espanya. Heu acceptat voluntàriament allò que en un moment se'ns va imposar per la força: el ser espanyols.

La direcció d'Esquerra Republicana de Catalunya, des de fa seixanta anys, malda just pel contrari: ser catalans és la nostra realitat; ser europeus i oberts al món, sempre. Fins i tot estem disposats a esdevenir aliats d'una Espanya que ens reconegui com a tals; aliats, sí, però mai vassalls d'aquesta Espanya. Ens sentim a prop del model europeu que avui lideren els estats germànics, nòrdics i eslaus; un model —vós ho deïeu també ahir en parlar d'Alemanya i de les repúbliques Txeca i Eslovaca— que tendeix a la normalitat d'estats uninacionals o d'estats confederats lliurement assumits. Refusem, en canvi, el model d'Europa que defensa el que en diem el triangle d'estats jacobins format pels estats Britànic, Francès, Itàlia i Espanya; un model que es tanca a la reestructuració europea; un model que no reconeix la seva realitat plurinacional; un model desfasat; un front de refús als vents de la nova Europa. Sembla estrany que vós, que tant parleu de la força dels nacionalismes, us negueu a veure aquesta realitat objectiva. Vegem-ne les conseqüències per a Catalunya, del vostre entestament i de la vostra política poruga d'aquests darrers dotze anys.

He dit que el debat d'avui és un debat en clau del debat polític i també de les properes eleccions; però jo penso que hi ha una altra clau, en el debat d'avui: és que hauríem de tenir temps —i jo no en tinc perquè tinc poc temps per fer aquesta intervenció—, hauríem de tenir temps per debatre no tant els últims mesos o els últims períodes de sessions com dotze anys del vostre govern o dotze anys del funcionament de l'autonomia. Estem en el darrer debat, doncs, d'aquesta legislatura; volíem fer un balanç d'aquesta etapa; podríem anomenar-la l'etapa Pujol, l'etapa de la transició a Catalunya i de la post-transició. En aquell moment vàreu acceptar a la baixa, com sempre —parlem d'un moment de la transició— l'organització territorial i política de la Constitució de 1978, que no creava regions autònomes sinó noves administracions que es superposaven a les ja existents sense eliminar ni tenir control sobre aquestes o sobre els ajuntaments.

La Constitució monàrquica no estableix —ho sabeu prou bé— una distribució territorial de competències; són autonomies verticals de manera que les autonomies dels ajuntaments, de les diputacions, de les universitats o, per exemple, del Port Autònom de Barcelona, depenen molt poc de la Generalitat i depenen bàsicament del Govern espanyol. Aquest pot moure els fils de les diferents autonomies verticals com si fossin els d'un titella reservant-se per a ell, l'Estat, el paper del titellaire.

Vós sabeu que dels tres poders clàssics de tot autogovern, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya representa, no pas la

creació d'un poder judicial català, sinó la territorialització de l'administració de justícia espanyola. I que el poder executiu està mancat —i ho vau reconèixer ahir— dels elements essencials d'un veritable poder polític. El sistema de traspassos i competències, el finançament —i en parlaria tot seguit una mica— que en un 80% del total ja ve predeterminat des de Madrid; la manca de control de la policia —també ho vau reconèixer en el vostre discurs d'ahir—, etcètera. I el poder legislatiu d'aquesta Cambra, reduïdíssim a causa de la majoria de competències que vénen limitades perquè s'estableixen o pel que estableixen les lleis de bases de l'Estat espanyol. El Tribunal Constitucional, a més a més, durant aquests últims anys ha anat eliminant pràcticament totes les competències exclusives.

Vós, President, any rere any ens feu substancialment el mateix discurs i sempre arribeu a les mateixes conclusions, amb enunciats diversos: que si cal una lectura oberta de l'Estatut; que si cal una lectura generosa o bé una interpretació no restrictiva; que si hem de retornar a l'esperit del 79. Tot plegat eufemismes diversos per evadir el que és substancial: la insuficiència congènita, que nosaltres ja vàrem denunciar en el seu moment, o sigui, la Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia, un marc legal, des del nostre punt de vista, absolutament superat. És la constatació d'un fracàs; és la constatació d'un model d'Estat; és el vostre model d'Estat; no és el nostre model d'Estat, President.

Ahir deïeu que si això no és possible —referint-vos a la interpretació no restrictiva de l'Estatut, és que us vàreu o ens vàrem equivocar acceptant la Constitució i l'Estatut que tenim. Efectivament, creiem que ja fa molt de temps que no és possible, i vos ho sabeu perfectament. I aleshores hem de concloure que us heu equivocat vos i tots els qui, en el seu moment, vau demanar l'adhesió incondicional del poble de Catalunya a un marc legal que s'ha mostrat ambigu, insuficient, ineficaç, curt, no només per preservar la nostra identitat nacional, sinó també, i sobretot, per solucionar els problemes concrets d'ordre pràctic de la vida quotidiana dels ciutadans i ciutadanes de la Catalunya d'avui.

Per què us entesteu, senyor President, a demanar noves lectures de l'Estatut? Per què piqueu ferro fred? L'Estatut ja ha estat interpretat abastament per qui l'havia d'interpretar: el Govern espanyol i el Tribunal Constitucional. Hem arribat fins on podíem arribar amb aquest text; ja no dona per més; hem de canviar el marc legal existent actualment. O bé és que considereu que amb aquest marc legal ja n'hi ha prou i que la llei no falla, i que els textos són bons? Si és així, senyor Pujol, voldrà dir que qui falla llavors és el vostre Govern, perquè el que és cert és que la societat catalana segueix patint mancances enormes i la situació econòmica de Catalunya empitjora.

Lamentablement no podré estendre'm a parlar —i m'agradaria poder-ho fer— de l'anàlisi que fem nosaltres de la situació econòmica del país: un país en regressió, en què les darreres dades del mes d'agost, per exemple, diuen clarament que la situació econòmica de Catalunya, igual òbviament en el marc de la situació espanyola, continua la seva crisi; que hi ha hagut més de 3.000 llocs de treball que s'han perdut més que en el conjunt de l'Estat espanyol. Un país en regressió; un país amb problemes socials importants a causa, en part, de l'esgotament del marc legal; a causa, també, de la descapitalització i a la mala gestió del vostre Govern.

No podré, perquè si no no tinc temps per esbossar altres temes que voldria tractar en la meua intervenció d'avui. Però deixeu-me dir —o almenys recordar-vos; ho deïem l'any passat— què ha passat, a nivell d'enunciat, aquests darrers dotze anys amb l'economia a Catalunya. Vós sabeu que hem perdut la banca pròpia, ho sabeu prou bé; vós sabeu que hem perdut les grans companyies elèctriques del país i energètiques; bona part de la direcció i de la gestió de l'estalvi; la borsa, o la capacitat sobre la borsa; vós sabeu que moltes empreses importants, petites i mitjanes, han anat traslladant direccions, tecnologia i a vegades tota l'empresa sencera fora de Catalunya, o han estat comprades per multinacionals. Hi ha altres exemples que podríem anar citant. Durant dotze anys: no durant cinquanta, no, durant dotze anys només, això. Catalunya ha perdut pes financer i pes econòmic segur durant aquests dotze anys. I per tant ha perdut pes polític.

Vós parlàveu ahir de 660.000 milions de descapitalització i demanàveu, i demaneu en la reforma o en el canvi del sistema de finançament, la possibilitat de tenir i de gestionar la totalitat de l'IRPF. Ja hi estem, en això; si fos un pas transitori cap a obtenir un conveni tributari propi, que és l'únic sistema amb què podríem disposar amb seguretat dels recursos que es generen en aquest país. I és un sistema que podríem obtenir, evidentment, amb la reforma de l'Estatut; però és un sistema que el van obtenir els bascos en el seu moment i sempre quedarà en la història penjada la pregunta: qui va ser el català responsable, els catalans responsables que en el moment de la negociació de la Constitució i de l'Estatut no tinguéssim el concert econòmic o un conveni tributari propi? Ara en paguem les conseqüències; ara el senyor Macià Alavedra fa viatges amunt i avall per intentar que entre el Vice-president del Govern, o els responsables del Govern espanyol per a finances, acceptin les propostes de Catalunya, o del Govern de Catalunya. I ara no les accepten, ni les acceptaran, almenys substancialment; a més, el pressupost ja ha estat tancat per a l'any que ve, i per tant no hi haurà aquest finançament, no hi haurà la cessió de l'IRPF; segur que no; tant de bo, però no hi serà.

En tot cas hem d'anar a l'origen d'on ve tot això per després esbrinar-ne els mals i intentar solucionar-los.

Ahir ens tornàveu a parlar de la competitivitat i ho fèieu com si el Govern de la Generalitat pogués fer-hi molt, amb la competitivitat de les nostres empreses. Jo em vaig repassar l'altre dia una sèrie de recomanacions de la Comunitat Europea per incentivar la competitivitat a nivell d'Estat espanyol i, per tant, també a nivell de Catalunya, i em vaig adonar del que ara els diré; això és de la Comunitat. Diu que caldria reequilibrar la pressió fiscal; però com és possible que en poguem fer res nosaltres si la Generalitat no té facultats per fer una política fiscal pròpia? La Comunitat Europea diu que caldria disminuir el preu del diner, però el Govern de la Generalitat tampoc té facultat per fer-ho. Diu que caldria disminuir els costos, que no dels serveis, sinó els costos de la Seguretat Social, no dels serveis: i un cop més veiem que el paper de la Generalitat és de mera oficina delegada de Madrid i ni tan sols pot reglamentar aquesta àrea. La Comunitat Europea diu que caldria, en quart lloc, millorar la formació professional, i, en aquest cas, després de dotze anys —després de dotze anys—, el Govern espanyol acaba de traspasar la competència estricta de la formació professional ocupacional —que també ens n'alegrem, perquè ja era hora que la

passés-, i representa una importància limitada –malgrat tot, l'INEM encara no ha estat traspassat, i també es demana, i també el volen cedir. I encara hi ha més recomanacions de la Comunitat: parlen de millorar els serveis i d'eliminar el dèficit públic; però, amb la RENFE, els aeroports, l'aeroport, els ports, la Telefònica, Correus, les xarxes principals de comunicació, etcètera, tots en mans de Madrid, els catalans tornem a estar lligats de mans en aquesta nova àrea. I, pel que fa al dèficit públic, el Govern de la Generalitat no pot intervenir en el Pressupost de l'Estat, que alhora és el principal client del diner i col·labora així a l'encariment del seu valor.

Miri, totes aquestes recomanacions de la Comunitat Europea, que tendeixen a incentivar la competitivitat, el Govern de la Generalitat no les pot complir. Simplement perquè no té competències. Dificilment..., o ho tindreu difícil, President, i el vostre Govern, per fer efectiva la intenció de la competitivitat. I d'això n'hem sentit a parlar, almenys des que jo sóc diputat, cada any. I des que jo sóc diputat –que també trepitjo país, President; molt, des de fa molts anys, que trepitjo país-, però des que sóc diputat, anant pels pobles de Catalunya, m'he trobat amb molts petits i mitjans empresaris que no els arriba aquesta voluntat d'ajut de la Generalitat perquè puguin ser competitius en la Catalunya d'avui i en l'Europa..., en la Catalunya i l'Europa de demà. No els arriba.

Bé, jo em penso que ha quedat clar que poques competències tenim per planificar la nostra economia. De totes maneres, deixeu-me fer unes quantes qüestions concretes del que he anat descobrint per aquesta Catalunya que tots plegats volem en plenitud.

Quina solució global i definitiva teniu, President, per als pagesos de la fruita seca del Morell o de la Selva del Camp? –com es preguntava l'altre dia, o em preguntava l'altre dia, un dirigent de la Unió de Pagesos d'aquella zona. Què els direu, que és Madrid qui hi va negociar i que us sentiu molt còmode de no tenir-hi res a veure i de poder alliberar-vos d'aquestes responsabilitats? La queixa permanent de Madrid... Quina solució doneu als pescadors de Cambrils que hauran de continuar acceptant que des de Madrid els diguin quin tipus de peix han de pescar a les nostres pròpies costes? Què els direu als ramaders del porcí de la Noguera i del Segrià, per exemple, que veuen com s'abaixen els preus i no poden fer front a les inversions que la mateixa Generalitat ha incentivat? Què els direu als ramaders del sector de la llet, de l'Empordà, de la Garrotxa i d'Osona, i de tantes altres comarques, que demanen una reestructuració del sector i ajuts immediats que els facin surar de l'ofec en què es troben? Quina solució teniu per als milers de botiguers i detallistes que heu incentivat a modernitzar-se, des del Govern, quan, a l'hora de promocionar àrees de gran superfície –la majoria, de capital forà-, que representen una competència difícil, dura i excessiva de superar per al món del comerç tradicional de Catalunya? Què els direu als petits i mitjans empresaris de Catalunya que, malgrat els vostres discursos anyals d'afavorir la competitivitat, es veuen enfrontats, o confrontats, a una competència estrangera molt més preparada tecnològicament i estructuralment? –impossible per a molts d'afrontar el repte subsegüent a les conseqüències de l'Acta Única Europea a partir de l'1 de gener de 1993. Quines solucions teniu per als treballadors autònoms, que són molts milers i que ningú se'n recorda o en parla, com em deia l'altre dia un electricista de Sant Quir-

ze de Besora? I què els direu als treballadors de la Maquinista, o de Mainfesa..., de la Farga Casanova –per cert, amb qui us vau comprometre *in extremis*, i que ni tan sols es va poder pagar el compte de la llum-, de la Seda, de la Siemens, o de la companyia de Filipines... Voleu que segueixi la llista d'empreses on us demano què els direu a aquests treballadors quan veieu, o quan veuen ells, que les empreses són desballestades i se les enduen a Madrid, o bé la reestructuració imposada, indiscriminada, per les multinacionals, que afecten plantilles de centenars de treballadors? Què els direu quan protesten perquè les divisions informàtiques o de creació d'alta tecnologia són traslladades moltes vegades fora de Catalunya? I què dieu al funcionari honest de l'Administració de la Generalitat que denuncia l'apatia, la ineficàcia, la burocratització i, en ocasions, també el desgovern i tot de determinades àrees de la responsabilitat de la Generalitat de Catalunya? Què els direu i quines solucions teniu per a tots aquests sectors que representen l'espina dorsal del dinamisme econòmic tradicional d'aquest país?

La realitat és, senyor President, que, quasi dotze anys després d'aconseguir la minsa autonomia que tenim, per exemple –i només poso quatre exemples-, ni tan sols podem decidir si l'autopista de Barcelona a Mataró, que comença i acaba en territori català, és gratuïta o de peatge. Això és autonomia, senyor Pujol? També és veritat que, de fet, parlant d'autovies i d'autopistes, quan podeu decidir, sistemàticament feu totes les autopistes de peatge. L'altre dia vaig poder aconseguir..., bé, vaig poder provar perfectament les dues mil pessetes que costa –i escaig– anar per aquesta..., pels meravellosos túnels de Vallvidrera, passar per la Rubí-Terrassa, Terrassa-Manresa, un bon tros de carretera –suposem que si hi ha una nova autopista, seran encara més peatges-, i després el túnel del Cadí: més de dues mil pessetes per anar a la Cerdanya? Tornar, dues mil més. A part de la benzina i tot el que costa... Qui en treu profit i qui en surt guanyant amb la nostra dependència, President?

És pràcticament..., dotze anys després del vostre govern, és pràcticament impossible trobar productes comercials de circulació majoritària etiquetats en la llengua del país. Vós que sou metge, senyor Pujol, entreu, si us plau, en una farmàcia i veureu quants productes amb els indicadors en català hi trobareu. Això és l'oficialitat de la llengua, senyor Pujol?

I, quasi dotze anys després –un altre exemple-, quina autoritat teniu, President, sobre els disset mil membres de les forces de seguretat de l'Estat que actuen a Catalunya? Cap ni una, cap ni una. I això és poder polític, senyor Pujol? Quasi dotze anys després continuem pagant més que ningú, com sempre, els catalans, i paguem com a primers i som tractats com els darrers. Poca dignitat nacional és també aquesta situació, senyor Pujol.

L'autonomisme i l'anomenat federalisme no són sortides vàlides per a Catalunya: només la independència del nostre país, només la sobirania del nostre país, dins d'un marc obert, europeu, sense fronteres, a través d'un procés gradual, a la recerca d'una majoria o en construcció d'una nova majoria social que la faci possible, a partir d'un nou pacte polític entre Catalunya i Espanya –a l'alta: el nou text ha de ser un nou text estatutari, l'actual no serveix-, només per aquesta via Catalunya pot avançar i es pot modernitzar.

I continuaria amb moltíssims exemples que, pel temps..., veig que se m'ha acabat i no puc: voldria parlar del Comitè Olímpic, voldria parlar dels vostres viatges a l'estranger, vol-

dria parlar del vostre..., de l'anomenat «pla Pujol d'habitatge juvenil», del cinisme lingüístic, a vegades, de determinades accions del vostre Govern —en la concessió de freqüències radiofòniques, per exemple—, del vostre nou model de la funció pública, de la pèrdua d'hores d'emissió en català a l'ona mitjana o a Televisió Espanyola a Catalunya, de la situació dels jubilats i les pensions misèrrimes, de la implantació de la LOGSE a Catalunya, del fracàs escolar, del treball del Departament de Medi Ambient, creat com a simple operació d'imatge electoralista, sense les competències que li pertocquen —i ho sap perfectament el senyor Conseller—, de l'endarreriment injustificable de l'aprovació i aplicació del PEIN, de la minsa inversió de recerca tecnològica, etcètera, etcètera, etcètera.

Hi ha molts temes, però evidentment me'ls haig de saltar. Només vull acabar, President, dient que en política lingüística celebrem les reivindicacions que va fer ahir, les tres reivindicacions, i les celebrem perquè les havíem fet Esquerra Republicana en aquesta Cambra, anteriorment, alguna d'elles votant en contra el vostre Grup. Quan parlem de la projecció exterior, s'ha fet un consorci, que celebrem, però resulta que prèviament, quinze dies abans o un mes abans —no ho recordo exactament en aquests moments—, el vostre Grup havia votat en contra d'una moció, d'una proposició no de llei idèntica, l'Institut de Projecció Exterior Ramon Llull, que havia fet Esquerra Republicana... Celebrem, però, que finalment vingueu a les nostres posicions en el tema de normalització lingüística.

Bé, jo, només, per finalment acabar, volia fer-vos dues preguntes últimes, que és: després d'aquests dotze anys de govern, senyor President... A veure, només us demanaria que em responguéssiu aquestes dues últimes preguntes; les altres, si voleu, no les respongueu, perquè ens teniu acostumats que després direu el que bonament creieu que heu de dir aquí, però digueu-me, digueu-nos una sola nació que pugui desenvolupar-se, com a nació, sense disposar del suport d'un Estat. I l'altra: digueu-nos el nom d'un sol diccionari, un sol diccionari, President, que defineixi un nacionalista com l'administrador dels interessos de l'Estat opressor en el territori propi (*remor de veus*).

I, per acabar, sàpiga, senyor President, sapigueu, senyor President, senyores i senyors diputats, que un dia, no en dubteu, des d'aquesta mateixa tribuna, un diputat, en nom d'una majoria democràtica lliurement escollida pel nostre poble, per tal d'enfortir la unitat europea i contribuir a la seva pau i a la seva estabilitat, i per tal de ser fidels a la nostra història i conseqüents amb el nostre futur, un dia, aquest diputat, algun diputat d'una majoria d'aquesta Cambra, proclamarà solemnement, des d'aquí mateix, la República de Catalunya.

Moltes gràcies, senyores diputades; moltes gràcies, senyors diputats; moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Colom.

Té la paraula el Molt Honorable President de la Generalitat.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Bé, senyores i senyors diputats, senyor President, una primera resposta al discurs que ha fet el senyor Latorre... Jo, de fet, he de manifestar-me d'acord amb ell en moltes de les coses que ha dit. Per exemple, la queixa pel que ha estat, durant més temps del que ell ha dit, l'obstrucció sistemàtica del desenvolupament dels mossos d'esquadra, que ha estat realment escandalosa. He de dir que en una bona part ha estat una obstrucció que ha nascut

més a Barcelona que a Madrid, i no precisament, em sembla a mi, per part del Delegat del Govern. El que passa és que al final ja no sabem qui mana: no sabem qui mana aquí, no sabem qui mana allà i no sabem, doncs, què s'utilitza com a estratagema o què com a no. Però el resultat, realment, ha estat dolent, encara que al final s'ha arribat a un acord, que, òbviament, per a mi, doncs, no representa pas el final del camí, però que, de tota manera, ha estat un progrés. Però, en fi..., d'acord amb el que vostè deia, senyor Latorre.

Li he de fer una petita observació. Vostè diu: «És que l'Estatut de Sau no permet...». L'Estatut de Sau..., és que l'Estatut d'avui no és el de Sau, l'Estatut que tenim no és el de Sau. Ja ens agradaria, que l'Estatut que tenim fos el que es va votar a Sau! Tot i que, personalment i concretament, al meu partit, ja no li agradava. Per exemple: vostès saben que en el moment de la discussió de Sau hi va haver, si no ho recordo malament, dos partits que van demanar que s'hi inclogués el concert econòmic, que varen ser concretament Convergència Democràtica i Esquerra Republicana, però es van quedar sols, òbviament, perquè els socialistes i la UCD i el Partit Popular —i em sembla també que el PSUC, però no voldria assegurar-ho amb tota rotunditat— van votar en contra d'aquesta proposta. Però, en fi, de tota manera, malgrat això, malgrat això, ja aniria bé que tinguéssim l'Estatut de Sau. Però no el tenim, senyor Latorre.

També voldria fer una petita observació, perquè em sembla que cal situar les coses en el seu lloc, i és que nosaltres tenim un conflicte permanent —i ja sé que això és de les coses que justament escandalitza moltes vegades la gent, però és que és així—, nosaltres tenim un conflicte permanent amb Madrid i una col·laboració permanent amb Madrid. Perquè, de fet, entrem molt sovint en conflicte en coses autonòmiques, i no autonòmiques, però tenim també una voluntat d'ajudar que les coses en conjunt vagin bé. A Catalunya i al conjunt de l'Estat, jo no ho nego pas, i no ho dic amb cap mena de complex. Per tant, tenim... I la prova és que això va com va: tan bon punt ens poden dir «vostès sempre fan el victimista» com, de vegades —fins i tot els mateixos que ens diuen que fem el victimista, que ens deien que fèiem el victimista pel finançament, per exemple, no?; i tothom està d'acord que teníem més raó que un sant—, de vegades, els mateixos, després ens diuen «vostès estan constantment col·laborant amb Madrid». Bé, hi ha aquest joc, que no és un doble joc, sinó que és simplement la resposta a la complexitat de les nostres relacions.

I, efectivament, vostè té raó: si, a més de totes aquestes xifres que hem dit abans hi afegíssim les que són de la inversió de l'Estat, l'infrafinançament de Catalunya procedent dels fons de l'Estat encara s'incrementaria. Bé, dit això, voldria contestar ara el discurs que ha fet el senyor Colom. Probablement, no ben bé com jo em creia que l'hauria de contestar... El senyor Colom ha insistit en el que..., naturalment, és lògic que hi insisteixi, en el seu plantejament independentista, que no ha estat el plantejament de l'Esquerra Republicana de fa seixanta anys. No ho ha estat, no ho ha estat. És a dir, el President de la Generalitat i President de Convergència mai encara no ha cridat en ple Parlament espanyol «¡Viva España!», com el President Companys —per exemple, per exemple... No ho ha estat. Això és una falta de rigor que he notat en la resta del discurs seu, senyor Colom —després miraré de... Però, en fi, això sí que ho hauria de saber, perquè aquest és el seu partit.

Però, a part d'això, jo tampoc no li diré res de nou. Vull dir, jo esperava més novetats en el seu discurs; no n'hi ha hagut, jo tampoc no li'n posaré, de novetats —vostè ja m'ha dit que jo sempre dic el mateix... I li he de dir que em temo..., crec sincerament que el seu plantejament és un plantejament que no té sortida, que pot portar fàcilment a situacions d'immobilisme, de frustracions... I vostè aleshores em dirà: «Bé, i vostès, què plantejegen?». Nosaltres ho hem explicat moltes vegades: ho tornaré a explicar, i suposo que és que ho dec explicar molt malament, però potser tampoc no s'entén, però deixin que, de tota manera, ho torni a intentar, no? Hi ha diverses possibilitats amb les quals es pot intentar resoldre bé la problemàtica catalana. Per exemple, la independència, una —una, la independència. Una altra, la simple descentralització —també hi ha propostes en aquesta línia, no? Una altra, per exemple, un règim de competències compartides, amb finançament insuficient i molt dependent de l'Administració central, que, de fet, és en el que estem en perill d'anar a raure, aquest: un règim de competències compartides en el qual mai no podem acabar de fer el que voldríem fer, amb un finançament insuficient, molt subordinat, molt condicionat, i en el qual correm el perill que la identitat catalana no sigui a Catalunya el fet prioritari, plenament i absolutament prioritari —aquest és un model que també existeix, que se'ns proposa, que dóna la impressió que hi ha algunes forces polítiques catalanes que ja hi estan d'acord... I, després, hi ha un altre model, que és un model caracteritzat per tres coses: pel control del propi territori, per la definició i l'aplicació ben clara que la identitat catalana és prioritària a Catalunya —absolutament i netament prioritària— i un bon finançament.

Bé, són aquestes quatre coses, més o menys, que hi ha sobre la taula. Nosaltres estem treballant per aquesta última: un control ple del propi territori —polític, administratiu—, una prioritat absoluta a la identitat catalana —no considerar-ho com un fet..., ni tan solament compartit, i molt menys residual!—, i un bon finançament. Vull dir que no és que hi hagi una relació de gradualitat en aquestes quatre opcions. És a dir, no es per dir: «Es pot començar amb la descentralització, després amb una autonomia molt aigualida, després amb una autonomia molt autèntica, que faci un autèntic reconeixement, diguem-ne, del dret i del poder de Catalunya, i finalment la independència». No, no va així, això. Moltes vegades, per arribar a la independència, el que es necessita és que no n'hi hagi, de solucions. O sia, la simple descentralització pot ser més bon camí per arribar a la independència. I, evidentment, la dictadura franquista pot ser més bona solució per arribar a la independència. I, sobretot, setanta anys de dictadura comunista haurien sigut molt més bon camí per arribar a la independència que no pas, per exemple, arribar a un bon finançament, a un control ple del territori i a una prioritització de la identitat catalana. Bé, nosaltres fem aquest plantejament.

Bé, no insistiré més en aquesta qüestió, perquè tampoc vostè hi ha insistit gaire més, m'ha fet l'efecte. I, després, vostè ha passat a altres temes, en els quals crec que, evidentment, ha barrejat una mica les coses. Ha dit coses que per desgràcia són certes... Com, per exemple, que nosaltres, doncs, durant aquests anys, hem perdut el control d'algunes grans empreses i de la banca, s'ha repetit en els anys vuitanta el que va passar en els anys trenta, per exemple —curiosament: en el moment de recuperació de poder polític, en canvi, vàrem perdre, els anys trenta

i els anys vuitanta, poder financer. Però, naturalment, això no ha estat tot i, sobretot, el que li vull dir és que vostè ho ha plantejat d'una manera molt, molt..., és a dir, molt confusa i confusional. És a dir, vostè no em pot dir —sí, sí, escolti—, «és que el mes d'agost...!». Home, sí, el mes d'agost, doncs, ha augmentat de 3.000 persones, l'atur a Catalunya, no?, però de l'any 85 a l'any 91 ha baixat del vint i escaig per cent —no el recordo, l'escaig— al 10,27. Aquesta dada té molta més importància que el que hagi pogut passar el mes d'agost.

I com a coses d'aquestes —en aquest terreny, per exemple, de l'atur—, doncs, en podríem esmentar moltes més. L'hi poso només com un exemple d'un, diguem-ne, confondre bou per bèstia grossa. Vull dir, intentar fer creure a qui sigui, als diputats o bé a la gent que ens escolta per televisió, que l'atur va malament, amb una dada del mes d'agost que contradiu totes les dades dels últims sis o set anys.

I, quant a això del trasllat o no-trasllat, també és molt relatiu. És veritat, que hi ha hagut empreses que s'han traslladat, però n'hi ha d'altres que han vingut aquí. Per exemple, una, que és multinacional, ara, però que és molt important que hagi vingut aquí: la SEAT. Per exemple. I vostè, que es passeja tant pel país, doncs, jo el convido que vagi a veure el polígon industrial d'Abrera, i veurà quines són les conseqüències del fet que la SEAT s'hagi traslladat a Catalunya: no solament les fàbriques —les fàbriques ja hi eren—, però les inversions —de molt, de molt, de molt— més grosses es fan aquí —no es fan a Navarra, per exemple... I que s'hi hagin traslladat, també, les oficines centrals. Vostè, que es passeja tant pel país, vagi al polígon industrial d'Abrera... I a molts altres llocs, pot anar.

I ja que es passeja tant pel país, doncs, al mateix temps que es fixa —que jo també m'hi fixo, i és el que em fa patir més— en el que perdem, en el que restem, fixem-nos també en el que sumem. Per exemple, posats a fer, de passada, mentre va cap a Abrera, doncs, vostè es pot aturar, per exemple, a Sant Andreu de la Barca, o a Castellbisbal, i visitar l'empresa Roviralta, i veurà que la metallúrgia no integral espanyola ha estat absolutament catalanitzada. Per exemple. La que hi havia al País..., a Cantàbria, la que hi havia a Galícia, coses del País Basc... Vostè parli amb els dos germans Roviralta —i amb tants altres, amb tants altres que afortunadament hi ha—, per veure que l'afirmació, amb aquesta rotunditat amb què vostè l'ha fet, no és vàlida.

I vull dir-li que sí que podem i hem de fer política de competitivitat. Perquè ahir ho deia: hi ha una pila, pila, pila de coses que no són la política monetària —en la qual, evidentment, no tenim possibilitat d'acció—, però moltes coses en les quals sí que tenim possibilitat de fer política de competitivitat. Vostè diu que no, però, és clar, jo, de tota manera, sempre, quan vull saber l'opinió que del país es pot tenir, moltes vegades, la demano als estrangers, als que vénen de fora. Fins i tot també crec que de vegades es pot demanar a la gent que ve de la resta de l'Estat, que té una visió, de vegades, més objectiva que nosaltres. I, evidentment, es pot demanar als de fora, i sí que el Govern de la Generalitat fa política de competitivitat, i sí que hi ha empreses que hi són, aquí, gràcies a aquesta política de competitivitat. I sí que, a l'hora que es crema una fàbrica, el fet de saber que poden tenir un suport, que moltes vegades només és moral, alguns cops només és moral, però que compta, perquè és un suport polític que en un moment determinat pot ser útil, sí

que juga un paper dir: «Aquesta fàbrica la reconstruïrem». Sí que passa, això. Constantment.

Ara, vostè em diu: «Vostè què els diu a aquests, i als altres...?». Home, moltes vegades hi ha coses que, evidentment, ni jo ni ningú no els podem dir res! Escolti, els problemes dels pagesos, si vostè va a Brussel·les sovint, algun dia es trobarà que no hi podrà entrar perquè la ciutat estarà voltada de pagesos. I no pagesos del Francolí ni del Baix Camp, sinó belgues, francesos, alemanys i italians. I tota la policia belga intentant que els pagesos no es fiquin dintre de l'edifici de les Comunitats. I no per les avellanes. És un tema, el de la pagesia, i el de la llet, i el de la nata, i el de la mantega, i el dels porcs..., sí senyor, és un tema molt seriós i molt greu. A tot arreu. I, nosaltres —i ja en vaig parlar ahir, precisament—, sí que fem coses. Fem coses amb les avellanes que... Podríem, en el cas de les avellanes..., i no se'ns hauria de criticar, per això, perquè és veritat que és una competència de l'Administració, és veritat que ho va negociar el senyor Romero, és veritat, tot això, però nosaltres no vam defugir mai, no vam defugir mai l'assumpció d'aquesta responsabilitat. I un dels casos, per cert, en el qual dic que jo, de vegades, no sé què em passarà, quan em puc trobar amb una carretera obstruïda, és en el tema de les avellanes. Però no pas perquè el defugíssim, no pas perquè el defugíssim, sinó simplement perquè ens hi vam ficar més enllà del que competencialment ens corresponia.

Ja saben vostès que jo dic que tot allò que passa a Catalunya no és competència però sí que és responsabilitat del Govern de la Generalitat. I això ens ha donat molts disgustos, perquè, de vegades, ens podríem haver esmunyit, eh?, ens podríem haver fet escàpols, i no ho hem fet. Aquest és un.

I, com això, tantes altres coses. Però no ens digui —ahir, precisament, en vaig estar parlant—: «Què fan?». Doncs, miri, nosaltres paguem el que el Govern central no paga respecte al Decret 808, posem per cas, i ahir ho vaig explicar amb prou detall.

Torno a dir-li... Ja dic, m'ha sorprès una mica que el seu discurs anés per aquí, però no..., no tinc cap inconvenient a contestar-li, però sobretot demanar-li que tingui un cert rigor, en això. Començant amb allò que li he dit abans, de comparar, en fi, de basar-se en les dades del mes d'agost i menysprear les dades dels sis o set anys últims, fins a quan ens diu..., quan és exactament al revés —jo..., si ho vol, demani-ho a l'ANGC, que és l'associació espanyola de grans superfícies—, que el lloc de tot l'Estat on hi ha menys grans superfícies és a Catalunya. I és a Catalunya per voluntat expressa —i, a més, confessada sense cap mena, diguem-ne, d'angúnia— del Govern de la Generalitat, perquè és veritat que hem volgut donar una política de suport, hem volgut fer una política de suport als comerciants —que, per altra banda, altres sectors polítics i altres grups ens titllen d'allò..., de «partit dels botiguers», com vostè sap—, etcètera. Però, escolti, no digui una cosa que després vostè... Jo el convido que vagi a veure..., no ho sé, doncs, a la gent del Continente, del Pryca o del Corte Inglés, i l'hi rebatrà de cop.

I, quant a la Farga Casanova, no digui que no es va poder pagar la llum! La Farga Casanova existeix gràcies a la Generalitat. Per cert: a la Farga Casanova hi ha un soci importantíssim que ni ve, ni se'l coneix, que s'esmuny, que dimiteix la seva responsabilitat d'una manera molt irresponsable, i aquest soci es diu INI, Instituto Nacional de Industria. Ens ha —si m'ho per-

meten, i això, després, ho podran criticar— «encolomat», eh? (*remor de veus*), sí, la Farga Casanova i se n'ha anat. Bé, perdonin, vostès ens diran: «Són molt "tontos", si s'ho deixen "encolomar"...» (*rialles*). Miri, és que nosaltres..., nosaltres sí que hem volgut... No riguin, perquè podria ser... És clar, la contrapartida és deixar que..., no ara que la Farga Casanova té 300 treballadors, sinó quan en tenia 1.500 i la seva tancada era l'ensorrada del Ripollès, l'haguéssim deixat caure. I, aleshores, qui hauria rigut?

Però l'INI s'ha fet escàpol. Però, en tot cas, sàpiga que jo també viatjo, sap? Jo també camino, també em conec el país, i el diumenge abans del dilluns de finals d'agost que la Farga Casanova havia de tornar a treballar, després de les vacances, jo vaig anar a Ripoll. I no vaig anar només a Ripoll, doncs, en fi, a parlar amb els polítics, sinó que em vaig fer conduir, concretament, en un barri on la Generalitat ha fet prop de seixanta pisos nous, a Ripoll, i vaig voler parlar amb la gent, segur que trobaria gent de la Farga. I els vaig trobar, és clar. I, bé, vull dir-li, amb tot això, que a l'hora de dir-me: «Jo trepitjo el país», jo també el trepitjo. Només que en parlo amb més precisió. La Farga Casanova treballa, la Farga Casanova paga, paga la llum; la Farga Casanova no va bé —això és un altre tema—, però la Farga Casanova paga la llum, paga els sous i ha aguantat el que podria haver sigut un desastre, que no ho ha estat, per al Ripollès. I així, com tantes altres coses. Crec..., és clar..., se'm fa —ho repeteixo—, encara més una mica difícil d'anar traduint d'aquesta inconcreció seva. Sempre ja sé que hi ha hagut una campanya en aquest sentit del medi ambient; el medi ambient té un pressupost, que no me'n recordo bé, però que és de més de 35.000 milions de pessetes, i tot això que es discuteix, que uns diuen que també se li hauria de traspasar, són 2.000 milions de pessetes. Per tant, es pot dir, sí, tot el que vulguin sobre això. Poden dir: «no té competències», quan té competències que equivalen a 35.000 milions de pessetes, i n'estem discutint 2.000, evidentment, altra vegada és fer passar el bou per bèstia grossa.

Bé, i res més. Potser ara, en la rèplica, vostè em plantejarà uns altres temes que segons com contestaré o segons com no, perquè suposo que —no s'ho agafi malament si no el contesto—, perquè m'imagino que en el curs del debat alguns dels temes que vostè plantejarà també podran ser objecte de rèplica.

Gràcies, per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor President. Per a un torn de rèplica, té la paraula l'il·lustre Diputat senyor Latorre.

El Sr. LATORRE: Senyor President, senyores diputades...

El Sr. PRESIDENT: Set minuts i mig.

El Sr. LATORRE: ...senyors diputats, una molt breu intervenció en aquesta fase de rèplica, per fer una petita doble reflexió, des de la coincidència crítica, sobre el procés de desplegament dels Mossos d'Esquadra a Catalunya, la primera part de la qual servirà per insistir en la importància que donem a aquesta institució dins del conjunt del desplegament de les nostres institucions d'autogovern.

Ho faré referint-me a una anècdota que m'explicava, ja fa temps, Adolfo Suárez, quan es va entrevistar per primera vegada amb el President Tarradellas, per començar a discutir el procés d'assumpció de transferències per part de la Generalitat.

Li va preguntar, Adolfo Suárez, al President Tarradellas: «Bé, President, vostè quines competències vol?» I el President

Tarradellas li va dir: «Cap. Vostè, senyor Suárez, aconsegueixi que els militars i els policies em saludin, i la resta ja vindrà». Tenia raó, el President Tarradellas.

La segona reflexió ve per una qüestió que jo vull defugir de plantejaments polític-administrativistes sobre la qüestió. Ja no és el problema que el Governador Civil de Barcelona o el Delegat del Govern o el Ministre de l'Interior estiguin més a favor o més en contra del ritme del procés de desenvolupament. A mi m'agradaria fer una reflexió més de carrer. Ara mateix tenim un element de comparació en el procés de desplegament de policies: és la del País Basc. Per què? Per què en el País Basc, amb una població de la meitat de Catalunya, n'hi ha tres vegades més, de policies? És per la qüestió d'ETA o és més aviat —o és més aviat, i això queda penjat per a la reflexió—, o és més aviat perquè hi ha un sentiment popular al carrer? Jo crec que si un va per un carrer de Durango i li demana a qualsevol persona que passi per allà: a vostè, qui li ha de garantir, segons la seva opinió, la seva seguretat personal? Ben segur que li dirà que «l'ertzaintza»; n'estic absolutament convençut. Si aquesta pregunta la féssim als pobles i les ciutats de Catalunya, jo no tinc la sensació —i això no és una crítica per a ningú—, jo no tinc la sensació que la resposta fos «un mosso d'esquadra».

I és en aquest sentit que jo crec que haurem de delegar molt i molt tots, el Govern i la resta de les forces de l'oposició, en crear aquest sentiment popular; sense aquest sentiment popular, sense arrel d'aquest sentiment popular, jo crec que els mossos d'esquadra no creixeran i no creixeran al ritme que, almenys nosaltres, desitgem.

Una segona referència al tema del finançament i a la vessant de la solidaritat en el tema del finançament. Vostè no m'ha replicat, potser ha fet bé, quan jo li deia que a mi no em semblava massa adient parlar que el Govern central, doncs, ingressa a Catalunya el 19% dels seus ingressos i hi dedica només un 13% de les seves despeses. Aquesta dada és veritat, però —torno a insistir—, cal indicar que aquestes dades no tenen en consideració tot el sector públic empresarial, industrial i financer. I amb això no vull dir que, tenint en compte aquestes dades, les xifres siguin millor ni pitjor, no ho sé! Vull dir que no tenen en compte aquest sector, i deixar fora de l'anàlisi aquest sector, vol dir deixar fora una inversió en productes i serveis financers de l'ordre de 7 bilions de pessetes l'any, un sector que l'any 1988 ocupava a tot Espanya 355.000 persones, tantes com la meitat de la població ocupada a tota la indústria a Catalunya, i que si tinguéssim en compte també els serveis comercials de l'Estat, la plantilla arribaria a 480.000 persones.

Acabo el que ja he promès que seria aquesta molt breu intervenció, insistint en la interpretació de l'Estatut. Hi insistim: l'Estatut és una eina vàlida per al desenvolupament del nostre nivell d'autogovern, i no només —i no només—, senyores diputades, senyors diputats, si es dona una interpretació pel President volguda, per mi volguda —per mi interessadament volguda, perquè era l'Adolfo Suárez, el President del Govern espanyol, qui feia la interpretació, l'any 1979—, però també si es fa una interpretació, si es recupera no només l'esperit del 79, sinó també l'esperit del 32, simbolitzat, aquesta vegada, en unes paraules que jo llegiré a tots vostès, del President Macià en presentar l'Estatut de Núria a les Corts Generals, aquell 14 d'agost de 1931: «No som, no hem estat», deia el President Macià, «no volem ser ni una delegació, ni una ambaixada; no som, no vo-

lem ser ambaixadors que vénen a tractar terra estranya, i no ens hem mogut del nostre solar, i la veu que ara escolteu, senyors del govern, és veu de germans. Catalunya, per la seva tradició història, pel seu idioma, per la seva organització especial del treball, pel seu sentiment jurídic, en una paraula, pel que és i perquè és, constitueix, dins el solar hispà, una persona plural. En la família dels seus pobles, és un poble i des de fa segles ha propugnat, per tal de fer-la sentir, la seva veu; no recordem temps passats en els quals tots vàrem plorar les nostres penes.»

Gràcies, senyor President; senyores diputades, senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Latorre. Per al torn de rèplica té la paraula l'illustre Diputat senyor Colom, de l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya. Temps màxim, set minuts i mig.

El Sr. COLOM: Procuraré ajustar-m'hi, senyor President. Gràcies, senyores i senyors diputats..., i diputades.

Amb tot, amb tot el meu respecte, President, però no faci una lectura interessada de la història; que m'hagi de dir aquí públicament, a qui és el Secretari General d'Esquerra Republicana, que no coneix la història del seu partit és, en tot cas, una presumpció que jo em penso que és de poca cortesia i delicadesa per part seva.

Miri, escolti: ho sé perfectament que el President Companys va cridar en una ocasió «Viva España», sap quan ho va fer?, ho va fer quan s'aprovava l'Estatut i quan ell confiava en un Estat democràtic i de llibertats. Potser va ser ingenu, el President Companys, però vostè no em pot dir que la tradició d'Esquerra Republicana de Catalunya..., perquè, aleshores —ho torno dir—, interpretaria de manera abusiva i interessada la història —i el President no ho pot fer—, no em pot dir que Esquerra Republicana de Catalunya, al llarg de la seva història, no ha defensat la sobirania d'aquest país, o no ha estat un partit per la independència. Escolti'm, què va fer..., què va fer, doncs, el President Macià, el 14 d'abril de l'any 31, quan va proclamar la República catalana? Era el primer acte d'independència del nostre país des de 1714, President; no amb paraules ni declaracions, amb fets: va proclamar la República catalana. Tres dies després, se'l va obligar a fer marxa enrere des del Govern espanyol i la circumstància del context europeu i va haver d'acceptar la Generalitat de Catalunya. O el President Companys quan va proclamar l'Estat català quan veia que se li limitava l'Estatut des de Madrid en tots els seus àmbits. O no em dirà també que el President Macià —encara no era President—, òbviament, quan preparava els fets de Prats de Motlló, estava preparant una intervenció per defensar el fet diferencial, l'especificitat i una nova lectura de l'Estatut que encara no tenien!

Estic orgullós, en tant que Secretari General d'Esquerra Republicana, senyor President, de defensar una tradició d'homes i dones d'aquest país per tornar, aquest país, a ser un Estat independent en el context d'Europa; des de Macià, Companys fins a l'actual direcció d'Esquerra Republicana de Catalunya. Li agradi o no li agradi a vostè i al seu Govern i als altres grups parlamentaris d'aquesta Cambra.

Lamento el poc rigor, per tant, President, de part seva i aquesta interpretació abusiva de la història que ha fet davant la Cambra.

Miri, una altra qüestió, senyor Pujol. Jo trobo trist que se'ns digui que la independència ens ha d'arribar —almenys jo no ho

vull, el nostre partit no ho vol—, ens ha d'arribar a partir de situacions pèssimes i dolentes d'aquest país. Quaranta anys de dictadura haurien valgut més que graus de llibertat; setanta anys de dictadura comunista, mai els hem volgut, mai els volem, mai els voldríem tornar, de qualsevol forma d'autoritarisme! Si hem d'arribar a la independència passant aquests tràngols, possiblement, refaríem després el projecte. Però no volem arribar a la independència del país passant aquests tràngols, senyor President, vós ho sabeu. Hi ha un procés gradual, pacífic, democràtic, així Lituània, Letònia i Estònia i així Eslovènia hi han arribat per aconseguir la llibertat nacional o per aconseguir la recuperació dels seus drets històrics. Ho sabeu perfectament.

I la nostra proposta va per aquí, President; no va per catàstrofismes, no va per històries. Va per la via democràtica i pacífica i de recuperació gradual de les nostres llibertats. Miri, un nou pacte polític entre Catalunya i Espanya —que és necessari que vostè, en privat a vegades ho reconeix i després, en públic, no ho vol reconèixer— implica l'assumpció, implicaria l'assumpció, a curt termini, per exemple, de totes les grans infraestructures que ara no tenim: RENFE, la Telefònica, Correus, que funcionen desastrosament, i que segur que des d'aquí es farien funcionar millor; no ho sé, el seu Govern em sembla que no, el seu Govern em sembla que no, però en tot cas quan hi hagués un altre tipus de govern, possiblement, sí. Representa la pedra angular de la sobirania fiscal disposada a tots els recursos d'aquest país i representa poder definir totalment el model d'ensenyament, el model de sanitat, el model de seguretat social, el model de seguretat ciutadana, d'ordenació del territori; tot això que, a hores d'ara, l'actual Estatut no ho pot permetre. Tot això serien passos previs per aconseguir la independència i és un procés gradual i nosaltres, en tot cas, optem, legítimament, per avançar per aquest procés que em penso que seria un procés o hi hauria un procés que va en benefici de la totalitat del poble de Catalunya.

A veure, no ens digui, no ens digui que faig un discurs confús i confusionari. Miri, he tingut poc temps; vostè va tenir dues hores per explicar-se, jo no! Vint-i-dos minuts. Ja sé que el President ha estat una mica més generós i m'ha donat una mica més de temps, posem vint-i-cinc minuts, però no més. Per tant, no li he pogut explicar amb detall tots els exemples.

En tot cas, l'únic que sovint està confonent la població de Catalunya, President, sou vós; en els vostres discursos s'hi pot trobar de tot: frases per a tothom, per a tots els públics. És com anar als Encants, s'hi troba de tot, en els vostres discursos, i sovint coses velles i revelles, en els vostres discursos, també. A veure, President, digueu-nos, per què no ens ho va dir ahir, tampoc ho heu dit avui, quin és el vostre objectiu per a Catalunya? Quin? Digueu quin és, el vostre objectiu!, no ho dieu mai, sempre aneu amb ambigüitats. Digueu quins són els nous horitzons que ahir ens va dir que ara començaven; tampoc els va definir. Digueu quin és el nou impuls del vostre Govern; tampoc el va definir. Per no definir, no va ni definir la gestió última —ho va evitar, preferíu passar-hi de puntetes per intentar evitar les crítiques que podrien venir des de l'oposició, eh? Diguen tot això.

Mireu, és bo que trepitgeu el país; potser algun dia ens trobarem mentre jo el recorro i vós el trepitgeu, eh? Potser algun dia ens trobarem en aquest polígon industrial o en algun altre poble o barri del nostre país. Tenim, en tot cas —en això coinci-

dim—, aquesta pràctica viatgera i de coneixement directe del país, i és bo que els polítics coneguin directament les situacions de cada poble, cada barri, cada ciutadà de Catalunya.

En el tema de la llengua, deixeu-me dir abans..., per manca de temps no ho he pogut dir, però deixeu-me dir una altra qüestió que em sembla important. Mireu: al començament d'aquesta legislatura es va aprovar una proposta, una resolució del nostre partit sobre el tractat d'unió. Ahir vós va dir que era un dret la possibilitat de poder tenir contactes, intercanvis, acords lingüístics i culturals amb les altres regions de la nostra nació —suposo que no ho va dir d'aquesta manera, però jo ho dic d'aquesta manera. Escolteu, està aprovat un tractat d'unió, en aquest Parlament, i em consta que el Govern de les Illes Balears, el Consell Insular, està esperant que el Parlament de Catalunya, el Govern de Catalunya, en aquest cas, els digui alguna cosa, i no els heu dit res. Si és un dret poder aconseguir un acord lingüístic i cultural, és un deure, President, del vostre Govern, de fer-lo efectiu.

Bé, de tots els temes que volia... És clar, volia replicar-li aquella qüestió de l'atur. A veure, és cert que l'atur, a Catalunya, està per dessota de l'atur de l'Estat —ja ho sé—, però també és cert que entrem en un nou període —i això ho hauria dit si hagués tingut temps—, en un nou període de crisi a tot l'Estat: el darrer mes d'agost, l'atur a Catalunya va augmentar en 3.900 llocs de treball, xifra que representa un 1,53 més alt que el conjunt de l'Estat: hi va haver una disminució de 1.900 aturats a nivell de l'Estat espanyol. Ja ho reconec, que, en conjunt, és per dessota de la mitjana de l'Estat, President, eh? —preciso, en aquesta qüestió.

I bé, finalment, per no allargar-me més, només dir-vos que ens agradaria que el vostre partit, que els vostres partits, la vostra coalició, en el moment que en aquesta Cambra —no molt tardà— una majoria per la independència proclami la República d'aquest país, ens agradaria que en aquell moment el vostre partit hagués superat ja allò del fet diferencial, allò de l'especificitat, i allò de les lectures i interpretacions de l'Estatut, i us haguéssiu posat al costat de la llibertat i de la nació catalana.

Moltes gràcies, senyor President; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

(Remor de veus.)

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Colom. Té la paraula el Molt Honorable President de la Generalitat.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Senyor Colom, li puc donar un argument més a favor que això de l'atur va molt malament: dimarts, l'atur a Catalunya va augmentar en vint-i-vuit persones, la qual cosa reforça els seus arguments, i a més, a més, encara el reforça més perquè dimarts era festa a Barcelona i, si no hagués sigut festa a Barcelona, hauria augmentat en trenta-cinc o trenta-sis. O sigui que sí. Miri: dimarts va augmentar l'atur. Aquesta no és una manera de plantejar el tema. I li vull dir que sí, potser sí que augmentarà l'atur durant els propers mesos: és Europa, que està entrant en una situació d'una certa crisi econòmica; és possible. Però, d'això, no se'n poden treure conclusions, les conclusions que vostè treia, que, repeteixo, consisteixen a fer una mena de farrigo-farrago, doncs, amb el qual es crea una gran confusió.

I jo ara pujo aquí només per demanar —a vostè, sobretot— precisió. No és atemptar a la cortesia demanar precisió: precisió en les dades de l'atur, precisió en la Farga Casanova i precisió en altres coses.

Vull començar per dir-li que jo sento tot el respecte per Esquerra Republicana, entre altres coses perquè va ser, en el seu moment, el partit de la meua família: l'avi, el meu pare, els meus oncles..., i a més una mica reflectint tot l'espectre d'Esquerra Republicana; és a dir, des dels que eren del grup de *L'Opinió*, per entendre'ns, o simpatitzaven amb el grup de *L'Opinió*, fins al que era d'Estat Català. Tots. Per tant, comprendrà que la meua família, d'això, n'ha patit, també, amb exilis i presons: tinc un oncle voluntari a la guerra —voluntari—, el mes d'agost del 36... Per tant, imagini's fins a quin punt el meu respecte per Esquerra Republicana. Però necessitem, per anar endavant, precisió en les coses, i vostè no hi contribueix, no.

També li vull dir que jo dono molta importància al sentiment, i això m'és criticat, de vegades: fins i tot hi ha gent que, de vegades, diu que sóc irracional, no?, o que dono suport o estímul a actituds irracionals. El sentiment, per exemple, el patriotisme, o bé el que en podríem dir l'ànsia de justícia social entesa com una passió interna, tot això és una cosa molt positiva, no? Per tant, el que passa és que precisament perquè és tan necessària i tan positiva, és important que ho portem per camins en els quals justament pugui ser eficaç, i no pas que pugui tenir contracops negatius. I jo crec que introduint, barrejant sentiment, confusió..., podem no anar enlloc, al final.

I per tant, jo, només per precisar les coses i perquè, si pot ser, aquest tipus de discursos no es facin —perquè jo no sóc tan ignorant com per no saber el que era l'Esquerra Republicana, ni tan ignorant com per no saber el que passa al Ripollès i a la Farga Casanova, ni tan ignorant com per no saber què passa amb la política agrícola europea, que tota ella està en crisi, tota ella està en crisi—, és perquè, simplement, en les intervencions es vagi més amb compte.

I torno a dir-li que és absolutament fals i abusiu que vostè hagi dit que l'Esquerra Republicana durant seixanta anys ha defensat la independència —perquè no ha dit la sobirania, la primera vegada: ha dit la independència— de Catalunya. Això és fals, absolutament fals: de moment, almenys, no la va defensar en Companys, en el moment de l'Estatut —està clar, això. No l'havia defensat abans qui fos —que no vull dir aquí el nom— el cap de la minoria catalana, en el moment de la discussió de l'Estatut, quan van expulsar de la minoria en Carrasco i Formiguera per defensar l'Estatut de Núria; la minoria d'Esquerra Republicana va expulsar del grup parlamentari que discutia l'Estatut de Núria en Carrasco i Formiguera perquè anava més enllà. No ho eren. Quan, aquella nit, el President Macià —que, per cert, va proclamar la República Catalana— la va canviar per Generalitat al cap de tres dies i, al cap d'un any, es va omplir la plaça de Sant Jaume amb una manifestació que cridava: «Macià, traïdor» —i cridava «Macià, traïdor» perquè sostenia que en Macià no era prou radical, i prou independentista, i prou separatista; deien això, és per això que li deien «Macià, traïdor», i quan una nit el President Macià crida el President del Parlament, que era en Lluís Companys, i li diu: «Escolti, Companys, vostè ha de dimitir de President del Parlament; vostè agafa el tren aquesta nit, el tren de Madrid, perquè hi ha una crisi de govern a Madrid. La situació política espanyola...» —Macià ho diu— «la situació política espanyola és molt delicada; hem de donar suport a la República.» —No ens enganyem, eh?, la República també era un eufemisme per dir «Espanya»— «Hem de donar suport a la República i vostè ha d'anar a Madrid perquè nosal-

tres necessitem —ens ho demanen i nosaltres també volem fer-ho— un ministre en el Govern, en el nou govern que s'ha de fer.» Per cert, en Companys li diu: «Senyor President, quin Ministeri?» I ell diu: «No ho sé, però és igual, és que la veritat és que és igual. Nosaltres hem de tenir una presència política a Madrid.» I en Companys, l'endemà al matí, quan el tren es para a Guadalajara, puja el revisor, puja el cap de l'estació, i li diu: «A sus órdenes, señor Ministro de Marina.» Bé, en tot cas, evidentment, en aquell moment l'Esquerra Republicana no feia una política independentista. I el grup de *L'Opinió*, del qual hem parlat abans, o en Lluís Vallescà, o el President Tarradellas no van fer mai una política independentista, i eren de l'Esquerra —i eren de l'Esquerra.

Bé, escolti, jo només ho dic, això, per precisar les coses, oi? Perquè, a més, tampoc, en aquest procés, això que vostè diu «el procés gradual cap a la independència»... Vostè diu: «Vostè expliqui el seu objectiu.» Jo l'he explicat, l'acabo d'explicar abans i li he dit: «Miri, hi han aquests quatre models i nosaltres hem apuntat per un: el ple control del territori català, la prioritat de la identitat catalana i la seva seguretat i un bon finançament.» Hem apuntat per això, i jo, potser per allò que dèiem del sentiment, posava un especial accent en el tema de la identitat.

Bé, aquest procés gradual cap a l'independentisme, vostè ens explicarà com anirà, és a dir, com anirà que vagi, el partit d'Esquerra Republicana, doncs, a tenir aquesta àmplia majoria que es necessita... —àmplia majoria electoral, perquè, és clar, estem a Europa occidental i a la Comunitat Econòmica Europea, i les coses es fan d'aquesta manera, no? Jo li he dit amb molta claredat quin era el nostre objectiu, i he volgut definir allò d'abans, que vostè feia referència al catastrofisme, perquè no fos cas que algú volgués interpretar que plantejava aquestes quatre possibilitats com anant, diguem-ne, una darrere l'altra.

Dic, i em sembla que és veritat, que, de fet, la independència —i s'acaba de demostrar— necessita dues coses: una, que existeixi una realitat de país i un sentiment somort —somort o no, però, però real de país. Somort o no. Quan el Conseller Alavedra, que és un home que havia tingut i té moltes relacions —no pròpiament polítiques, únicament— amb Eslovènia, anava a Eslovènia fa cinc o sis anys i acabaven, com sempre, fent un sopar (*rialles*) —saben que el Conseller Alavedra (*fortes rialles*) és un bon *gourmet*, però en fi, no sé que li donaven a Ljubljana, de tota manera, va bé...—, ell sempre feia un brindis per Eslovènia i per Catalunya, i, inevitablement, s'aixecava un eslovè d'aquells i feia un brindis per Iugoslàvia i per Espanya. «Què s'ha cregut, aquest? Per Iugoslàvia i per Espanya.» Tots aquells que feien el brindis per Iugoslàvia i per Espanya són independentistes —està clar, això—, el que passa és que hi havia una realitat de país, una llengua, una persecució..., moltes coses, moltes coses, però, de fet... —bé, miri, aquest ha estat un procés cap a la independència—, però, de fet, sense el fracàs total de l'Estat iugoslau —total: de dalt a baix—, doncs, potser seguirien brindant per Iugoslàvia i per Espanya.

Aleshores, he volgut dir, simplement, que no hi havia una relació, diguem-ne, de continuïtat, o d'ara primer això i després allò altre, sinó que, al revés, l'independentisme el que necessita és que les coses no es resolguin, que el marc en el qual s'està sigui un desastre. És evident que, per exemple, la transició democràtica espanyola, que ha estat reeixida, no juga a favor de l'independentisme, de la mateixa manera que pertànyer a la Co-

munitat Econòmica Europea —i no pel que va dir, que em va semblar molt desencertat, el Ministre Fernández Ordóñez, perquè, si a Catalunya hi hagués una majoria electoral independentista, el senyor Fernández Ordóñez se les hauria d'empassar, aquelles paraules, com se les estan empassant en altres llocs—, però per tot el context que representa estar dintre d'aquesta Comunitat, que és la zona més emergent del món, o de les més emergents del món i, en tot cas, aquella on es viu millor, això sí —perquè el sudest asiàtic també és molt emergent, però ningú no hi vol anar a viure, no?—, doncs, evidentment això també és un problema.

Ho he dit només, doncs, per aquest tema; per situar les coses, justament, perquè potser a través d'aquest debat, de mica en mica, aniran sortint aquests temes i s'aniran situant, i per dir-li..., perquè diu: «Vostès què volen?»; ja li ho he dit: ho he dit tantes i tantes vegades, com deia ahir, que ja n'estic una mica fatigat. Volem aquest sistema en el qual hi hagi un ple control per part de la Generalitat —el Govern de Catalunya és la Generalitat—, un fet d'identitat segura, conservada, plena, prioritària i, òbviament, al servei d'això, un bon finançament i, sobretot, en la vida política catalana, tanta claredat com sigui possible; claredat que potser per a aquells que en podríem dir, allò que el meu mestre Péguy en deia el *sorbonnard*, que vol dir... —i que ara són els mandarins de Harvard i de Yale, que són aquells que sempre volen les coses quadriculades, no ho acaben d'entendre mai—; com no haurien entès que en Macià fes allò. Ell, líder nacionalista, en un moment determinat, independentista: «Senyor Companys, hem de donar suport al Govern de l'Estat; vagi-se'n a fer de ministre a Madrid».

Tot això té una mica de complexitat, però és la realitat del nostre país. No hi fiquem en aquesta veritat —que és complexa— la confusió d'exposicions que no responen a la realitat.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor President. Correspon ara al Grup Mixt. Segons m'ha comunicat el senyor portaveu, els temps es distribuïran de la manera següent: l'Il·lustre senyor Pere Ayguadé, cinc minuts; el Partit dels Comunistes de Catalunya, el senyor Marià Pere, deu minuts, i quinze minuts Esquerra Catalana, que intervindrà el senyor Hortalà.

Té la paraula el senyor Pere Ayguadé.

El Sr. AYGUADÉ: Senyor President, senyores i senyors diputats, després d'aquest interessant debat sobre la independència, el nacionalisme i altres qüestions, és molt difícil de parlar del que vull parlar jo, que és una cosa molt concreta del nostre país, que són els pagesos.

Ara bé, jo com que sempre he estat convençut que a Convergència hi deuen haver quatre o cinc persones que no deuen ser independentistes, estic segur que ara no convé, però quan vingui ja també ho demanaran i ho aconseguiran. I ara us diria que aquesta és una ocasió en què un diputat voldria tenir el do de la paraula, el do de convèncer, perquè estic plenament convençut que cal dir amb veu molt baixa, amb tranquil·litat, allò que mereix de ser cridat amb la veu de l'ira i potser també de la ràbia.

M'agradaria saber explicar el que diuen avui els pagesos de Catalunya, m'agradaria saber explicar les conseqüències i també les solucions. Disposo tan sols de cinc minuts, i potser amb la seva ajuda, tots plegats farem el miracle.

No fa massa temps, el Ministre d'Agricultura va realitzar unes declaracions en què afirmava, amb autoritat i contundèn-

cia, que sobraven més de la meitat dels pagesos d'Espanya. Era la seguretat i la contundència de la supèrbia, de la incapacitat, de la força freda i inhumana del que es creu que ser ministre és manar, d'aquells que creuen que, en tenir el poder, a la resta només ens resta creure, i obliden aquella dita catalana que diu que «el que mana, mana, i el que creu, fa el que vol». És com si volguessin fer-nos fora de la terra a cops de peu, però haguessin decidit que marxéssim per nosaltres mateixos. Segurament resulta molt més barat.

Han decidit una reconversió agrícola salvatge, sense cap planificació, i afirmar aquí que el que han decidit és fer-los un gran favor, perquè les actituds de les autoritats actuals no responen a cap política volguda o desitjada, sinó que són conseqüència del mal govern, per clarividenciar que molts pagesos són condemnats a la misèria, és quan cal fer-se el savi i manifestar amb solemnitat que sobren més de la meitat dels pagesos.

S'obliden, però, d'una cosa: de dir-nos quina és la meitat que sobra, i per què sobren. I el que és terrible és veure no solament aquells que realment ho fan malament —que són poquíssims—, que haurien de marxar, sinó veure que aquells joves en els quals la Generalitat i l'Estat s'han gastat milions de pessetes formant-los, han de marxar. El que és terrible és veure famílies senceres que han de marxar, i no tan sols de la terra, sinó també del territori. Un territori que restarà abandonat. Ja veuran vostès dintre de molts anys, o potser pocs, quina serà la quantitat de diners que caldrà destinar a la Conselleria de Medi Ambient per recuperar el que avui hem destruït, i no dubtin que valdrà més diners recuperar-ho que l'actual benefici que hagin pogut donar.

Què costarà reforestar?, què costarà vigilar els boscos?, què costarà recuperar el patrimoni artístic dels pobles?, què costarà recuperar, senyores i senyors diputats, allò que avui d'una manera..., simplement per incompetència o per ignorància, s'abandona amb tanta facilitat?

Vostè, senyor President, és el President de Catalunya i, per tant, també President dels pagesos catalans. A vostè li toca de dir amb veu alta que a Catalunya no en sobra cap, de pagès; ni pagès ni ramader, perquè els que es jubilen, no sobren, només se jubilen, i continuaran ajudant, i molt, amb la seva experiència, amb la seva ajuda, en algun moment; però és més, ajudaran amb la seva pensió perquè, sàpiguen vostès que avui moltes famílies arriben a final de mes gràcies que hi ha una pensió en aquella casa. A les Garrigues i en altres llocs, no solament en els llocs desfavorits. I als que volen treballar, vostè els ha d'explicar com quedar-se.

Vostè va fer un esforç molt gran, fa molts anys, respecte a les cooperatives. S'hi va dedicar aquí un pressupost especial; es va fer després un esforç molt gran respecte a la reforestació i la vigilància dels boscos amb el programa Foc Verd. Per què no ara fer un esforç extraordinari, una acció extraordinària —i sobretot abans de les eleccions—, per tal de donar solucions? I dic abans de les eleccions perquè el que vostè ens deia d'avançar, el 50%, molts de nosaltres ho veïem simplement com una proposta electoralista. Potser no ho és, segurament no ho és; però ja que el senyor Conseller d'Agricultura mou així el cap dient que no, jo li diré que molts pagesos a mi m'han vingut a ensenyar les cartes i els expedients, i quan han anat a les oficines comarcals els han dit que encara no saben ni quan ni com es farà.

La importància de l'agricultura catalana, senyores i senyors diputats, és importantíssima. És una importància estratègica. Recordin la vaga de camions, el que va succeir amb el desabastament dels mercats. És important no abandonar almenys una quantitat extraordinàriament necessària per assegurar l'autoabastament. Si algun dia no fem certes produccions, seran els americans o els de fora qui ens posaran els preus i seran uns preus que tampoc podrem pagar: per menjar, per menjar!

És una producció de qualitat la que es fa a Catalunya i creació de riquesa i, senyores i senyors diputats, no solament hi perden els pagesos amb aquesta política, sinó que en els pobles i en el territori rural viuen milers de persones, els petits comerços, els petits tallers mecànics, els fabricants de maquinària, el metge, el veterinari..., són molts els que, senyores i senyors diputats, ja veuen ara la crisi de l'agricultura també plasmada. I després la importància de l'equilibri territorial.

No li explicaré —perquè el llum se m'ha encès— el que representa l'actual Administració. És veritat que hi ha molts funcionaris, que encara avui algun no em coneix; podríem posar exemples: en Boleda, de Balaguer, pujolista, no és pas un convergent, és més pujolista; o el cap de ramaderia de Lleida, una persona que es passa les nits fora d'hora, per un sou miserable, explicant com ho han de fer els pagesos per salvar-se. Però la veritat és que la majoria viuen avui amb el desencís de dir: «Què faig jo aquí com a funcionari, si al final em diuen que la meitat dels pagesos a qui haig d'ajudar, sobren?» I ens en fan sentir culpables, ens diuen contínuament que defraudem; però si sobren la meitat, què és el que defraudem? Si sobren la meitat, més de la meitat perquè resulta que no es guanyen la vida, què és el que defrauden? I ens fan sentir culpables amb l'IPC. Però si de l'IPC no són culpables els pagesos, si és la incapacitat dels diferents ministeris de controlar el mercat amb destí, o de controlar els mercats de comercialització. No els llegiré per tercera vegada allò del pa, del que val un quilo de blat i que en fan cinc barres, amb un quilo de blat, que valen cinquanta pessetes cada una, i d'aquell quilo de blat te'n donen vint-i-quatre; no els parlaré que xollar una ovella val dues-centes pessetes, cent vuitanta, i et donen cinc pessetes de la llana que en treus.

Senyores i senyors diputats, no els explicaré totes aquestes coses... Però no em diguin que els europeus o la resta ho fan més barat perquè en saben més; no en saben més que aquells pagesos que tenen ganes de treballar i quan s'aixequen al matí ja tallen el sol a cops de dent; no, no. Són joves alguns. Els meus veïns mateixos, els Torres, els Vendrell, el senyor Borràs segur que els coneix, han invertit en maquinària; són joves, s'han format, treballen de punta de dia fins a la nit, i no són millors els francesos, ni són millors els altres. El que passa és que tenen els crèdits al 3%, la llum molt més barata, i això no ho fan els pagesos, això ho fan els governs amb mesures adequades, amb mesures també, senyores i senyors diputats, en alguns casos, que trenquen les lleis del mercat, subvencionant les cooperatives que després redunden en els pagesos, subvencionant i ajudant, senyores i senyors diputats, perquè ens puguin fer la competència a un preu barat avui, que serà molt car el dia de demà, quan nosaltres no produïrem, almenys, el mínim per poder competir. Però és més, senyores i senyors diputats, i acabo, ara sí, amb tota la claredat. El que succeeix a Múrcia, el que succeeix a Terol, el que succeeix en altres llocs, per exemple, en el sector porcí. Jo tinc..., aquesta setmana passada vaig anar

a Múrcia i hi havia un fulletó d'explicació dels ajuts de la Comunitat Murciana, una comunitat que només té una província: augment fins a nou-centes places d'engreix —qüestió terminantment prohibida per la Comunitat—, subvencionada fins a un 30%. Subvencions fins a tres-centes places per a particulars i per dallò, per a inseminació artificial, per a la compra de bestiar selecte... Quan ho farem aquí, senyor Conseller? És una acció necessària, contundent, si cal dedicant diners extraordinaris, si cal fins i tot amb el deute públic, cridant tots els pagesos que avui sí que —pot estar ben segur— siguin del color que siguin, perquè ja no és esquerres ni dretes ni els de dalt ni els de baix, la qüestió és una qüestió de supervivència, se li posaran a la vora i suposo que vostè ja ha passat a la història de Catalunya, almenys pel que ha fet ja durant tots aquests anys. Li puc assegurar que, a més, hi passaria per solucionar un tema agrícola que pot ser un problema a tot arreu, però no cal que ho sigui a Catalunya.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Ayguadé. El senyor Marià Pere té la paraula, pel Partit dels Comunistes de Catalunya. Deu minuts.

El Sr. PERE: Bé, senyores i senyors diputats, senyor President. Senyor Pujol, una vegada més, el discurs que ens acaba de fer no ha estat un discurs, al meu entendre, com li reclamem cada any, que expliqui l'experiència de l'any passat, elabori el programa d'aquest any per poder permetre que el Parlament fiscalitzi, d'una vegada, l'acció de govern, perquè si no, per què serveix aquest Parlament? Què fiscalitzarem després d'aquest discurs?

En canvi, és un discurs, al meu entendre..., així com altres vegades ha sigut per reorganitzar les seves forces, aquesta vegada també però amb caràcter molt electoral. L'acabem de veure en l'espectacle. Un discurs que s'enfronta a Esquerra Republicana o que vol diferenciar-se o que vol arreplegar aquells que li poden agafar els d'Esquerra Republicana. I, per l'altre costat, un discurs que busca el pacte d'Estat, el pacte en relació amb l'Estat de les autonomies, que és el que s'està discutint ara. Jo penso que aquest no és el tema del debat aquí en aquest Parlament.

El que es tractaria de veure és quin programa per a aquest any que ve i poder fiscalitzar aquest programa en concret, i poder-lo discutir.

Ha parlat d'Europa i ha fet una descripció interessant; ha fet una descripció de tota la problemàtica a Europa. Jo, de tota manera, no arribaria encara a conclusions massa precipitades com hi ha arribat vostè. En aquests moments hi ha una hegemonia americana excessiva, dura, els processos encara no estan desencadenats, poden haver-hi conflictes bèl·lics i això pot ser molt perillós, perquè hi ha conflictes no solucionats i podem veure situacions de pre-guerra, la qual cosa pot ser molt perillosa i molt greu.

Per l'altre costat, he vist fenòmens com el de Giscard d'Estaing l'altre dia, que jo espero que no es donin a Catalunya, perquè espero que encara mantinguem la idea que catalans són els qui treballen i viuen a Catalunya; no és un problema de sang, ser català, però cal recordar el que va dir en Giscard d'Estaing i això està creixent a Europa. No m'agradaria, senyor Pujol, tornar-me a trobar —vostè i jo, i d'altres— tornant a lluitar contra el nazisme a Europa; això està creixent. Per tant, no arribem a conclusions tan ràpides; és cert que l'evolució és positiva, és

cert que són interessants tots els canvis, però molta paciència, perquè hi ha moltes contradiccions excessivament fortes per arribar a conclusions de suma de victòries personals i d'altra mena.

Per altra banda, ja heu de veure que en funció d'aquests canvis no ens serveix la intervenció que ha fet el President Pujol, perquè no veig quina proposta tenim amb aquests canvis d'Europa, quina proposta té la Generalitat, quina proposta té el Consell Executiu per actuar en funció dels canvis, perquè no es pot dir que ens serveixi el debat general —hi ha hagut canvis. En què? Què hem de modificar interiorment i què hem de modificar exteriorment? Jo penso que això no ha aparegut en cap..., al llarg de la seva intervenció.

És bo dir que s'està d'acord amb el dret a l'autodeterminació, però a vegades de dir-ho massa també es gasten les paraules, en canvi s'ha d'exercir-lo i penso que ara és un moment per exercir-lo, un moment en què s'està discutint passar sobirania de l'Estat espanyol a l'Estat europeu, que està en tendència constructiva, és el moment perquè els catalans diguem què volem, com volem, quan i com en relació amb aquesta Europa, i exercir aquest dret a l'autodeterminació requereix un debat nacional i un debat en profunditat, exercir aquest dret de l'autodeterminació. No dir que s'hi està d'acord, així en abstracte; cal exercir-lo ara i ara és el moment, en la construcció d'Europa.

Penso i ho dic molt amigablement: és bo que es digui que l'Estat a Catalunya és la Generalitat, però no se'n està amagant una proposta de descentralització administrativa? Jo he interpretat això; no hi veig, en les paraules del senyor Pujol, una franca sobirania política en la proposta que planteja.

Per altre costat, el senyor Pujol ha tirat en cara les 63 pessetes que es retornen, que és correcte, que hi ha una discriminació, compartim aquesta posició; ara bé, tampoc el senyor Pujol ha parlat de la inversió, perquè la que retorna no és únicament el que és administrativament, sinó també la inversió que hi ha des d'un punt de vista industrial i tot això. Però tampoc no ha parlat del que els monopolis s'emporten de Catalunya i no retornen, perquè aquests s'emporten 100 i no en retornen 63, i d'això no en parla, d'aquesta sobirania no se'n parla; com tampoc se'n parla que en aquests moments es pot ser català parlant castellà o fins i tot anglès; es pot ser català parlant anglès i parlant castellà, però vigilem perquè la cultura catalana s'està americanitzant i no serà cas que l'únic que ens quedi a la cultura serà les etiquetes, les etiquetes. (*Remor de veus.*)

Dir que en relació amb els temes interns, jo penso que conscientment el senyor Pujol no els ha tocat; ha parlat de cohesió, que és un tema important per fer nació; és a dir, és bo que els que vencen puguin accedir a ritmes forts, com deia el senyor Pujol, però vigila, als que accedeixen a ritmes forts, ens falta tecnologia; aquí manca tecnologia, aquí no hi ha un avenç en processos d'inversió tecnològica forta a Catalunya, no hi és. Però, en canvi, hi ha capes de la població molt retardades, molt retardades. Jo, en aquest sentit, crec que hi ha un terç de la població catalana, tirant cap als dos terços ja, que està per sota mínims.

Miri, en aquests moments hi ha una quarta part d'ingressos per família que està sota la mitjana, una quarta part. En aquests moments el 60% de caps de família són analfabets funcionals a Catalunya; estem parlant d'enquestes de la Universitat de Barcelona, eh? El 60% de caps de família són analfabets funcio-

nals; augmenta el fracàs escolar; més de la tercera part d'aquestes famílies tenen un sol ingrés i el 55% un habitatge de 70 metres, fred i amb humitats.

En relació amb l'ocupació, el 27% de les ocupacions dels últims anys, el 27% és eventual; l'11% a temps parcial i el 43% a eventuals ordinaris, i només el 6% és indefinit, el 6% només. Està creixent en aquests moments els sinistres a la indústria i això és un tema que cal retenir, la sinistrabilitat. L'any 90 el mig del sou se situava a 1.485.000, restant-li l'IRPF, vol dir 915.000 pessetes. Senyor Pujol, aquí hi ha un retrocés bastant fort. No cal dir les situacions de les dones, que en aquesta situació cobren el 18% i el 21% menys de mitjana que els homes per la mateixa feina.

Estem en una situació encara malauradament de reestructuració industrial i el Consell Executiu no ens parla de cap pla, de cap pla industrial en aquests moments. SEAT, ha parlat de la SEAT, però veiem en quines condicions estan els treballadors de SEAT en relació amb els treballadors alemanys, eh? Veiem la quantitat d'hores que treballen els alemanys i la quantitat d'hores que treballen els de SEAT aquí a Catalunya i el que cobren els alemanys i el que cobren aquí a Catalunya.

Parlem d'ENASA, de Motor Ibérica, MACOSA, la Seda, la Maquinista, SIEMENS, totes elles en reestructuració; sols el Baix Llobregat, que n'hi ha a la vora trenta-una, en aquests moments hi ha 3.600 afectats, que provocaran una manifestació dintre de poc. És a dir, en aquests moments no hi ha per part del Consell Executiu una proposta de reconducció de pla industrial en relació amb aquesta situació de reconversió que serà aquí, en aquestes empreses. I són empreses importants i no em val el que s'ha dit abans, que una potser sí; parlem en termes genèrics.

És cert o no és cert que hi ha fracàs escolar?, que no l'amagarà la LOGSE tampoc. I què es fa pel fracàs escolar? Que no l'amagarà la LOGSE, però mentre hi ha fracàs escolar vostès estan més preocupats per treure decrets, per continguts mínims, per introduir el manteniment en el currículum del tema de la religió catòlica. Jo penso que això és un retrocés en relació amb un estat democràtic; la religió catòlica ha de ser un complement, ha de ser una cosa individual, però no ha de ser, per al currículum, d'obligació, com el decret que estan pensant o estan discutint vostès, plantejant.

Jo li pregunto que ens expliqui quin és el nivell de rendibilitat de l'aparell de la Generalitat, perquè, és clar, si parlem de l'experiència de l'any passat i què pretenem fer l'any que ve, jo no he vist aquí per part de vostè que m'expliqui quina és la capacitat operativa, la rendibilitat de l'aparell de la Generalitat, és a dir, tot el que ens han traspassat, perquè a vegades parlem molt de traspassos, però valdria la pena parlar de rendibilitats i capacitats. Hem millorat substancialment les infraestructures? Els canvis d'Europa impliquen modificacions d'infraestructures? Jo penso que aquests són temes que no s'aborden; no s'aborda el tema de la joventut, un tema avui cabdal, ja no dels avis, ja no dels avis, però el tema de la joventut en aquests moments, quan parlem de l'Europa del 93, aquest ha de ser un dels temes fonamentals que s'ha de discutir en aquesta tribuna i això no surt però ni en pintura, ni com a referència en el discurs de vostè. I no parlem de la droga, que no ha remès; la droga segueix sent..., i vostè l'any passat va dir: «Ja farem alguna cosa», però segueix sent el problema actualment; no ha remès.

I encara esperem el Pla Territorial. Veurem què passarà amb medi ambient, veurem què passarà.

Senyor Pujol, estem d'acord que els valors, l'estat psicològic col·lectiu és important, però no confonguem moral ètica i religió. Jo no estaria d'acord que l'estat psicològic fos el tipus de país que s'està fent; tampoc estaria d'acord amb el consumisme, la insolidaritat; en canvi, estaria d'acord més aviat amb el dret al treball, amb la cultura del treball, amb un país solidari, amb un consum de qualitat, amb una visió més col·lectiva, amb una relació positiva amb la naturalesa, és a dir: però també amb un país que pensi que al món hi ha dues terceres parts que passen fam, senyor Pujol, hi ha dues terceres parts que passen fam, i aquest país ha de pensar en això també.

És a dir, senyor Pujol, d'acord que el 93 ha passat; bé, a mitges, que no ens plogui el 93; millor que no ens plogui, s'han d'acabar algunes coses. Però he de dir que Catalunya no ha tingut 92; Barcelona sí que ha tingut 92; Catalunya no ha tingut projecte 92 i ja ha passat el 92, però Catalunya no n'ha tingut. I crec que amb el que vostè ens exposa no tenim Catalunya del 93 en el sentit que ens ha parlat de «nou impuls», de «noves propostes», però no ha fet cap enumeració, cap explicació que permeti discutir-ho.

Res més; moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Pere. Per Esquerra Catalana, té la paraula l'honorable senyor Hortalà.

El Sr. HORTALÀ: Senyor President, senyores i senyors diputats, en la seva intervenció d'ahir vostè, senyor President, va explicar-nos fets i preocupacions que alhora són el resultat de l'acció de govern i les seves pautes per a la política de futur. Legítimament va donar èmfasi en tot allò que li va semblar més remarcable, tant pel que fa a l'obra feta com pel que fa a les fites que espera i desitja aconseguir. En aquest mateix sentit, i també amb tota legitimitat, nosaltres, sense negar la validesa que comporta allò que de positiu han aconseguit, com a grup d'oposició coherent i responsable, ens cal fer-li certes precisions, no tant pel que fa als resultats pràctics de la seva política, sinó pel que fa a realitzacions que s'haurien pogut fer i, en canvi, no s'han fet o no s'han pogut fer.

Hi ha coses que van bé i coses que no hi van. Però tal com està el nostre marc competencial i la disponibilitat de recursos, moltes d'aquestes coses que no acaben d'anar bé no es podrien resoldre encara que hi hagués la voluntat política de fer-ho perquè no disposem ni del mitjans ni dels recursos per fer-ho de manera solvent i potencialment satisfactòria. De fet, hi ha una creixent insatisfacció o així ens ho sembla. Ens sembla que hi ha insatisfacció en el tema de la seguretat ciutadana, des de la perspectiva de no disposar suficientment de forces d'ordre públic d'obediència catalana. També hi ha insatisfacció en el àmbits educatiu i sanitari, per raons de manca de competències i per insuficiència de recursos. Amb molt retard hem obtingut la formació professional ocupacional, però no podem oferir avantatges fiscals per incentivar la recerca i la tecnologia, elements bàsics de la competitivitat.

També, tan sols amb més recursos, podem ampliar les polítiques socials en tots els seus aspectes. Hi ha igualment insatisfacció pel que fa a la política cultural; els conflictes de competències existeixen des d'un primer moment i per ara no es veu una solució acceptable. El mateix succeeix en tot allò relatiu al desplegament lingüístic, i els recursos que hem de rebre

per a la seva potenciació no arriben; aquí hi ha un mandat constitucional que el Govern central no compleix i que vostès no troben la manera de fer-lo complir. En aquest sentit el que de nou hem obtingut no ha estat fruit del pacte polític, ni del diàleg institucional, ni del reconeixement del fet diferencial, sinó que ve per la via judicial, com és el cas de la recent sentència del Tribunal Constitucional relativa al català en la qualificació dels funcionaris públics. I aquesta, que hauria de ser una via d'excepció, és, malauradament, un procés o un camí ordinari.

De tot això, vostè en va parlar ahir i fins i tot se'n va queixar i se'n va lamentar. Igualment va fer crítica de les polítiques sectorials; va reclamar solidaritat, perquè la solidaritat, com ja hem dit altres vegades, no només vol dir que Catalunya pagui. De les consideracions que de tot plegat vostè en feia, nosaltres no tan sols en deduïm insatisfacció, sinó fins i tot, per un costat, una certa impotència i, per l'altre, un cert abús.

Perquè, tal com ara està el marc d'autogovern, poques perspectives de futur podem donar als nostres pagesos que no sigui a base d'un més gran endeutament propi sense cap garantia d'un posterior i solvent finançament. De fet la situació és crítica i dic crítica sense exagerar; perquè si en aquests últims temps la renda agrària ha pujat un 70%, els costos de l'agricultura i la ramaderia sumats depassen el 187%. Preveïem, per tant, un futur de secà, un futur de secà que pot encara agreujar-se si no s'accelera la política de disminució dels desequilibris territorials tant pel que fa a la millora del nivell de vida, confortabilitat social, com pel que fa des de la seva vessant institucional a la potenciació de l'organització territorial pròpia, fonamentada, per prescripció d'aquesta Cambra, en les comarques i en la província única.

Tampoc és satisfactòria la situació industrial pel que respecta a la seva consolidació i diversificació de cara al futur. Amb això no vull pas dir que no hi hagin empreses que vagin bé ni d'altres que no hi vagin tant, ni que no hi hagi a Catalunya dinamisme creatiu; em refereixo que el sector industrial avui, més que mai, no només és producció i distribució i no només són petites i mitjanes empreses, avui un sector industrial amb projecció de futur, modern i tecnològicament equipat passa per disposar de petites i mitjanes empreses, però també de grans empreses; potser poques grans empreses, però algunes. I passa, també, perquè els centres de decisió de les corresponents polítiques empresarials estiguin ubicats a Catalunya. En aquests últims temps, això es va perdent per manca de mitjans, de recursos, de polítiques, entre altres moltes coses. Hi ha exemples il·lustratius que es van reiterant un rere l'altre, com els casos de MACOSA, Catalana de Gas, Tabac de Filipines, i potser en un futur FECSA, Carbuross i, al seu nivell, la Seda.

És cert també que hi ha un guany, però el balanç en cap cas ens sembla satisfactori, positiu, i així, senyor President, en la mesura que tot plegat suposa un creixement del sector públic estatal, nosaltres no entenem per què encara resulta més inadmissible que el Congrés de Diputats no vulgui acceptar la prescripció estatutària que la Generalitat ha d'estar present a les empreses del sector públic de l'Estat que actuen a Catalunya.

En el sector financer —no en els temes de finançament, en el sector financer— les qüestions, al nostre entendre, són encara més complexes. És cert que aquest és un sector tecnificat, però la situació de Catalunya, pel que fa al món financer, registra

pèrdues creixents de significació. La Llei del Mercat de Valors, pendent encara de sentència del Tribunal Constitucional, s'aplica, i mentrestant redueix a la mínima expressió la nostra activitat borsària secular. La no-descentralització del banc emissor no ajuda l'abaratiment dels costos financers ni la potenciació dels mercats monetaris. Les limitacions de l'emissió de deute de la Generalitat, i en el seu cas de les corporacions locals, no ens permet i no ens ha permès de disposar d'un mercat secundari vigorós i, conseqüentment, les nostres emissions depenen, cada vegada més, de la banca i de les institucions d'estalvi.

Per cert, parlant de l'estalvi, una vegada més volem manifestar, des de la perspectiva que l'estalvi dels catalans s'ha de quedar a Catalunya, que la primera institució catalana en aquest camp no ajuda gens ni mica a enfortir el sector financer català. De fet, sembla com si les manifestacions de catalanitat d'aquesta entitat d'estalvi hagin arribat ja a expressions tan mínimes que a nivell anecdòtic han fet que el passat dia 11, ni tan sols fessin flamejar la senyera en els seus quantiosos, voluminosos i vidriosos edificis.

En aquest escenari, nosaltres creiem que ha arribat el moment d'enfortir les diferents polítiques i donar prioritat a la creació d'un banc públic a Catalunya que, com a banc de la Generalitat, amplii i coordini les facultats ja existents de l'Institut Català de Finances i de l'Institut Català de Crèdit Agrari.

Al nostre entendre, senyor President, la conclusió és que tots aquests nivells d'insatisfacció tenen el mateix denominador comú, que ja hem anat reiterant-li des d'aquesta tribuna i des de fora, d'ençà la constitució del seu primer govern, l'any 1980. És a dir, que per minorar i corregir aquestes mancances, el que fa falta és disposar de més poder per a Catalunya.

La qüestió, senyor President, és més poder per a Catalunya, i aquesta és una llarga història que té elements positius, però que en tots i cada un dels seus aspectes individualitzats, les mancances superen les dotacions. Al nostre entendre, aquest és el veritable tema que cal aprofundir i concretar en el si d'un debat útil sobre el catalanisme polític actual. I en aquest debat permanent, en el qual sempre hi entren nous elements en joc, ara s'hi afegeixen altres factors prou interessants, perquè tot el que ha passat i que està passant en els països de l'Est i en la mateixa Unió Soviètica, resulta, a part de l'impacte causat a casa nostra, que ha tingut la virtut de posar nerviosos, de posar nervioses les mentalitats centralistes de l'Estat espanyol.

Els esdeveniments són prou coneguts, encara que sovint desnaturalitzats perquè en lloc de considerar-ne la causa, se'n consideren els efectes. El centre de la qüestió és una crisi ideològica que fa entrar en conflicte un sistema d'organització social i el nucli que genera la davallada no és altre que la conquesta i el reconeixement dels valors de la llibertat. Fa crisi un sistema perquè la llibertat, fins llavors oprimida, triomfa, i triomfa en tota la seva extensió, incloent-hi, naturalment, la llibertat dels pobles.

Aquest esclat nacionalista, que sense renunciar als seus continguts històrics exclou la doctrina de l'Estat-nació del segle XIX, dóna una nova dimensió als legítims i imprescriptibles drets dels pobles a garantir la seva identitat nacional i ho fa des de la perspectiva dels valors de la llibertat, en l'exercici de convivència que es consagra en el sistema democràtic i, per tant, aïlla els procediments caducs d'alliberament i de repressió, tant si són de caire bèl·lic com si són de caire místic.

Ara, els nous elements de la doctrina nacionalista es reforcen amb la llibertat i amb la democràcia i, així, si la llibertat empara la democràcia i viceversa, cap veritable demòcrata, cap veritable demòcrata pot desconsiderar el fet nacional, i menys combatre'l.

Hem estat i hem d'estar sempre amatents per aconseguir més poder per a Catalunya. Ara mateix, les condicions objectives són més propícies i ens convé d'aprofitar-les. Ara bé, cal tenir en compte que aquesta és una via delicada, i que malgrat l'eufòria inicial, podria portar, al nostre entendre, a resultats contraproductius si no es refusa l'ús oportunista, l'analogia in-conseqüent, l'ambigüitat, la manca de rigor i, en definitiva, la manca d'un projecte. I com que aquest és un camp que està delimitat per models ben concrets —federació, independència, estat de les autonomies, confederació—, del que es tracta en cada cas és de demarcar la seva significació, el seu contingut i la metodologia a seguir; contràriament, tot plegat pot quedar reduït a un simple foc d'encenalls.

Nosaltres defensem la confederació; nosaltres defensem la confederació perquè en la doctrina actual és el model que millor pot garantir els interessos nacionals, la trajectòria històrica i les quotes assumibles de solidaritat. De fet, aquesta opció té molt a veure amb allò que vostè deia ahir sobre *independent but together*. Ara bé, tots aquests sistemes d'organització política i social, traslladats a la realitat catalana del moment, tenen un substrat comú que ens cal aprofitar, i aquest és el punt —al nostre entendre— important en aquests moments.

En aquest sentit, per tant, ens congratulem de coincidir en els quatre punts programàtics que vostè va anunciar ahir, perquè formen part d'aquest substrat, si bé al nostre entendre en alguns casos convé matisació, ampliació i potser aprofundiment.

En efecte, és urgent i necessari que Catalunya estigui governada per la Generalitat. En la perspectiva del seu discurs no s'ha d'oblidar que la figura del President és, al mateix temps, President de Catalunya, President del seu Govern, i representant ordinari de l'Estat.

En segon lloc, és evident que cal reforçar i garantir l'estatus jurídic del català per projectar la nostra cultura i disposar de competències per acordar convenis internacionals i particularment interautonòmics en relació, especialment, al País Valencià i les Illes.

Tercer, també és evident que Catalunya com a nació ha de tenir la seva hisenda pública. La corresponsabilitat fiscal no tan sols és un requisit de dignitat nacional, sinó també un element de globalitat en la respectiva política tributària fixada en l'article 46 de l'Estatut. Per això, disposar de la gestió, recaptació, liquidació i inspecció de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques és un pas important si la perspectiva és arribar al sistema de concert.

I en quart lloc, també és evident que el marc competencial s'ha de perfeccionar permanentment, i, en aquest punt, juntament amb la revisió de competències funcionals, encara que només sigui per a l'adequació a la normativa europea d'obligat compliment, és urgent acabar amb la desconsideració relativa a què estan subjectes les lleis que aprova el Parlament de Catalunya. Ja ho hem dit altres vegades, no és admissible que la presumpció d'inconstitucionalitat suspengui *ipso facto* l'aplicació de les nostres lleis i, en canvi, permeti l'aplicació de les lleis aprovades per les Corts espanyoles fins que no hagi estat dictada la corresponent sentència del Tribunal Constitucional.

En realitat, aquest procés d'adequació competencial porta, com tantes vegades hem assenyalat, a la reforma estatutària i constitucional. Tal com està la situació, convindria que vostès fixessin uns *gentlemen agreement* perquè, si les coses no es belluguen, dintre d'un període de temps prudencial assumissin també aquesta acció, perquè, en definitiva, espiar aquestes reformes amb serenitat i amb respecte mutu no constitueix cap heretgia jurídica ni cap heterodòxia política; la reforma de l'Estatut està contemplada en l'Estatut i, per tant, és estatutària, i la reforma de la Constitució la contempla la mateixa Constitució i, per tant, és constitucional. I si el senyor Felipe González va dir recentment que la Constitució no era una roca, el que no pot ser és que nosaltres vulguem que l'Estatut sigui un penyal.

Nosaltres, senyor President, estem convençuts que, tal com estan les coses, només amb aquestes reformes aconseguirem allò que en justícia ja ens correspon: més competències, més recursos, més igualtat legislativa i, en definitiva, el nostre gran ideal, que en aquest context no és altre que Catalunya tingui un tracte d'igual entre iguals. Llavors —i acabo, senyor President—, llavors, el concepte d'unitat de què vostè va parlar ahir perd significació i queda supeditat, com en prurit ha de ser, a la voluntat sobirana del poble de Catalunya.

Senyor President, senyors diputats, moltes gràcies per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Hortalà. Té la paraula el Molt Honorable senyor President de la Generalitat.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Bé, deixin-me dir una cosa que veig que surt molt freqüentment, en cada discurs surt, així com una mica tornada, no?, això de les eleccions, no? No els diré quin dia són les eleccions, no, però de tota manera deixi'm fer un petit comentari.

No, no, escolti'm, per a mi, per a mi —per a vostès potser sí i per a la premsa, pel que he vist, també—, aquest no és un debat preelectoral.

Jo entenc que no tinc per què renunciar a la possibilitat que la llei em dona de convocar eleccions quan ho cregui oportú, però, de tota manera, els vull dir, això sí, que en aquests moments el que a mi em preocupa no és això. El que a mi em preocupa, el que a mi em preocupa; vostè ara es pot preocupar per una altra cosa, però el que a mi em preocupa no és això, no? El que a mi em preocupa és que hem de fer el Pressupost; que ens convindria poder fer el Pressupost, perquè ja deia ahir jo que ara hem de fer un nou impuls, dèiem, oi?, i, és clar, doncs, per tant, ens convé, ens convé —si pot ser— que el Pressupost estigui llest abans del 31 de desembre. Un nou pressupost que no s'ha de fer pas..., en fi, la preocupació bàsica no serà electoral. La preocupació és que si realment volem donar un nou impuls i volem aprofitar la feina que hem fet fins ara, doncs no podem perdre pistonada, és a dir, no podem perdre pistonades ni en possibilitats econòmiques ni en capacitat de gestió, ni en voluntat política, ni en temps.

I la meva preocupació és que tenim vint-i-una lleis en aquest Parlament i que ara n'entraran quatre més: tres són les lleis de constitució de les tres universitats noves, i una és el Pressupost. A part que entraran altres lleis, i potser sí que n'hi haurà que decauran, però, per exemple, a mi personalment em sabia molt de greu que decaiguessin les tres lleis sobre universitats.

Ara, que es poden convocar eleccions el 15 de desembre? Bé, potser sí, no hi he de renunciar, a aquesta possibilitat, no hi

he de renunciar. Però de tota manera, de tota manera, la veritat és que el que em preocupa en aquest moment és això altre.

I també els vull dir una altra cosa: la campanya pre-electoral no ha començat. La preparació de les eleccions del 92 va començar el dia 30 de maig de l'any 1988. Que quedi clar, això. El 30 de maig de 1988 va començar la preparació de les eleccions de l'any 1992. Perquè pensar que finalment les eleccions es poden guanyar pel que es faci els últims dos mesos, doncs, és dormir a la palla. Ja admeto que potser es poden perdre, unes eleccions, els últims dos mesos; però guanyar-les no. I per tant, si és que això els pot tranquil·litzar, sense donar-los-en cap seguretat, però, en fi, parlant amb prou claredat respecte, almenys, al que són les meves preocupacions, doncs, he pensat que era bo de dir-los-ho. I en tot cas, les eleccions... També els vull dir una altra cosa: jo penso —penso, em puc equivocar—, que si l'únic que em moguéssim fos l'interès de Convergència i Unió, jo hauria de convocar les eleccions ara. Però, en fi, també les puc convocar més endavant; esperem que això es mantingui. Però, en tot cas, també els vull dir —em creuran o no— que juguen dues coses, en la convocatòria de les eleccions, en el meu cas: l'una és el que a mi em fa l'efecte que és l'interès del país. Això, per a mi, també compta; no demano que ningú em cregui, però permetin-me que ho digui: per a mi, això compta més que cap altra cosa. I em sembla que al país li convé molt, ara, si podem —si podem, si alguna circumstància no ens aconsella una altra cosa—, doncs, fer aquesta feina que tenim entre mans.

Bé, això és el que els volia dir, fins i tot, potser, una mica per introduir més tranquil·litat en el debat. I per tant, senyor Ayguadé, el que hem estat dient sobre els pagesos —o estem fent— no és electoralista. No ho és. És a dir, si vostè repassa el que hem fet durant els últims tres o quatre anys, fem exactament el mateix, més o menys. Perquè, una altra cosa, que vostès, que fa molt de temps que em coneixen, també saben és que jo no sóc un bon corredor dels cent metres llisos; jo podria, potser, haver estat un bon corredor, no ho sé, dels tres mil o els deu mil. Per tant, no em demanin segons quins *sprints*. I per tant, en el tema dels pagesos, nosaltres farem el mateix que hem estat fent. El que passa és que, quan s'acosten les eleccions, diuen que és electoralista. Pot dir als seus amics pagesos que, durant el mes d'octubre —i això segur que se'ls va dir a les oficines, i si algú no ho va dir potser és que no havia rebut encara les informacions suficients—, que això, això que hem de pagar pel 808, es començarà a pagar dintre del mes d'octubre.

Ara bé, dit això, dit això, el que vostè —i també hi ha fet una referència el senyor Hortalà— ha dit, doncs, de la situació del món pagès..., té molta raó en moltes coses, no? Per això jo ahir deia que, el que no es pot fer... Jo li deia al Ministre Solves —per cert, un home que ens mereix confiança i respecte en molts aspectes—, jo li deia al Ministre Solves que aquesta decisió que van dir, tot d'una: «Ara no paguem», això no es pot fer, perquè incideix sobre un sector en gravíssim perill de desmoralització. I a segons qui se li pot dir: «Escolti, ja li pagarem l'any que ve», o d'aquí a tres anys, però en el món pagès, que en aquests moments està passant un moment de dir-ne: «Bé, ja no podem més, ja n'estem tips, ja n'estem farts», per dir-ho amb una expressió més forta i més precisa, no? Aleshores, dir-los: «A més, si no els paguem el que els devem», això realment té un efecte deleteri tremend.

Jo crec que aquest tipus de crítica, al Govern de la Generalitat, no se li pot fer. Nosaltres no donem l'abast del que voldríem fer, per molts motius, competencials de vegades, econòmics d'altres, de vegades perquè no devem ensopegar-ho prou bé, no devem fer-ho prou bé, el que sigui... Però aquesta actitud de dir: «Escolti, no els paguem», simplement, hi ha moltes coses que poden deixar-se de pagar abans que deixar de pagar els pagesos, en aquest país. Moltes coses que s'han de deixar de pagar, abans de deixar de pagar els pagesos, i moltes coses que, si no es fan aquest any, doncs, miri, també es poden espariar cap a l'any que ve, i no serà res greu. Però la ferida en la moral ja no és una cosa tècnica ni econòmica. La ferida en la moral pagesa, dels bons pagesos de casa nostra, dels bons pagesos, dels que han invertit per poder continuar fent de pagès ells i els seus fills, això és molt greu.

Senyor Ayguadé, jo penso... Ara, probablement no entraré en detall però, en fi, em sembla que sí que podria dir-li que hi ha una acció sostinguda des de fa molts anys —que ens agradaria que pogués ser-hi més intensa, perquè és important— al servei de la Catalunya pagesa i de la Catalunya rural, perquè vostè sap —i ara no hi entrarem, perquè això és un gran debat— que no podem deslligar la Catalunya pagesa de la Catalunya rural, que són dos conceptes que coexisteixen molt, cohabiten molt, però que no són absolutament coincidents; però que, en realitat, no és només la Catalunya pagesa: és la Catalunya rural la que hem d'ajudar. I si no l'ajudem repercuteix sobre la Catalunya pagesa.

Aquesta política jo crec que la fem; ara jo no entraré en el tema..., doncs, què li diré, jo? Doncs, la política d'aigua. La política d'aigua. Nosaltres, doncs, ens hem llançat ara a una política que tot just comença, per exemple, de construcció de grans canals de regadiu. Vostè ho sap, precisament, ja que és de Balaguer, eh? Però també en altres coses molt més modestes, no? Vull dir, en aquests moments... —perdoni'm que per un moment entri en detalls, però és que jo mai no sé... Una de les coses que m'han criticat és que diu que no he explicat el que fa el Govern de la Generalitat, no?, la qual cosa a mi em sembla una mica sorprenent en aquest debat, perquè em sembla que si hagués començat a explicar l'aigua que portem a les Garrigues, la crítica hauria estat que jo, doncs, no he entrat en el debat dels grans problemes de fons que en aquests moments hi ha plantejats. Però ara, en aquest moment, només perquè almenys sàpiga que sí que ho fem, i que a més el President de la Generalitat n'està al corrent: doncs, bé, vostè sap que a les Garrigues, en aquest moment, ja només hi ha tres pobles als quals no els ha arribat l'aigua, que són els Omellons, l'Espluga Calba i Fullella. I per ser més precisos, li diré que n'hi ha un altre, que he dit que li ha arribat i que no li arribarà fins d'aquí a quinze dies, que és Vinaixa. I vostè sap que ha arribat a Verdú, l'aigua. I vostè sap que ara anirà cap al Mas de Bondia. I sap que estan adjudicades les obres per portar l'aigua a la Vall del Sió, fins a les Oluges i des de les Oluges fins a Cervera, i que després queden, evidentment, els altres dos ramals: l'un cap a Sant Guim, i l'altre —perdoni que em falli la memòria—, no em recordo cap a on. I vostè sap que fa poc s'ha portat l'aigua a Almatret. I vostè sap que ara, doncs, també estan adjudicades les obres per portar-la a Rocafort i a Sant Martí de Maldà, i que a més està estudiant-se la manera de portar-les a uns pobles que estan molt a prop de vostè, que és Santa Linya i les Avellanes, i el Monestir de les

Avellanes, etcètera. Bé. Això, per exemple, és un aspecte, no? Només centrat en comarques lleidatanes.

I sap el que es fa, doncs... Actualment estem pendent del permís de la Confederació per fer el reg de gota a gota de les oliveres de les Garrigues. I bé, i per altra banda —ho repeteixo, no torno ara a parlar dels grans canals als quals ja he fet referència..., però una política important de camins rurals, sobretot a les comarques del Pirineu— es va fer una acció que en part ha estat de pedagogia i en part d'ajut; en part ha estat de pedagogia i en part de diners. Per exemple, doncs, perquè els pagesos assegurin les seves collites, els pagesos que, excepte els cerealistes, no estaven habituats a assegurar-se les collites, doncs, actualment, les estan assegurant molt més. Ja ho dic, no solament pedagogia, sinó diners per fer-ho més barat. I com això tantes i tantes altres coses. No entraré en tot el que en podríem dir «gestió» en el camp de l'agricultura.

Fins i tot, fins i tot... Home, segur que la Comunitat Autònoma de Múrcia dedica un percentatge més alt del seu pressupost a l'agricultura que la Generalitat de Catalunya: segur. Perquè el pes de l'agricultura en l'economia, i a Múrcia en general, en la seva societat, és absolutament decisiu, no? Això, segur. Però, de tota manera, respecte a allò que vostè ha dit: «Miri, miri, quins ajuts!» Miri quins ajuts, i vostè ha dit, justament: «I algun d'aquests ajuts va en contra de les normes de la Comunitat». Naturalment, a Catalunya no hi anem mai, contra les normes de la Comunitat. Això, senyor Ayguadé, que quedi clar. De tota manera, vostè fixi's en una cosa. Ara no me'n recordo... Catalunya va ser fa..., aquests últims anys ha estat, de molt, en tot l'Estat, de molt!, el país on, per any, cada any, s'han venut més peus de cep.

I vostè, quan vagi en cotxe per les carreteres, o en tren, com sigui, fixi's quines són les plantacions noves de vinya que hi ha a Catalunya. I vostè, que és jove però ja no tant, sap..., pensi si aquestes plantacions s'han fet en llocs que fa set anys hi havia vinya o no, o no n'hi havia d'ençà de l'època de la fil·loxera. Bé, és només un exemple per dir-li que totes aquestes preocupacions —recollint, per exemple, allò que vostè ha dit, de Múrcia— les tenim i que sabem que nosaltres, fins i tot més que no pas a la Comunitat o al que sigui, a qui ens devem és als nostres pagesos.

Jo no he dit mai que sobrin pagesos. El que sí que he dit és que molt probablement el nostre món pagès i el nostre món rural han de complementar l'economia pagesa amb altres activitats. Nosaltres no podem salvar els Pallars —que, per cert, estan evolucionant francament bé—, però no és a través de les vaques, sinó que els hem de salvar, també, a través de l'esquí, a través dels esports d'aventura, a través del turisme, a través de totes aquestes coses. I evidentment, la política que fem, allò que en diem d'«industrialització difusa», respon també a aquest mateix criteri. No podem, en segons quins llocs, salvar el nostre món rural només amb la pagesia.

Aquesta és, senyor Ayguadé, vostè que és un pagès de raça, doncs, sap que és un tema..., un dels grans temes de discussió que, a més, jo li agraeixo que, a més, vostè ho faci així: s'ha de discutir sense demagògia, no?, simplement analitzant, realment, en profunditat, tots aquests problemes.

Al senyor Pere jo li vull dir una cosa. Escolti, el 92 ja ha passat? No ha passat, és veritat, i jo vaig dir que a més encara hem de fer moltes coses d'aquí al 92, però vostè ja m'entenen,

el que volia dir: el 92, com a motor, ha passat, i com a idees de futur ha passat, perquè ja no és futur: és demà passat. Però si nosaltres no hem tingut... «Barcelona potser ha tingut bo el 92, Catalunya no». No, això no és cert. Catalunya ha tingut uns bons anys vuitanta. I vostè, que també deu recórrer el país, com fa el senyor Colom, que el deu estar recorrent ara... (*rialles*), i com faig jo, també, doncs, vostè ho sap i ho pot veure, que Catalunya en conjunt, afortunadament, ha progressat tota ella.

I li volia dir que, estenent-ho, vostè ho ha criticat, que diu que no he explicat coses concretes —ara acabo de fer una referència a coses concretes, al senyor Ayguadé—, però torno a dir-li que a mi em va semblar, ahir, que jo havia de parlar bàsicament dels grans problemes, les grans opcions que en aquests moments tenim, no? Però a vostè també li vull dir el que abans he dit, no? Home, jo els agrairia que vostès, quan pugen aquí i donen dades, les dades siguin certes. Jo tinc dret a exigir que vostès donin dades certes. No pot dir vostè: «La sinistralitat augmenta». Això no és veritat. La sinistralitat no augmenta, i ara, si ho vol, jo li'n donaré les dades. Primer semestre del 90, comparat amb el 91. Doncs, miri, hem passat, el 90, de 84.000 sinistres —dels quals 83.000 eren lleus—, i el 91, 82.000. Una disminució, per tant, de 2.205. Més important que això perquè, de fet, dintre dels sinistres lleus hi va tot, i de vegades és quasi res, però més important és que els greus han baixat de 1.104 a 1.087 —no és gaire, però, en fi, han baixat—, i els mortals han baixat de 107 a 95, i això és més important. De 107 a 95 n'han baixat 12, els mortals.

Bé, escolti, tampoc jo no pretenc que..., a la millor, aquesta tendència es trenca, però en tot cas, si jo ja sóc prudent en dir que la sinistralitat més aviat l'estem contenint, el que és absolutament imprudent és dir que augmenta.

Bé, i com això podríem entrar en algunes més de les coses que ha dit, però no ho faré ara per no allargar-me massa, i passaré a la intervenció del senyor Hortalà. El senyor Hortalà ha parlat dels pagesos, però d'això ja n'he parlat abans, referint-me al senyor Ayguadé, i després ha parlat de la indústria. Home, és clar, vostè sap fins a quin punt jo sóc sensible —i jo dels que més sensible— a això que diuen, i que és veritat: «Ecoliti, nosaltres perdem pes financer, nosaltres, aquesta empresa se n'ha anat cap a allà», etcètera. Tot això, tot això és cert, però —com he dit abans, també— això, tot i ser cert, no és tota la veritat, no? De fet hi ha un esforç, jo crec que tot allò que vaig dir ahir, que el Govern espanyol ha fet una política, com a mínim, que se'n pot dir que, com a mínim, més aviat ha ajudat a la desindustrialització, jo crec que a Catalunya, en bona part, això ho hem evitat i ho hem evitat per diversos motius. Un, pel mateix país, és clar, a més és un país de tradició industrial i es defensa molt millor. Per un altre perquè, dintre de les nostres limitacions, el Govern de la Generalitat sí que ha fet una política de suport a les empreses i d'aportar determinats aspectes, determinats elements de competitivitat. I el resultat és bo, i al costat del que vostè deia —que és veritat—, hi ha aquestes altres coses bones que no tenim per què silenciar, i perquè, a més, jo crec que, en conjunt, hem sumat més que no pas hem restat.

Per exemple, no sé què passarà amb Carbuross, no sé què passarà amb Carbuross, mentre hi hagi carbur, anirà bé Carbuross, que quedi clar, això. Però vull dir que no sé si un dia traslladaran la central, no ho sé, això. De fet això està passant constantment, si no fos..., en fi, vostè sap què passa, doncs, mi-

ri, ha passat amb la SEAT, ha passat amb Pegaso, ha passat amb els Petrolis del Mediterrani..., per dir empreses que no depenen, diguem-ne, del món econòmic català. Ha passat, doncs, en moltíssimes empreses del ram de l'alimentació precisament, que aquest és un dels altres problemes, senyor Ayguadé i senyor Hortalà, que tenim. Aquest sí que és un problema gravíssim, no?, com els europeus i els francesos, d'una manera molt especial, s'han apoderat de les empreses, i no pas catalanes, precisament també catalanes, però sobretot de fora de Catalunya, del ram de l'alimentació, cosa que pot fer que, finalment, el preu de la llet que es faci a Oix, per exemple, senyor Hortalà, per exemple, doncs, resulta que aquest preu serà el preu de la llet a Normandia més el cost del transport, i vostè sap que el cost del transport és baixíssim i també sap que la llet d'Oix surt una mica més cara que la llet de Normandia. Vull dir, aquest, realment, és un problema que tenim, no?

Però, bé, de tota manera, tornant al tema industrial, jo penso que aquí nosaltres no solament hem parat el cop, sinó que hem reforçat la indústria del país, tant pel que fa a les empreses autòctones, tot i que és veritat —ahir ho deia també en el meu discurs— que se n'han venut una pila, com pel que fa a les empreses estrangeres. Per exemple, nosaltres, del 85 al..., són estadístiques les que hi ha que són una mica complementàries les unes de les altres..., ja dèiem ahir, quan vaig equivocar-me i vaig parlar de 400.000 «habitants» nous, que això és fàcil de fer perquè l'estadística espanyola funciona malament i ara, doncs, també els he de donar unes estadístiques que no són unitàries però que, de tota manera, de tota manera, dona una idea bastant precisa del que passa, no? Per exemple, nosaltres, en una estadística que no té en compte les indústries noves, nosaltres hem passat l'any 85 d'invertir 121.000 milions de pessetes a 221.000, només el 89; només —ho repeteixo— en indústries no de nova creació, sinó només en ampliacions d'indústries.

O en un altre terreny, per exemple, concretament, pel que fa a noves indústries, estrictament a noves indústries, doncs, hem passat a invertir, l'any 90, 100.411 milions amb un increment de més de prop del 40% respecte a l'any abans. I, pel que fa a la inversió estrangera, li diré que, concretament l'any 91, al primer trimestre, només al primer trimestre del 91, la inversió estrangera va ser de 159.000 milions de pessetes; a Madrid hi van haver 197.000, que són una mica falsos perquè s'hi posen, en aquesta inversió de Madrid, inversions que, de fet, es fan en altres indrets però que tenen la seva seu social a Madrid, i després ja ens anem a Andalusia, amb 48.000 i València amb 9.000, País Basc amb 3.000, etcètera, no? Bé, per tant, això crec que no seria cert dir que no hi segueix havent un molt notable dinamisme.

Jo ara no em vull allargar ni li vull donar dades, per exemple, de les inversions que es faran d'una manera immediata aquí a Catalunya, però sí que algunes els les diré, perquè aporten un element de qualitat. Per exemple, SEAT farà el departament de disseny a Martorell —a Martorell, oi? Martorell— de 700 persones, disseny. Això ja no és acoblar i «enxufar» components, eh? És disseny, disseny automobilístic. I la Nissan farà un centre de disseny a Sant Cugat i la Dupon posa un laboratori i un centre direccional també a Sant Cugat, Sant Cugat. I, probablement, la Pulligan ho farà a Rubí, probablement, i la Hewlett Packard, que també està a Sant Cugat, per la línia que produeixen allà a Sant Cugat està fent la recerca i el desenvolupament per tot el

món. I la Sandoz, la recerca per tot el món del seus productes en el sector de la pell, ho fa, concretament, al Prat de Llobregat.

Bé. Puc jo ara dir-li tota una altra sèrie, doncs, d'inversions que estan previstes, no?, una de les quals molt importants, per exemple, la Nissan, 43.000 milions de pessetes; la Böhringer-Ingelheim, 12.000 milions de pessetes, eh?, la Lucas Industries, 9.500, i també li he de dir que –com abans ja s'ha més o menys pogut entrellucar en les dades que li he donat– el que també ha tingut, almenys fins ara fa poc..., és clar, ara estem en un moment de perplexitat, ja ho reconec, aquestes dades del primer trimestre potser no serien tan bones en el quart trimestre, però, de fet, hi ha hagut una inversió autòctona de la gent del país molt important.

I, per altra banda, també li he de dir, senyor Hortalà, que aquesta mateixa gent, que aquesta mateixa gent, avui comença a fer una cosa que no havia fet gairebé mai, que és invertir a fora, i, en aquest sentit, estic molt content que l'acció de la Generalitat, a través del COPCA, ha estat molt eficaç. Voldria donar-li unes dades..., que ara no trobo però que, en tot cas..., sí que les trobo. Per exemple, entre el 89 i el 91 les actuacions de promoció comercial de la Generalitat i foment de l'exportació han estat de 6.200 milions de pessetes. En aquest moment, nosaltres tenim centres de promotors de negocis, París, Lió, Lisboa, Londres, Stuttgart, etcètera, concretament, a trenta-una poblacions.

Bé, li dic tot això –i més em podré allargar– per compensar una mica aquella imatge molt pessimista que vostè donava. Jo, que comparteixo, potser també amb alguns matisos perquè crec que alguna cosa s'ha fet, i alguna d'elles prou brillant, com és el Mercat de Futurs, però, de tota manera, de tota manera, comparteixo bàsicament la meva preocupació pel sistema financer, en canvi crec que en el terreny industrial s'està fent una tasca molt important.

Volia dir també una cosa, que potser no cal però, gairebé –i perdonin que em faci pesat– en la línia quasi, també, de la rectificació dels conceptes que s'utilitzen. Algú ha dit –no ho recordo–, em sembla que era el senyor Pere, ha dit: «I, a més, les multinacionals s'emporten els beneficis». Sí, sí, és clar; les multinacionals s'emporten els beneficis, és clar, perquè si no se'ls poguessin emportar no vindrien. Això, això primer, no? Però és que, a més, hi ha una altra cosa: les multinacionals són de les realitats de les quals segurament el balanç és positiu per a nosaltres en tots sentits, perquè, és clar, al mateix temps que s'emporten els beneficis ens porten moltes coses.

Abans he parlat del polígon d'Abrera, no? Abans he parlat del polígon d'Abrera, però aquestes 700 persones que per treballar..., són els llocs de treball, la força de la indústria auxiliar. Perquè Catalunya té..., i en bona part autòctona, i en algunes empreses d'executiva brillant internacional com SICOSA, posem per cas, per dir-ne una, no?, i tantes que en podríem dir..., per què tenim una bona indústria auxiliar, eh? Bé, perquè tenim bona indústria multinacional, sí, però de l'automòbil. Per tant, el benefici, aquí sí que després de sumar i restar, el balanç seria tremendament, tremendament, positiu per al país en general i fins i tot també per a la indústria del país.

Bé, per acabar, per acabar aquesta intervenció voldria dir al senyor Hortalà que estic molt d'acord amb moltes de les coses que ha dit abans sobre el tema ja pròpiament nacional i sobre el tema més, diguem-ne, pròpiament polític. El nostre objectiu, ja

l'he definit abans; no coincideix, en aquest sentit, totalment amb el senyor Hortalà, però potser, al final, en el fons, en darrer terme, tampoc potser queden tan lluny. Però, en fi, jo he definit el que he definit i és a aquest al qual, doncs, em remeto i és aquest –aquest–, concretament aquest, el sostre que nosaltres volem assolir. Però el senyor Hortalà, dintre d'aquest marc, ha dit: «Ara, del que es tracta és d'aconseguir més poder per a Catalunya; no només més diners, també, evidentment, però en general, més poder». I jo hi afegeixo sempre: més reconeixement i més seguretat per a la nostra identitat, aconseguir això per a Catalunya.

I jo estic d'acord amb vostè, senyor Hortalà, en el sentit que ara és un moment nou, és un moment conceptualment nou, a més, no? S'han introduït uns elements, uns conceptes, unes idees que fa quatre dies no existien o no se'n parlava o era quasi pecat d'algú parlar-ne i que avui, doncs, han irromput amb molta més naturalitat. Jo avui em sento molt més còmode parlant d'alguns aspectes del nacionalisme en general i, concretament, del nacionalisme català, que no pas fa dos anys, i no perquè hagi canviat jo sinó perquè ha canviat el context, perquè ha canviat la conjuntura, no?

Per tant, jo estic molt d'acord amb vostè. En aquests moments –com deia ahir– hi ha a Europa reunificacions, ruptures, reformes, reagrupaments, reformes d'estat, refundacions d'estat, etcètera, etcètera, i tot això, d'una manera o una altra, a nosaltres ens toca, a nosaltres ens afecta i ens reforça i –com vostè deia– això ho hem d'aprofitar.

I res més. Moltes gràcies, per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor President. El senyor Pere Ayguadé té dos minuts, per rèplica.

El Sr. AYGUADÉ: Senyor President, senyores i senyors diputats, precisament perquè sóc jove però no tant, he fet avui un missatge al màxim positiu que sabia. Segurament –i vostè ho recordarà perfectament, perquè crec que ens fèiem notar potser massa i tot– tenia un altre caràcter, m'han anat augmentant les diòptries, com un dia ben bé deia el senyor Raimon Obiols i, a la vegada, bé, doncs, les coses te les vas veient d'una altra manera. I de la manera que veig les coses és que, primera, faci les eleccions quan vulgui, qui toqui..., a més, a mi, personalment, m'és igual, només faré, això sí, anar a votar, i ho faré sense tenir-ne gaires ganes; ho faré perquè va costar sang aconseguir-ho, però per ganes gens.

Senyor President, no em queixava del que ha fet durant els últims tres anys, no he fet ni una crítica, ni en vull fer cap; em queixava del que no s'ha fet.

Vostè ha dit que mai ha dit que sobren pagesos, ja, ja, jo em referia a una altra instància. A mi m'ha desil·lusionat encara més que vostè en aquest aspecte, molt més, molt més, perquè no s'ha complert ni una sola de les promeses que els van fer als pagesos. Vostè no ha dit que sobren, però vostè no ha dit que tampoc no sobren. I jo li he dit: a Catalunya no en sobren, tret d'uns quants, que són els especuladors, els mals pagesos. «A Catalunya els que es jubilin ja marxaran», per què tenen de marxar?: es quedaran a casa assessorant, ajudant amb la seva experiència, amb la seva pensió i amb moltes altres coses, sort n'hi haurà! I ja ens quedarem la meitat, però el drama és que estem plegant molts dels que vostès s'hi han gastat milions de pessetes formant-nos, molts!, molts!, la família sencera. Hi ha molts casos. Amb aquesta política, molt encertada, que vostè ha

fet en algunes comarques de portar empreses petites, sort n'hi ha, que si no a la gana, a fer de porters i porteres a Barcelona, de fer de porters i porteres a Barcelona; és possible que alguns es quedin en aquestes petites indústries, i és possible que fent recs aconseguim que, no sé si en quedaran gaires de pagesos, però, almenys hi haurà organitzacions i empreses i algun pagès hi quedarà. Però és que els pagesos del reg no poden viure tal com s'està fent. I és veritat: vostès compleixen les normes de la Comunitat. L'altre dia a la Diputació de Lleida es pren un acord, presentat per Convergència i Unió, demanant una sèrie d'ajudes als pagesos; va el Grup Socialista, el representant, el senyor Ramon Vilalta, i diu que aquell acord no es pot prendre fins que no es demani el permís a la Comunitat. Moltes gràcies, senyor Ramon Vilalta, perquè a Terol, a Múrcia, Extremadura i a tot arreu no ho demanen, no ho demanen. No ho demanen i els ajuden i desplacen la cria del porc de Lleida, de Barcelona, de Tarragona i Girona cap a altres llocs, no ja de la Comunitat, cap a altres llocs. I ens foten. Ens faran plegar. I vostè no ho pot permetre, em crec que vostè no ho pot permetre. Perquè, a més, me crec —i li ho dic amb tota franquesa, perquè a més ho ha demostrat— que vostè s'estima aquest país. I un país sense pagesos, amb pobles abandonats, que s'hagin de dedicar després milers de milions de pessetes a recuperar el patrimoni, a reforestar, a vigilar els boscos, a vigilar els pobles, que no seran dels pagesos perquè se'ls hauran venut als que són de Barcelona per anar-hi a passar el cap de setmana, però hauran de pagar guardians per vigilar-los, i serà més car que mantenir uns quants pagesos vivint amb dignitat en aquells pobles i en aquelles zones.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor...

El Sr. AYGUADÉ: Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Per tres minuts, pot fer rèplica el senyor Marià Pere... No? Cedeix el seu temps al senyor Hortalà. Molt bé. Doncs té set minuts i mig.

El Sr. HORTALÀ: Senyor President, senyores i senyors diputats... Senyor President, per ordre..., no per ordre, sinó per la importància que ha dedicat vostè a la resposta a la meua intervenció —que, òbviament, li agraeixo—, vull referir-me al tema industrial. Escolti'm, que la indústria vagi bé, per a mi és una gran satisfacció —si més no, perquè a la prehistòria hi vaig contribuir. Per tant, no és una crítica en aquest sentit. La crítica..., és a dir, jo estic d'acord amb el que vostè diu, però..., sap què passa? Que, és clar, nosaltres, em sembla que, en les circumstàncies actuals, no podem pujar a aquesta tribuna —ho podríem fer, però crec que no ho hem de fer— per explicar tot el que va bé, sinó que hem de posar èmfasi en aquelles coses, dins del que va bé, que no hi van tant, o que van malament. I, en aquest mateix sentit, també posar èmfasi en allò que potser s'hauria pogut fer i no s'ha fet, o potser —i aquest és el gran tema— que, per mancança competencial i de recursos, no es pot fer.

I en el tema industrial, senyor President, a mi em preocupen seriosament, en aquests moments, dos aspectes. Per un costat, que Catalunya necessita grans empreses. És a dir, la consolidació industrial del país passa per disposar de grans grups empresarials. Ja n'hi ha: vostè abans ha parlat dels Roviralta; en el sector de l'alimentació podríem parlar-ne d'altres, que també són importants, i uns depenen de fora i altres són autòctons, encara, autòctons catalans, i molt importants, i estan fent inversions arreu d'Europa i Àsia. Però el problema és, senyor Pujol,

senyor President, no la política industrial, sinó la política de la política industrial. I, en aquest sentit, bé, el que nosaltres qüestionem és que, tal com ara estan les coses, no hi ha possibilitats competencials perquè des del Govern es pugui incidir eficaçment sobre la consolidació de grans empreses a Catalunya. Això, per un costat. Al marge de la validesa de la política industrial convencional. Fan falta més recursos i fan falta més capacitats competencials.

I, per l'altre costat, a nosaltres ens sorprèn —i ens agradaria que, d'una vegada per totes, s'hi donés solució— un tema que és absolutament legítim i estatutari: que per dues vegades consecutives aquest Parlament ha aprovat una llei perquè sigui tramesa a les Corts —en definitiva, al Congrés de Diputats—, per complir el mandat estatutari que la Generalitat ha d'estar present en el sector públic estatal que actua a Catalunya. I això és important, atès que força empreses de les que darrerament han deixat de prendre decisions en el si de Catalunya han passat a formar part, d'una manera o d'una altra —sobretot les més importants—, han passat a formar part del sector públic espanyol. Si nosaltres tinguéssim aquesta representació que l'Estatut ens permet, i que l'hem de tenir, i que per dues vegades consecutives, durant la primera legislatura i durant la segona legislatura, el Congrés de Diputats ens ha dit que no, almenys podríem paliar aquesta mancança.

Bé, addicionalment, ha fet referència als temes del sector agrari, de l'agricultura i de la ramaderia, que jo he mencionat. També amb aquesta mateixa actuació, amb aquest mateix comportament, és a dir, posant èmfasi en allò que convindria de fer justament per anar millor, i..., bé, ha parlat de les vaques d'Oix, de la llet d'Oix. Sap què passa, senyor President? Que a Oix les vaques no donen bona llet: de fet, donen mala llet (*rialles*), i llavors, és clar, no n'hi ha, de vaques, n'hi ha molt poques. En canvi, el que hi ha a Oix són xais... que no van gaire bé. Sap quina és la competència que en aquests moments tenen la gent que té un ramat? Que, des de França, els porten xais morts, arregladets i polits, a cinc mil peles, mentre que engreixar un xai, amb un ramat convencional, tal com estan les coses, depassa les sis mil sis-centes pessetes. Per tant, hi ha una pèrdua neta, amb aquestes importacions que vénen de França, i vénen sistemàticament —de França i d'altres..., i de països tercers de la Comunitat—, que provoquen..., home!, doncs, provoquen una descapitalització creixent en aquest sentit. Però és que, a més a més, si li parlo... A mi m'agraden molt els xais, senyor President, perquè són obedients (*rialles*).

I, és clar, vull dir, home, jo li podria explicar moltes coses, perquè les pateixo. Per exemple, la necessitat de trobar pastors, el fet que... Home!, la Generalitat podria intentar alguna campanya (*rialles*) per intentar que es combatessin això que en diuen llagastes —que no sé si aquí se'n diuen paparres, però que a Olot se'n diuen llagastes—, que a l'estiu provoca una gran mortaldat i que tinc entès que a Austràlia han inventat una vacuna. Per exemple. Però, en fi, del tema de l'agricultura, vostè n'ha parlat a bastament, el senyor Ayguadé s'hi ha referit també, i no cal insistir-hi més.

També li he parlat del sector financer. El sector financer —ja li ho he dit— és un sector complex, és un sector molt tecnificat, és un sector d'interessos amagats, però que..., home, Catalunya tenia una tradició. Potser no tenia una tradició bancària, malgrat que el nostre país és l'origen de la taula de canvi, però, en

aquest sentit, penso que hi hauria d'haver algunes iniciatives que ja reforcessin les moltes iniciatives que es fan des del Departament d'Economia i Finances. I per això li he parlat, potser, que fóra convenient pensar a disposar d'un banc públic català, del banc de la Generalitat. Hi ha possibilitats de poder-ho fer, perquè la política monetària, pel que fa al coeficient de les caixes i de les entitats bancàries, disposa que sigui d'una determinada quantia, però no hi ha cap norma escrita, en cap reglament de l'Estat espanyol, que obligui que aquests dipòsits hagin d'estar necessàriament ubicats al Banc d'Espanya, a Madrid. I des d'aquesta perspectiva es pot intentar alguna cosa, i des d'aquesta perspectiva es pot intentar —penso jo— potenciar l'Institut Català de Finances i, al seu torn, l'Institut Català de Crèdit Agrari.

I per acabar, bé, posar una vegada més èmfasi en el que em sembla que és el gruix del nostre discurs. Nosaltres defensem, des d'un bon començament, i cada vegada més, des d'una perspectiva de serenor i de respecte, que el marc competencial de Catalunya té un camí normal per incrementar-se i aconseguir aquelles fites de sobirania que en justícia ens corresponen, en un marc solidari i en la perspectiva d'Europa. I nosaltres pensem que això passa, doncs, perquè l'Estatut s'ampliï, i nosaltres, d'això, en diem reforma de l'Estatut; potser vostè en diu una lectura més aprofundida, una lectura que guardi més fidelitat amb l'esperit que al seu dia el va promulgar, però, en qualsevol cas, en qualsevol cas, si no ara, ben aviat, tal com van les coses —i potser el panorama que hi ha en aquests moments a l'Estat espanyol pot ser més propici—, si no ara, ben aviat, l'Estatut haurà de tenir una ampliació, perquè, tal com està, resulta no només insuficient des d'un punt de vista polític, sinó molt insuficient des d'un punt de vista funcional.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, honorable senyor Hortalà. Correspon ara al Grup Popular... Ah, no! Té la paraula el Molt Honorable President de la Generalitat.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: En el tema aquest, senyor Hortalà —després vull dir unes paraules, també, al senyor Ayguadé, però deixi'm començar pel senyor Hortalà—, en el tema aquest, industrial, financer, etcètera, el país ha de ser conscient que el que ens falla i ens ha fallat tradicionalment no és només el poder polític —que aquest ens ha fallat, i en uns certs sentits ens falla ara—, ni és tampoc la tècnica —que de vegades ens ha fallat en segons què i en segons què no—, ni la tradició que vostè deia —que les tradicions també comencen un dia o altre, oi?—, sinó que, a partir d'un determinat moment, i admetent totes les falles pròpies del nostre país, com són —i és veritat—, doncs, una certa tendència a l'individualisme, una certa tendència a la perspectiva a massa curt termini... Una altra cosa, que és que és un país que sempre té pressa, és un país que té la sensació que té —i és veritat que els té— alguns retards acumulats, i aleshores els vol resoldre una mica tots de cop, i això fa que de vegades s'entrebanqui... Però, a part de tot això, que són coses poc o molt imputables a nosaltres, hi ha que nosaltres sempre hem estat i estem —estem— absents del que en podríem dir el complex polític-econòmic espanyol, que moltes vegades no és evidentment el President del Govern, ni el President del Parlament, ni..., no, és una cosa una mica més complexa, a mig camí del món polític, a mig camí de l'establishment, a mig camí del que els italians en diuen el *sottogoverno*... És a dir, en ai-

xò, nosaltres no hi som, i no hi som de fa molt i molt i molt de temps. I aquest tema de les grans empreses es resol en aquests nivells. I aquí nosaltres no hi som. I això és una falla tradicional, gairebé podríem dir, no?, que ens ha conduït a una situació —que en bona part deu ser culpa nostra, però no només culpa nostra— de certa marginalització. És a dir, allò que he dit sempre: a Espanya ens volen per ser màquina de tren, no maquinista. I això és així.

Llavors, a l'hora de la veritat, a l'hora d'introduir el gas natural a Espanya —i, això, el senyor Pere Duran els ho pot explicar més que no pas jo—, es veu clar com a partir del moment que s'introdueix aquest fet, per sorpresa, per sorpresa, s'inicia ja tota una acció, que triga vint anys a arribar al seu punt de compliment, per desmuntar una situació forta catalana en el camp d'una energia bàsica. I això, doncs, en fi..., d'una certa manera, ha passat i passa en el món de l'electricitat, i, òbviament, això ha passat sempre —no ara, sinó també als anys trenta— en el camp bancari: una banca forta catalana, si no ha prosperat, podrà ser per moltes altres raons, i n'hi ha una pila que poden ser imputables a nosaltres mateixos, no?, però el que sí que és segur és que mai no ha fet goig a Madrid —i també en alguns altres indrets, a part de Madrid.

Bé, ho he dit només perquè si un dia hem de parlar d'aquest tema, de la força financera, econòmica i industrial de Catalunya a nivell de les grans empreses, no ens perdem només en el discurs, diguem-ne, superestructural i en el discurs polític, no?, sinó que analitzem, doncs, realment, el que hi ha per sota.

Ara, malgrat això —és allò del Galileu, no?, *eppur si muove*, no?, «es mou»—, malgrat això, Catalunya va endavant. I és veritat que hi va, i és veritat que hi va. I fins i tot hi va més que els altres, i fins i tot, doncs, té una bona imatge, en aquest sentit, internacionalment. Perquè encara que és cert el que vostè diu, que es necessiten algunes grans empreses... Llombardia té les mateixes, més petites i mitjanes empreses que nosaltres, no? —Llombardia, el Piemont..., el nord d'Itàlia, no?—, però, és clar, a més tenen la FIAT, a més tenen la Montedison, i tenen la Pirelli, i tenen..., en fi, tantes altres, no? És això.

Però malgrat tot anem endavant. Perquè, en canvi, no ja a nivell català, sinó a nivell espanyol, el percentatge més alt, i de bastant, més alt, del que en podríem dir les empreses mig grans realment competitives, és català, és català. És a dir, aquí no venim a fer propaganda dels empresaris catalans, o de les seves marques, no?, però, en fi, els Roviraltes, i els Pujols i Tarragós, i els Nutrexpas, i els Colomers Montmanys, i els Derbis, i els Agrolímens, i els Codornius, i els Freixenets... Vull dir, tot això i moltes, moltes altres que podríem afegir, moltes altres, tot això... Els laboratoris farmacèutics: no queden laboratoris farmacèutics espanyols, només queden laboratoris farmacèutics catalans: l'Esteve, l'Oriach, l'Almirall, això... Bé, doncs, això, que a més té projecció internacional... Vostè parla que l'altre dia, a Moscou, doncs, amb qui em trobo en el dinar, en el sopar amb l'ambaixador espanyol? Doncs amb en Bernat, que acabava d'inaugurar la fàbrica del «xupa-xups» a Leningrad.

Bé, i com això, doncs, te'ls trobes pertot arreu, aquesta gent, pertot arreu; són gent una mica desconeguda, perquè no els agrada sortir a les revistes, però que estan fent una feina immensa; i aquests, i molts d'altres, fan que —això deien, eh!— *eppur si muove*. Jo penso —perdoni la immodèstia— que la Generalitat, en aquest sentit, hi ajuda.

I ara voldria dir unes paraules al senyor Ayguadé d'una naturalesa absolutament distinta. Vostè ha dit: «A les eleccions que venen votaré, però amb poques ganes» —em sembla que ha dit— «i amb poca convicció». Més o menys ha dit això: «amb poques ganes». Jo li vull demanar un favor, li vull demanar que no ho torni a dir, això; ara li parlo amb afecte, no hi ha cap crítica en el que li vaig a dir, eh!, al contrari; jo li vull demanar que això no ho torni a dir; i encara li vull demanar una altra cosa, a vostè i a tots; li vull demanar que digui el contrari; perquè vostè, Ayguadé, i tots els diputats d'aquesta Cambra i tot el país poden anar a votar amb convicció, amb ganes i amb il·lusió. Perquè vostè, i com vostè molts d'altres, el que hem fet és lluitar per la democràcia —ho ha dit, oi?— i per l'autonomia; i vostè, i molts d'altres, ha tingut molta il·lusió, i ha tingut les seves decepcions, que tots hem tingut, i ha tingut i té molta passió, en el sentit noble de la paraula, pels pagesos, però també pel país en general, no? Aleshores, per què vostè ha de dir, donant un mal exemple a més i introduint un element de desmoralització: «Aniré a votar sense convicció»? Perquè fixi's bé —fixi's bé—, vostè, Ayguadé —vostè, Ayguadé—, és partícip, i com vostè tots els que ens escolten ara i el país en general, tots som partícips d'una aventura no només política, sinó humana i de país, caracteritzada per una transició política ben feta, excepcionalment ben feta, i que va sorprendre a tothom que fos tan ben feta. Vostè és partícip d'haver contribuït a un progrés econòmic molt important, i un progrés social, i ja està! Vostè ha contribuït, en la part que li toqui però ha contribuït, a la integració europea, amb tots els problemes que ens comporta, si vostè ho vol —ara, per exemple, amb els pagesos—, però que, malgrat això, vostè, segur, qualifica com a fet molt positiu. I vostè ha contribuït a una altra cosa i és que al nostre país hi hagi allò que dèiem ahir, no?: una convivència; jo li diria que amb totes les falles que vostè vulgui, però amb molts aspectes quasi exemplar, una bona convivència, si més no.

Vostè ha contribuït a tot això; i el país ha fet això. I encara li diré una altra cosa: això —perquè això també hem de començar-ho a dir, encara que sigui poc popular, potser—, això qui ho ha fet? Això ho ha fet la gent, és clar; ho ha fet la societat, ho ha fet el país, ho ha fet tothom, ho han fet els partits polítics, ho han fet els sindicats, ho ha fet l'Església, ho han fet els empresaris, ho han fet els pagesos, ho ha fet la gent de ciutat, ho han fet els universitaris, ho ha fet la premsa: hi hem contribuït tots. Però ho hem liderat els polítics, això ho hem liderat els polítics; això està clar, no crec que ho pugui discutir ningú; això ho hem liderat els polítics. Per tant, s'és injust quan, de fet, a la societat es tendeix una mica a presentar la classe política com un autèntic desastre, perquè aquest procés tan positiu l'hem liderat els polítics, i n'hem de tenir orgull, d'això, i ho hem de dir a qui sigui: ho hem liderat i ho hem fet bé. Ei!, no hauríem pogut fer res si no haguéssim tingut una societat que, potser fins i tot de vegades ha anat més enllà que nosaltres i fent-ho millor, d'acord!; però realment, no solament ha respost —ho repeteixo—, sinó que de vegades, fins i tot ha passat al davant; però els polítics ho hem liderat. Per tant, ni el país com a país, com a nació, ni el país com a societat, ni fins i tot nosaltres, els polítics, ens hem d'avergonyir de res. Bé, traient-li això, allò o el de més enllà, d'acord, falles les que vulguin —defectes, fragilitats, misèries—, molt bé, però en conjunt el balanç és el que és; i d'aquest balanç no solament no ens n'hem d'avergonyir, sinó que..., no

ens n'hem de vanagloriar però sí que en podem treure autoestima, nosaltres i el país. Per tant, escolti, Ayguadé, vostè que és un home que ha tingut i té il·lusions, que ha tingut les seves decepcions, que ha tingut els seus problemes, molt bé, però que ha contribuït a això, i que jo crec que hi ha gent que se l'escolta perquè el veu un home honrat, i això és molt important, jo li vull demanar un favor: no torni a dir mai més que anirà a votar sense conviccions. I encara li demanaré un segon favor: expliqui que el que hem fet en aquest país ha valgut la pena.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor President. Pel Grup Popular, té la paraula l'il·lustre Diputat senyor Vidal-Quadras. Per trenta minuts.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Senyor President. Senyores diputades, senyors diputats, aquest debat d'orientació política general se celebra en un moment històric molt especial. Les grans convulsions que ha experimentat l'Est europeu en el darrer any han representat canvis de tal magnitud i de tal naturalesa que un país com el nostre, de la importància política, econòmica, social i cultural que té Catalunya, no pot quedar-ne aliè, sinó que, ben al contrari, ha d'intentar contribuir decisivament a la configuració del nou ordre mundial que emergeix incontenible. I naturalment, aquesta contribució ha de fer-se des de la nostra realitat i en la mesura de les nostres possibilitats, sense megalomanies que ens podrien portar al ridícul, però també sense complexos que estarien mancats de justificació a la llum de les nostres possibilitats de present i de futur.

Voldria, en nom del Grup parlamentari Popular d'aquesta Cambra, exposar la nostra visió del paper de Catalunya en aquesta etapa nova i decisiva de la vida europea i espanyola, de quines han de ser les temptacions i els errors a evitar i assenyalar els camins que, des de la nostra perspectiva, millor condueixen al nostre progrés en l'àmbit interior i al nostre prestigi en l'escenari internacional. Procurarem que el nostre plantejament estigui exempt de tot tipus d'electoralisme, perquè l'envergadura i l'abast dels problemes que tenim davant no depenen de conjuntures episòdiques, i farem un esforç per parlar des del rigor i des de l'objectivitat i, no cal dir-ho, si al llarg de la nostra exposició s'esmuny alguna crítica vers el Govern central socialista o vers el Govern nacionalista d'aquí de casa serà per necessitats estrictes del guió i no per voluntat expressa de l'artista.

I concloes la introducció i les advertències preliminars, entrem, senyores i senyors diputats, si m'ho permeten, en matèria.

El socialisme ha mort! (*Forta remor de veus.*) I aquesta afirmació no és l'expressió d'un desig, sinó la constatació d'una realitat. Curiosament s'havia profetitzat la fi de la societat capitalista, i el capitalisme i l'economia de mercat no han deixat de florir tot generant nivells de riquesa i benestar sense precedents en les democràcies occidentals. Perquè aquesta predicció no era pas fruit d'un examen imparcial de la realitat, sinó d'un intent d'acomodar la realitat a una visió idealitzada del món que no responia als desitjos, les inquietuds i els sentiments profunds de cada dona i de cada home. No obstant això, el socialisme ha mort sense que ningú ho anunciés, ha mort ràpidament i pràcticament sense dolor. Més que morir-se ha fet, com es diu en castellà, «mutis por el foro»; com aquells actors que, aclaparats pels xiulets i ahucs del públic, surten per la porta del darrere del teatre per perdre's en la nit. El seu fracàs ha estat tan evident que ningú, ni els que fins ara fa poc n'eren

adeptes, s'atreveixen a negar-ho. I no es tracta de recrear-s'hi, sinó d'assumir-ho i extreure'n les conseqüències oportunes. I els primers que ho estan fent són els mateixos socialistes democràtics, amb un esforç d'adaptació —naturalment insuficient i a contracor— que és, però, un símptoma clar que el consens entorn la funció canviant de l'Estat és pràcticament unànime. Totes les tendències de l'espectre polític es van orientant, amb entusiasmes diversos, cada cop més en favor d'una reducció significativa del sector públic i un major protagonisme del sector privat. Les raons d'aquesta evolució imparable són nombroses i poderoses. Citem-ne tres: la complexitat d'economies d'integració internacional creixent que impossibiliten la formulació centralitzada de decisions; la provada incapacitat del sector públic per desenvolupar amb eficàcia les innombrables funcions d'un Estat invasiu i intervencionista, i la politització i corrupció generalitzades que van sempre associades a sectors públics desbordats i incontrolats.

Perquè el socialisme no tan sols ha mort a l'Est; fóra incorrecte creure que únicament el socialisme de la lluita de classes del partit únic, de la interpretació materialista de la societat i de la història, de la propietat estatal dels mitjans de producció, dels «gulags» i els murs electrificats i de la religió com a opí del poble és el que ha deixat de ser creïble. També el socialisme occidental porta plom a l'ala. Perquè encara que democràtic —i això ningú no ho nega— és una branca de l'arbre que el vent de la història acaba d'arrencar. El resultat de les recents eleccions sueques, el descens creixent de la intenció de vot del partit socialista francès aconseguit amb la col·laboració inestimable i perfumada de Madame Cresson, la recuperació de popularitat del partit conservador britànic i els sondeigs recents que atribueixen al Partit Popular en el conjunt d'Espanya cotes del 30% de recolzament electoral, apunten en una direcció inequívoca... (*remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT: Silenci! Procuri no provocar tant! (*Fortes rialles.*)

Silenci!

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Senyores diputades i senyors diputats del Grup Socialista, tinguin una mica de paciència. (*Remor de veus.*)

El primer secretari del Partit Socialista de Catalunya s'ha referit en el passat, reiteradament, a una ona llarga de Govern socialista a Espanya. Potser hagi arribat el moment, ara sí, de corregir, a la baixa, la longitud de l'ona en qüestió. N'hi ha ben bé prou amb llegir els signes, i no em refereixo precisament al vol de les aus o als oracles de pitonisses en trànsit. Fa pocs dies, en una tertúlia radiofònica vaig tenir ocasió d'escoltar un «crack» del socialisme català declarar-se sense embuts socialdemòcrata liberal, i queixar-se que no existia en aquests moments una dreta liberal catalana realment sòlida. En relació amb el primer només em cal felicitar-lo perquè va pel bon camí; pel que fa al segon, tranquil·litzar-lo. En això estem.

Per desgràcia, però, ni el dèficit públic de l'Estat; ni una política fiscal confiscatòria i inhibidora de l'estalvi a inversió; ni la rigidesa del mercat laboral; ni els enormes recursos destinats a mantenir bosses de vot captiu a Extremadura, a Andalusia i Castella-La Mancha, acostumant milers de persones a perdre el gust pel treball i l'esforç; ni un poder judicial mediatitzat; ni una política energètica construïda sobre prejudicis ideològics; ni una sanitat pública deshumanitzada i caríssima; ni una Admi-

nistració cada cop més rígida, desmesurada i ineficaç permeten abrigar massa esperances sobre els efectes benèfics de la socialdemocràcia liberal, civilitzada i vellutada que per desgràcia no sembla acabar d'imposar-se. I dic «per desgràcia» perquè ja he advertit que no parlaria des d'interessos partidistes o electorals, sinó pensant en els interessos generals del país. De què serveixen les propostes liberalitzadores del Ministre d'Economia fetes des d'un banc blau desoladorament buit, a les quals ahir es referia amb elogis el President de la Generalitat, si el pressupost de l'Estat elaborat per aquest mateix ministre retalla la inversió productiva i augmenta perillosament les despeses socials amb criteris electoralistes i esterilitzadors del dinamisme econòmic?

El socialisme ha mort; la veritat, però, és que als socialistes els costa d'assabentar-se'n. Tanmateix a casa nostra, i en l'àmbit domèstic, càlid i familiar, gaudim fa onze anys ja d'un govern que tampoc no se n'assabenta. I que els socialistes no se'n vulguin asseblar o facin veure que no se n'assebenten, que el socialisme és un producte fòssil, és comprensible, perquè dels nostres socialistes es podria dir, utilitzant una expressió de la terra del nostre amic, el senyor Rodríguez Ibarra, que «están más corrios que los ratones coloraos».

Ara bé, d'un govern que en principi no és socialista ni ha de tenir, que se sàpiguen, filies socialdemòcrates, no s'entenen determinades actuacions ni determinats hàbits. Un mètode molt utilitzat pel socialisme, per disculpar i justificar els seus errors, consisteix, tal com ha assenyalat magistralment Jean-François Revel, a atribuir-los a tres enemics: l'anterior, l'interior i l'exterior. L'anterior és l'herència rebuda d'un règim reaccionari; l'interior és l'actitud retrògrada de certs estaments oposats al progrés, i l'exterior s'encarna en malèvoles potències estrangeres.

El Govern de Convergència i Unió ha après ràpidament a valer-se'n, d'aquesta tècnica típicament socialista. Si les presons catalanes són un caos; si la droga hi entra amb tota facilitat; si els presos, quan decideixen sortir, se'n van tranquil·lament per la porta; si les requalificacions i els permisos són atorgats de forma imprudent i arbitrària de tal manera que permeten que un esquarterador de dones indefenses, cinc anys després d'haver estat condemnat, es passegi armat per les caixes d'estalvi fent entremaliadures; si les condicions sanitàries són deficientes; si els motins són freqüents; si els funcionaris veuen com cada dia perilla més la seva seguretat física; si en l'interior prosperen les més diverses xarxes mafioses, l'explicació és evident. El President de la Generalitat la donà el passat mes de juny: si tan dolenta és serà perquè ja ens la varen traspasar en molt mal estat; exemplar clar d'enemic anterior.

Recentment, hem vist com el Departament de Sanitat recorria a l'enemic interior anetemitzant el corporativisme del personal sanitari, i com el Departament d'educació es curava en salut davant les previsibles dificultats de la posada en marxa de la reforma educativa queixant-se per endavant de la insuficiència dels recursos assignats a aquest procés.

Fins ara, l'únic que utilitzava els tres enemics alhora en lògica concordança amb la seva jerarquia era el President de la Generalitat, mentre els representants dels diferents departaments es valien d'un o d'un altre de forma sectorialitzada. Aquest privilegi presidencial s'ha trencat per part del Conseller de Medi Ambient, que ha entrat amb gran força, enarborant simultàneament l'enemic anterior que en el seu cas i en una demostració

de virtuosisme en aquesta tècnica era la mateixa Administració de la Generalitat, de la qual s'ha permès criticar enèrgicament la gestió mediambiental prèvia; l'enemic interior, modificant l'estatut de la Junta de Sanejament, i l'enemic exterior, que són, naturalment, els empresaris que han d'elaborar «ecoproductes» a més a més de fer altres minúcies com pagar la Seguretat Social, l'Impost de Societats, l'Impost de la Renda, les diverses contribucions urbanes, els interessos més alts d'Europa i exportar amb una pesseta que sembla sortida d'un gimnàs de culturisme.

Una altra característica de les administracions socialistes són les rigideses i deficiències de gestió. Doncs bé, aquí també el Govern de Convergència és un deixeble aplicat. Els retards en els pagaments de la Generalitat són esgarriposos: deu mesos, els productes farmacèutics; onze mesos, pel material sanitari; sis mesos, pels contractes d'obres. L'efecte estimulador i racionalitzador que sobre el sistema econòmic té aquesta agilitat de gasella a l'hora de pagar per part del nostre sector públic és notori. I els proveïdors de la Generalitat viuen, com és fàcil imaginar, en un estat de permanent optimisme.

Tot això, deixant a part el petit detall que amb aquests terminis s'incompleixen les lleis de contractació de l'Administració. Si tenim present que el retard típic a Alemanya és de dotze dies i de vint-i-sis dies a la Gran Bretanya, algú ben malintencionat i de catalanitat poc tensionada podria posar en dubte la rendibilitat de la campanya «Un país d'Europa».

Existeixen altres exemples que ens mostren que l'actual majoria governa sota el criteri «vés a poc a poc si tens pressa». Més de dos anys per concedir les llicències de la vintena d'emissores de freqüència modulada que entraven en les seves competències; prop de dos mesos per donar a conèixer les qualificacions als alumnes de COU que han realitzat les proves de selectivitat, tampoc no poden ser considerades mostres d'eficàcia i rapidesa administratives. Sempre ens queda el consol de recordar que som sis milions; ara, això sí, sis milions de persones expectants, esperant que ens paguin una factura, esperant les notes de selectivitat, esperant que ens facin una ecografia o esperant que ens convoquin les eleccions.

Més que en la seva gent, la força de Catalunya, si hem de ser precisos, està en la paciència de la seva gent. I si és ben cert que la Generalitat, pels defectes de l'actual sistema de finançament, no pot fer una política econòmica pròpia en diversos frons claus, també és ben cert que en un pressupost de l'ordre del 12% del producte interior brut català no és cap fotesa i que correctament gestionat donaria molt de si. Ara bé, quan les diferències entre crèdits inicials i modificacions pressupostàries oscil·len entre el 15 i el 20% del pressupost i una desviació similar es presenta en els ingressos previstos difícilment es pot utilitzar l'esmentat pressupost com a eina fiable de la política econòmica.

No vull deixar de posar de manifest un altre aspecte de la seva gestió de govern que és particularment cridaner: quan a vostès els dona el rampell liberalitzador —és a dir, quan deixen de copiar als socialistes— aleshores el que solen organitzar és un embolic de considerables dimensions mitjançant la fugida endavant tot recorrent a una barreja explosiva de regulació administrativa i de regulació laboral. Així creen entitats públiques de dret privat que van des del CIDEM a l'anunci recent del Conseller de Sanitat que —cita literal— «es tracta que els qui treballen

en serveis sanitaris no estiguin encaixats en un sistema funcional, sinó en quelcom més semblant a una empresa, amb garanties, però.» El mateix succeix amb la Junta de Sanejament amb l'aggravant, en aquest cas, que es pretén furtar del control parlamentari un instrument recaptatori important.

Sembla que a vostès els costa entendre —i francament amb tant viatge al Japó i a Califòrnia ja ho haurien d'haver assimilat— que no és possible obtenir eficàcia empresarial sense estímuls empresarials. Si es garanteix la seguretat i si l'administració està darrere amb un pressupost acomodaticí no existeix el control propi de l'àmbit públic, ni la competència, ni els incentius propis del sector privat; es crea així un patafi amb el pitjor dels dos sistemes. Els socialistes, almenys, no se n'amauguen; sacrifiquen l'eficàcia en l'altar del control. Però vostès en això, com en tantes altres coses, es queden entre dues aigües. La capacitat de control del Parlament es veu seriosament reduïda i apareix un centre d'activitat submergida dins la mateixa Administració que, si no totalment opac, és almenys translúcid.

I si m'he referit abans amb una certa extensió a qüestions d'àmbit estatal, seguint l'exemple que ens va donar ahir el senyor Pujol, és perquè Espanya és el nostre marc d'actuació immediat, i en tant que part d'Espanya hem d'actuar, com a catalans i des de Catalunya, mitjançant els instruments que l'autonomia i l'autogovern posen al nostre abast, sense mai perdre de vista l'escenari espanyol en el qual ens movem i que ens determina en gran mesura i procurant incidir decisivament en la marxa general de l'Estat en funció, per què no?, dels nostres interessos particulars, però també de la nostra concepció global d'Espanya, al servei dels interessos generals d'Espanya, que sens dubte, en tant que espanyols, hem d'assumir. I és bo recordar en aquest context l'afirmació rotunda d'en Cambó en el discurs pronunciat en el Casal Catalanista de la Barceloneta el 7 de gener de l'any 23: «Us dic que un sentiment de patriotisme hispànic no solament no és incompatible, sinó que pot agermanar-se admirablement amb el patriotisme català més generós». I l'interès prioritari de Catalunya i l'interès prioritari a Espanya consisteixen a estar presents en la nova Europa unida que començarà a caminar l'1 de gener del 93 en les millors condicions possibles per competir amb èxit i formar part del nucli de països capdavanters de la Comunitat.

I per a això fan falta dues condicions (*Remor de veus*) —92, 92—... i per a això fan falta dues condicions, l'una necessària i l'altra suficient, en el sentit matemàtic del terme. La condició necessària és assolir una solució estable al disseny final de l'Estat de les autonomies, en la qual trobi encaix satisfactori el nostre fet diferencial. I la condició suficient és la substitució del Govern socialista a Madrid, a les properes eleccions generals, per una alternativa que introdueixi a la societat espanyola els elements indispensables de dinamització, competitivitat, liberalització i desregularització sense els quals ja podem anar reservant seient en el vagó de cua europeu. I sobretot, que entronitzi una cultura social diferent, que recuperi per al nostre país els valors de l'austeritat, del treball, de l'esforç, de l'autoexigència, de l'ordre i de l'imperi de la llei; una cultura social en la qual deixem de pensar permanentment en els nostres drets per parar atenció creixent en els nostres deures i que espolsi les boires dissolvents del pensament feble per tonificar-se amb l'aire estimulador i vigoritzant de les autèntiques llibertats.

I a la llum de la política de l'actual Govern, el d'aquí, de recolzament sistemàtic del socialisme a Madrid i de còpia vergonyant dels seus vicis a Catalunya, fóra molt convenient per al compliment de l'esmentada condició suficient que la majoria absoluta, gaudida per Convergència en les dues darreres legislatures, no es reproduïxi una tercera vegada en la propera a fi de possibilitar, també en l'àmbit de competències de la Generalitat, l'entrada de les idees i les formes de governar que estan transformant positivament el món. Això quant a la condició suficient.

Tornant, però, a la condició necessària, la pregunta és: quin és el paper que ha de jugar Catalunya per facilitar el seu compliment? És a dir, per contribuir al perfeccionament i articulació final de l'Estat de les autonomies? És un paper essencial i decisiu i això ens obliga a ser especialment responsables i a posar de la nostra part tot allò que calgui per tal d'estar a l'alçada dels temps, i forma part de les nostres obligacions en aquests moments crucials i difícils no propagar idees falses o distorsionades de la realitat.

Lord Keynes tenia tota la raó quan observà agudament que el comportament dels responsables polítics d'avui està governat, sense que ells moltes vegades ho sàpiguen, per les idees que determinats pensadors empolainats havien elaborat dos-cents anys enrere. Per això, quan un honrat regidor de qualsevol poble de la nostra geografia, sigui del partit que sigui, vota de bona fe, donant recolzament a una moció independentista introduïda en el Ple per grups ultranacionalistes, ho fa mogut per una idea i manipulat per una tècnica. I donat que aquestes mocions municipals vulneren la Constitució i contribueixen a crear un clima d'instabilitat i d'inquietud que ens allunya d'Europa i provoca la lògica irritació de la resta d'Espanya, voldria denunciar el nom del meu Grup i des d'aquesta tribuna aquesta idea i aquesta tècnica.

La idea, propalada des de les més altes instàncies del Govern de Convergència i Unió, consisteix a atribuir al nacionalisme el paper de motor de les llibertats en els processos de l'est d'Europa. Res més lluny de la realitat; el fenomen és l'exactament l'oposat. Ha estat l'ànsia de recuperació de les llibertats fonamentals la que ha mogut als lituans, letons, eslovens, croats, armenis, a reivindicar la seva sobirania nacional. La independència és per a aquests pobles la porta que s'obre a les llibertats d'expressió, d'associació, de premsa, de residència, de culte, a l'economia de mercat i a la possibilitat de millorar el seu nivell de vida i d'assolir la dignitat exigible a la condició humana. El nacionalisme no és intrínsecament pervers o malèfic; com tots els instruments pot utilitzar-se per al bé o per al mal. Els lituans, els eslovens i els croats l'estan emprant en la direcció correcta: per alliberar-se d'un sistema social i polític centralitzat, ineficaç, generador de misèria i vulnerador dels drets humans més elementals. En canvi, els serbis, o el President de Geòrgia, o els mateixos lituans quan rehabiliten inexplicablement criminals de guerra nazis, l'utilitzen per a objectius condemnables. Un mirall no sol ser interessant per si mateix, sinó per allò que reflecteix.

Donat que a Catalunya ja gaudim de totes les llibertats democràtiques i tenim una renda *per capita* de 13.000 dòlars l'any, s'haurà de reflexionar molt seriosament sobre quines han de ser les grans empreses collectives al servei de les quals posar la voluntat d'exercir la nostra identitat.

Això quant a la idea. Quant a la tècnica, consisteix essencialment a sembrar confusió i pescar en aigua tèrbola, aprofitar-se'n, situar-se en el bell mig dels aldarulls on es pot impunement exercir el pillatge de vots. Aquesta tècnica, en la pràctica de la qual la coalició governant ha assolit un grau de perfecció encomiable, requereix un continuat entrenament i una capacitat notable de prescindir del rubor. Un dia es diu que Catalunya és com Lituània i al dia següent es matisa tot dient que Espanya no és l'URSS, mostra aquesta de penetració històrica, social, geogràfica i política que ha causat admiració i sorpresa, des de les columnes d'Hèrcules fins a les illes Kurils. Un dia es diu que les fronteres de l'est es mouen i al següent que les de l'oest, per ara, encara no.

Després la qüestió s'aclareix dient que el model no és Lituània, que allò de Lituània havia estat una relliscada, que el govern és Flandes. Gairebé sense temps d'assimilar el nou model, ahir se'ns diu que l'ideal és Txecoslovàquia i es remarca amb delectació: «República dels txecs i dels eslovacs» amb un trèmol d'emoció en la conjunció copulativa, dit sia en sentit estrictament gramatical. (*Remor de veus*)

És de suposar que el pas següent serà donar instruccions a la corporació per canviar això d'«Estat espanyol» per «Regne dels catalans i dels gallecs i dels bascos i de la resta (*rialles*)», perquè disset conjuncions copulatives serien gairebé una orgia. (*Rialles i remor de veus.*)

En un rampell de lleialtat constitucional, es declara solemnement que, ara com ara, s'acata la Carta Magna, locució temporal que dibuixa una difusa amenaça per a un futur incert i que es remata la feina reclamant l'autodeterminació en el marc constitucional, que és quelcom semblant a postular la viabilitat de l'impossible. Determinat nacionalisme, però, no pot aturar-se davant aquestes i altres quadratures del cercle, perquè l'esfera d'allò racional li queda estreta.

La guíndola final és confessar-se corredor de fons cap a no se sap quina llunyana, excitant i imprecisa meta, i el quadre queda complet, i sorgeixen d'immediat dues preguntes: què es persegueix amb un joc tan perillós i quines són les conseqüències? Sembla evident que es persegueix un benefici electoral a curt termini. Totes aquestes ziga-zagues desconcertants no tenen altre objectiu que aconseguir tothom: els nacionalistes radicals amb les analogies lituanes i flamenques i amb les mocions independentistes, i els moderats amb les expressions matisades d'acatament constitucional i la ràpida desautorització de regidors massa vehements que s'han passat de rosca. Naturalment, reclamar la veritat al bell mig d'inversemblant cerimònia només mereix un somriure de commiseració per part dels iniciats.

Quant a les conseqüències, no són massa afalagadores. El *Financial Times* del 12 d'aquest mes, després de comentar amb to alarmista la jornada de l'Onze de Setembre, comparava Catalunya amb Eslovènia, la qual cosa sens dubte no contribuirà a estimular la inversió estrangera i a donar una imatge de solidesa al nostre país de cara a l'exterior. En la matinada del dia 22, un reportatge de la CNN World News emès a través de Canal 33 presentava una Catalunya en plena eufòria independentista i contemplava la hipòtesi d'una futura independència de Catalunya com a cosa previsible. El fet que la realitat sigui una altra és irrellevant, el que importa no és el que és, sinó el que sembla, i el que sembla és que estem perdent el nord i, el que és pitjor, el seny.

Aquests són errors a evitar i la temptació d'aprofitar l'increment de la tensió nacionalista per passar la veremadora electoral o per pressionar el Govern central ha de ser resistida, sobretot per aquells que tenen una responsabilitat més gran, és a dir, per vostès, senyores i senyors diputats de la majoria, i pel Govern al qual vostès donen suport.

Facin-ho i tindran la nostra sincera col·laboració. Ara bé, si continuen jugant amb foc i amb les coses de menjar, ens trobaran davant, en defensa de Catalunya i dels seus autèntics interessos. No podem anar a Europa amb les comunitats autònomes enfrontades amb el Govern central, les comunitats autònomes enfrontades entre si i l'Estat de les autonomies sense polir. Mentre la nostra atenció estigui concentrada en les tensions i disfuncions internes, no serem capaços de fer un bon paper en l'Europa de l'Acta Única.

Catalunya ha de constituir-se en punt de referència i en exemple d'equilibri, de tranquil·litat, de serenitat i de responsabilitat. Ens hi juguem massa per permetre'ns determinades alegries. Són moments per a enfocaments positius i per utilitzar els nostres actius al servei de l'interès comú. Són moments per oblidar la diferència com a obsessió i començar a pensar en la diferència com a aportació. Catalunya està en una posició privilegiada per servir de model a Europa en l'àmbit de la superació constructiva dels conflictes nacionalistes.

I ja per acabar, voldria assenyalar tres raons per a aquesta posició privilegiada de què gaudim.

Primera raó: des d'un punt de vista lingüístic, Catalunya és un país molt afortunat. Parlem dues llengües amb tota naturalitat, hem passat de l'una a l'altra en les converses, en els diaris, en la televisió, sense cap mena de problema i moltes vegades gairebé sense adonar-nos-en. La comparació que s'ha fet en dies passats amb Flandes, a la qual abans m'he referit, és del tot menys afortunada. Catalunya no és Lituània, però tampoc és Bèlgica; no hi ha una línia que separi les dues llengües. Aquestes s'estenen per tot el territori de manera contínua i coexisteixen en l'interior de molts ciutadans. Es tracta d'un fenomen enriquidor i culturalment estimulant, font de tolerància, de convivència, del qual ens hem de sentir orgullosos i que hem de conservar i potenciar. Imposar, mitjançant la coacció explícita o implícita, com s'apunta en el Projecte de Llei de l'Estatut del Consumidor o en l'anunciada Llei de Normalització Lingüística, un monolingüisme empobridor i reduccionista representaria un retrocés i un divorci amb la Catalunya real.

Segona raó: des d'un punt de vista polític, sempre hem format part d'entitats estatals més àmplies que el nostre propi territori i, per tant, no sentim nostàlgia d'Estat. Ara que en el nou context europeu els estats-nació clàssics es difuminen per dalt i per baix, reclamar un Estat o un pseudo-estat seria anar contra corrent i malbaratar energies inútilment.

I, tercera raó, *last but not least*, la nostra tradició de pactisme i de pragmatisme ens capacita especialment per tal de poder tenir un paper protagonista en un procés com el del disseny final de l'Estat de les autonomies, que requerirà fórmules imaginatives i flexibles, així com introduir factors quantitativs i qualitativs en delicats, intel·ligents i subtils equilibris.

Gaudim de totes les condicions per liderar la construcció definitiva de l'Estat autonòmic i un èxit en aquest problema que ha causat tantes frustracions seculars ens proporcionaria molta més projecció i molt més prestigi que erigir-nos en poma de la

discòrdia suscitant l'hostilitat i la incomprensió de la resta de pobles d'Espanya i l'allunyament de l'Europa comunitària.

El Partit Popular de Catalunya està disposat a contribuir, en el marc del projecte popular espanyol, a culminar aquesta tasca enaltidora i inajornable. La nostra proposta contempla els retocs constitucionals necessaris per tal que el Senat es transformi en veritable Cambra de representació territorial, un sistema de finançament inspirat en els principis de corresponsabilització fiscal i de solidaritat, amb la recaptació i gestió d'algun gran impost a càrrec de la Generalitat sense que això comporti un augment de la pressió fiscal; la participació efectiva de les comunitats en les grans decisions de l'Estat i de la política comunitària europea; una aplicació no restrictiva de l'Estatut i la Constitució, i el ple exercici de la nostra identitat cultural i lingüística, entesa aquesta darrera com la potenciació i preservació de la coexistència harmònica de les nostres dues llengües que nosaltres considerem, ambdues, com a pròpies.

Ningú pot dubtar del ferm compromís del Partit Popular refundat amb la realitat pluricultural d'Espanya i amb el desenvolupament i aprofundiment de l'Estat de les autonomies. No existeixen, doncs, obstacles a un gran acord de totes les forces polítiques catalanes, del qual només s'automarginarien els qui s'entestin en la insolidaritat egoista o en plantejaments d'un radicalisme estèril.

Senyor President, senyores i senyors diputats, tal com demanava la figura senyera de la Lliga quan deia de si mateix: «Com que jo era un home fort, mai vaig caure en la feblesa separatista», hem de ser forts. Tenim l'obligació de ser forts, per a nosaltres i per als altres que ens miren amb l'esperança que els assenyallem el rumb. Hem de ser forts, forts i lúcids, valents i generosos, serens i dialogants; catalans de veritat, i, així, enmig dels llampecs i els trons amb els quals un món acaba i un altre neix, fer que Catalunya sigui, tal com ell volia, pilot i no naufrag en la tempesta.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT: Gràcies, senyor Vidal-Quadras. (*L'I. Sr. Obiols demana per parlar*) Sí, el senyor Obiols?

El Sr. OBIOLS: Voldria intervenir per al·lusions i per rectificacions

El Sr. PRESIDENT: Vol concretar les al·lusions?

El Sr. OBIOLS: Personalment, el Secretari General dels socialistes catalans.

El Sr. PRESIDENT: Té un minut.

El Sr. OBIOLS: Després de la primera intervenció parlamentària del senyor Vidal-Quadras hi va haver un article al diari que va dir: «Ha nascut una estrella», i tots realment esperàvem que el seu tarannà irònic realment fos eficaç a ocupar un espai de pensament i de política liberal conservadora que a Catalunya, evidentment, té possibilitats. Per això haig de dir que m'ha decebut la seva referència avui a un plantejament que és tot el contrari d'un plantejament liberal i tolerant...

El Sr. PRESIDENT: No faci la rèplica...

El Sr. OBIOLS: Ha practicat, senyor President, una eutanàsia, i una eutanàsia no volguda en assenyalar que el socialisme havia mort. No hauria replicat si s'hagués limitat a això, però m'ha sorprès que tractant-se d'un professor de física hagi utilitzat un mètode tan poc lògic i tan poc digne com el de l'amalgama que va inventar el doctor Goebbels a l'Alemanya nazi.

En efecte, Goebbels acostumava sempre a posar en el mateix sac jueus, comunistes, socialistes i maçons, i l'argument lògic del senyor Vidal-Quadras, decretar la mort per eutanàsia no volguda del socialisme com a conseqüència de la revolució d'agost a Moscou aquest estiu passat, em sembla que és una mostra realment molt poc tolerant i molt poc lògica d'amalgama d'extrema dreta.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Obiols. (*L'I. Sr. Vidal-Quadras demana per parlar.*) El senyor Vidal-Quadras té un minut.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Moltes gràcies, senyor President. Senyor Obiols, el socialisme ha mort en el món de les idees, i vostè, que és un home de pensament, està molt afectat per aquest fet, i està tan afectat que ha dit coses que vostè normalment no diria i que jo, tenint en compte les circumstàncies luctuoses del socialisme en el món de les idees, no li prendré en consideració.

Moltes gràcies. (*Remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el Molt Honorable President de la Generalitat. (*Rialles.*)

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Bé, com deia, després d'aquestes últimes intervencions, em sento una mica descollocat, però, en fi, les comprenc, perquè el moment i el tema són prou transcendents.

Bé, jo quan vostè ha fet aquestes referències al socialisme, doncs, he pensat que això, diguem-ne, era el que en podríem dir l'entrada, i que precisament fer una entrada així ens tocava més el rebre encara a nosaltres que, de fet, érem lògicament els destinataris del seu discurs, no?

Bé, encara com aquell, no? (*rialles*), vull dir... (*Pausa*) Vull dir perquè, a més, hi ha una cosa que sí que li vull dir: vostè és un home molt brillant, no va amb l'estrella, però un home molt brillant (*remor de veus*) i a mi sempre em deixen tranquil els adversaris polítics que no saben resistir la temptació de la brillantor, em deixen normalment més aviat tranquil.

Bé, aleshores, dit això, dit això..., és clar, vostè ha fet referència a alguns punts concrets que els contestaré, perquè jo tinc una mica de pruija, no?, de la precisió, i crec que no podem anar disparant pel broc gros, no?

Home, vostè sap que passar del segon al tercer grau, en un règim penitenciari, no depèn de l'administració penitenciària, sinó que depèn del jutge de vigilància. I en aquest cas, ja que a vostè això li ha interessat, deu saber —o hauria de saber— que l'administració penitenciària va recomanar que no passés del segon al tercer grau, aquest pres, però el jutge, que pot determinar el que vulgui, va dir que sí. Bé. No és cap enemic exterior, ni anterior, ni interior, és el jutge, no? (*rialles*), vull dir..., és simplement això. També, per cert, li he de dir que, segons em diuen —i dic «segons em diuen» perquè, com que jo tinc una mica..., que pateixo aquesta pruija de la..., reclamo aquesta exactitud, com que això no ho he llegit jo personalment, espero que no m'haurà informat malament el qui m'ho ha dit, i si m'ha informat malament, me n'excuso—, però li vull dir —vostè s'ha demostrat preocupat per les presons— que en aquesta legislatura, quan hi ha hagut visites de les comissions del Parlament, mai no hi ha hagut cap diputat del Partit Popular, que hagi anat a les presons. Bé, ho dic perquè no lliga amb aquest interès que vostè ara ha demostrat pel tema penitenciari.

Després, li vull... Escolti, escolti. Ara, quan torni de Cuba, avisi urgentment el senyor Fraga, perquè el senyor Fraga està a punt de cometre un disbarat, i és que (*remor de veus*)... Sí, sí, digui-li-ho; de tota manera, farà tard, perquè aquests que ho fem tan malament, aquests que ho fem tan malament, això de la sanitat pública catalana, han estat triats com a assessors i consellers per la Conselleria de Sanitat gallega. O sia que ells consideren que qui més els pot ensinistrar, precisament, som nosaltres. Per tant, o ells s'equivoquen o vostè s'equivoca. I li he de dir que, en general, la nostra política sanitària, el nostre Departament de Sanitat, de l'actual Ministre i del Ministre anterior han rebut sempre valoracions molt positives, fins al punt que moltes vegades, quan ve gent de fora, els diuen: «Escoltin, vagin a Barcelona, vagin al Departament...», ells mateixos. He de dir que sempre hem tingut unes bones relacions amb aquests ministres, però no és això, no és un problema d'amistat, és un problema simplement que creuen que, realment, estem desenvolupant una bona tasca i un bon model sanitari. Model sanitari que, per altra banda, també Galícia vol copiar, sembla, que és aquest sistema lligat, que lliga el finançament públic, però la gestió empresarial dels recursos. I això és el que nosaltres hem defensat a Catalunya des de sempre, aquest sistema mixt, que en algun moment va ser molt durament criticat des del sector comunista i socialista, però que vam procurar mantenir i que em sembla que ara s'està demostrant que és un encert i que també es propugna, no solament a Galícia, sinó poc o molt a tot l'Estat, i a fora de l'Estat. Per exemple, les reformes que en la sanitat s'estan preveient i s'estan començant a fer a Anglaterra no han consistit, simplement, a suprimir el servei nacional de la salut anglès, sinó a modificar-lo en aquest sentit, també. En el sentit que hi hagi titularitat pública i fons públics, però gestió —per dir-ho així— privada.

Bé, voldria fer algunes rectificacions més, com això de la prova de la selectivitat... Alguns diaris es van equivocar, després van rectificar, ho van rectificar més tard, vostè devia estar de vacances, i per tant no es va assabentar de la rectificació que els diaris van fer en el sentit que les proves de selectivitat de juny —de juny o de primers de juliol— s'havien donat a finals de juliol i el dia primer d'agost. Però, bé, és igual, són coses, diguem-ne, de detall.

Jo hauria de mirar de contestar el tema..., el segon tema, el tema més pròpiament polític que vostè ha plantejat. Diu que no és veritat que el nacionalisme sigui el motor... Jo no he dit mai que sigui *el* motor; dic que és *un* motor, *un* motor —de motors n'hi ha molts, afortunadament—, és un motor. I li ho demostraré fàcilment, no? La sublevació romanesa comença a Timisoara, que històricament no es diu Timisoara, sinó que es diu Temesvar, que és el nom hongarès. I la comença un pastor que es diu Tekkes, i un pastor protestant que es diu Tekkes mai no és romanès, perquè els romanesos no són protestants i no es diuen Tekkes: no hi ha cap romanès que es digui Tekkes (*rialles*), eh? Aleshores, de fet, de fet, els disturbis aquests van començar per un fet de la reivindicació de la minoria hongaresa de Transilvània, no?

A Polònia, a Polònia, evidentment, el motor..., varen ser segurament més d'un —per exemple, hi va haver el motor religiós, òbviament—, però el motor nacional, molt. Entre altres coses, evidentment, a Polònia, com vostès saben, el fet religiós i el fet nacional van bastant lligats —i ara no entraré a discutir si això és

bo o és dolent: és el fet, no? El fet nacional hi va jugar molt i molt.

I, com això, podríem anar posant molts altres, molts altres exemples. Però, de tota manera, li vull dir una cosa: suposant que fos cert el que vostè diu –i jo crec que sí, que en part és cert–, ja em va bé. A mi, com a nacionalista, em va molt bé. Si em diu que no és el nacionalisme el que porta la llibertat, sinó la llibertat la que porta el nacionalisme, millor! Vol dir que la plenitud de la llibertat no s'aconsegueix si no és amb la plenitud del reconeixement del propi fet nacional. O sia que ja em va bé.

De tota manera, de tota manera, crec sincerament que moltes vegades el fet nacional ha passat davant, però, torno a dir-ho, ja m'està bé que fos..., ja m'estaria bé que fos al revés.

Jo crec que vostè –i com vostè, molts, i no solament de la seva corda política, sinó també d'altres– tenen necessitat..., tenen necessitat... (pausa) –ens hem descuidat els papers, però, en fi..., ja sortirà–, tenen necessitat d'atribuir-nos sempre coses que no hem dit, o que no són les que hem dit, o que només són la meitat de la meitat del que hem dit. I en aquest tema de Lituània... Veig que al final em veuré obligat a parlar-ne... És curiós, eh?, com una frase pot tenir tantes repercussions, eh?

Ahir..., l'altre dia em va venir a veure un ambaixador, dels ambaixadors de gran qualitat que hi ha a Madrid, d'un país... –no em facin dir quin–, és a dir, allò que abans n'haurien dit un ambaixador «venecià», i em va dir: «Escolti» –diu–, «què passa, aquí a Catalunya? Quan vostè» –i perdonin la immodèstia–, «quan vostè» –perdonin, m'ho va dir així, ell; probablement s'equivocava– «estornuda, a Madrid hi ha un gran guirigall, no?» De fet... Però deixin-me dir això... Jo vaig dir el següent, i no ho vaig dir l'endemà, com diu vostè, sinó que ho vaig dir el mateix dia. Ho havia dit ja abans –permetin-me que els expliqui la història aquesta–, ho havia dit ja abans, perquè això ho vaig dir –i això va també pels que parlen del doble llenguatge–, la primera vegada que vaig dir això ho vaig dir al President del Govern, el senyor Felipe González, a primers de maig. I no li vaig parlar de Lituània: ara, per a satisfacció seva i de la Cambra li diré que vaig parlar-li d'Eslovènia. O sia que ja veu que tota la panòplia és ben completa (rialles). Jo... Perquè en aquell moment Lituània no estava de moda, a primers de maig això estava congelat, això de Lituània. I li vaig dir: «Mira» –li vaig dir–, «perquè ens entenguem, Catalunya és com Eslovènia» –li vaig dir–, «en el sentit que és una nació i té els drets d'una nació, la seva llengua, la seva cultura, les seves institucions; el que passa, i això és decisiu...» O sia, primera frase, aquesta.

Segona frase –totes tres anaven juntes, el que passa és que després només me'n reproduïen una–, segona: «Iugoslàvia no és com Espanya». Espanya ja ve de molt més lluny en la història, el conjunt de pobles que constitueixen Hispània, Espanya, es conjunten, s'uneixen, fa molt més temps en la història (*remor de veus*), hi ha molta més imbricació, i no només imbricació material o institucional, sinó imbricació, doncs, de tot ordre, cultural, humana, sentimental –haver conviscut durant molts anys, segles, junts... Espanya, per altra banda, és un país que té una història –malgrat un llarg, molt llarg, període de decadència–, una història molt més brillant que Iugoslàvia: Iugoslàvia és un país d'abans-d'ahir, de l'any 1918, que encara que hi havia evidentment un cert moviment paneslau, de tota manera,

bàsicament, va ser un invent del senyor Clemenceau –va ser això–, que sempre va anar malament, malament sempre, primer amb una dictadura monàrquica de dretes, després amb la guerra civil, amb assassinats per aquí i per allà... Perquè vegin com anaven les coses a Iugoslàvia, aquesta Iugoslàvia que s'entesta molta gent, doncs, com si fos una cosa importantíssima, doncs, l'any 26 els tres líders de la minoria croata van ser assassinats en el Parlament, asseguts en el Parlament, per un diputat serbi..., no: montenegrí, més exactament, però per al cas és el mateix –i no li va passar res, al diputat montenegrí, per cert, eh? O sia que la cosa anava així, no? I l'any 34 els croats van assassinar el rei iugoslau, evidentment, això també, etcètera. Després va semblar que amb el Tito això tirava endavant... Fins i tot alguns, molts..., jo mateix vaig pensar que potser sí, que ho tiraria endavant, i que potser podria ser en el terreny del tracte de les nacionalitats un model, i després s'ha vist que no.

Per tant, això és una cosa diferent: Espanya és una realitat fonda, sòlida, que ve de lluny, amb molta imbricació, no només material o institucional, com dic, amb una història... Avui és un país emergent –ho he dit moltes vegades–, pertany a la Comunitat Econòmica Europea... I això és molt important, perquè quan es constitueix una nova nació –un nou Estat, perdó–, una de les coses que es planteja aquest nou Estat és cap on va, cap on va. Eslovènia sap on ha d'anar: ha d'anar allà on ja som nosaltres, a la Comunitat Econòmica Europea, per entendre'ns, no? I això li dona força. I ho saben els bàltics, també. I és el que pròpiament, segurament, no deu acabar de saber ben bé, per exemple, Geòrgia –li deu ser més difícil, no?

Bé, jo li vaig dir això. Dic: «Primer, nosaltres som una nació i tenim els drets d'una nació» –que digui Eslovènia, Lituània, Flandes, el Quebec, m'és igual, és clar; ho podem canviar segons el moment, segons el que estigui de moda. Segona: «Estem en un context que, no conjunturalment, només, o no supraestructuralment, sinó, a més, pel que en podríem dir el "pòsit" històric, és totalment distint, i que la seva realitat d'avui també és totalment distinta». I, tercera cosa, per tant: «A Espanya no es plantejaren les coses com es plantegen a Iugoslàvia». Per tant, jo li vaig dir: «Estigues tranquil. Sempre aquesta preocupació: "Però quin sostre, fins on volem arribar,...?". Estigues tranquil, no? Vull dir, aquí no es plantegen les coses com a Iugoslàvia o com a la Unió Soviètica».

Vaig dir aquestes tres coses. I després, un bon dia, un bon dia, ja a l'estiu, quan ja el que estava de moda era Lituània, doncs, vaig dir el mateix, només que aplicat a Lituània, i aplicat aleshores, és clar, a la Unió Soviètica. Que aleshores resulti que, pel que sigui, l'únic que esamenti –vostè també, vostè m'ha dit «el dia següent»; no, no: el mateix dia, vaig dir totes les coses– sigui això de Lituània, i s'hi vulguin treure totes les explicacions i totes les interpretacions..., bé, això deu formar part o bé de la seva obcecació, o bé del seu interès polític: vull creure que en el cas de vostè del seu interès polític, que l'interessa presentar-ho així, i en el cas d'altres –d'altres que no són en aquesta sala–, de la seva obcecació, i del seu atavisme, i de la seva..., bé, de la seva radicalíssima anticatalanitat, alguns –i no em refereixo, òbviament, absolutament a ningú dels que hi ha aquí, en aquesta sala.

Nosaltres tenim un discurs que no és un discurs primari, ni un discurs que puguem resumir en una paraula, perquè fins i tot la paraula «nacionalisme» no serveix per resumir la nostra pos-

tura amb una sola paraula, perquè per definició el nacionalisme és diferent, absolutament diferent en cada estat, en cada país on s'aplica. Per tant, ho hem d'explicar. Nosaltres tenim els mateixos drets que qualsevol nació, que evidentment cada nació els exerceix de la manera que li correspon, que li convé, que la seva història la hi condueix... Lituània d'una manera, Flandes... —no hi ha cap contradicció: «I ara Flandes!»; no, no, és que és el mateix—, Flandes d'una altra manera, Eslovènia se suposa que ho farà amb la independència, el Quebec probablement no ho farà amb la independència, però ho farà amb un sistema confederal, Eslovàquia probablement ho farà mantenint la unitat dintre de l'Estat txec i eslovac (*remor de veus*) —perdoni, és la constitució..., són ells qui ho diuen, no sóc jo: txec i eslovac, i fan bé de dir-ho, per altra banda, sigui dit de passada... Bé, i nosaltres, ja he dit com ho volíem fer. Ja he dit com, concretament, aquí, i avui, ho volem fer. És a dir, com volem que l'Estat espanyol es constitueixi de tal manera que, dintre de la nació catalana, el Govern de Catalunya sigui «el Govern». Evidentment, no cent per cent, perquè dintre d'aquest conjunt hi ha coses que s'escaparan de la competència directa del Govern, i ja ho accepto —bé, ja ho accepto...—, però que sigui de molt, bàsicament, el Govern de Catalunya el que ens ensenyi Catalunya com a Govern, això requereix, entre altres coses, un finançament adequat i, per damunt de tot, perquè hi ha una sola cosa que sí que és comuna a tots els nacionalistes, que la identitat del país quedi absolutament assegurada: la seva llengua, la seva cultura, el seu dret civil i la seva consciència històrica, les seves institucions... Que això quedi assegurat.

Bé, i posarem tots els exemples que convingui, entre altres coses perquè alguns es puguin entretenir, doncs, diguem-ne, buscant aparents —que no hi són— contradiccions entre una cosa i l'altra.

Perquè, de tota manera..., perquè direu: «Escolti, però no en parli, home, no veu que l'interpreten malament? No veu que ara, doncs, m'ha dit..., un i que parlen de Lituània, Estònia i s'han menjat les altres dues frases, eh? No en parli.» N'hem de parlar, per què? Oh, precisament, perquè sóc un moderat, n'he de parlar. Si jo fos simplement un ultraradical, potser no em caldria, però precisament perquè sóc un moderat he de fixar el sostre. Jo tinc interès a fixar el sostre de la nostra reivindicació i no que quedi en la confusió. Perquè, és clar, nosaltres estem sotmesos sempre a una operació que consisteix a disminuir, a disminuir el nostre problema, no? És a dir... Per cert, sigui dit de passada, celebros molt que vostè hagi utilitzat el terme de «fet diferencial» perquè, si no és que la meua memòria em falli, vostè no l'utilitzava, aquest terme, i, òbviament, el seu partit tampoc. Vostè sí, Curto? Doncs, en Curto, sí, però vostè, no. (*Rialles.*)

Bé, aleshores..., però el que hi ha és un avenç, és un avenç, eh? Tinguin present —tinguin present— que com a conseqüència de la nostra acció —quan dic «nostra» no vull dir només de Convergència i Unió ni del Govern de la Generalitat, una mica de tothom— i de fets exteriors que modifiquen el context, òbviament, nosaltres hem fet uns progressos semàntics importants. Vostè parla de «fet diferencial», el President del Govern parla de «fet diferencial» —suposo que ja a ningú estranyarà si demà es voten mocions autodeterministes, això es va fer en aquella mena, diguem-ne, de mig xivarri, fa dos anys, i això ja no estranyarà ningú—, i això és important.

I, a més, és important —ho repeteixo— per als que definim al costat d'això clarament el que volem. I, aleshores, és clar, com que, realment, hi ha moltes actituds primàries, diuen: «Home, així aquests no es volen separar, ah. No és problema, això.» I aleshores, rebre un copet a l'espatlla, el seny català que no es perdrà, evidentment vostè se'n preocuparà que no es perdi, el seny català (*rialles*), vull dir, està en bones mans... (*rialles*), i, aleshores, passa que diuen allò que la gent del seu partit —ara no ho sé—, normalment, n'ha parlat, no?, però n'ha parlat quan ha estat generós —ara no ho sé perquè potser els meus aires també els han arribat a ells—, parlen allò del «sano regionalisme».

Perdoni, que ens coneixem (*rialles*) i vostè que és jove, que és jove, potser no n'ha parlat mai del «sano regionalisme»; ja ha arribat tard, però..., però sí que era el terme, no? I encara era un progrés, no? (*Remor de veus.*) «Sano regionalisme, la sardana, el Maragall y la Sagrada Família...» Bé, i això, no, això no.

Després ha parlat d'altres coses, no? Per exemple, s'ha dit, bé, «el regionalismo bien entendido»; després, quan nosaltres no vam admetre en el moment de la discussió de la Constitució la paraula «regió», doncs, hi volíem introduir la paraula «nació» i això concretament els que ho intentàvem fonamentalment érem..., va ser així; concretament, en Miquel Roca i jo, i al final vàrem aconseguir que s'hi fiqués la paraula «nacionalitat», que marcava una situació absolutament diferencial dintre de la Constitució, que després no s'ha tingut en compte. Per a mi, semànticament i, per tant, pràcticament, a la llarga, havia de ser molt important —i ho serà— el fet que a Espanya hi hagi «regiones y nacionalidades», que, bé, és una manera, diguem-ne, suau de dir nacions però és això.

Bé, aleshores, va introduir-se la paraula «comunitat autònoma», altra vegada per diluir i perquè ningú, ningú tingués un sostre més alt, perquè ningú despuntés, «comunidad autónoma» —que no vol dir res, senyors, no vol dir res, «comunidad autónoma», eh? Però, bé, ja l'hem acceptat com a llenguatge i que l'acceptarem sempre que calgui des d'un punt de vista oficial, però Catalunya no és una comunitat autònoma, Catalunya és una nació.

I si m'ho permet, doncs, jo, personalment, tinc la pretensió d'haver sigut una persona —no pas l'única, evidentment, ni potser el més important— d'haver contribuït que la paraula «nacionalisme» sigui una paraula d'ús corrent a Catalunya. Perquè li he d'admetre, senyor Vidal-Quadras, que la paraula d'ús corrent no era «nacionalisme», sinó que era «catalanisme», que és una paraula molt simpàtica, per altra banda, i molt, molt —com dic—, molt..., que entra molt bé. Qui no és catalanista? «Catalanista» vol dir estima les coses catalanes, un catalanista. I, de fet, si vostè mira la literatura política dels anys de la República, bàsicament, s'utilitzava la paraula «catalanisme»; i vàrem ser uns quants —i un d'ells jo—, i, miri, perdonin, ho dic amb molta satisfacció, que vam dir: no, no, això no pot ser. Perquè a base del catalanisme rebaixem molt el sostre. Nosaltres som una nació, per tant, nosaltres reivindicuem els drets d'una nació. I això és el nacionalisme, i així ho havíem de fer. I afortunadament avui, avui, avui és una paraula, doncs, que ja no espanta ningú o bé, espanta els qui es volen espantar, és clar i..., però, en fi, forma part del lèxic polític. I, per tant, en una nació —i un nacionalisme només està al servei d'una nació—, en una nació no se li poden donar engrunes, està clar, això.

Bé, i nosaltres —ho torno dir—, i, aleshores, el fet de Lituània, perdoni que m'hi estengui, perquè, és clar, tampoc no tindria sentit que després que durant quinze dies o tres setmanes, el *Financial Times* i l'*Economist* i el no sé què, tots han parlat de Lituània, que aquí no en parléssim, oi? No en parléssim de com va anar això, no?, i del que vol dir això, no vol dir Lituània, vol dir una nació, la que sigui, no?

Però això ho vaig dir en aquesta línia de dir: escolti, nosaltres no fem un plantejament d'Eslovènia o de Lituània, no el fem ni el farem; és clar, això. Estiguin tranquils, fem el plantejament que hem dit i l'hem dit amb molta precisió. Ara bé, amb el plantejament que fem, els drets bàsics d'una nació han de ser atesos com ho són els de Lituània, no amb independència, però sí de la manera..., estudiem-ho entre tots, nosaltres ja fem unes propostes ben concretes, de tal manera que els drets bàsics d'una nació, allò que assegura la seva supervivència i permet la seva projecció, el seu enfortiment i el seu engrandiment, que això quedi assegurat. I per això, conscientment —home, no em creia que hi hagués tant de xivarri—, però un xic, mira, sabent que n'hi havia poc o molt, llavors, lluito, avanço i repeteixo al mateix President del Govern: miri, escolti, nosaltres som una nació com qualsevol d'aquests països. El que passa és que cada un d'aquests països ho resol a la seva manera; no ho resoldran de la mateixa manera, segurament, Flandes, que, evidentment, és una nació o part d'una nació —això ja no entrarem a discutir-ho ara—, que segurament ho resoldrà, posem per cas, Ucraïna, que el més probable és que es quedi, evidentment d'una manera més laxa, dintre d'alguna cosa que es dirà no sabem com, però que és el que abans era —el que tradicionalment era abans de l'accident, perquè, històricament, haurà estat un accident soviètic— Rússia, l'Imperi rus, no?

Bé, jo volia, simplement, això. Ens interessa precisar el sentit de les paraules, no rebaixar-les i no aigualir-les, precisament perquè tenim uns objectius concrets que no són radicals; ho són en el sentit de radicalitat en l'exigència del ple respecte del que som, però no ho són des del punt de vista que alguns de vostès —molta gent, de vegades— es pensa o li fa por.

Bé, no sé si tenia alguna cosa més per dir-los, però com que m'imagino que vostè em replicarà, després, si trobo en els meus papers alguna cosa que m'he deixat, ja li ho tornaré a dir. Només li vull dir una cosa: vostè sí que vol reformar l'Estatut; vostè vol reformar l'Estatut. Perquè l'Estatut diu que la llengua pròpia de Catalunya és el català; no que a Catalunya hi ha dues llengües pròpies sinó que «la llengua pròpia de Catalunya és el català». Permeti'm que, almenys per una vegada —i em sembla que passarà moltes vegades—, jo m'erigeixi en defensor, davant seu, de l'Estatut.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor President. Per deu minuts té dret a rèplica l'illustre Diputat senyor Vidal-Quadras.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Gràcies, senyor President. En primer lloc, una precisió de detall, senyor President. Les presons catalanes han estat visitades per dos diputats del Partit Popular: el senyor Perea, aquí present, ha visitat les presons, exercint la seva funció de diputat, i un diputat que avui dia no està a les nostres files, el senyor Bauzá, també va visitar les presons; passa que el senyor Bauzá ara no està amb nosaltres perquè ha sigut objecte d'una OPA hostil, per part d'Unió Democràtica, però això ens sembla molt bé perquè als nostres socis europeus els tenim tota la simpatia i per tant això no mo-

dificarà en res les excel·lents relacions entre els dos partits. Per tant, sí que els diputats de PP han visitat les presons.

Sobre això de la brillantor, com que ja s'hi ha referit vostè dues vegades, l'any passat i aquesta, permeti'm una petitíssima acotació. Cadascú té el seu estil, vostè té el seu, que és bastant popular i conegut i bastant característic, jo tinc el meu..., en fi, tothom té el seu. Però hi ha una cosa que es diu la deformació professional, i vostè que va ser metge poc temps i després va fer altres coses i després ja s'ha dedicat a la política *full time* ha de comprendre que jo tinc una professió. I en aquesta professió que tinc jo, les coses, quan es parla en una audiència, sempre es procura, per la formació professional, presentar-les de manera atractiva. És a dir, que això que vostè en diu «brillantor», en el meu cas no és més que un reflex de la formació professional d'intentar fer la meua feina al millor que puc.

I ara, si entrem en el fons de la qüestió, senyor President, vostè s'ha referit a les dues llengües i ha dit que una és pròpia, que l'Estatut ho diu clarament, i és veritat, però, és clar, si vostè diu que això que diu la Constitució de la nacionalitat, a vostè li queda curt, i vostè diu que «nació» —i vostè té tot el dret a fer-ho—, vostè compregui que per a molts catalans, per a milions de catalans, entre els quals estic jo, digui el que digui l'Estatut, que acatem, el català i el castellà, totes dues són llengües pròpies d'aquest país. Jo les considero totes dues pròpies i milions de catalans les consideren pròpies i les viuen com a pròpies, (*remor de veus*) digui el que digui l'Estatut, que jo acato, com vostè acata la Constitució, i no li agrada això de «nacionalitat».

Jo he tocat un tema de fons, senyor President, que sembla que era un tema prou punyent perquè ha provocat, fins i tot en persones conegudes per la seva equanimitat i la seva bona educació, reaccions de les quals, sens dubte, demà se'n penediran. I el que jo volia posar en evidència és que Convergència i Unió —com vostè deia—, que recolza la política econòmica, macroeconòmica, del senyor Solchaga, estava anant contra el vent dels temps actuals; no estava anant en la direcció que ens ha de portar a Europa amb garanties d'èxit. Perquè, és clar, si vostè parla de les mesures del senyor Solchaga i diu que estan molt bé, les últimes, aquestes liberalitzadores —i nosaltres coincidim que estan bé—, però això són retocs cosmètics, senyor President. A veure, a vostè, per exemple, què li sembla l'augment anunciat d'un punt de la quota empresarial de la Seguretat Social? O què li sembla la pujada de dos punts de l'IVA? O què li sembla la pujada de cinc pessetes del litre de benzina? I què li sembla que l'endeutament públic hagi passat d'un 4% a un 40% en deu anys de Govern socialista? I que tot això es basi, pràcticament, en despesa conjuntiva i no en inversió productiva. És clar, si vostè diu que recolza aquesta política macroeconòmica, haurem de veure quin és el seu model econòmic.

El que jo volia posar de manifest en aquesta Cambra —i em sembla que això ha quedat clar— és que hi ha una manera de fer política que avui dia ja no funciona i que vostès, en determinats aspectes de la seva política aquí i a Madrid, fan seguidisme d'aquesta política que avui dia no és la que convé. Vostè se'n recorda del seu eslògan de fa uns anys, que va ser molt efectiu electoralment: «Ara convé votar...», bé, doncs, si un mira com va el món, s'adona que ara no convé, potser, que vostès continuïn amb la majoria absoluta. Això és el que jo volia posar en evidència i em sembla que això ha quedat clar.

La màquina i el maquinista, senyor Pujol. Vostè, que ha escrit uns quants llibres, va escriure'n un l'any 58, es va reeditar l'any 80, per tant, és vigent, i en aquest llibre, que es diu *Fer poble, fer Catalunya*, vostè es feia una pregunta molt interessant, que està relacionada amb la màquina i el maquinista. La pregunta és la següent: «Som o no som espanyols? Encara, de veritat, mai hem sabut donar a aquesta pregunta una resposta clara.» I aquest és el tema, perquè, és clar, quan vostè diu: «La Generalitat ha de ser l'Estat espanyol a Catalunya, i hem de tenir en autogovern i autonomia cotes màximes, i hem d'exercir plenament la nostra identitat», fins aquí, absolutament d'acord. Tots hi estariem d'acord, en aquesta Cambra, amb això, sense cap excepció; però depèn del que s'entengui per les paraules quan es diu això. I si aquesta pregunta que vostè es feia l'any 58, que va ser reeditada l'any 80 tal qual, i a la qual jo no li he sentit mai encara una resposta clara: «Som o no som espanyols? Mai encara, de veritat, hem sabut donar a aquesta pregunta una resposta clara». Mentre, aquesta pregunta, vostè la mantingui a l'aire hi haurà problemes fonamentals d'aquest país que quedaran sense resoldre. No es pot entregar el tren a un maquinista que no sap si el tren existeix, senyor Pujol, perquè aleshores aquest maquinista podria portar el tren tampoc no se sap a on.

Jo crec que aquesta pregunta, senyor Pujol, té una resposta molt fàcil, o almenys la veiem molt fàcil, molts catalans. Jo la tinc molt clara, com a català: es pot ser català i espanyol d'una manera simultània, compatible, complementària i mútuament enriquidora. I per tant, jo, Aleix Vidal-Quadras i Roca (*rialles*), sóc català i espanyol, i això no em crea cap problema, no em representa una pregunta a la qual he de contestar un dia si m'arriba la inspiració: ho tinc claríssim. I a més a més, això no va en detriment de la meua catalanitat, que em sembla que és prou demostrada (*remor de veus*), per trajectòria, per codi genètic, per estructura psicològica..., quan estava a les milícies, els meus companys —a Cartagena, em va tocar—, deien: «Oye, cámbiale la guardia al catalán.» (*Rialles*.) Marca de fàbrica, marca de fàbrica.

Per tant, no entenc com encara es poden tenir determinats dubtes que estan a la base del problema, perquè, quan aquest dubte estigui esborrat del nostre panorama, aleshores, la nostra autonomia, el nostre autogovern, s'eixamplaran fins a aquelles cotes que nosaltres vulguem, perquè el problema és de confiança: no és un problema de superestructures jurídiques, administratives i polítiques. Espanya és quelcom més que un Estat, com Catalunya és quelcom més que una regió: hi ha una absoluta simetria en la situació, i és qüestió d'acceptar aquesta simetria. Espanya ha de veure aquest Parlament, aquesta senyera entranyable, tots nosaltres, les nostres institucions, la nostra personalitat, com formant part de la seva realitat heterogènia, i nosaltres, naturalment, hem de respondre la seva pregunta sense ambigüïtat i sense que això representi cap renúncia a allò que som: catalans i espanyols. Sense contradiccions i sense problemes, i de manera absolutament compatible amb l'exercici de la nostra identitat.

Per tant, senyores i senyors diputats, si volem agafar el camí europeu amb garanties d'èxit, fer un bon paper, ser punt de referència, constituir un element que representi per a altres pobles una guia i no una font d'inquietud, hem de donar resposta a aquestes preguntes claus amb valor i amb claredat. Mentre continuem instal·lats en l'ambigüïtat, en la confusió, en la polisè-

mia, amb fins purament conjunturals i electorals, no crec que estiguem servint bé Catalunya, no crec que estiguem fixant, de manera digna, el futur del nostre poble.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Vidal-Quadras. Té la paraula el molt honorable senyor President de la Generalitat.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Bé, dues coses, dos temes fonamentals —crec jo— que ha tocat el senyor Vidal-Quadras en aquesta nova intervenció: una, la política econòmica, i l'altra, aquest tema relacionat altra vegada amb la qüestió nacional.

Bé, jo ja vaig dir ahir que —ho vaig fer amb totes les reserves que volgués—..., que no solament sobre l'enunciat de la política econòmica, que va fer l'altre dia el senyor Solchaga, sinó també sobre la consistència d'això i sobre la solidesa, no?, vaig parlar que de vegades, segons com, semblava una fugida endavant, una cosa feta així, precipitadament, cuita-corrent, per tapar un forat... Però, de tota manera, el fet és que hi ha un canvi: hi ha, evidentment, un canvi, un canvi important en el llenguatge, per a mi insuficient no només pel que vostè diu, sinó perquè veig que hi ha més de política liberalitzadora en el que ell proposa que de política de reforçament de la competitivitat. I és perfectament possible..., és a dir, ara, no fos cas que aquest caràcter una mica neòfit de la política liberalitzadora es convertís en una mena, diguem-ne, de *laissez faire, laissez passer*, absolut i total, que tampoc no és això, ni és el que es practica a molts països que tenen una política, ja de molt abans, liberal.

Es nota aquella..., és a dir, sempre es nota que, per dir-ho així, el que podríem dir l'empremta del servei d'estudis d'un banc actua massa en el que és la definició d'aquesta política econòmica, i molt poc hi actua el que en podríem dir la mentalitat de l'industrial, de l'hoteler, del que té una agència de viatges o del pagès. Aquesta no es veu. I en aquest discurs d'en Solchaga es torna a veure molt això. De tota manera —de tota manera— hi ha coses com les següents: vincular el cobrament de l'assegurança per atur a la realització de cursos de formació professional i, en aquesta línia, a la reforma tributària hi ha unes quantes coses positives. Després, hi ha alguns elements de regulació interna que són positius, i després —i això és del que a mi m'agradaria que n'hi haguessin molts més— hi ha tres mesures dedicades al foment de la inversió —deixo de banda, ja, les mesures dedicades a obertura econòmica a l'exterior—, que són: increment de les deduccions fiscals del 15 al 20% per a les inversions vinculades a l'exportació —i vostè té raó, que és insuficient, però en tot cas va en la línia bona—, increment de la deducció amb I+D, increment de la deducció fiscal en investigació i desenvolupament, i deduccions del 30% a les despeses d'inversió de formació professional. Realment és molt minso, això realment és minso. Però bé, és un canvi, és una inflexió en la qual jo, personalment, que més aviat miro d'animar la gent que fa inflexions que em semblen positives, doncs, m'agrada, en fi, expressar-li el meu suport fins a aquí, però demanant-li més.

Vaig fer una referència al mateix que es fa a França; i és molt més, evidentment. Per exemple, fixi's: reducció de l'impost sobre societats; crèdit per a l'impost per augment de capital; exoneració de plusvàlues; unificació de la taxa d'imposició per a les plusvàlues a llarg termini; transmissions entre empreses, disminució de la pressió fiscal sobre la transmissió d'em-

preses: això és bàsic, aquí a Catalunya és bàsic, tant en el sector industrial, com en el sector hotelier, com en el sector pagès, i en el sector pagès el gran problema està a saber com els pares poden transmetre les terres als fills sense que els costi una garrota tan regrossa que els fills s'hagin de vendre les terres; i en el sector industrial, en les empreses familiars, passa exactament el mateix. Bé, doncs això, a França, ho tenen més en compte que aquí. Extensió del crèdit per a formació, etcètera. Una sèrie de coses. O sigui, que li dono la raó, però, de tota manera, no deixa de ser cert, també, que és un canvi que, francament, a nosaltres ens agrada animar.

La segona cosa. Miri, vostè ha dit abans que hi ha d'haver una absoluta simetria —i té raó— en les relacions d'Espanya amb Catalunya i de Catalunya amb Espanya. I la veritat és que, en aquestes relacions —i òbviament, això deu ser una dificultat, segur que és una dificultat, però és un fet objectiu—, aquestes relacions no es produeixen de la mateixa manera com, per exemple, es poden produir aquestes relacions entre, diguem-ne, Espanya i Andalusia o la Rioja. No es produeixen de la mateixa manera i, per tant, els interrogants sempre apareixen. És clar, si en aquest país no podem parlar de res, perquè de seguida se n'ha de fer, doncs, un gran escàndol —i no ho dic per vostès, sinó, de vegades, en altres indrets—, al final no parlarem de res per por de ser mal interpretats, i no ens entendrem i anirem malament. Però si es poden dir les coses pel seu nom i tenim alguna lleugera possibilitat que ens les agafin així quan les transmetin, dites pel seu nom, bé podem dir que la situació de Catalunya a Espanya no és la situació que tenen, per exemple, Castella i Lleó, Andalusia, Múrcia, etcètera. És evident.

I per tant, els interrogants existeixen per les dues bandes, perquè aquesta pregunta que jo em plantejava l'any 58, bé, és una pregunta que, al revés, se la plantejaven i se la plantegen molts espanyols: «Aquests catalans, què carai són? Què són, aquests?» I de fet —i vostè ho ha dit—, com que aquesta pregunta no està contestada, evidentment, a la que apareix el gas natural, doncs, passa allò que li va dir un ministre a en Pere Duran —i estic parlant d'una persona, en Pere Duran, que és viva i que és amic de vostès—, que li va dir: «Però tu creus que mai, que mai els X d'una determinada regió espanyola» —no me la faci dir— «acceptaran rebre gas natural de Catalunya?» Bé. No, no, no: això és una manera de pensar d'aleshores i d'ara, d'aleshores i d'ara. I bé, ara el gas natural ja no ve ben bé de Catalunya.

Per tant, això, aquestes certes interrogacions existeixen. Naturalment, quan Catalunya es plantejava aquestes coses l'any 58, amb un país perseguit de dalt a baix, amb un país perseguit, doncs, en la seva llengua... Per exemple, ara hi ha un acadèmic de la llengua espanyola, que diuen que és un gran especialista en subjuntius, però que aquí deu haver esgotat la..., que diu que la llengua catalana no ha sigut mai perseguida, no? Només immediatament després de l'any 39... Bé, aleshores, és clar, nosaltres sabem quina és la situació, de llengua, de cultura, d'institucions, de moltes..., d'allò d'intentar fer de maquinista. Ho sabem; ho sabíem i ho sabem ara, també, i per tant, de vegades surt aquesta pregunta, no en mi, però sí que surt en el cos social català: «Com ens hi hem de posar? Què som? Per què ens tenen?» De la mateixa manera que de vegades surt —i no de la manera energumènica com de vegades surt, sinó més seriosament i en gent molt més respectable o del tot respectable, a nivell no català—, de dir: «Hi ha una cosa que no acabo

d'entendre.» Això passa, i tot el nostre esforç està a veure si aconseguim que això, per banda i banda, se superi, i no ens hi ajuden gens, moltes vegades, les versions que es donen d'aquests esforços.

Ara bé, jo, com vaig dir ahir, faig i fem, i el Govern de la Generalitat fa uns enunciats molt clars del que vol, i vostè no em negarà que el treball que hem fet, i fins i tot jo, personalment —i no únicament com a polític—, que l'hem fet durant molts i molts anys, és d'una claredat absoluta. És d'una claredat absoluta en el moment de la transició, és d'una claredat absoluta en el moment de la discussió de la Constitució —que ara alguna cosa no ens agrada, però varem contribuir molt a fer-la—, és d'una claredat absoluta en el moment que diem que hem de contribuir a la governabilitat de l'Estat, perquè el més important és que la transició política acabi bé, quan —i això lliga una mica amb el que deia abans al senyor Colom—, si s'hagués pensat que nosaltres teníem altres intencions, el que ens interessava és que anés malament la transició. Som d'una claredat absoluta el dia 23 de febrer de l'any 1981, som d'una claredat absoluta sempre. I el fet que —perquè jo, a part de polític, de vegades, doncs, m'agrada escriure alguna cosa—, doncs, simplement planteji problemes que existeixen en el cos social català, preguntes que la gent es fa, no dóna dret a donar per suposat que això pot contrarestar el que ha estat una acció de molts i molts anys, jo crec que molt útil a nivell general d'Estat, però en la qual sempre, evidentment, he de reclamar que Catalunya sigui considerada com el que és, com una nació amb tots els seus drets.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor President.

Fins a dos quarts de cinc, se suspèn la sessió.

(Són dos quarts de tres de la tarda i un minut.)

La sessió es reprèn a tres quarts de cinc de la tarda i deu minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'Oficial Major i el lletrat Sr. Pau.

Al banc del Govern seu el M. H. Sr. President de la Generalitat, acompanyat de tots els H. Srs. Consellers.

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

Pel Grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya, té la paraula l'il·lustre Diputat senyor Ribó.

El Sr. RIBÓ: Senyor President, senyores diputades, senyors diputats, jo també voldria iniciar la meua intervenció parlant del moment en què està centrat aquest debat de política general: un moment importantíssim des de la perspectiva internacional, i un moment en què a casa nostra encara duren els sorolls d'una polèmica encesa sobre el tema nacional. M'agradaria poder entrar seriosament, com va fer el President de la Generalitat —òbviament amb una extensió molt més llarga que la meua, per dret—, en el tema internacional; m'agradaria que el President de la Generalitat fos més amant de fer, fins i tot, incursions en el tema internacional —en el que afecta Catalunya— en aquesta Cambra, i parlar dels grans reptes internacionals que avui hi ha en el món, i jo hi afegiria als que ell va citar el dels anomenats «dividends de la pau», el desarmament, els desequilibris del nord i el sud, el futur d'Europa i, fins i tot, debatre amb ell qui-

na Europa defensa cadascú —qüestió que encara no hem pogut fer mai amb el President de la Generalitat—; sobre els grans canvis; sobre, fins i tot, la qüestió nacional i la seva importància avui a escala internacional: fixin-se vostès que tots parlem de Lituània, Letònia, Estònia, Eslovènia, Croàcia; pocs parlem del Sàhara, del Kurdistan o de Palestina, que són pobles que, fins i tot, són objecte de genocidi i tenen dret a les seves llibertats nacionals.

Però no vaig a esmerçar aquest temps en aquestes qüestions, perquè m'interessaria no caure en el defecte que crec que es va caure en el país, en la polèmica que he citat abans, i que en part s'hi ha caigut aquest matí. És el defecte de la superficialitat, de l'artificialitat i, fins i tot, d'una certa irracionalitat. Contribuiríem així a fer més gran un cert divorci entre país i política, entre el que parlem en els fòrums polítics i el que es parla en el país, i fins i tot entre el que parlem els polítics i la situació internacional.

Jo crec que el mateix President de la Generalitat, en la seva intervenció inicial, va fer el que políticament se'n podria dir un engany, un engany que podria acontentar la seva gent —jo mirava els seus bancs, senyor President, i estaven molts contents; vostè feia d'allò que n'ha dit una comentarista política, de «gran mag», i ho diu carinyosament. Però vostè, que va tornar a parlar-nos que el país va bé i que ens agredeixen des de fora —no va dir això, però va venir a dir que hi havia uns problemes des de fora—, que no va poder amagar el que li dèiem en el debat de política general de l'any passat, que el seu projecte ja ha arribat on podia arribar —que allò que vostè dedica al Govern central s'ho podria mirar, si no li passa a vostè, que hi ha un esgotament de model i de missatge—, aquesta vegada fins i tot hi ha afegit una dimensió d'engany, perquè ens ha parlat d'una necessitat de més poders, no ens ha parlat de com els podem aconseguir —m'hi referiré tot seguit—, ni tampoc per a quin ús. Fins i tot, quan ens ha parlat de grans termes definidors de la situació, ha repetit textualment paraules que estan en aquest llibre on es recull el seu discurs de l'any passat. No cal que vostè em digui: «És que jo mantinc una política»; és que, fins i tot, aspectes que presentava com a novetat —nous horitzons, les dues aigües— estan literalment reproduïts en el debat de l'any passat, que jo no repeteixo, entre altres motius, per no perdre el meu temps.

Per no caure en aquest defecte de la superficialitat, que aquest matí fins i tot hi hem anat quan el debat parlamentari s'ha situat en la història, en els grans conceptes... Fins i tot, en un moment, hem anat a un altre Parlament... Però no hem parlat d'un Govern que té un bilió cent mil milions de pessetes a les seves mans, i que fa onze anys que governa Catalunya; que el gran terreny del President Pujol, que l'exonera de la seva responsabilitat, és el de la qüestió nacional —el gran concepte, a boca plena, el de la història, fins i tot, del pastor protestant romanès—, però no el de les competències, del seu ús i de com poder-ne assolir més. Precisament per no caure en això, per no oblidar-me que en aquest debat quasi no hem parlat del gran tema polític del finançament, que és a les portes, i que s'havia arribat a esgrimir com un argument per veure si s'havien d'avançar o no les eleccions, diria, com a tercer punt, que per a nosaltres, donat aquell moment internacional i nacional, per no anar en aquests defectes cal un impuls, un pas endavant, que és la pregunta que jo li repetiré constantment en aquest debat, se-

nyor President: quin és el seu pas endavant? Com el farem? Quan l'opinió pública està demanant més poders i més autogovern, com hi arribarem i per fer-ne quin ús? I per això val la pena que ens aturem en temes que tenen gran ressò a casa nostra i que, al nostre modest entendre, han estat menystinguts fins ara, especialment per part del President de la Generalitat.

Onze anys d'autogovern, vora dotze anys, amb Parlament i institucions consolidats. Quins poders tenim? Què ens falta? Què proposa vostè, senyor Pujol? Què proposa Iniciativa per Catalunya? Aquest seria el guió de la meua intervenció.

Jo subratllo i coincideixo que la transició va donar lloc a un estat de llibertats, un estat d'autonomies, un reconeixement, per primera vegada en la història constitucional espanyola, de les nacionalitats, uns poders, uns recursos, unes institucions amb els seus errors, com fou el «café per a tots», el que vostè diu en un dels seus escrits, que es va acceptar una solució de generalització autonòmica que no respongué a la realitat d'Espanya ni de Catalunya, i diu vostè: «Això fou un error». I que en aquests anys hem tingut també la possibilitat que se'ns reconegués la nostra personalitat amb unes institucions, amb unes competències i amb un gran clima de convivència, i que no és pas poc.

Però ens trobem que el sistema actual té serioses dificultats. Vostè ho ha dit en altres indrets, i ha parlat molt durament d'aquestes dificultats. Nosaltres creiem que hi ha explicacions elementals per entendre per què tenim aquestes dificultats, i aquí ja comencem a diferir de la seva interpretació, o de la seva no-interpretació.

Hi ha un bloqueig autonòmic, hi ha una manca de voluntat política per anar a l'autogovern i hi ha unes polítiques concretes que erosionen l'autogovern: tres motius pels quals creiem que s'expliquen les dificultats. Hi ha un bloqueig autonòmic, que ha estat analitzat a bastament per experts que han publicat informes sobre les autonomies via fundacions, via universitats, en els quals ens parlen d'un llarg llistat d'entrebancs per a l'autonomia: falles legislatives, competències complexes, institucions poc properes als ciutadans —com aquest Parlament—, burocràcies no reformades —com l'Administració central—, o copiades —com l'Administració autonòmica—, o ignorades —com l'Administració local—, manca de cooperació, manca de participació a les institucions de l'Estat, excessius conflictes, absència a les delegacions europees, manca de model... Això és el que ens diuen els experts: bases abusives, etcètera.

Però, en segon lloc —algú creurà que tot l'anterior són purament i simplement tècniques legislatives, el dret és un instrument—, en segon lloc, falta voluntat política. El Govern central actual té una concepció autonòmica purament administrativista; el Govern central actual, al nostre entendre, no vol l'aprofundiment de l'autogovern; per no voler-ho, ni es planteja seriosament la reforma estatutària d'aquells que haurien d'assolir sostres diferents a partir dels límits competencials que hi havia a la Constitució. Hi ha una responsabilitat claríssima, per part d'una política seguida des de l'any 82, que empelta amb els pactes autonòmics del 81, que ha restringit l'avenç cap a l'autogovern.

Però hi ha un tercer motiu: les polítiques seguides fins ara, que alguna cosa té a veure amb el Govern de la Generalitat, amb un govern —ho repeteixo— que porta onze anys i escaig governant amb un pressupost d'un bilió cent mil milions de pessetes.

En el camp de l'autogovern vostès tenen responsabilitats. Sap el President Pujol que aquest és un tema que ens diferencia en la interpretació de l'actual situació, que ell mai ha volgut admetre des d'aquesta tribuna: Convergència i Unió —i en va donar exemples vostè, senyor President, quan va citar alguns acords, i jo li ho recordaré— ha utilitzat, de vegades, la negociació sobre les qüestions autonòmiques com una arma partidista en el Parlament central o en grups parlamentaris a nivell d'Estat.

Podem dir que aquells instruments legals que encotillen avui l'autonomia també pertanyen al camp de les polítiques seguides. Agafem l'exemple de les bases. Les lleis de bases són abusives, limiten l'autonomia. Però què passa si, fins i tot sabent que són abusives, quan vostès les apliquen copien, literalment, el model central? Per exemple, en funció pública o en Administració pública. Han copiat o no, han reproduït o no allò que ja existia —i en sabien els defectes— a l'Administració central? Queixem-nos que les bases són abusives! Però queixem-nos, també, i superem, que en la seva aplicació i desenvolupament repetim els defectes d'allò que volem criticar.

Tenen vostès polítiques concretes en el camp de l'autogovern —després m'hi referiré— que demostrin la seva responsabilitat, però tenen també polítiques concretes en l'ús de l'autogovern, en l'obra de govern. Jo no li vaig a reclamar aquí un balanç detallat de la seva obra de govern; sí que li vaig a demanar que relacioni, perquè sigui precís vostè també, relacioni l'instrument que tenim —Estatut d'Autonomia de Catalunya, les seves competències i els seus recursos— amb l'ús concret que se'n fa quotidianament amb l'acció de govern. Perquè es pot tenir menys autonomia negant-nos determinades lleis, competències, recursos i també autonegant-nos nosaltres la pràctica política quan desenvolupem aquell instrument amb unes mesures que retallen l'autogovern de Catalunya. En el nou ús de l'autogovern, en la ineficàcia, també es perd poder, es minva l'autogovern. No és veritat, senyor President, que la Generalitat —com diu vostè en el seu discurs d'ahir— ha pogut fer ús del marge de maniobra que ens dona l'autonomia. Moltes vegades això no és cert, no han fet ús del marge de maniobra que ens dona l'autonomia.

I podria citar-li molts exemples, però li'n citaré només dos, importants, potser no els més punyents, però que ho demostrin de forma aclaparadora: el tema del medi ambient i de la política territorial i el tema de la política industrial.

Telegràficament. Sí que cal parlar de les competències que té el Conseller, no només dels recursos, i expliquem en què van aquests recursos de medi ambient i què és el que s'enduu la principal part d'aquests recursos i per què no té unes determinades competències, que són evidentment inexplicables des de qualsevol punt de vista internacional que no en disposi, com són les de medi natural. Per què hem passat per la vergonya de ser l'únic Parlament a Europa que ha retallat, per llei, un parc nacional? Per què l'escàs interès en els espais de protecció d'interès natural, que fa anys que està dormint el somni dels justos?

O el Pla Hidrològic, senyor President. I, sobretot, senyor President, on és el Pla Territorial General de Catalunya? Depèn del Govern del PSOE? Depèn de les competències estatutàries? Per què —i permeti'm que m'estalviï, per temps— s'han incomplert, manifestament, promeses i compromisos adquirits en aquesta Cambra? Segon tema tan important, com és definir-nos

sobre el nostre territori, que està essent agredit en uns moments d'una expansió econòmica a determinats sectors: és o no és retallar l'autogovern de Catalunya, no anar a l'ordenació del territori ni fer ús d'aquest instrument tan important, com seria el Pla Territorial General de Catalunya?

Jo volia parlar també, com un altre exemple d'aquest no-ús del marge de maniobra, de la desindustrialització. Vostè pot dir —i ho ha mig dit algú dels que han parlat d'aquest tema abans— que no siguem pessimistes, que a vostè li toca ser el que assenyala els aspectes positius... Siguem realistes. El Govern de Catalunya no ha utilitzat el marge de maniobra que li dona l'autonomia per fer una política industrial activa; no ho ha fet quan caldria més modèstia en parlar de les nostres indústries avui a Europa, no ho ha fet quan estem perdent capacitat industrial, no ho ha fet quan, en certa forma, el nostre país també està en venda.

Siguem, en primer lloc, més modestos respecte a Europa, senyor President. Parlem de quatre motors i de tota aquestes regions tan avançades, però Catalunya és una zona industrialment pobra a la Comunitat Europea: Catalunya no ha mantingut els increments de producció de productivitat com altres zones de la Comunitat Europea i està per sota la mitjana europea. No fem grans disquisicions al respecte i siguem més acurats a l'hora de dictaminar quines són les nostres capacitats. En aquests moments no bufen bons vents per al que és el nostre teixit industrial. Segons la Conselleria d'Indústria, la inversió industrial d'aquest primer semestre ha davallat un 21% respecte al mateix període de l'any passat; segons un informe de la mateixa Conselleria d'Indústria, d'una empresa estrangera, els costos de no qualitat de l'any 88 pugen a 180.000 milions de pessetes.

Li podria llegir, senyor President, no l'atur del mes de febrer, l'evolució dels expedients de regulació d'ocupació a Catalunya: any 89, 1094; any 1990, 1.468. Un any afecten 28.000 treballadors; l'altre, 50.000 treballadors, gairebé el doble. El març del 90, 89 expedients; el febrer del 91, 155. I sap que aquesta xifra s'incrementa. Però no li vaig a citar la llista que ja ha sortit aquest matí d'empreses amb dificultats. Li recordaré, perquè aquest és un vell debat que tenim amb vostè en diversos moments de política general d'altres anys, com creix la sensació que el país està en venda, que la compra d'empreses catalanes, per part de multinacionals, significa sovint la finalització del procés productiu, el tancament de l'empresa, i queda un muntatge o una quota comercial. Primer afecta els que perden el lloc de treball, i sembla que són els únics afectats, aquests que, de vegades, es manifesten davant el Parlament; però, en segon lloc, afecta el país, que perd riquesa, que perd capacitat, que perd autogovern.

Li podria citar la Seda, la Maquinista... I m'agradaria aturar-me un segon a la Maquinista, senyor Conseller. La Maquinista és un cas evident en què vostès han renunciat a fer una política industrial activa i que sintonitza, si més no, senyor President, amb allò que vostè diu que fa el Govern central. Davant uns plans de reestructuració a Maquinista i a MACOSA, vostès han fet purament i simplement d'artífex d'aquests plans de reestructuració, a remolc d'uns esdeveniments.

És, amb aquests exemples i amb molts d'altres que si em dona ocasió li treuré després, que li podria demostrar, des d'Iniciativa per Catalunya, com també es retalla l'autogovern, quan no es fa servir l'autonomia de Catalunya per abordar els proble-

mes reals que hi ha al país, amb la capacitat de decisió que sovint va per davant de les competències que un pugui disposar. En general, l'ús dels poders també pot servir per minvar autogovern.

I què ens proposa el President de la Generalitat? Un nou horitzó. On és, aquest nou horitzó? En quins projectes, en quin pas endavant, com disposarem de més poders? On són, per exemple, senyor President, els dotze punts del debat del febrer de 1987? Podríem repassar-los un per un; han passat quatre anys i mig. O sigui, no parlem d'estadístiques puntuals o de fets immediats. I aquí té responsabilitat o no? I, si no la té, expliqui-ho.

Vostè avui ens parla en aquest debat de tres grans qüestions per anar cap a aquest nou horitzó: govern i entitat, llengua i cultura i finançament. Del finançament parlaré més endavant; de la llengua m'agradaria molt estendre-m'hi en temes claríssims de com estem avui d'endarrerits en la normalització lingüística: a Correus, a l'Administració de Justícia... On són els convenis amb altres comunitats autònomes sobre el tema lingüístic? Què passa i què fa la Generalitat quan s'està desmantellant el circuit català de Ràdiotelevisió Espanyola, que és una pèrdua possible d'espai comunicatiu en català? Per què encara avui podria fer-li la pregunta que li vaig fer al senyor Colomines fa molts anys: «Quina pel·lícula em recomana per anar a veure aquest vespre, en català, a la cartellera de la ciutat de Barcelona», i ell em contestaria: «Vegi la sèrie corresponent a TV3».

Però em vull aturar en el tema del govern, en el qual jo crec que vostè ha triat mals exemples. Vostè ens ha dit: govern per poder-me relacionar amb l'Administració local, per saber qui mana a la seguretat, o per al Pla d'Obres i Serveis —els tres que va treure. Miri quina casualitat: ha anat a triar tres exemples al meu entendre desgraciats per la seva obra de govern.

A l'Administració local, senyor President, vostè, amb la seva obra de govern, li ha laminat competències pròpies. Estem discutint un projecte de llei de reforma de la Junta de Sanejament que redueix competències dels ajuntaments. Vostè va prometre que els ajuntaments de Catalunya tindrien allò que tenen tots els ajuntaments d'Espanya, que és poder aprovar, quan tenen més de cinquanta mil habitants, moltes mesures de planejament urbanístic, i encara és l'hora que se'ls retorni. Vostè pot parlar avui sobre l'Administració local, que es queixa que no poden nomenar els secretaris; no era aquesta l'opinió dels seus portaveus, de Minoria Catalana, quan negociaven la *Ley de Bases de Régimen Local* i acceptaven que no es poguessin nomenar els secretaris: fou l'aixecada de camisa que els bascos ho aconseguissin via esmena al Senat, que aleshores es va plantejar la temàtica.

Tria vostè l'exemple de la seguretat: «No sé què passarà en la seguretat quan hi ha un esdeveniment a Catalunya, com a President de la Generalitat». Qui va votar la llei que diu que la policia autonòmica és policia de col·laboració? Qui la va votar al Parlament central, senyor President? El PSOE i Minoria Catalana, i ningú més. O no? O és que no es pot assumir, aquesta responsabilitat? És molt maco dir avui: «No puc tenir en compte que la seguretat...». Però és que vostès van votar una llei que ja ho diu, que aquesta policia serà purament i simplement policia de col·laboració. Per què no la modifiquem? O per què no plantejem la seva modificació i parlem de camins per anar cap a aquests horitzons?

I podríem parlar del Pla Únic d'Obres i Serveis, i de com s'utilitza des de la Generalitat i els ajuntaments, més amb un sentit, de vegades, de propaganda per part de la mateixa Generalitat que no pas d'acció o de cooperació. Senyor President, vostè, molt sovint, quan entrem en aquest apartat —que sap que també és un apartat en el qual ens trobem—, em diu: «És clar, senyor Ribó, vostè m'ho pot dir, això, perquè només té set diputats; no té la necessària responsabilitat de govern que jo he de tenir a l'hora de negociar». Doncs permeti'm que li digui que la seva necessària responsabilitat de govern, el seu pragmatisme, és inútil, perquè si, d'aquest pragmatisme, se'n dedueix que avancem..., però resulta que, d'aquest pragmatisme, se'n dedueix que estem encallats, en això que vostè critica. No me'l tregui més, aquest argument: és un pragmatisme estèril!

S'ha acabat, senyor President —d'aquí la tanta importància d'aquest moment—, una fase de construcció de l'Estat. Estem tancant una fase de construcció de l'Estat. I ja no valen els arguments que vostè ha fet servir fins ara. Determinada ambigüitat ja no funciona: calen definicions, cal saber què proposa la Generalitat, cap on es dirigeix la força tranquil·la, serena, constructiva i creadora de Catalunya, senyor President.

Cap on la dirigiríem nosaltres? Quins camins d'autogovern proposem? Com aconseguir més poders i més recursos? Hi ha camins directes, nítids, possibles, reals, que preguntem per què no es practiquen o, per què, de vegades, es practiquen els contraris. Camins que tenen en compte grans premisses que no volem oblidar, perquè no se'ns entengui malament. Cal parlar de grans premisses, de la sobirania de Catalunya —que nosaltres hi afegim la seva capacitat solidària, tant en un pla internacional, com espanyol, com català. Cal parlar del dret d'autodeterminació, com varem discutir en aquest Parlament, la gran polseguera que vostè ha citat —que es va acabar, la polseguera, casualment, just quan el Govern basc, el PNB, arriba a un nou acord amb el Govern central. Cal parlar del fet diferencial, i tant!, el gran principi del fet diferencial, i com la Constitució, no pas per casualitat, diu que hi ha nacionalitats i regions, i aprofundir en aquesta diferència de subjectes de l'autogovern. Un fet diferencial que no és només, com diu Felipe González, i com vostè deia que hi estava d'acord —si no, corregeixi'm, que em pot corregir—, que era llengua i cultura: és llengua, és cultura, és història, són institucions, és dret civil català —que caldria plantejar-se si ens fallen en contra, si no cal anar a una reforma de textos per aquesta competència exclusiva—,...

I és política, el fet diferencial! Utilitzant l'autogovern podem demostrar també el fet diferencial. Amb les polítiques que fem nosaltres, fariem veure a la gent que el fet diferencial no és només una paraula: és una millora, és un salt qualitatiu, és un ús aprofundit de l'autogovern. Un fet diferencial seria fer una política sanitària progressista, i no fer, darrerament, com s'està fent, de laboratori d'experiment de l'Informe Abril, com fa Catalunya, on ja s'estan practicant mesures que estan a debat a nivell de l'Estat. El fet diferencial seria fer una política avançada en el camp de l'ensenyament, i que realment els conciutadans de Catalunya notessin que som una nació, que tenim dret a les llibertats nacionals, a l'autodeterminació, a l'autogovern, i ho vegessin a la quotidianitat. De com anem a crear aquells centres d'assistència primària, que estem per dessota del 25% del que vostès es van comprometre d'haver assolit. De com fem, autènticament, dels centres concertats, no uns elements segregadors,

a l'escola, dels nanos, sinó integradors... I m'agradaria estendre'm sobre aquest tema, sobre un fet molt puntual que ha passat en aquest país, que és el d'Aitona, on no solament hi ha hagut cantells de racisme, on també hi ha hagut una demostració que un centre d'ensenyament privat concertat pot fer ús, fora de les prevencions i de tota la normativa pública, de facultats que segreguen l'alumnat.

Nosaltres partim d'uns principis, que podem discutir —és el terreny que a vostè li agrada més discutir—, però també partim d'unes perspectives de fons immediates, mesures de fons i mesures immediates per millorar els poders i els recursos, reformes institucionals... I aquí vull advertir d'un parany al qual el país pot anar a raure molt ràpidament: els partidaris de les reformes i els partidaris de les no-reformes, qui parla de la Constitució i qui no en parla, qui la vol tocar i qui no la vol tocar... Nosaltres volem reformar la situació. Parlem després dels instruments, però el que volem primer és voluntat política per sortir del bloqueig, per desembussar la situació. No posem el carro davant dels bous i comencem discutint, ja, entre aquests instruments: comencem convenint el diagnòstic sobre aquesta situació de paràlisi i de bloqueig i després estudiem les diverses mesures graduals. Hi ha diversos models per plantejar, en aquesta perspectiva.

Senyor President, vostè ahir va parlar —i avui n'ha tornat a parlar— de quatre models, i voluntàriament se n'ha deixat pel camí alguns d'importants, com el que defensa Unió Democràtica: la confederació o federació —si jo he interpretat bé els textos d'Unió Democràtica. I s'ha deixat pel camí propostes com la que fa Unió Democràtica de reforma del Senat, que després he llegit en algun lloc —i no desmentit— un senador de Convergència Democràtica dient que també ells la feien i que els l'havien copiat. Nosaltres propugnem la reforma del Senat, en la seva representativitat, en els seus poders, en la capacitat d'intervenir en els conflictes i en els nomenaments, de canviar el sentit de la província com a administració territorial, d'incidir en temes de fons, com és el procés europeu, tant amb la presència a les delegacions europees com amb la reforma dels tractats. Però, sobretot, posem l'accent en mesures immediates: la simplificació d'administracions, la descentralització de la Generalitat... O és que no és retall a l'autogovern mantenir la majoria d'estructures de la Generalitat a l'entorn de la ciutat de Barcelona? És que no tenen dret a l'autogovern, a la seva descentralització i a no patir un nou centralisme, la resta de la ciutadania de Catalunya? I de qui depèn, això?

Hi ha un finançament —penúltima consideració que volíem fer en aquesta intervenció—, un finançament que té una data immediata, primer de gener del 92 —tema molt poc tractat en aquest debat—, un finançament que nosaltres considerem a partir de tres premisses. Primera: Catalunya és la comunitat autònoma que, de molt, dona més recursos a les altres. Segona: els desequilibris territorials no es solucionen bàsicament amb el Fons de Compensació —que és una part petita del pressupost general de l'Estat—, hi ha moltes altres parts del pressupost general de l'Estat per anar al reequilibrament territorial. Tercera, els pressupostos de l'Estat, aquells que xuclen, en un sistema democràtic —i ho dic en el sentit més material de la paraula—, molts recursos de Catalunya, en què s'inverteixen? Doncs, en deu anys, per exemple, de l'any 80 a l'any 90, de deu bilions de diner públic a inversions, tres bilions han anat a defensa. I vos-

tès ho han votat. I vostès, Minoria Catalana, ho han votat: que tres bilions sobre deu d'inversions en aquests deu anys anessin a defensa (*remor de veus*). O sigui, també es pot fer un canvi d'orientació en la inversió pública, no agafant només la lupa estreta i reductiva del que va a les transferències territorials.

Vostès varen acceptar un sistema de finançament. Vostès, senyor Pujol, els senyors d'Esquerra Republicana, els senyors del Partit Popular, els senyors socialistes, menys el nostre Grup parlamentari, varen votar a favor d'un sistema de finançament, l'any 86, que ara resulta que, com diu la Universitat Autònoma de Barcelona, és un pur maquillatge: era la política de peix al cove, o, com em va dir un Conseller de la Generalitat, «*vale más pájaro en mano que ciento volando*». El pragmatisme estèril! Perquè ara resulta que és inútil, ara resulta que no val... I en parlarem, del que costarà desfer aquell camí. Però el varen acceptar, sabent que no respectava les lleis, que era el que els castellans en diuen una *chapuza*, sobre la qual és possible que els proposin una nova *chapuza*. I la varen acceptar, fins i tot, sense seguir aquelles qüestions que estaven en el mateix acord, com és l'IVA minorista o com és el finançament incondicionat en temes de subvencions a ensenyament privat.

Nosaltres proposem anar cap a un federalisme fiscal, anar a un sistema de concerts solidaris, invertint la piràmide de la discussió sobre els fons —no els que van cap a les comunitats autònomes, sinó aquells que han d'anar cap a despeses generals. I, per a la fase transitòria, proposem anar a garantir la igualtat per competències de serveis personals. I, fins i tot, podem discutir sobre quina recaptació, parlant abans —qüestió que vostè es va oblidar, senyor President— sobre quines bases anem a discutir el *quantum* de recursos que ens han de ser transferits. Què passarà en la propera negociació del finançament, senyor President, si, com es confirma per part del Govern central, hi ha una negativa a canviar les bases del sistema adoptat el 86 —amb el seu vot—? I si s'inclouen ja en els pressupostos generals de l'Estat formes de delimitar el *quantum* sobre aquells paràmetres?

Senyor President, nosaltres creiem que hi ha altres camins per aconseguir més autogovern; que hi ha una concepció de dretes i una concepció d'esquerreres per parlar de l'autogovern i de l'ús de l'autogovern; que hi ha una capacitat més progressista d'adquirir majors poders i recursos, en la negociació de competències i en l'ús de les competències, i que això es pot fer pel que és l'enfortiment de l'autonomia a partir de la màxima suma de forces de Catalunya. De nou els retreiem que foren vostès els qui menystingueren que quan es tracta d'anar a negociar millors cotes d'autogovern no hi ha res més important que la cohesió, tan ampla com es pugui aconseguir, de forces parlamentàries catalanes; foren vostès, que no varen acceptar una comissió institucional sobre el tema de l'autogovern; foren vostès, que no varen acceptar el paper protagonista de les comissions de traspassos i les varen traslladar a una comissió partidista, com és l'anomenada Comissió de Cooperació... I com en altres temes, com l'europeu, han fugit —malgrat ser temes en majúscules— de la suma d'esforços de Catalunya —permeti'm l'expressió: de la força tranquil·la, serena i constructiva dels representants dels grups parlamentaris de Catalunya.

Nosaltres proposem un altre ús de l'autogovern, òbviament des de les nostres conviccions polítiques: per raons polítiques, per raons d'eficàcia, per raons d'ètica. Per raons d'ètica que, senyor President, no li està gaire bé a vostè treure en aquest de-

bat: no és el polític més indicat per parlar, com va parlar vostè, de l'ètica, de criticar uns per poc ètics quan s'omplen la boca de determinades promeses i no compleixen. No és ètic, senyor President, menystenir aquest Parlament; no és ètic prometre la província única, la descentralització de la Generalitat, el pla territorial, la llarga llista de promeses incomplertes, i no complir. Vostè ho ha aplicat a altres polítics: apliqui-s'ho a vostè mateix. No és ètic fer una acció de govern que acaba de concedir llicències de freqüència modulada amb els criteris més salvatge clientelars, lluny de tota objectivitat sobre els paràmetres que haurien de servir per ordenar l'espai comunicatiu de Catalunya. Nosaltres, quan reclamem un altre ús de l'autogovern, ho reclamem per conviccions polítiques, per eficàcia i per ètica, aplicat en tot aquell conjunt de matèries que van a millorar les condicions de vida de la gent —que no puc, per raons de temps, explicitar-ho—, que passen per aquella gent que té noms i cognoms —que fins i tot de vegades ens els ha anomenat el Síndic de Greuges quan els hem deixat de banda en la nostra acció política institucional—, que passa pels agents socials..., amb els quals vostè ens diu que el Govern central no hi ha pogut ni negociar..., els sindicats, el Govern central no ha pogut ni negociar la competitivitat amb els sindicats. I el Govern de Catalunya? És que ha negociat amb els sindicats la competitivitat? I el Govern de Catalunya? És que és..., allò, una mostra europea avançada d'interlocució social? On és el marc de concertació social a Catalunya? O és que els sindicats, a Catalunya, no compten? Hi ha molts absents en el seu ús de l'autogovern, que nosaltres voldríem veure'ls-hi presents, molts d'ells citats en la meua intervenció anterior.

Permeti'm que acabi, senyor President, plantejant-li que nosaltres intentarem, via resolucions, demostrar —i demanar en votació el compromís— que es pot anar a majors cotes d'autogovern en aquest nou horitzó, que és necessari en aquests moments, i que es pot aplicar, aquest autogovern, amb altres objectius. La societat de Catalunya ho reclama. A Catalunya hi ha energies suficients per impulsar aquest procés, per fer-ho de forma positiva, no convocant-la per frustracions, no convocant-la per greuges.

Jo no sé, senyor President, quan convocarà vostè les eleccions. Ni li ho demano. Em sembla una certa irresponsabilitat parlar en aquest debat de política general d'aquest tema, en una exposició sobre tot un any parlamentari, sabedor que fins ara les úniques declaracions que s'han fet a l'entorn és «depèn de com vagi el finançament»... Nou greuge: «Si ens agreeixen el finançament, caldrà convocar eleccions»! Per què no convoquem el país esperant-lo a anar més enllà en l'autogovern? Però no! Per què no el convoquem mostrant-li els camins per ser presents a Europa? Per què no el convoquem per demostrar-li que amb l'acció d'autogovern li anem transformant les seves condicions de vida? Per què no el convoquem perquè recuperi aquella il·lusió de quan es lluitava per l'estatut d'autonomia en acabar una dictadura? Aquest serà l'esforç que intentarà fer Iniciativa per Catalunya.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Ribó. Té la paraula el Molt Honorable senyor President de la Generalitat.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Senyores i senyors diputats, senyor President... Bé, una petita referència, per justícia, envers aquests pobles, que em sembla que sí que és just

—el senyor Ribó ho ha fet, i em sembla que és just— que la recol·lim... És cert: passen tantes coses en el món, i nosaltres sempre ens fixem només en aquelles que ens interessin, que ens toquen més de prop, que ens impressionen més, no? El senyor Ribó ha parlat del Sàhara —i té raó—, del Kurdistan, dels palestins... Bé, jo no n'he parlat, aquests dies, perquè, políticament, allò que ens afecta és allò que es mou més en un marc similar al nostre, no? És evident que el tema del Sàhara es mou per uns altres conductes, amb unes altres motivacions..., però no deixa de tenir raó que ens oblidem de vegades de molta gent que pateix, de molts pobles perseguits, oprimits, maltractats, perquè no formen part, per dir-ho així, del nostre món. Això ens passa una mica a tots, i és bo de mirar d'esmenar-ho.

Jo penso, deixant ara ja aquest tema... És clar, això és una opinió molt personal meua i que va lligada..., fins i tot potser no ja una reflexió meua, sinó allò que se'n podria dir una vivència meua, no?, una vivència meua... Jo penso que a Catalunya hi ha, i hi segueix havent, i som capaços de mobilitzar, una considerable capacitat d'il·lusió i d'iniciativa. Almenys, d'iniciativa, hem de dir que a Catalunya n'hi ha molta (*remor de veus*); n'hi ara també (*remor de veus*), malgrat... No, no m'inter..., no es faci il·lusions (*rialles*), em refereixo a una altra iniciativa: iniciativa..., iniciativa cultural, iniciativa empresarial —malgrat la situació d'una certa crisi actual—, iniciativa en el camp social..., en tots, n'hi ha molta. I la capacitat de mobilització de la gent, tot i que efectivament en alguns aspectes i en alguns moments no és gens satisfactòria, però, en canvi, hi ha altres moments en què sí, i en altres aspectes. Per exemple: el voluntariat, per exemple, a Catalunya, evoluciona positivament, i això és un índex molt positiu —la gent que fa coses a canvi de re, la gent que fa coses a canvi de re, no?

Bé, jo, en conjunt, ja dic, no demano que ningú participi, ningú de la Cambra participi d'aquesta opinió..., ningú de la Cambra que no sigui del Grup que ens dona el suport, perquè aquest sí que necessitem, el Govern necessita que tingui il·lusió i hi cregui, no? Els altres, crec que també fóra bo que també hi creguessin, però, en fi, en tot cas, jo sí que hi crec, en la nostra capacitat d'il·lusió i d'iniciativa i en la del país.

Bé, l'altre punt... Vostè... Si vostè em vol dir que no avancem prou, doncs, pot esgargamellar-se tant com vulgui, però no em convencerà més del que ja n'estic, de convençut. Jo mateix me'n queixo i..., de vegades... Ahir deien: «Sempre es queixa, aquest, sempre es queixa», i «la queixa», «el discurs de la lamentació»,... Jo crec que això no és just, jo crec que fem moltes i moltes més coses que no pas queixar-nos. Però sí que és veritat que tenim una actitud crítica respecte a com, de vegades, se'ns obliga o són portades les coses i no podem canviar-les, no? De tota manera, de tota manera, ja vaig dir ahir que dir que no s'ha avançat no seria cert, no seria cert. No els llegiré ara el tros del discurs en el qual ho deia, del que s'havia avançat...

Bé, en un tema en el qual ja estic d'acord en què no estem de bon tros on hauríem d'estar, però que de tota manera hem avançat, com són els mossos d'esquadra, o com és el tema lingüístic, no solament des del punt de vista econòmic, sinó des del punt de vista jurídic... Des del punt de vista jurídic, em sembla que el Parlament no s'adona que els avenços que hi ha hagut són importants, i encara que —com aquest matí algú ha dit— algun d'ells aconseguit no per la via que ho hauríem hagut d'aconseguir, que és la política, sinó per la jurídica. Però vostès han de

tenir present —i encara ara, en alguns aspectes, però ara menys, o almenys en menys camps—, jo, personalment, visc amb l'ai al cor respecte a la possibilitat que en un moment determinat algun tribunal faci alguna sentència, que ens obligaria immediatament a demanar la revisió de l'Estatut, això sí. Perquè, és clar, si ara ens vingués una sentència que digués: «Escoltin, tot el que s'ha progressat en el camp de l'ensenyament en català, fora», aleshores, aleshores, realment, diria «Escolti...!, ja no..., ja no podem fer veure, oi?, que no passa res; això és molt greu». Per exemple, no?

I jo, en aquest terreny, i en el terreny de la funció pública, doncs, francament, estic preocupat, i per tant valoro, potser més que vostè, alguns fets que s'han produït durant..., des de l'any passat fins ara, en el camp de la funció pública i en el camp de l'ensenyament, un a través de la via dels tribunals i l'altre..., i ahir hi vaig fer referència, vaig fer referència a un ministre que havia tingut una actitud positiva, i em referia, concretament —diguem-ho, diguem-ho—, concretament al ministre Solana, em referia... Bé, doncs, i a mi em sembla que això ha estat molt important.

Bé, i com això, doncs, en podríem dir crec que bastants més, de coses. Vull dir..., la competència que vam rebre abans d'ahir del fons..., de la formació professional ocupacional, el que es va fer en el tema econòmic respecte a la qüestió lingüística... Que, a més, té un altre valor polític: nosaltres, òbviament, tenim necessitat de subratllar aquells aspectes en els quals es concreta el caràcter diferencial de Catalunya, no? I no només amb diners, sinó també políticament. Però vull dir, de fet, a partir del moment que es reconeix que hi ha un finançament especial per a aquest tema, més aviat es reconeix també aquest aspecte, en aquest punt concret, diferencial del nostre Estatut.

Bé, de tota manera, aquí podria anar seguint amb més coses —si vostè rellegeix el meu discurs d'ahir les hi trobarà—, però si vostè ara, de tota manera, em diu: «Escolti, hem d'avançar més», doncs, hi estic d'acord. I ara, com a pas endavant més important, com a pas endavant més important, tenim el del finançament. És a dir, la prioritat, ara, des del punt de vista aquest, de completar l'Estatut, hi ha el tema del finançament.

En el tema del finançament, bé, la veritat és que no sabem com anirà, perquè no s'ha començat a negociar, les declaracions són molt contradictòries, un dia diuen això, un dia diuen allò, un dia parla l'Eguiegaray, l'endemà parla el Zabala, l'endemà parla en Solchaga, tres dies abans ha parlat el President del Govern i, de fet, en realitat, tot plegat són sets i vuits i nous i cartes que no lliguen —no acaba de lligar, això. Ja ho veurem, ja ho veurem... Òbviament, jo no els puc deixar d'expressar la meva preocupació, la meva molt gran preocupació, perquè van passant els dies, amb bones paraules, però van passant els dies. Malgrat això, sincerament jo crec que hem aconseguit una cosa important, i és que en això, com en altres coses, diguem-ne, el clima que hem aconseguit crear, el clima —que ha creat el Govern de la Generalitat, per primera vegada ajudat per altres forces polítiques—, el clima que són temes que s'han d'atacar, i no s'han d'atacar amb els criteris clàssics —com deia jo l'altre dia—, de..., en fi, doncs, d'una propineta, un cop a l'espatlla i una..., en fi, una referència al seny català i s'ha acabat, jo crec que en aquest sentit s'ha progressat, en això i en d'altres aspectes. Torno a dir, de tota manera, que, si vostè el que em vol dir és que hem d'avançar més de pressa, hi estic absolutament d'acord.

Bé, vostè després ha entrat en algunes coses concretes. Si no les hi contesto totes —que segur que no les hi contestaré totes—, vostè després m'ho recorda; em recorda les que no he contestat ara, no cal que... Les de la segona tongada, doncs, ja veurem si les contesto o no, però les que no li hagi contestat ara, no?

El tema econòmic, no?, i el tema dels empresaris... Em sembla que seria bo que no creguéssim..., en fantasmes no, perquè això no són fantasmes, però..., vull dir, idees falses sobre determinades coses, no? Vull dir, la Maquinista...! Cap raó, no tenen, amb la Maquinista. Quan dic «cap» vull dir cap, absolutament cap. Si hi ha una empresa que realment havia esdevingut absolutament inviable era la Maquinista, absolutament inviable: productivitat baixíssima, probablement de les més baixes d'Europa —d'Europa—, i cap producte, manca de producte. Val a dir que a això s'hi arriba després de vint anys d'INI, després de vint anys d'INI. Però l'INI no se n'ha sortit, la qual cosa... A tots ens passa, que de vegades hi ha empreses que no hi ha manera de sortir-se'n. No passa res. Pot passar. I el millor que pots fer és vendre-la, perquè, si no, l'ha de liquidar —si no, l'ha de liquidar. I... Com va fer bé de vendre la SEAT: va fer molt ben fet, de vendre la SEAT, i en treiem molts i molts i molts beneficis, que hagin venut la SEAT. Però també li vull dir una cosa que no es diu gaire, eh? Bé, li vull dir una cosa: si el Govern central, que té la RENFE, per exemple —que en aquest cas és important, a més—, no es veu amb cor de tirar endavant la Maquinista al cap de vint anys, vostès creuen que el Govern de la Generalitat hauria de cometre la immensa imprudència de dir «jo la tiraré endavant, sense RENFE...»? En fi, no és per dir-ho de la Generalitat, però això..., absolutament insuficient, no?

Crec que ens no ho haurien de tirar en cara, perquè aquí hi hem de posar cada any uns quants milers de milions de pessetes a fons perdut, que han de servir per a d'altres coses.

I li diré una cosa, eh? Ja hi comença a haver en alguna comarca —no em facin dir quina, però ja endevinaran quina és—, en la qual la Generalitat està aguantant, portant en braços una empresa, més gent que està en contra de la política de la Generalitat perquè entén que s'ajuda més del compte una empresa que no se'n sortirà —diuen els de la comarca— que no pas gent a favor. Però, bé, nosaltres continuarem ajudant aquesta empresa i ho continuem fent.

També li vull dir una cosa que convé que la gent sàpiga: la mitjana d'indemnització de cada treballador de la Maquinista és de nou milions i mig de pessetes, de nou milions i mig de pessetes, i és una indemnització rècord, també, rècord a Europa. I hi ha gent enfadada. Sap qui està enfadat? Alguns que se'n voldrien anar i no els deixen marxar, perquè, és clar, hi ha gent que diu: «Si jo cobro nou milions i mig de pessetes», i si té algun racó, que el tingui, i tot això, doncs, «ja m'espavilaré». Però li diuen: «No, escolti, vostè, com que és bo, vostè es queda, i si se'n vol anar, com que nosaltres no el traïem, no cobra la indemnització». I aquests estan molt enfadats.

I després hi ha una altra cosa: la Maquinista no es liquida, es fa una empresa nova. Es fa una empresa nova a Santa Perpètua, es fa una empresa nova a Santa Perpètua. I això no és la primera vegada que passa. Nosaltres encara tenim una empresa que està en un sector en un moment crític a Europa, gràcies que en aquell moment es va fer una cosa d'aquest tipus, que és l'Olivetti, per exemple. Si no s'hagués fet això, hauria hagut de ple-

gar, hauria hagut de plegar aquí, perquè el que feien aquí li sortia més a compte fer-ho a Mèxic o a Singapur.

Bé, doncs, com li deia, aquesta era una cosa que volia aclarir respecte a aquesta qüestió de les empreses. He dit aquest matí que, malgrat que efectivament la política del Govern central no ajuda gens... Ahir vaig parlar jo dels empresaris que venen, i que alguns ho fan..., jo crec que no tenen justificació per fer-ho, justificació a part de la de voler guanyar diners, o de la tranquil·litat, o de la por... Perquè també han d'entendre una cosa: en aquest moment en què les fronteres s'obren i hi haurà una competitivitat molt ferotge a nivell de tot el món, hi ha gent que no s'hi veu amb cor. I, si no s'hi veuen amb cor, què els has de dir? No els pots dir res. Perquè dir: «Escolti, miri, vostè no era prou capaç»... «Molt bé, jo no sóc prou capaç, però jo no em veig amb cor de barallar-me amb els grans gegants mundials, diguem-ne, a pit descobert». Això també passa, no?

Ha dit algunes coses més, aquestes de tipus concret. En el cost industrial, de tota manera, jo li vull recordar que la Generalitat ha fet una tasca important en creació d'infraestructures —no els ho repetiré, que ja ho sap: des del Laboratori del Centre del Làser...—, algunes d'elles en relació amb el Ministeri —com el Centre Nacional de Microelectrònica, el Centre de Tractament per la Imatge, etcètera. S'ha fet una política important de foment de la inversió en el front industrial, amb ajuts a la inversió, amb avals —hem estat moltes vegades criticats en aquesta Cambra, però ha estat un gran encert de fer-los—, amb captació d'inversió estrangera, molt, això molt, això molt, i després amb aquella política que hem dit d'industrialització difosa —a la qual aquest matí el mateix Diputat senyor Ayguadé s'ha referit, i em sembla que és una de les coses bones que hem fet—, en estalvi energètic, en promoció de comerç exterior, en una política de disseny, en una política d'ajut a la recerca i al desenvolupament... Tot això, amb volums segurament..., vaja, amb tota seguretat, insuficients. Però això ho hem fet.

M'ha semblat entendre, m'ha semblat entendre —i, si ho he entès malament, vostè em disculparà—, que vostè havia dit que havíem retallat un parc. Bé, això no és veritat —no, és que amb això també s'hi ha fet, amb això s'hi ha fet, perdoni, molta demagògia. S'ha retallat —que no s'ha retallat: s'ha retallat i s'ha ampliat— l'àrea de protecció d'un parc (*remor de veus*). No, no és el mateix, no; és absolutament distint. Absolutament distint. Es van retallar dues mil hectàrees i se'n van ampliar cinc mil, i es va fer per decisió meua, i n'estic molt cofoi, és a dir, que ho explico aquí davant de tothom i davant la televisió perquè tal com s'havia fet ho havíem votat tots, però havíem badat, senzillament, havíem votat una cosa que condemnava a l'estancament i a la mort com a mínim un parell de pobles del Pirineu. I jo tinc una... La muntanya és perquè la gent de la muntanya hi pugui viure i pugui viure de la muntanya, a ser possible sense necessitat d'haver de caure en els criteris conservacionistes que l'únic que diuen és «vostè, visqui a la muntanya, no cal que faci res, vostè com una figura de pessebre»; no, que hi sigui, i que pugui viure de la muntanya. I per això ho vam canviar. I no és veritat que hagi escandalitzat ningú, perquè tota la gent que em va escriure cartes, aquelles cartes que totes són iguals, i que un ja s'adona que és una campanya —que, a més, és perfectament legítim, que es faci: venien de tot el món, certament—, alguns, alguns... Perquè una cosa és escriure una carta per protestar, que te la porten a firmar, i una altra és que tu, pel teu compte,

diguis: «Escolti, senyor Pujol, ara ho he vist» —perquè jo els la vaig enviar, la Llei, després—, «escolti, d'acord, perfecte, no?». No, no crec que d'això ens n'haguem d'avergonyir, absolutament de res. I, de passada, segur que hi ha algun indret del Pirineu on la gent hi podrà continuar vivint.

Sí que n'hem fet, de política territorial: amb els plans sectorials, amb les inversions que hem mirat d'equilibrar per tot el país, amb creació d'infraestructures. Ja saben que l'equilibri territorial és una de les obsessions del Govern de la Generalitat i meua personal, basada en tres elements fonamentals —m'ho han sentit a dir moltes vegades; els ho repeteixo—: les comunicacions, els elements de creació de riquesa agrícola, ramadera, turística o industrial —per això dèiem ahir, també, en aquella discussió que hem tingut amb el Diputat Ayguadé, parlàvem justament d'aquest tema també, no?—, i, finalment, amb la creació dels elements de benestar.

I, quant al Pla Territorial, li he de dir que en el moment que de fet estava fet o està fet, la Comissió de Política Territorial va proposar al Govern, en la seva darrera reunió va proposar que el retardéssim uns mesos per tal d'introduir-hi —i val la pena de fer-ho— els elements del cens nou; és a dir, anàvem a fer un pla territorial basat en la població de Catalunya de l'any 1985, i és lògic que el fem basat en la població de l'any 1990. Però, en fi, això és simplement de..., és cosa ja de molt poc temps.

Bé, deixant de banda aquests temes de tipus concret, no tinc gaire cosa més a afegir... Bé, una cosa, també. La política sanitària. Jo procuraré ser poc ofensiu, eh?, però..., vaja, gens, però, escolti, en alguns aspectes vostè no ha evolucionat, senzillament (*rialles*), perquè, és clar, justament, justament arreu —ja ho he dit aquest matí: quan dic «arreu» va des del Govern socialista de Madrid, sí senyor, fins als contactes que teníem amb la sanitat anglesa, fins al que aquest matí hem dit, doncs, de Galícia, fins a la relació que teníem, molt intensa, amb el Govern del Quebec—, la tendència, justament, és anar cap a allò que nosaltres —en contra de vostè, òbviament— hem defensat des del començament. I això no és una privatització, perquè la titularitat no és privada i, a més, no es tracta de guanyar-hi diners. Hi ha algunes clíniques a Barcelona, hi ha alguns hospitals, que fan negoci, bé, i és correcte, i tots estan classificats com a això (*remor de veus*)... No, això altre no, però hi ha un tipus de gestió, hi ha una responsabilització que no és l'estrictament pública en el sentit més estricte de la paraula, i això ha anat millor que allò altre, i això en part explica que nosaltres amb menys diners haguem anat —perquè és veritat que hi hem anat— millor: fins i tot ara..., sento que el senyor Vidal-Quadras no hi sigui, perquè fins i tot ara —cosa que abans no passava—, fins i tot ara paguem millor que els altres. Que no vol dir que paguem bé, eh?, vol dir que paguem menys malament, però millor, millor que el Govern central, millor que l'INSALUD, millor, evidentment, que la Junta d'Andalusia, millor que Galícia, millor que València. Únicament paguen millor que nosaltres —i no molt millor, però paguen una mica, una mica millor que nosaltres— els bascos i els navarresos, però això se suposa que ja ho sabem, tenen un sistema econòmic diferent i funciona d'una altra manera, però no gaire millor.

Bé, jo el que li vull dir és que vostè, si no canvia, es quedarà sol en la crítica al nostre sistema. Una altra cosa és que vostè em digui: «Hi ha gent que no està contenta»... Segur! Amb la sanitat hi ha gent que no està contenta, i sempre passarà, i en els

països... Quin era aquell país... —jo crec que encara avui, malgrat que ara no està de moda, però jo crec que encara avui— que tenia un sistema sanitari més ben organitzat? Doncs, Suècia, Suècia. Però a Suècia la gent no està contenta, les enquestes sueques diuen que la gent no està contenta amb la sanitat, no ho està. Bé, això és un altre tema, el que la gent després sempre demani més, això és un altre tema. Però, bé, jo penso que aquest és un tema en el qual el que estem fent, el Conseller Trias, està bé, i ho hem de seguir fent.

Per acabar, voldria dir-li que... Vostè em diu: «Vostè sempre..., vostè sempre treu el seu pragmatisme estèril». Ha dit això, oi? Bé, jo el que li dic és que vostè sempre treu la seva argumentació estèril, vostè sempre va criticant el nostre pragmatisme, que poc o molt, doncs, per a alguna cosa serveix, des de tenir més mossos d'esquadra o de tenir moltes més possibilitats per finançar el tema lingüístic, o per guanyar determinades coses en els tribunals que consoliden la situació jurídica —que és molt important— de la llengua catalana. I, com això, tantes i tantes i tantes altres coses... Home, com per fer possible que Maquinista..., que Maquinista pogués salvar mil treballadors! —en perdrà mil, però en salvarà mil. El nostre pragmatisme no és tan estèril; per als mil treballadors de la Maquinista que seguiran treballant el nostre pragmatisme no és tan estèril. Vostè ens va parlant d'una manera que a mi també em resulta poc il·lustrativa, perquè la veritat és que no sé què em proposa. És a dir..., no ho sé, un altre camí... Doncs, bé, a veure quin és aquest altre camí. I aleshores vostè m'ha dit dues coses —perdonin, que no es molesti ningú—, que són d'allò més tronat —dispenzi. Ha dit: «camí progressista». No, escolti, això del progressisme ho hem de definir, és d'aquelles coses que en un moment determinat ha servit per «embabiecar» la gent: «progressisme», «nosaltres som progressistes», els altres no en som... Què vol dir ser progressista? «La via progressista», i no ha dit res més, «la via progressista». I després m'ha dit: «És que hi ha un camí de dretes i un camí d'esquerres». No, perdoni, això tampoc: no hi ha un camí de dretes ni un camí d'esquerres per enfocar aquest tema. Vull dir que són paraules que normalment, senyor Ribó, s'utilitzen quan no es té res més a dir.

Si jo li he de dir... «Ecoliti, però vostè està satisfet amb tot el que estem aconseguint?» Home, ja li he dit que no: si tothom —tothom no: el sector polític— em diu que sóc victimista! Ara, també he dit moltes vegades —i dic que ho he dit perquè és la veritat, i perquè és just dir-ho— que, de fet, el que hem aconseguit —i la consolidació, doncs, ha estat important—, que, evidentment, això, de vegades, ho hem fet a base d'empassar-nos algun gripau, i ho hem fet sobre a base d'haver d'acceptar acords que agradaria més no haver hagut d'acceptar, i que vostè ha pogut no acceptar, que vostè ha pogut no acceptar, evidentment. Vostè fa molts anys que està rebutjant els acords que nosaltres acceptem, i que és veritat que alguns dels acords que acceptem a mi m'agradaria més no haver-los d'acceptar. De tota manera, i també amb tota suavitat, li he de dir que també fa molts anys que aquesta política d'acceptar aquests avenços graduals és allò que el poble de Catalunya accepta, i no pas les propostes que vostè li fa, que probablement també el poble de Catalunya les troba, com jo mateix les trobo, molt vagues, molt poc precises i molt poc operatives.

Bé, probablement hi ha més coses que li hauria hagut de contestar: vostè me les recorda; jo, si en sé, ja les contestaré després.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor President. Per al torn de rèplica, té la paraula l'illustre Diputat senyor Ribó.

El Sr. RIBÓ: Gràcies, senyor President.

Senyores diputades, senyors diputats, senyor President... A mi també em costa contestar-li, senyor President, quan —utilitzant una tècnica molt habitual en vostè en debat parlamentari— en les rèpliques no entra en les argumentacions de l'interpel·lant per fer el discurs, i va a aquells exemples que a vostè més li poden convenir. Jo, els temes essencials que li he plantejat, no els he sentit en la seva intervenció. Potser és que també, amb aquest sistema —que li va prou bé, i ha acabat la seva intervenció amb aquest argument, tant de força, que és l'argument electoral, amb el qual, pràcticament, no caldria que féssim Parlament, perquè ja sabem quines són les majories i les minories, no caldria debatre, no caldria parlamentar—, potser és la no-evolució en aquesta tècnica que impedeix, des d'un grup de l'oposició, plantejar alternatives.

Jo no sé qui ha evolucionat més de tots dos, senyor President. Vostè, aquest matí, amb molt d'orgull, i amb molta raó, ens deia que fa quaranta anys que va pensant el mateix sobre determinades qüestions. Dic que amb molt d'orgull i amb molta legitimitat. Miri, en el tema de serveis personals, socials, sanitat, públic-privat, si vol analitzem els ajuntaments de Catalunya i veurem que hi han ajuntaments governats per Iniciativa per Catalunya que són els que estan fent —dels que estan fent, per no anar a l'exageració— les experimentacions més avançades sobre la imbricació d'iniciativa pública i privada en serveis personals i socials.

Si ho vol, li recordaré —ho dic perquè deixem de banda l'evolució, que és l'únic concepte que ha fet servir per desqualificar l'argumentació— que el seu Grup va tenir a bé negociar amb Iniciativa per Catalunya la Llei d'Ordenació Sanitària. Si no haguessin evolucionat... O és que han negociat amb troglodites? (*Rialles.*) Senyor President, vostè va negociar una llei tan important com la d'Ordenació Sanitària amb el nostre Grup, i va acceptar plantejaments des de la perspectiva d'Iniciativa per Catalunya. I això és democràcia!, independentment dels resultats electorals. I aquí no hi ha desqualificació: aquí hi ha síntesi, hi ha avenç en recollir les diverses formes de concebre la societat. I això és un exemple de civisme democràtic.

El criteri de justícia i d'equitat en els serveis personals no està gens renyit amb els drets bàsics dels ciutadans: ja anirem parlant de les experiències, perquè jo li podria dir que algunes experiències recorden retorns al segle XIX —que potser és el més evolucionat, retornar al XIX, al que és la desregulació de l'estat del benestar!

Senyor President, progressista o no progressista, utilitzi'm el mot que vulgui, com qualifiquem l'Administració pública de la Generalitat de Catalunya, avui? Com la qualifiquem? Avançada? Àgil? Moderna? Innovadora? Aguantaríem fàcilment el debat, sobre aquests termes? Una administració que porta anys sent incapaç de fer una cosa que en una empresa n'hi ha per tancar, si no es pot fer, que és publicar la relació de llocs de treball! Com ho qualificaríem, això? Parlem de milers de persones, eh? Parlem d'anys d'experiència! Estem quasi a l'etapa de la Generalitat provisional! O és que la funció pública i l'Administració pública compta poc, perquè és molt poc evolucionat, això?

Vol que li parli dels arguments que s'han donat, i admesos per Justícia, per anar a anullar concursos i nomenaments de la funció pública? I per milers! Com ho qualificarem, això? Com qualificarem el clientelisme o la forma que hi ha hagut de designacions? És avançat, això? Com qualificarem una administració que és incapaç de nomenar –regular, millor dit– la seva inspecció de serveis, pendent encara de tot el desenvolupament de les seves funcions? No ho sé. Si més no, d'ineficaç. I, si és ineficaç, segur que no és progressista, i segur que s'està erosionant el diner del contribuent, que està pagant perquè l'administració pública funcioni... si no funciona! O no? I és progressista o no, defensar aquests drets, demanar aquesta agilitat?

Senyor President, vostè diu que no sap com mirar el finançament autonòmic. A mi em deixa, en part, perplex, perquè fins ara s'ha volgut donar una determinada imatge a l'entorn d'això –m'imagino que serà una de les novetats informatives de demà, aquesta afirmació–, converses del senyor Alavedra amb el senyor Serra, amb el senyor Zabalza, etcètera... «Vostès» –em diu–, «clar que no ho varen acceptar, fa molts anys que no ho varen acceptar». És que n'hi va haver una, només, de negociació del finançament autonòmic: l'any 86! Era un sistema definitiu, es deia. No un maquillatge, que ho diu la Universitat Autònoma de Barcelona –potser tampoc han evolucionat–; no una pura descentralització de la despesa, que ho diu un dictamen de la mateixa Conselleria, sinó un sistema d'autonomia en el finançament. I jo li torno a fer una pregunta: per què el varen acceptar? Per pragmatisme? Aleshores, ara per què diuen tals pestes i tals defectes de tal dimensió sobre l'actual sistema de finançament? És que ha empitjorat? És que ha empitjorat, respecte al 86? No! El Conseller, en la seva compareixença en la Comissió, va dir que havia millorat, i havia millorat –i utilitzo les seves paraules quasi exactes– per un ús pervers del Fons de Compensació que afavoria Catalunya. Si no, digui'ns-ho vostè, si ha empitjorat. Per què es va assumir aquella responsabilitat? Com la de la *Ley de Bases de Régimen Local*. Com la dels Cosos de Seguretat.

Jo només li faig aquesta pregunta. Per pragmatisme de govern? Llavors no em parli de la seguretat! Per pragmatisme de govern, continuï governant amb la Llei de Bases de què vostè s'ha responsabilitzat! No li parlo de quelcom que una majoria, amb una forma de piconadora, els han fet passar pel tràngol al Parlament central. No, fins i tot li parlo de mesures que a vegades han estat exclusivament acordades entre uns i altres, com tants d'afers a nivell d'Administració central.

Senyor President, jo li he tret arguments sobre com anar més enllà en l'autogovern, com «usurar» l'autogovern. I li he donat exemples, per demostrar-ho. Sobre el tema de medi ambient i territori, que és un exemple de com es pot erosionar l'autogovern, jo, de vostè, parlaria amb boca petita. El primer projecte del Govern que entra en aquesta Cambra sobre el Parc Nacional d'Aigüestortes és purament i simplement la retallada, el que passa pel Consell Executiu! (*Remor de veus.*) Senyors del Govern, ara, amb el seu no, estant mentint. Perdoni que sigui tan categòric, perquè és una cosa tan fàcil com anar a l'arxiu del Parlament i agafar el Projecte de Llei: el primer projecte era purament i simplement una retallada; eren diverses mossegades al territori de la zona d'influència, per pressions d'interessos econòmics, no de pobles concrets, sinó d'interessos econòmics de diversos indrets. I aleshores van inventar... En veure l'aldarull a

què anava, l'aldarull que va arribar a quantitats molt serioses, que podria citar-li, i que vostè les coneix, del camp de l'excursionisme, del camp de la protecció de la natura, del camp de l'interès cultural, molt llunyana de qualsevol filiació partidista d'aquesta Cambra, varen dir que allò era una barrabassada. I aleshores varen inventar-se aquella figura d'ampliar la zona d'influència cap a una banda que poc interès afegeix al parc, i mantenir les retallades.

Senyor President, acció territorial i acció de medi ambient: on és el Pla Territorial General? El portarà el seu Govern a aquest Parlament com una mostra d'aquesta decidida actuació d'autogovern que no ens impedeix ningú?

Senyor President, recorda vostè les xifres que es donaven al Pressupost de la Generalitat per a la inversió en medi ambient, que n'hi havia perquè caigués la cara de vergonya a qualsevol governant? Xifres molt per dessota del que es gasten administracions provincials per a la protecció del medi ambient! No en parlin, d'aquest tema! Esperem els resultats de la Conselleria, però de l'obra feta fins ara –onze anys– no en parlin. Seria millor allò que es diu: «*corran un tupido velo*»! Per desgràcia, queda la petjada en el país. I vostè sap perfectament que no cal parlar només del pessebre de la muntanya; sap perfectament que avui hi ha un problema seriós, per viure a muntanya, i que no és agredint la muntanya que es soluciona el problema seriós de viure a muntanya. Que hi ha moltes comarques en què s'està protegint l'especulació que beneficia uns pocs, que no redundarà en l'equilibri d'aquella zona de muntanya, per a un benefici tant de la comarca com de la població de Catalunya i de vegades de tot Europa. Ho sap perfectament, i sap que s'han fet agressions –i que vostè ha contemplat, i que de vegades ho hem comentat– a zones que trigarem anys, si és que les podem redreçar.

Senyor President, el seu Govern no té un sentit de programació ni de previsió en la seva obra de govern. Incompleixen els compromisos que contreuen sobre programació: Pla Territorial, el Pla de Salut que mana la Llei d'Ordenació Sanitària, sense crear els òrgans pertinents... O és que fem lleis perquè se les guardin al calaix? Fem la Llei de Polícies: on són els serveis de coordinació? Sí, «els crearem», sí, però on són? O sigui, sempre anem a la reacció i no a l'acció de govern del que cal fer. Reacció quan hi han mobilitzacions –residus–, reacció quan és punyent el tema –pla hidrològic–, reacció quan hi han pressions –interessos d'Aigüestortes–,... Manca de compromís en la seva obra de govern: una pura tasca d'endreçar recursos per anar-los administrant. Això sí, amb una concepció que ja els ho dèiem l'any passat, que ha arribat on ha arribat, i que avui és incapaç d'explicitar. Perquè li ho torno a preguntar: com aconseguirem que el Govern de Catalunya tingui aquelles competències que vostè ha dit? Què passa si el sistema de finançament, com tot el que preveu, sembla que s'orienta, es basa, en els anteriors paràmetres i en l'anterior fórmula? Què succeeix si surten determinades sentències que retallen les nostres competències? O és que la pregunta l'hauré de repetir l'any vinent? Això és el que ens toca fer com a grup de l'oposició, i no d'ara, sinó de tots aquells incompliments manifestos a l'autogovern i a l'ús d'autogovern.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Ribó.

Té la paraula el molt honorable President de la Generalitat.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Bé. A mi em costa contestar el seu discurs –em passa cada any, eh?, li ho ad-

verteixo—, perquè jo —potser és que no ho sé veure, eh?, vull dir, potser és culpa meua, que consti— no li trobo el cos. Explicaré el que vull dir. Vull dir que no veig ben bé quina és la seva línia argumental, a part de dir que ho fem tot molt malament. No veig ben bé quina és la seva línia argumental. I em costa contestar perquè, és clar, aleshores, en tot cas he d'entrar punt per punt: punt per punt, segur que vostè té raó en més d'una cosa i en més de dues i en més de tres; jo també sóc molt crític en punts molt concrets de la Generalitat, no? Però tinc una mica la impressió que és un discurs construït sobre la base de pensar —perdoni, eh?— més en la televisió que en el Parlament. És la impressió que tinc, eh? (*Remor de veus.*) I què dic? No, no, perdoni, perdoni... És a dir: «Jo, ara, aniré enumerant els temes que poden fer un cert efecte als oients, no? Ara aquest, ara aquest, ara l'altre...» Surt, va sortint tot, no? Però, bé, això, això és una llista, això no és un discurs, diguem-ne, amb cos polític. Almenys jo no el sé veure.

I, a més, de vegades diu —i això sí que li agrairé que m'ho digui, si m'ho vol dir ara, o després m'ho vol dir; quan vulgui, m'és igual—, també de vegades hi ha coses que són precises —això, allò...—, però ara m'acaba de dir: «Vostè ja sap, aquelles agressions». Jo no sé quines agressions són! Si de cas, li agrairé molt que m'ho digui: tal agressió, tal agressió, tal altra agressió... El senyor X, doncs, ha fet això a tal lloc... Si no ho vol dir aquí, davant de la tribuna, doncs, ja després m'ho dirà a soles, com vostè vulgui, no? Però, és clar, precisem-ho, això: «Vostè ja ho sap, això, i allò, i...» Escolti, jo no ho sé. Jo no ho sé, i en tot cas, no sé a quina es refereix. Ja m'ho explicarà. Però vull dir que és el tipus de discurs que..., què vol que li contesti, jo, sobre aquestes agressions que diu que jo ja sé, i que realment no sé quines són?

Jo he dit moltes vegades que en aquest tema d'urbanisme tinc el cent per cent de confiança en l'home que ho porta, que és en Solans —el cent per cent, eh? I aprofito per dir-ho una altra vegada: en Solans és un home prou difícil en certes coses —alguns el coneixen—, però té dues característiques que fan que sempre el conservarem —sempre que ell vulgui—, i és que és un home molt competent i és un home del qual només algun imprudent ha gosat dir o insinuar que no, però ningú s'ha atrevit a dir mai que no fos un home honrat, absolutament honrat. I és per això, que el tenim, perquè és bo i perquè és molt honrat. Perquè, evidentment, en Solans, que fa ratlles sobre el mapa, fa rics i pobres; els que queden en una banda de la ratlla són rics i els que queden a l'altra són pobres, no? —és una mica exagerat, dir-ho així... Però, per tant, si hi ha unes agressions, digui'ns-ho, perquè mirarem d'aturar-les: ens poden haver passat.

Bé, dit això, miraré de contestar aquestes coses, diguem-ne, tan, tan, tan engrunades que vostè em planteja. Mai no s'ha volgut retallar el parc, mai! Si vostè em diu: «Ah, en un moment determinat es va pensar a retallar-ne una part sense inicialment compensació del pre-parc», a això li diré: «Això sí». Però el parc, mai. I la propaganda sempre es va fer sobre el parc. (*Remor de veus.*) No, no, perdoni: sobre el parc, sempre —i vostè repassi els diaris— sobre el parc. Mai no s'ha volgut retallar el parc. Aquest és un punt.

Després..., és cert, té raó, en això, i en això m'agrada donar-li la raó: la Llei d'Ordenació Sanitària la varem fer conjuntament, i segur que vostès hi van fer aportacions positives —aquesta, almenys, és la impressió que em va transmetre el

Conseller de Sanitat. Però també li he de dir que el model que varem..., que va quedar després, és el que sempre hem defensat nosaltres; aquest és el model mixt. En tot cas, les aportacions que van fer vostès, que segur que devien ser positives —almenys és l'opinió del Conseller—, varen ser que..., aportacions que no afectaven el model, en absolut. Nosaltres sí que tenim aquest model mixt que ara comença tothom a voler imitar.

En el tema de la funció pública li he de dir que segur que té raó en una pila de coses que em pugui dir sobre la funció pública; de fet, una de les coses fàcils de fer sempre és criticar la funció pública, en tots els països, fins i tot als països que els va..., que nosaltres considerem que els va bé la funció pública, és fàcil criticar-la. De tota manera, li vull dir que, referent al que havia dit vostè abans, nosaltres no hem fet una còpia mimètica de l'Administració pública central. En molts aspectes, sí —entre altres coses, en molts aspectes, perquè era obligat: a nosaltres se'ns han fet uns traspassos amb unes determinades estructures i amb un determinat personal—, però no pas en tot: hi ha una sèrie de coses que les hem canviades. Avui mateix hi ha una reunió convocada a Madrid amb gent nostra perquè l'Administració central té ganes d'analitzar alguns aspectes d'aquests que han estat novetat, que hem introduït com a novetat dintre de l'Administració pública catalana, que ja estic disposat a admetre que ha de millorar molt, però crec que la crítica sistemàtica no respon tampoc —sistemàtica i pel gros—, no respon tampoc al que és la realitat de la nostra funció pública.

Finançament. Nosaltres, sí, varem acceptar el finançament l'any 86 per la senzilla raó que el finançament que varem aconseguir aleshores, doncs, era sensiblement millor que el que teníem abans. Ahir ja vaig dir que des de l'any 80, 81, 82, fins al 86, havíem estat en una situació molt, molt perillosa i molt intensa d'asfíxia, d'asfíxia tant pel que feia referència al finançament sanitari com pel que feia referència al finançament en general: la del 86, el finançament..., la solució del 86 no és prou bona, i des del primer moment ho vam dir. Recordi que jo vaig introduir aquell concepte —que, per cert, el President del Govern em va acceptar, em va dir d'acord—, que en dèiem —una cosa una mica absurda, però que servia per entendre el que volíem dir ell i jo— «això és una solució "definitiva provisional"». Vostè se'n recorda.

Per tant, de fet, ja des del primer moment, nosaltres ho vam acceptar deixant clar que replantejaríem el tema. Però en aquell moment, amb totes les seves limitacions, totes les que vostè vulgui, de fet, allò va representar un progrés molt important. Li diré amb tota sinceritat una cosa: sense el canvi que hi va haver l'any 86, nosaltres avui estaríem absolutament asfixiats (*remor de veus*). Ah, millor, millor...! Entengui'm, vull dir..., bé, «millor» és una opinió: millor que estiguéssim absolutament asfixiats, segons Iniciativa per Catalunya... Nosaltres, amb la necessitat d'aprofitar els bons anys que venien de cara al que en podríem dir l'impuls en el país, des d'un punt de vista econòmic, amb els Jocs Olímpics en perspectiva i amb totes les inversions que això representa, amb la política que havíem de fer en el camp social i amb tantes i tantes altres coses, vam creure que no era millor anar a la tremenda, anar, diguem-ne, per la línia, diguem-ne, de com més malament millor —que, per cert, aquest matí aquest tema ja ha sortit, també, que de vegades sí que pot convenir el com més malament millor—, nosaltres no, i varem..., a base, això sí, de deixar clar que era aquesta cosa una mica

contradictòria d'un «definitiu provisional», que nosaltres acceptàvem allò. No em sap greu, no em sap greu, no em sap greu haver-ho fet, però, evidentment, ara ve el moment en el qual l'aspecte provisional, doncs, passa a primera pàgina, i que hem de renegociar-ho.

Nosaltres no hem dit mai que sabéssim... Macià Alavedra es fa un tip d'explicar que és asèptic respecte al que d'una manera immediata pugui sortir d'aquesta negociació; no ha de ser cap novetat que jo avui els digui: «Escolti, exactament no sabem quin serà el plantejament que ens faran».

Bé, jo no tinc res més a dir-li; només volia fer dos comentaris últims. Vostè ha dit en un moment determinat: «Es va», m'ha semblat entendre, «cap a la desregulació de l'estat del benestar social». Em sembla que ha dit una cosa així. Miri: no anem cap a la desregulació de l'estat del benestar social —em sembla que vostè ho ha dit en termes també més generals, no pas aplicat al Govern de la Generalitat. Pel que fa al Govern de la Generalitat li puc ben assegurar que no és aquesta, no és aquesta, en absolut, la intenció que tenim. Perquè, és clar, ara passa una cosa —i no voldria entrar en temes que aquest matí han estat objecte d'una controvèrsia agra—; ara ens trobem que... —efectivament, jo hi vaig fer una referència, la mínima que hi havia de fer, perquè no podia pas silenciar-ho, i com més discreta possible—, ens trobem en una situació de crisi, de crisi molt profunda, molt profunda, d'una línia de pensament polític, social, ideològic, i d'una crisi, a més, en la pràctica, de col·lapse de tot un sistema que, evidentment, afecta també, doncs, concretament, l'Europa occidental, el mateix socialisme democràtic, en certs aspectes. Ara, justament perquè això és així, i perquè podríem dir-ne que hi ha un punt de..., podria haver-hi un punt de desequilibrament, i perquè moltes vegades en el món es passa d'un extrem a l'altre i hi ha allò que se'n diu l'efecte del pèndol, no?, jo crec que tothom —i més encara aquells que pertanyem a aquells..., hem tingut sempre aquells plantejaments que avui es poden considerar especialment reconeguts, perquè són els que s'han consolidat— hem de ser especialment vigilants, no?, que totes les conquestes que s'han fet... Atenció!, que ningú ara tampoc vulgui capitalitzar segons què: aquestes conquestes les ha fet la pressió comunista en un moment determinat, certs plantejaments socialistes o socialdemòcrates en un altre, o al mateix temps; ara, evidentment, molts plantejaments demòcrata-cristians, i també crec que hi ha contribuït molta gent que no són ben bé ni demòcrata-cristians ni socialistes ni comunistes, no?, hi ha contribuït molta gent. També, vull dir, voldria que aquest esforç meu de comprensió del que és la situació actual no fos aprofitat per capitalitzar, justament, de vegades, potser, qui menys pot capitalitzar, no? Però sí que vull dir que és un moment en el qual hem de ser especialment vigilants tots, no? Precisament, per tal que aquelles coses de l'estat del benestar, del benestar social, que segueixen essent bones —perquè n'hi ha algunes que s'ha demostrat que no ho són, n'hi ha algunes que s'ha demostrat que porten a l'aquiloni, que a la llarga no afavoreixen aquells que pretenien afavorir, això també s'ha demostrat, i això, evidentment, s'ha d'escapçar, però n'hi ha d'altres que no—, això, això, ho hem de salvar. I no solament ho hem de salvar, sinó que hem de desenvolupar, perquè l'objectiu de tots, en tot cas el del Govern de la Generalitat en allò que és de la seva competència, és que nosaltres hem de crear una societat humana.

Per tant, no s'ha de fer cap desregulació en aquest sentit, més que d'allò que s'hagi de desregular, que evidentment que s'ha de desregular. Per exemple —i ho deia aquest matí—, quan en Solchaga diu: «Escolti, la gent que està a l'atur que vagi, que vagi a fer el reciclatge, i que no tingui dret, diguem-ne, a rebutjar una feina i una altra, i una altra i una altra...», això té tota la raó, en Solchaga. I, en fi, coses d'aquest tipus, se n'han de fer moltes. I a Espanya se n'han de fer unes quantes; fora de Catalunya n'hi ha moltes, moltes, moltes més que a Catalunya. Perquè una de les característiques de Catalunya, gràcies al que és la nostra història i la nostra estructura social, i gràcies —permetin-me que ho digui— al Govern de la Generalitat i també a altres institucions, en aquest sentit s'ha actuat d'una manera molt, però molt, però molt, però molt més seriosa. I haurem de demuntar menys coses.

L'últim comentari que volia fer. Que jo, senyor Ribó, li digui: «Home, escolti, un polític» —ho diré amb prudència—, «un polític ha de contrastar el que diu amb la resposta social, ho ha de contrastar»... Que en bona part es dona a través de les eleccions; no només, però en bona part es dona a través de les eleccions. Jo el que li vull dir és això, i jo crec que vostè, ara, senyor Ribó, això ho ha de fer d'una manera especial, la resposta social i el seu encaix en el que és la realitat i el món d'avui. Però això no vol dir —i ho aprofito—, en absolut, no cal —si hagués volgut...—, no cal que ens reunim, doncs, «si vostè fa referència que vostès tenen més vots que no pas nosaltres, no cal que ens reunim en aquest Parlament». Sí, sí que cal; sí que cal. És un altre tema. Una cosa és que vostè ha de contrastar el resultat del que està dient i la capacitat que això sigui entès i assumit pel cos social, i una altra és que aquí en el Parlament hem de discutir, i que qualsevol partit, el més petit de tots —que no és el de vostès, en aquest cas—, doncs, evidentment, té la mateixa importància que el partit majoritari o que la coalició majoritària.

Però jo voldria aprofitar aquesta avinentesa per demanar-li a vostè —perquè ja li ho he sentit altres vegades, i també ho he sentit dir a altra gent, fins i tot a alguns diputats— que no hem de maltractar el Parlament.

Vostès diuen: «Maltractar el Parlament a base de..., en fi, qualsevol cosa que vostès, doncs, van dir que farien: una resolució, i no l'han feta»... En fi, molt bé. Potser en algunes coses concretes, en alguns punts concrets, vostè té raó. Però hi ha una manera de maltractar-lo, que és malparlar-ne en públic, i hi ha massa gent, i també hi ha massa gent que malparla en públic en el Parlament. No serveix per a res, això. Ara s'ha posat..., de dir: «Mai diries quina és la cosa més inútil que hi ha?». I, de vegades, alguna persona, doncs, ha donat una resposta que no vull repetir. I això és molt seriós, i jo demano, a qui correspongui i a qui entengui les meves paraules ara, que si creu que el Parlament no serveix absolutament per a res, que plegui de diputat. Això està clar! Que si això és una cosa per no haver d'anar a l'atur, doncs, que plegui de diputat, que quedi clar!

El Parlament de Catalunya és la cosa més important que tenim, perquè un executiu pot existir sempre, es pot fer un executiu de mil maneres, però un parlament, que és el representant del poble de Catalunya, que estava votat, l'ha votat més o menys ell, però ha votat la gent que volia votar, la gent que tenia el sentit de responsabilitat del seu país, això és el més important que hi ha en un país. I el Parlament de Catalunya és el més important que hi ha a Catalunya.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor President. Té cinc minuts, el senyor Ribó, per contrarèplica.

El Sr. RIBÓ: Senyor President, tenia un llistat de temes a plantejar-li, però no em puc estar de començar per aquesta defensa abrandada que ha fet del Parlament.

Jo crec que he de dir amb tota responsabilitat, i davant dels mitjans que sigui —i admirant de pas la seva capacitat televisiva, i la de vegades que arriba a sortir vostè per televisió—, li he de dir que en aquesta tribuna, senyor President, que és tan important, vostè hi puja una vegada a l'any. El President del Govern de Catalunya hi puja una vegada a l'any. I en el Parlament entren moltes interpellacions i moltes qüestions que afecten el seu Govern, fins i tot parcel·les que només vostè té responsabilitat per fer, i no les respon. I som elegits pel poble de Catalunya. I li ho dic amb la mateixa fermesa amb què vostè ha fet aquella defensa: que es notés, com en els executius que més tenen en compte el Parlament, amb la seva presència i amb el seu debat parlamentari, democràtic, pluralista, sobre les diverses opcions. No m'ho pot rebatre: l'escadussera presència del President de la Generalitat en aquesta casa. Que considera més important, de vegades, parlar de política econòmica, de política industrial, de polítiques que estan a l'Estatut i que nosaltres estem elegits pel poble de Catalunya per seguir, fora d'aquí que no pas aquí. I, de vegades, de negociacions que fa d'Estat, importantíssimes, que hauríem de conèixer els representants del poble de Catalunya, i que no coneixem.

Jo, senyor President, no sé si aniré o no aniré a l'atur. Fa onze anys i mig que he estat elegit com a diputat al Parlament de Catalunya en diverses legislatures, i no he perdut la il·lusió que tenia a l'Assemblea de Catalunya, quan lluitava per aconseguir una autonomia, en contra d'una dictadura que negava els drets de Catalunya, per fer del Parlament la Cambra autènticament representativa del poble de Catalunya. Vostès no hi han ajudat, en aquest sentit, i si, això, s'ho pren com un menysteniment, és una crítica política democràtica basada en fets.

Senyor President, jo li he fet un discurs; li he tret exemples —és clar que li he tret exemples—, li he parlat de les FM, de la freqüència modulada, i de la concessió, molt recent: ni me n'ha parlat. Criteris clientelars: ni mu. Res basat en els criteris objectius d'utilitzar una competència. Però, més enllà dels exemples, he volgut fugir del parany en el qual poden haver caigut alguns dels meus companys aquest matí: els grans conceptes, el gran terreny de les grans definicions. O no es parla del bilió cent mil milions de pessetes que administrem? O no es parla del nostre Estatut? O no es parla de les nostres responsabilitats? A mi m'agrada molt discutir sobre la qüestió nacional, senyor President: hi he dedicat la meua tesi doctoral, i anys de treball personal, però jo he estat elegit aquí per fer el seguiment, el control i la iniciativa d'impuls a un govern que avui disposa de potents mecanismes d'incidència sobre la vida col·lectiva de Catalunya, i en el meu discurs, en nom d'Iniciativa per Catalunya, li he fet un balanç —de la mà dels millors experts que hi ha en els temes—, li he fet una argumentació política sobre aquell bloqueig, li he proposat analitzar les seves propostes, li he fet alternatives... No em digui que el discurs no tenia cos: digui'm que vostè no ha respost a aquest cos.

Senyor President, tres coses molt puntuals, abans d'una darrera, que no vull deixar-la-hi de dir. La funció pública és competència del Govern, principalment del Govern: és un tema

relliscós per a vostès, perquè és dels temes que van més endarrerits i més seguint les pautes que tant han criticat d'administracions anteriors.

Senyor President, en el tema de l'ordenació territorial hem aturat agressions. I tant, que les hem aturades! Sàpiga vostè que els aiguamolls del Baix Empordà no estan agredits per urbanitzacions perquè hi va haver grups parlamentaris —entre altres, el nostre— que varen guanyar la sentència judicial, quan ja vàrem esgotar les vies parlamentàries. Per exemple. I hauríem de celebrar tots que fos mercès a una sentència judicial, que ens va donar la raó, que vàrem salvar aquell espai natural. Que, Aiguestortes, he citat com vàrem fer-lo rectificar —no faci distinció, davant l'opinió pública, entre el que és la zona estricta de parc i la zona d'influència—; recordi vostè que el seu Govern dota ara Aiguestortes amb trenta milions de pessetes, quan altres parcs nacionals, a altres indrets, com el d'Ordesa, tenen tres-cents milions de pessetes de dotació. Es pot ofegar un parc de moltes formes, i una altra és amb les dotacions. I li he citat, i no m'ho ha rebut, que l'Administració provincial gasta més diners, molts més, en parcs naturals que no pas vostès. I no m'ha contestat res.

I, per últim, sobre el finançament, senyor President, al País Basc varen estar dos anys negociant durament les transferències de sanitat i la seva valoració, perquè no hi estaven d'acord. No es tracta de dir «millor», a la interpretació barroera que vostè ha fet del que ha dit el senyor Saura: «millor» si haguessin aguantat en la negociació, si calia prorrogant un any, mostrant, com ara sembla que volen mostrar —tant de bo fos així, i tindran el nostre suport— l'autèntica fermesa «serena, tranquil·la i constructiva» del poble de Catalunya. Els bascos, estant dos anys negociant sanitat, varen aconseguir a l'alça quelcom que ara, nosaltres, amb raó, estem criticant.

I he deixat per al final una qüestió, senyor President, que vostè no s'ha pogut resistir a treure. Parli'n tant com vulgui, de l'ensorrament de l'est i de la seva transcendència internacional. Amb cada grup parlamentari. Jo, senyor President, li puc dir, en primer lloc, que tots som corresponsables —no em vull apuntar ni més ni menys medalles—, tots, els demòcrates, som corresponsables dels avenços de l'estat del benestar. I vull afegir que tots els demòcrates que hi ha en aquesta Cambra som corresponsables d'haver aconseguit un marc de llibertats democràtiques, en condicions molt difícils, i que, de vegades, fins i tot, en condicions tan difícils com la presó, vostè va gaudir de la solidaritat de companys de la nostra pròpia formació política, lluitant contra una dictadura, de la qual cosa estic molt orgullós, perquè demostra aquesta corresponsabilització de les diverses opcions. I li puc dir, encara més, que nosaltres, fa molts anys, des de la nostra raó política, el que és el Grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya, com qui més —tampoc volem cap medalla—, estem per l'avenç de tot aquell conjunt de llibertats democràtiques, individuals i col·lectives. Tant com el seu propi Grup parlamentari.

Però vull afegir una cosa que no oblidí mai. Ha tingut la tendència d'anar-se'n pel pendent, de treure l'argument que no es pot treure mai en un Parlament, que són els resultats electorals. Recordi vostè que hi va haver una llei que es deia LOAPA, pactada pels dos grups més importants que hi havia al Parlament espanyol: el grup governant de la UCD i el grup del PSOE, el principal grup de l'oposició. Que grups minúsculs, com Mino-

ria Catalana o com el nostre grup, s'hi varen oposar, amb tota l'autoritat i la fermesa dels arguments. I que vàrem guanyar, senyor President. Que la LOAPA no va avançar. Això és democràcia. Tant de bo a Catalunya s'instal·lés aquest sentit, en el Govern i en el treball parlamentari.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Ribó.

Pel Grup Socialista, té la paraula l'Il·lustre Diputat senyor Obiols.

El Sr. OBIOLS: En realitat, senyor President, senyores diputades i senyors diputats, en el punt més àlgid del debat que hem presenciats, o que hem escoltat fa uns instants, tots dos tenien raó. Tenia raó el President, quan deia que el Parlament, dins del marc de les institucions nacionals de Catalunya, és la institució més important, però també tenia raó el senyor Ribó, quan assenyalava una certa incongruència: si és la institució més important, si realment ens ha commòs amb la seva apassionada defensa del prestigi, de la dignitat i de la importància del Parlament, com és, senyor President Pujol, que hi ve tan poc, al Parlament de Catalunya? Jo dono la raó a tots dos, i permetin-me que intenti, amb un incís previ a la meua intervenció, col·locar un element de distensió en un debat.

Perquè, de fet, avui ens trobem aquí per revisar amb rigor, tot el rigor de què siguem capaços, l'acció de govern, els encerts de l'acció de govern, els errors, les realitzacions, les mancances, i, sobretot, per tractar d'esbrinar entre tots la seva lògica: és a dir, què es fa des del Govern de la Generalitat de Catalunya, per què es fa el que es fa, per què no es fa el que no es fa, i amb quines prioritats es fan les coses que es fan o es deixen de fer les coses que no es fan. I naturalment som també aquí per parlar lliurement de tots els problemes que es plantegen a Catalunya i que es plantegen als catalans, parlar-ne responsablement, parlar-ne amb calma, amb respecte mutu, parlar-ne sense intoleràncies.

Fer aquestes dues coses, tan senzilles, però a la vegada tan complexes, i sobretot tan importants: revisar amb rigor l'acció de govern i parlar dels problemes de Catalunya i dels catalans. I fer-ho amb una voluntat compartida d'evitar deformacions i invectives, de ser, per dir-ho així, més durs per dintre que per fora. Vull dir, per fora ser cortesos, ser correctes; ser durs, lògicament, en la defensa noble de les conviccions i de les polítiques de cadascú. Evitar el contrari: ser cantelluts per fora i en canvi ser tous per dintre —aquest seria el pitjor exemple que podríem donar als ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

Estem en el nostre dret, estem en el nostre deure, com a parlamentaris elegits pel poble de Catalunya. Aquest debat, el to d'aquest debat, l'abast d'aquest debat, marca ni més ni menys que la força de Catalunya. La força de Catalunya. La seva veu, que ha de ser escoltada, que ha de ser sentida i escoltada més enllà de Catalunya, és la veu d'aquest Parlament, la veu plural de Catalunya, de l'expressió democràtica del pluralisme de Catalunya. I, per tant, convé que aquesta veu, la veu plural de Catalunya, sigui sentida i sigui escoltada fora de Catalunya en la mesura, justament, que sigui una veu clara, que sigui una veu com més unida millor, que sigui una veu com més positiva, com més amistosa..., Catalunya anirà millor. Que no es confongui mai la veu de Catalunya, la seva veu clara, la seva veu plural, amb un llarg soliloqui d'un sol partit, amb un llarg monòleg d'un sol polític isolat, perquè el dia que això es produís la força de Catalunya hauria pràcticament desaparegut. Per això l'enllaç

de plantejaments, en la dialèctica i en la confrontació, però també en l'acord; per això la sintonia bàsica entre els grups d'aquesta Cambra —i, fonamentalment, els grups majoritaris d'aquesta Cambra— és, tal volta, avui més essencial per a Catalunya que mai.

Parlar, doncs, dels certs problemes de Catalunya i parlar de l'acció de govern. Però la paradoxa d'aquest debat ha estat, almenys des de la meua percepció, que si bé ha estat un debat raonablement positiu pel que fa al primer punt —és a dir, parlar dels grans problemes, de les grans perspectives, sobretot en aquesta Europa commosa en aquest moment pels vents de la llibertat, però també pels vents de la inestabilitat—, si aquest debat ha estat, jo crec, raonablement positiu —per a mi ha estat positiu, per clarificar-me i clarificar la posició, fonamentalment, del Grup de la majoria—, en canvi, no tinc altre remei que assenyalar contundentment que ha estat un debat negatiu pel que fa al segon aspecte. Jo tractaré d'aportar un element de correcció a això, com ho han fet alguns dels portaveus de l'oposició. Per qüestió de temps, no em serà massa fàcil: ja avanço que demano, o que anuncio, la iniciativa parlamentària de promocionar debats parlamentaris a breu termini sobre els grans aspectes de l'acció de govern en matèria de formació, en matèria d'equilibri territorial, en matèria de serveis públics —bàsicament, de sanitat—, en matèria de medi ambient, en matèria de vertebració institucional nacional —fonamentalment, en les relacions entre la Generalitat i l'Administració local de Catalunya— i en matèria de llengua i de cultura, perquè aquests són els elements bàsics de l'acció de govern —amb el seu clar-obscur, amb les seves facetes positives, però també amb les seves mancances, que hi són, i que són molt importants—, i són els elements que en la intervenció d'ahir del President van brillar rotundament per la seva absència.

Què ha fet aquest Govern? Hem pogut esbrinar algunes coses en els torns de rèplica dels grups parlamentaris; no vam conèixer absolutament res en una hora i mitja d'intervenció del President ahir, que no va..., ja no va minimitzar l'acció de govern, sinó que ni tan sols en va parlar.

Les intervencions del President Pujol a l'entorn d'aquesta qüestió, que és una de les grans qüestions bàsiques d'un debat d'orientació de política general —per això es diu així—, oscil·len o bé no parlar-ne, de l'acció de govern —va ser el cas d'ahir—, o bé llegir un llistat que ell mateix ja s'anticipa a assenyalar que serà tediós i que ens perdrem en els detalls. Dissuasivament perduts tots en els detalls —vull dir «dissuasivament» perquè l'acumulació tedirosa dels detalls impossibilita pràcticament que es pugui esbrinar i discutir quina és la lògica d'una acció de govern, quines són les prioritats, les preocupacions bàsiques, els eixos, les idees motrius d'una acció de govern. Ah!, no sentim mai, de fet, la vibració, la il·lusió del governant, del gestor; no veiem les grans idees-força de la gestió, les grans prioritats de l'home de govern, o les grans prioritats de l'equip de govern. Per contra, més, sempre, la impressió d'una intervenció des de l'oposició, més des de l'oposició que des del Govern. Ahir, en particular, en molts fragments de la intervenció del President —interessant, d'altra banda—, teníem més la impressió d'escoltar una interpellació al Congrés dels Diputats de Madrid que no pas una intervenció presidencial en el Parlament de Catalunya. Sembla com si hi hagués una major comoditat en la protesta, en la queixa, en la denúncia, en el greuge, que no pas en la des-

cripció, en la valoració, en la pedagogia de l'acció de govern, de les seves perspectives i de les seves prioritats. I que cadascú en tregui la conclusió que en pugui treure, de tot això.

De fet, ahir vam escoltar dues grans contradiccions, del nostre punt de vista. D'una banda, una valoració molt contrastada, molt matisada, de la política econòmica —sí, pràcticament de la política econòmica, de la política del Ministre Solchaga, del Govern central—, on es barrejaven elements d'acord, pràcticament d'acord de fons, amb crítiques fonamentalment al voltant d'una contraposició entre macropolítica econòmica o macroeconomia i micropolítica econòmica o microeconomia... La manca d'una política d'oferta, la manca d'una política industrial, les mancances en matèria de microeconomia. Això a mi m'importa molt, perquè en aquest procés d'evolució de tots, jo estic, en aquest moment —des de fa uns quants anys, d'altra banda, no és una conversió recent—, molt en la línia de la política econòmica del que els anglosaxons denominen *to hand approach*, política de demanda i d'oferta, i que és la veritablement més eficaç; ni les polítiques de tipus keynesià clàssic, ni les polítiques monetaristes. I em sembla que en aquesta orientació estratègica general podríem coincidir molts dels que estem en aquesta Cambra ara: la contradicció, que sembla molt flagrant, és que els aspectes de política d'oferta, de microeconomia, de política industrial, són, en molt bona mesura —no diré totalment, però en molt bona mesura—, aspectes de gestió i de competències que se situen en l'àmbit del Govern de la Generalitat de Catalunya, i, per tant, aquesta contradicció era flagrant.

Deixo de banda, també per poc creïble, que es critiqui l'absència d'aquesta micropolítica, i es digui que es va a una situació de desindustrialització —paraula greu—, quan des del mateix discurs s'admet que el creixement és, ha estat de mitjana, aquests darrers anys, d'un 4,3% del producte interior brut, és a dir, el creixement més alt, més elevat, de tots els països de la Comunitat Europea. En què quedem? Hi ha desindustrialització o hi ha el creixement més alt de tota la Comunitat Europea?

La segona contradicció és que la discussió o la descripció dels problemes sobre el sistema de finançament impedia l'opinió pública que seguís aquesta intervenció del President adonar-se de fins a quin punt no existeix..., perdó, fins a quin punt existeix, des de l'òptica de la gestió del Govern de la Generalitat, un pressupost que és un pressupost que, com s'ha dit ara, molt a les darreries del debat, no era d'un bilió cent mil milions de pessetes, com ha dit el senyor Ribó; un xic més —i aquest xic ja el voldríem molts—: un bilió dos cents mil milions de pessetes. Doncs... (*Remor de veus.*) O dos-cents cinquanta, encara més. Quantitat, per tant, per fer molta feina, quantitat per fer molta feina. I és a això que voldria referir-me en aquesta primera part de la meva intervenció.

A Catalunya, com és lògic, qualsevol visió objectiva de les coses, ponderada, responsable, ha de marcar que hi ha coses que van bé i coses que van malament. És lògic. Sempre ha estat així i sempre serà així. No solament a Catalunya: en tots els països. I la tasca d'un govern responsable és estimular les coses que van bé, tirar endavant projectes, i corregir les coses que van malament, tractar de frenar-les; tractar, fins i tot, que les coses que van malament vagin bé.

Em referiré, si em permeten, per una qüestió de brevetat, a atendre les coses que van malament —les coses que van bé ja les donem per explicades. Simplement un incís: des del punt de

vista de projectes, de tota manera, és a dir, de coses de més a més, de coses que creen incentivació, que creen entusiasme col·lectiu, que generen modificacions en el país, ha desaparegut, com pel forat de la trampa dels Pastorets, un projecte que en aquesta Cambra, per boca del President de la Generalitat, va ser qualificat en algun moment com a projecte més important per a Catalunya que la mateixa celebració dels Jocs Olímpics de l'any 1992, és a dir, un gran parc d'atraccions per a Catalunya. Què ha passat, senyor Pujol, en relació amb el famós parc Anheuser Bush, que en un moment determinat ocupava la preocupació i el llenguatge dels polítics de Convergència i Unió, gairebé d'una manera obsessiva, i que, durant mesos i mesos, i mesos ha desaparegut en el silenci més absolut i total, com un dimoniet que se'n va per la trampa dels Pastorets?

En relació amb els aspectes negatius del país, a mi em sembla que podem coincidir en un diagnòstic; ara, una altra cosa és, lògicament, atribuir la responsabilitat d'aquest diagnòstic, però jo diria que a Catalunya hi ha elements de preocupació que se situen exactament en aquests terrenys.

Primer, hi ha una crisi del sistema de formació, del sistema d'educació; crisi difícil, complexíssima, no exclusiva de Catalunya, crisi que afecta tots els països pràcticament de l'Europa occidental, per no parlar de l'Europa oriental, que té aquest problema i molts d'altres. És un problema d'administració, és un problema d'impuls i d'entusiasme i és un problema també —es feia referència a aquesta qüestió, que és una qüestió fonamental— de valors. Es tracta no simplement que els polítics tinguem la preocupació de quin país deixem als nostres fills, es tracta també d'invertir els termes i de tenir la preocupació constant de quins fills deixem al nostre país. I jo assenyalo simplement l'absència pràcticament absoluta d'aquesta problemàtica en el discurs del senyor Pujol, com en el debat d'avui, i l'enorme transcendència que això té per al futur —afegiré per al futur nacional— de Catalunya.

Hi ha, en segon lloc, una crisi dels serveis públics que es vincula als elements que s'han debatut aquí: una certa necessitat de readequació dels exemples o dels paradigmes de l'estat del benestar, una crisi de la sanitat. Tampoc, en aquest sentit, voldria caure en la injustícia de carregar els neulers a la gestió de la Conselleria: són els problemes de gran complexitat, però són problemes molt importants. I, de tota manera, no es pensi que sóc excessivament acomodatic; jo sóc crític en molts aspectes de la seva gestió, en particular pel que fa referència al fet sorprenent que només un 25% de la població catalana disposa en aquest moment —onze anys després del traspàs de competències— de centres d'atenció primària renovats o reformats. Això contrasta d'una manera brutal amb la situació a altres comunitats amb el mateix àmbit de competències i amb el mateix sistema de finançament. Per tant, és atribuïble, lògicament, a un problema de gestió, de voluntat i de gestió de la Conselleria i, més extensament, del Consell Executiu.

Hi ha més problemes, en l'àmbit dels serveis públics. No puc estendre'm en la seva valoració, però hi ha un problema que és evident, i no me'l negaran: un problema d'habitatge. Hi va haver un «Pla Pujol» que també ha desaparegut, una mica com un petit diable, pel forat de la trampa dels Pastorets. El «Pla Pujol», es va dir. Previsió del Pla, total d'habitatges a finançar, 9.700; realitzats a 30 de juliol del 91, 1.138; grau de compliment del «Pla Pujol» en matèria d'habitatge —i m'estal-

vio parlar de la gravetat del problema de l'habitatge i dels preus de l'habitatge a Catalunya, perquè tothom n'és perfectament conscient—, grau de compliment del «Pla Pujol», 12%. És a dir, un pla que pot passar tal vegada al llibre de rècords de les promeses polítiques incomplertes.

Tercer problema —i insisteixo que proposaré un debat sectorial sobre aquesta qüestió—, el problema, en altres ocasions abordat en aquesta Cambra, d'una Catalunya a dues velocitats. És a dir, aquesta situació que cal corregir, que cal compensar des de la gestió pública, a través de la qual hi ha una Catalunya més dinàmica, més urbana, més litoral, més industrialitzada, més parcialitzada, més potent, més rica —malgrat que en el seu si hi hagi notòries i escandaloses desigualtats socials— i, en canvi, una Catalunya —a la Terra Alta, a la Ribera d'Ebre, al Priorat, a la Conca de Barberà, a les Garrigues, a les comarques de muntanya, a tants d'altres indrets de la Catalunya interior— que té la sensació de la desatenció, de la impotència, de la manca d'inversions... I d'una situació que jo no m'atreviria a qualificar, però que es qualifica per ella mateixa: 300 municipis sense cap figura de planejament urbanístic, que afecta el 35% del sòl de Catalunya; una comarca com l'Urgell, on encara hi ha el 72% de vies públiques en sòl urbà sense pavimentar; un 52% de vies públiques en sòl urbà sense pavimentar: al Solsonès, al Segrià, als dos Pallars; municipis sense xarxa d'aigües: 323 municipis sense clavegueram, 250 municipis sense servei de recollida d'escombraries... Aquesta és la Catalunya dura, és la Catalunya de la segona velocitat, la Catalunya que un govern..., ja no diré progressista, però un govern responsable i patriòtic hauria de ser una de les seves principals prioritats, la seva neta dels ulls, en tot cas.

Problemes que van malament... S'ha parlat ja del tema del medi ambient. No hi insistiré. Una mica... No en parlem, deixem que el senyor Vilalta faci alguna cosa i..., després d'uns anys, tracti d'aconseguir fer alguna cosa i després ja en parlarem, però en aquest moment no hi ha res a parlar, pràcticament. Per exemple, en el terreny de la desforestació, a Catalunya, els donaré unes xifres que coincideixen curiosament amb el seu mandat com a Consell Executiu: de 1980 a 1990 s'han perdut 118.366 hectàrees de bosc com a conseqüència dels incendis forestals. Saben quantes hectàrees s'han repoblat durant aquesta dècada? 14.596 hectàrees. És a dir que si continua aquesta progressió, o aquesta correlació, ens quedem sense boscos; si continua aquesta situació ens quedarem sense boscos. Bé, va ser un gran ecòleg, un gran ecòleg català, el senyor Margalef, que és un senyor molt ponderat i molt respectuós, que va dir fa pocs mesos: «Catalunya fa la impressió d'estar» —al territori de Catalunya, es referia, el medi natural, el medi humà de Catalunya—, «fa la impressió d'estar bastant deixada, bastant deixada». Això és una responsabilitat de vostès; d'això, n'havia d'haver parlat, vostè. Naturalment és més fàcil no parlar-ne, però un govern responsable, un governant responsable, ha de parlar també del tema que no és tan plaent.

El sanejament dels rius. Parlar de rius, a Catalunya, és gairebé un eufemisme: 6.430 quilòmetres de rius a Catalunya abandonats pel seu govern, pràcticament. No val, en aquest cas, el recurs de la manca de recursos —valgui la redundància. Hi ha la Junta de Sanejament, que és una Junta de Sanejament que recapta, des de fa anys, diners: ha recaptat 80.000 milions de pessetes, 85.000 milions, de les butxaques dels ciutadans de

Catalunya. No els inverteix, pràcticament; s'han fet depuradores i col·lectors en molt poca quantitat. Però la Junta de Sanejament té un notable i ostensible —ostentós, gairebé diria— superàvit de tresoreria, quan el que tocava és fer una política, no alegre, però sí una política de signe radicalment contrari, si és que veritablement es vol endreçar el territori de Catalunya i tenir uns rius que no siguin clavegueres, sinó rius nets, més dignes.

Podria parlar del tema dels residus industrials... No vull posar neguitós més del necessari el senyor Molins. També en aquest cas s'havien aprovat en aquest Parlament inversions per més de nou mil milions i fins al dia d'avui no se n'ha executat pràcticament cap, des del punt de vista de les obres de tractament dels residus industrials de Catalunya. A Catalunya es produeixen a l'any 3.700.000 tones de residus industrials. Segons la mateixa Junta de Residus, només el 20%, només el 20% d'aquests residus industrials, són tractats correctament. La resta? Ah, la resta va als rius, o la resta va al medi natural. Aquesta és la Catalunya deixada, que ens deixen vostès, si es pot utilitzar aquesta expressió.

L'altre problema que voldria evocar molt ràpidament és el problema de les infraestructures. El tema del pla de carreteres 1985-2001 ha estat a bastament discutit i criticat no sols per l'oposició, sinó per molts altres sectors de la població a Catalunya. Simplement a efectes de recordatori, assenyalar que les previsions d'inversions en carreteres que vostès tenien en el pla 85-90 era de 74.000 milions i que les inversions reals en carreteres han estat de 34.000 milions; és a dir, menys de la meitat. Aquest és un tema econòmic d'una extraordinària importància, d'una extraordinària importància.

I finalment els deia el tema de la institucionalització, de la vertebració institucional de Catalunya. És clar, en tot el discurs del President, d'ahir, només es van esmentar els ajuntaments en el moment que es va voler fer una descripció de la mala disposició del Govern de l'Estat en relació amb el Govern de la Generalitat, però en cap altre moment es va parlar del tema dels ajuntaments de Catalunya. Ara, si nosaltres compartim la idea expressada ahir i continguda en l'Estatut d'Autonomia de Catalunya —per tant obligatòriament compartible per tothom: nosaltres la compartim de molt bon grat i no se n'estranyaran, perquè és la nostra filosofia política, un dels aspectes de la nostra filosofia política—, la idea que la Generalitat ha de ser, el President de la Generalitat ha de ser el representant ordinari de l'Estat a Catalunya, nosaltres, en bona lògica, creiem que no seria sobrer, ans al contrari, que des del Govern del senyor Pujol es considerés que els alcaldes de Catalunya són els representants ordinaris de la Generalitat a cada municipi. Sembla que hi ha una lògica en tot això; no la vull batejar, aquesta lògica, per no entrar en discussions nominalistes, però si es reclama —i amb molt bon dret i amb molt bones raons— que la Generalitat sigui la representació de l'Estat a Catalunya, seria molt bo que es proclamés també que els ajuntaments..., que la democràcia local és la representació de la Generalitat, com d'altra banda també l'Estatut d'Autonomia de Catalunya assenyala. Recordem que aquesta proposta va ser feta pel Grup Socialista i va ser rebutjada per Convergència i Unió durant el debat de les lleis d'ordenació territorial.

No puc estendre'm més en aquests aspectes de gestió, encara que en bona lògica haurien d'haver ocupat més de la meitat del

debat d'aquest Parlament i no n'han ocupat ni una cinquena part, probablement. S'ha de parlar d'altres qüestions i haig d'abandonar aquesta crítica —que vol ser una crítica contundent però constructiva— a la gestió del seu govern.

Sap?, vostè, senyor Pujol, deia: «Tot el que està en el passiu, atribueixin-ho a les dificultats de finançament». Bé, a això no saltres repliquem matisadament i d'una manera ponderada, d'una manera responsable, perquè cal parlar el llenguatge de la responsabilitat, sobretot cal parlar al poble de Catalunya amb el llenguatge de la veracitat i de la responsabilitat. Assenyalar, en primer lloc, que el pressupost, el pes pressupostari de la Generalitat de Catalunya, és ja molt elevat. El Pressupost del 91 supera la xifra d'1,2 bilions de pessetes. Entre 1987 i 1991 s'ha més que duplicat, s'ha multiplicat per dos amb escreix, entre 1987... —a partir d'aquest, tan censurat pel senyor Ribó, acord de finançament—, entre 1987 i 1991 el pressupost de la Generalitat s'ha multiplicat per dos amb escreix. No sembla un acord, per tant, tan negatiu, i va fer bé, crec, el Grup de Convergència, el Consell Executiu, de subscriure i d'avaluar aquest acord que ha estat finalment molt positiu per a Catalunya i per al seu autogovern.

Ara, si bé aquesta reforma de l'any 86 va significar un avanç molt positiu, com vostès mateixos han reconegut, és evident que estem en un procés i que cal millorar encara. Aspectes positius de la reforma del 86... Molt ràpidament: va introduir un major automatisme —és a dir, va evitar aquesta cosa una mica violenta i ridícula de la discussió anyal sobre el finançament de les comunitats autònomes—, va reduir apreciablement les desigualtats en els ingressos per habitant entre les comunitats de règim comú, de manera que en aquests moments les diferències entre comunitats autònomes del 151, de règim comú, són molt petites, pràcticament inexistents. Si no es compta el Fons de Compensació Interterritorial, que no s'ha de comptar, perquè és una altra cosa, Catalunya està pràcticament en la mitjana, Andalusia un 2% per damunt, València poc més d'un 10% per sota; si es compta el Fons de Compensació Interterritorial, Catalunya està al voltant del 94% de la mitjana —són xifres del mateix President.

Bé, cal millorar això, però cal també que l'opinió pública estigui ponderadament informada d'on estem. És clar, si es parla constantment de discriminació, de desigualtat, d'injustícia, d'asfíxia, etcètera, aleshores la gent perd una mica el punt de vista, no?, l'objectiu de les coses. Ben entès que queden problemes pendents. Cal avançar, és un procés que hem de fer units, que hem de fer amb la màxima unitat de criteris entre els catalans, entre els partits catalans. I, per descomptat, tan negativa és des del meu punt de vista la posició dels que pretenen que el sistema és una pura meravella, que ja ha funcionat impecablement i que a penes s'ha de retocar, o els que desqualifiquen el sistema, el posen radicalment en qüestió. S'han de trobar millors solucions, aplicar-les a bon ritme i tirar endavant en la via del diàleg i de la negociació.

Quins són els problemes plantejats? Molt ràpidament: poc pes dels ingressos tributaris i manca de corresponsabilitat fiscal i pressupostària; un excessiu pes encara, dins de les subvencions, de les subvencions condicionades; una desigualtat, aquesta sí, realment important entre les comunitats de règim comú i les forals, i una certa confusió encara entre els instruments de finançament autonòmic i els de reequilibrament territorial.

Cal avançar, per tant, en la solució d'aquests problemes, anar millorant, i fer-ho, hi insisteixo, sobre la via d'una negociació duta a terme amb fermesa però també amb realisme, amb voluntat dialogant i amb capacitat de suggeriment i d'iniciativa en el sentit més actiu de l'expressió.

L'error seria fer electoralisme al voltant d'aquesta qüestió. Vull dir electoralisme, ben entès, en el mal sentit de l'expressió, en el sentit de pensar de treure'n partit i rendiment electoral dels problemes i de la seva possible exacerbació més que en la solució real dels problemes; electoralisme, en fi, o una discussió, en el moment d'una campanya electoral, sobre els problemes, naturalment que sí, en tots els seus aspectes. Això no ha de servir d'excusa, de cortina de fum per no parlar d'altres coses, però se n'ha de parlar i s'ha de parlar de la manera més responsable en què siguem capaços de parlar entre tots.

Jo voldria referir-me a un tema que és un tema molt delicat —i vull demanar una certa benevolència a la Presidència de la Cambra a l'entorn d'aquesta qüestió. Nosaltres estem en contra de qualsevol tipus de discriminació. Nosaltres estem en contra radicalment d'un plantejament que sigui un plantejament que marqui diferències nítides i ostensibles en el finançament d'unes comunitats o d'unes altres. És lògic que sigui així. Partim de la base de la unitat de finançament per servei —aquesta és una qüestió absolutament fonamental. Ara, els catalans hem de reflexionar també molt seriosament sobre si ens convé o no ens convé posar èmfasi en els aspectes de reequilibrament territorial. Perquè, és clar, avui estem parlant de reequilibrament territorial i parlem de Catalunya en relació amb Extremadura, però demà haurem de parlar de reequilibrament territorial de Catalunya en relació amb Holanda o de Catalunya en relació amb Alemanya, i ens convé no perdre mai de vista la perspectiva que les estructures públiques —avui l'Estat espanyol, demà la Comunitat Europea— no són organismes que hagin de contemplar d'una manera passiva l'existència de diferències de renda o de diferències d'equipaments o de serveis, sinó que han de ser instruments polítics de gestió per equilibrar, per igualar el nivell públic de les poblacions —avui en el conjunt de l'Estat, demà en el conjunt de la Comunitat Europea. Jo vull, per a mi, per als meus fills —per a les meves filles, en aquest cas—, ensenyament, hospitals, carreteres, equipaments, serveis del nivell que hi ha a Holanda o que hi ha a la República Federal d'Alemanya. Per tant, ponderem el nostre discurs en aquesta perspectiva.

I ja que parlem d'Europa, permetin-me que molt ràpidament faci una evocació dels problemes que contemplem amb esperança, però també amb preocupació. Perquè, és clar, un dels problemes fonamentals, gairebé diria vitals per a Catalunya, és el problema de l'avenir d'Europa. En això, jo comparteixo al cent per cent la perspectiva d'ahir del President Pujol, quan ell, per altra banda, també deia: «Donem suport plenament a la política del Govern socialista de demanar l'acceleració del procés d'unió política de l'Europa comunitària». Ens interessa gairebé vitalment que Europa no es converteixi ni en un caos ni en un supermercat, sinó que sigui un instrument polític, d'unió política, econòmica i social que permeti, justament, tirar endavant un procés de pau, de prosperitat i de reequilibrament en el si del continent, des de l'Atlàntic fins als Urals. Estigui tranquil, senyor Vidal-Quadras: nosaltres, la revolució d'agost i tots els processos anteriors, l'enderrocament del Mur, els hem contem-

plat com una victòria. Teníem raó l'any 17 i vam tenir raó l'any 14, senyor Vidal-Quadras, perquè la revolució bolxevic no s'explica si no és com a conseqüència dels enfrontaments bèl·lics de les grans potències europees que desenvolupaven el discurs del nacionalisme agressiu l'any 14. Ponderem, per tant, els nostres punts de vista. Ara, de la mateixa manera que jo subscric la situació europea actual en comparació amb allò que era la situació de l'època brejneviana o postbrejneviana, el drama, la tragèdia de mitja Europa separada per un «teló d'acer» i vivint en una situació de règims totalitaris, de la mateixa manera nosaltres, els socialistes, no ens posem la bena als ulls respecte al que està passant a Europa.

I permetin-me abusar encara uns minuts de la seva benevolència, senyor President, senyores diputades i senyors diputats, perquè crec que el tema té una importància cabdal per fixar l'estratègia nacional de Catalunya per a la dècada dels 90 i més enllà. Perquè, és clar, el tema del nacionalisme és un tema molt complex i molt ambivalent. Jo he mamat nacionalisme, un determinat nacionalisme. Familiarment, generacionalment. Nacionalisme democràtic, obert, dialogant, cooperador, europeu. Però les fronteres del nacionalisme són fronteres que cal vetllar sempre molt ajustadament. Per exemple, estem veient sorgir a l'est i al centre d'Europa, a l'Europa postcomunista, formulacions de nacionalisme ètnic, formulacions de gran nacionalisme agressiu. Què és, sinó, l'enfrontament en els Balcans, sinó l'enfrontament entre dos nacionalismes, el nacionalisme de la gran Sèrbia i el nacionalisme de la gran Croàcia, exactament igual d'agressius i d'autoritaris tots dos? Els uns, vinculant-se amb l'autoritarisme del vell règim comunista; els altres, vinculant-se el·lípticament, o a vegades explícitament, no amb el contingut de la Croàcia feixista d'Ante Pavelic, però sí amb els seus confins, sí amb les seves fronteres. I atenció, amics nacionalistes de Convergència i Unió, en relació amb aquest panorama, atenció a aquest panorama, perquè aquest panorama té dues conseqüències que hem de vigilar molt acuradament. La primera conseqüència és que pugui comportar un risc de desestabilització, d'alentiment o de paràlisi del mateix procés de la construcció de la unitat europea: hi ha símptomes, inquietants símptomes en relació amb aquest problema. I el segon problema és aquí, és el problema que s'instauri a Catalunya i a Espanya, de nou, una dialèctica perversa entre dues franges minoritàries de la població a Catalunya i a Espanya: una franja ultranacionalista i una franja neocentralista. I quan parlo de franja neocentralista em refereixo a sectors que alguna vegada a vostè —a vostè, senyor Pujol— li han donat la medalla d'*Español del Año*, i després li han muntat una campanya dient que era un secessionista i un separatista català. I això és molt perillós; és molt perillós per a l'estratègia de conjunt que en les nostres divergències, de tota manera, estem practicant, que és una determinada estratègia nacional per a Catalunya.

Com que això té conseqüències molt negatives des de tots els punts de vista, cal que el nostre llenguatge sigui molt clar. Quan jo vaig alertar sobre aquests perills, hi va haver gent, suposo que molt ben intencionada, algun d'aquests caçadors de cabelleres que comença a circular lliurement quan s'apropen les eleccions al Parlament de Catalunya, que diu: «L'Obiols fomenta la discòrdia, l'Obiols se'ns ha tomat apocalíptic». No, no, és que la guerra, als Balcans, hi és: està al «cantell d'un duro»; és que els enfrontaments són plausibles (*remor de veus*)

—perdó: són perfectament possibles entre georgians i ossets, entre àzeris i armenis—; és que el problema de les minories d'origen ètnic diferent... No dic «de nacionalitats», i no dic «de nacionalitats» perquè aquest és un terreny molt llefiscós. Per exemple —sense cap ànim de polèmica, perquè sé que ha estat una relliscada no intencionada— avui hem escoltat el President Pujol dient que els fets de Timisoara van ser originats per un pastor que no era romanès perquè tenia un cognom hongarès i era un pastor protestant. I això és greu, si es diu conscientment; jo sé que ha estat un lapsus, però aquest senyor era un ciutadà romanès; aquest senyor era un ciutadà de Romania, era un romanès, no era un hongarès.

Com que això és un tema molt delicat, jo voldria que hi hagués sempre una gran claredat de plantejaments. Veurem en aquest moment l'auge d'alguns nacionalismes; veurem també l'enfrontament i la radicalitat de nacionalismes xenòfobs, defensius o agressius, molt durs —això ja és una realitat—; veurem el problema dels refugiats... Vostè i jo, senyor Pujol, vam ser a Moscou —i ben fet que vam fer— fa unes setmanes. Jo vaig parlar amb responsables del Ministeri de Treball. Estan preparant, amb la precarietat extraordinària amb què es poden preparar aquestes coses, l'acolliment d'entre un milió dos-cent mil a un milió i mig de ciutadans d'origen rus de les repúbliques. I em van dir en un anglès tan precari com el meu: «Estem preparant l'influx d'aquests ciutadans». Vaig dir-los en un anglès exactament tan precari com el d'aquest vice-ministre del Govern Ieltsin: «Voldrà dir el reflux». Diu: «No, són ciutadans d'origen rus, però són nascuts de segona, tercera, quarta o cinquena generació, en altres repúbliques».

La convivència a Europa, la pau, l'objectiu d'una Europa que enderroqui fronteres, d'una Europa... —no ho diem nosaltres, com a federalistes, que ho diuen els qui anticipen el projecte d'unió política d'Europa—, d'una unió política de vocació federal: aquest és l'objectiu, i ha de ser l'objectiu del catalanisme polític i del nacionalisme responsable a Catalunya a la dècada dels noranta, i més enllà, en l'albada del segle vinent. Si no, les coses aniran malament. Si ho fem així, aleshores col·locarem sempre, com el valor més alt —com va dir el President Pujol ahir, i li ho hem d'agrair—, la convivència com l'element fonamental de la construcció i la vida de la nostra nació.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Obiols.

Té la paraula el molt honorable President de la Generalitat.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Bé. Senyores i senyors diputats, senyor President, jo li agraeixo, al senyor Obiols, que em doni l'oportunitat —perquè ara puc dedicar un temps a això, doncs— de parlar d'una manera relativament sistematitzada —encara que incompleta, perquè, naturalment, ni ell ni jo no podem dedicar-hi tot el temps que caldria, però...— del tema de l'obra de govern. Jo, efectivament, vaig fer una opció, l'altre dia, quan vaig fer el discurs, quan vaig preparar el discurs, i em va semblar que enguany... Primera, em va semblar que ja sortiria, el tema de l'obra de govern, que ja algú el plantejaria; però, a més, em va semblar que enguany tocava, més que fer un discurs... el senyor Obiols ha dit «en el qual es notés» —em sembla que ha dit una cosa així— «la passió del gestor» —una cosa així, ha dit, no?—, doncs bé, més que un discurs de gestió i de gestor, un discurs molt polític. Perquè hi ha prou qüestions pendents, tots aquests dies, plantejades a dreta i a es-

guerra, per dalt i per baix, per totes bandes, *Financial Times*..., vull dir a tot arreu, fins i tot des d'un punt de vista internacional, doncs, perquè aquest tema s'aclareixi, no? I, a més, s'havien donat tantes interpretacions que valia la pena d'atacar aquest tema d'una manera absolutament prioritària. D'altra banda, jo estava segur que sortiria, que tots vostès dirien, i que algú, a més, em donaria l'oportunitat de fer-ho, de dir: «No ha parlat de l'obra de govern». Segur, no? Per tant ja portava els meus papers a punt, per quan això passés, no? O sigui que ara hauria quedat molt decebut si d'una manera sistematitzada algú no m'hagués ofert la possibilitat de poder-ne parlar.

Per altra banda, no ens enganyem, oi?, si hagués fet un discurs de gestió, m'haurien dit: «Veus, ha eludit els temes importants, els temes candents», no?, «no s'ha definit», eh?, «ha fet un discurs de gestor»... Allò que diuen —i que consti que jo no hi dono cap to pejoratiu—: «Semblava un alcalde, el discurs d'un alcalde, semblava» —amb tots els respectes per a tots els alcaldes, no?

Bé, dit això, miraré de contestar d'una manera..., intentant seguir bastant el seu mateix ordre, el que ha dit el senyor Obiols.

Bé, escolti, és que això del *to hand approach* és el que sempre hem fet Convergència i Unió, no solament aquí, al Parlament i al Govern, sinó a Madrid. Vull dir que nosaltres no hem dit mai... Fixi's vostè que nosaltres ja fa molt de temps que diem: «Estem d'acord amb la política del senyor Solchaga». Ho hem dit sempre... (*Remor de veus.*) Esperis... Ho hem dit sempre. El que passa és que la considerem incompleta. Fins i tot quan una bona part del PSOE no estava d'acord amb la política del senyor Solchaga, nosaltres hi estàvem d'acord. O sigui que érem més papistes que el Papa.

Per tant, això ho hem dit. Ara, el que passa és que al començament no ho vam dir, perquè ens va semblar que ja vindria, però ja fa tres anys —ja fa ben bé tres anys— que nosaltres diem: «Però aquesta política és incompleta». S'ha de fer aquesta política, però completada, i potser de vegades mitigada, perquè de vegades complementar totes dues coses obliga, en fi, doncs, a alguna retallada, no poden fer-se polítiques micro o macroeconòmiques tan perfectes, quan s'han d'encaixar amb una altra. Però, en fi, això, concretament, és el que hem fet sempre. Aquesta política és la que hem propugnat sempre. I crec, crec, que nosaltres, en el terreny de la política microeconòmica, hem fet molt i... Cregui'm, no és que ara em vulgui refugiar en res. Jo no he dit mai... Escolti, el que dic és que de vegades no fem més coses, perquè per a algunes coses que volem fer no tenim prou diners; això sí que ho dic, i això, a més, és una pura evidència, no? Però, de tota manera, dintre d'aquestes limitacions, la política microeconòmica que ha fet la Generalitat ha estat molt important.

Ja saben que jo sostinc que no únicament..., hi ha, diguem, un intent, fins i tot, de crear una doctrina —fins i tot una doctrina— del que podria ser un moviment —i perdonin-me l'expressió, i dispensin-me si, a més, jo, de vegades he dedicat i dedico un cert temps, una certa part de la meua activitat, a una cosa que no és pròpiament nacionalista, sinó que aquesta sí que és regionalista, mirar d'ajudar tota una sèrie d'entitats europees, que realment no passen de ser regions, la immensa majoria d'elles, que tinguin un cos de doctrina..., una de les coses que he dit sempre és que el que va a favor d'aquest moviment és

que cada vegada més les decisions macroeconòmiques passen a entitats supranacionals i les microeconòmiques són les que —ei!, naturalment, si dintre de l'Estat això s'admet, si se li donen competències, però moltes vegades, a Alemanya, en part aquí, no cal dir a Bèlgica—, doncs, passen, en canvi, a ser competència de les regions, o de les autonomies, o dels *länder*, o el que sigui.

Per tant, nosaltres assumim molt la responsabilitat, i a més és orgull nostre de pensar que nosaltres... I fixin-se que també va ser orgull meu, per a mi, ahir, dir: «La Generalitat ha pogut fer ús d'un marge de maniobra que l'autonomia li donava en el camp microeconòmic». I ara no ho repetiré, perquè algunes d'aquestes coses sé que ja les he dites abans, no d'una manera tan estructurada com se m'ha sol·licitat en aquest sentit per part d'algun altre cap de minoria, d'una manera no tan estructurada com ha fet el senyor Obiols, però he parlat, doncs, per exemple, de coses que es fan en el camp de la indústria, d'aquest suport logístic que intentem donar... A part d'inversions i subvencions, i subvencions per interessos i avals, i a part això, doncs, i ajudar la gent a projectar-se enfora, i organitzar viatges i tenir trenta-una oficines a l'estranger, etcètera —trenta-una oficines a l'estranger, que, sigui dit de passada, és un altre dels guanys d'aquesta legislatura. De fet, i amb una certa aquiescència tàcita, que jo valoro positivament, del Govern central, hem pogut fer una sèrie de coses que fa quatre, cinc, sis anys, semblaven impossibles, en aquest sentit. Aquest és un aspecte positiu que s'ha aconseguit. Bé, doncs, això, indústria ho fa.

En agricultura, també he tingut l'oportunitat, en fi, doncs, de parlar-ne aquest matí, encara que fos només parcialment: política de terrenys industrials, política de transferència tecnològica, política de formació orientada cap al món de l'empresa —després sortirà aquest tema, perquè vostè aquest tema l'ha citat d'una manera explícita—..., bé, la política de comunicacions, fetes amb un sentit d'equilibri territorial, però també molt amb un sentit de veure com es podia donar un servei a les empreses, etcètera.

Aquesta política microeconòmica, entenc que nosaltres l'hem fet. I aquesta és una de les raons —una, no l'única— d'aquest creixement més alt i, sobretot, que en aquest moment nosaltres estiguem resistint millor que en alguns altres indrets això que no m'atreveixo gairebé ni a dir-ne «crisi», però, en fi, almenys, aquest inici de crisi, aquesta vacil·lació, aquesta situació d'una certa incertesa que hi ha en el camp econòmic. I això, evidentment, és el que ha fet possible que vinguin moltes més inversions estrangeres aquí que en altres indrets de l'Estat. Moltes més. I encara els afegiré —permetin-me una cosa—, com a aportació molt important, no sé si microeconòmica, però en tot cas molt important i molt eficient, que la gent, en el món —no a Catalunya ni a Espanya, sinó en el món—, té la sensació d'una cosa que... Sóc un imprudent, dient-ho, perquè algun sector em pot criticar, però som un Govern..., allò que els anglesos en diuen *business-minded*, no?, és a dir, orientat cap a..., no em facin dir «el negoci», que és una paraula que no dringa bé, però, en fi, cap a l'empresa, no? I això ho saben, això ho saben a tot arreu: ho saben al Japó, i ho saben, evidentment, a Suècia. Totes aquestes coses, totes aquestes coses, les hem fet. Algunes les haurem fet molt bé, jo crec que algunes les hem fet molt bé, i altres les haurem fet, doncs, no tan bé, i, en tot cas, segur que moltes vegades ens han faltat diners, i aquí moltes vegades ens

hem plantejat, i ara mateix ens plantegem, temes de prioritats. Naturalment, això que falten diners és relatiu: si fem menys escoles, o si fem menys ajut al turisme, posem per cas, doncs, podem fer més ajut a la indústria. Aquest és un tema, ja, a discutir.

Vostè diu: «Oh, és que vostès tenen un pressupost molt gran!» Sí, sí: tenim un pressupost d'un bilió dos-cents cinquanta mil milions de pessetes. Vostès saben, vostès saben que aquest pressupost és bastant captiu, és bastant captiu a través d'Ensenyament i és bastant captiu a través de Sanitat, és un pressupost molt captiu. Bé, de tota manera, és un pressupost important. Però és que, senyores i senyors, és que en fem moltes, de coses. Els diputats, que alguns n'hi ha que es dediquen —tots, poc o molt— a circular pel país, ho veuen: en fem moltes, de coses; se'n fan moltes, de coses. I la transformació que hi ha en el país és extraordinària, i torno a dir que no és un mèrit només de la Generalitat; un mèrit de tots, és un mèrit dels ajuntaments, és un mèrit de les diputacions, és un mèrit de l'Administració central, en alguns aspectes fins i tot és un mèrit de la Comunitat Econòmica Europea. Però, òbviament, el mèrit principal, d'una manera clara, indiscutible, irrefutable, en números, és de la Generalitat. O sigui que sí, que tenim diners, és clar, però és que en fem moltes, de coses!

És a dir, vostès parlin amb qualsevol, agafin qualsevol persona que hagi estat uns anys fora de Catalunya... Ahir mateix vaig rebre la visita de deu persones, que són..., catalans, que una institució catalana els dona un premi, catalans que viuen a l'estranger i els donen un premi. Molt bé. D'aquests senyors, n'hi havia un que feia catorze anys que no havia vingut, un altre vuit, un altre sis, un altre tres. Tota aquesta gent que ve, o qualsevol seu amic estranger, evidentment, si vostès els porten a visitar, posem per cas, la Vila Olímpica, posem per cas, doncs, és clar, la sorpresa és molt important, i molt..., molt positiva, no? Però si vostès els porten, doncs, a visitar, doncs, qualsevol altre indret de Catalunya, qualsevol ciutat, si els porten a circular amb automòbil per Catalunya, si els porten..., bé, naturalment, aquesta gent nota un extraordinari canvi, i a més un extraordinari canvi positiu. I també el valoren, ells, aquesta gent, amb una altra cosa, més que no pas nosaltres: per exemple, aquesta gent ve i té la sensació que hi ha un progrés clar de la llengua catalana. Tenen la sensació, ells; nosaltres no la tenim aquesta impressió —nosaltres, que vivim submergits en la realitat catalana, no la tenim; ells, també.

Bé, i..., escoltin, doncs, vull que ho sàpiguen —ens poden fer moltes crítiques—, que, bé, doncs, hi ha determinats turistes que vénen a Catalunya —aquest estiu passat, no anem tan lluny— perquè saben que tenen una bona atenció sanitària. Ho saben. Sembla mentida, no? Doncs és per això. Per exemple, turistes, per exemple, sotmesos a diàlisi renal, doncs, vénen perquè saben que aquí —sense necessitat d'anar a Barcelona: poden anar a Figueres mateix, em sembla que és, i a Girona, etcètera, etcètera—, doncs, tenen una diàlisi renal, i la gent està, en aquest sentit, molt encantada.

Vull dir, escoltin, tots plegats..., una mica el que dèiem abans: és clar que d'això se'n beneficia més el Govern, i ja comprenc que, per tant, s'és una mica reticent a acceptar-ho, però tots plegats formem part d'una generació —d'una lleva, podríem dir— que passarem a la història pel fet que hem contribuït a un canvi decisiu i importantíssim d'aquest país, m'entén? I,

evidentment, el pressupost de la Generalitat, que és gros —encara que molt captiu—, doncs, hi haurà contribuït.

Bé, ara, si m'ho permet, senyor Obiols, jo miraré de respondre-li els diversos punts concrets que vostè ha tocat. Vostè ja sap que això a mi m'agrada. (*Pausa.*) Això no estava ben ordenat, perdonin.

Bé, per exemple, vostè ha començat parlant d'ensenyament, no? «Què fan en ensenyament? Tants diners, què fan en ensenyament?». Bé, doncs, en ensenyament fem coses com les següents. Miri, en aquesta legislatura, entre primària i secundària —i espero que no em diran que ara convido a l'avorritament; vull dir, és que el que..., és que se m'ha demanat que digués això (*remor de veus*)—, bé, el..., daixò, en aquesta legislatura, fins al mes de setembre —per tant, encara, fins a... quan sigui que s'acabi la legislatura, doncs, hi haurà un increment—, doncs, haurem fet 77.500 places escolars noves —de primària i de secundària—; això representa una inversió de 43.800 milions de pessetes només per a això, als quals cal afegir el Pla Plurianual que es va fer per a equipaments, de 1.500 milions de pessetes l'any —tres anys dintre d'aquesta legislatura—, i ens n'anem, doncs, a 48.334 milions.

Deixi'm-li dir, senyor Obiols, que en aquest terreny de l'ensenyament, en aquest terreny de l'ensenyament, hi ha un aspecte concret, que va lligat amb el tema lingüístic i de catalanització, que són els alumnes en programes d'immersió, i en aquests moments, concretament, en aquesta legislatura, hem passat de 630 a 740 centres d'immersió i de 47.000 alumnes a 52.000.

Salto algunes inversions: inversions en formació permanent de professorat... Aquesta no! Aquesta sí que li vull dir, perquè sempre li hem donat molta importància. Vostè sap que el Govern de la Generalitat ha defensat sempre, ja des de l'any 80, que la formació professional havia de ser dual, és a dir que havíem de seguir el sistema alemany —bàsicament el sistema alemany, suís, austríac—, en el qual hi ha una alternança, un fer junts unes hores d'una cosa, unes hores d'una altra, uns dies d'una cosa, uns dies d'una altra, l'ensenyament, la formació, i també el treball. Bé, doncs, en aquests moments, nosaltres tenim 16.881 alumnes, en aquest règim, en 7.350 empreses. Això, a mi, no em deixa satisfet, però és que, perquè poguéssim ser més eficaços, perquè en poguéssim tenir vint-i-cinc o trenta mil, que és els que correspondria tenir, necessitaríem un canvi més important de..., un canvi en la legislació espanyola. Ara ja hi ha començat a haver una cosa important, a nivell espanyol, i és que s'admet..., el Ministre Solana, concretament, admet que el sistema bo no és el sistema llatí, que fins ara hem practicat —francès, italià—, sinó que el sistema bo és aquest sistema germànic, i diu que prendrà mesures per ajudar a introduir-lo, la qual cosa a nosaltres ens anirà bé perquè podem donar un pas endavant important en aquest sentit. Però, en fi, de moment, més de setze mil, i en una cosa que és bastant única en el conjunt de l'Estat.

També el que estem fent és crear nous mòduls professionals, de formació professional, és a dir nous oficis, noves titulacions. Concretament, n'haurem creat quaranta-tres, quaranta-tres noves titulacions —o nous mòduls, com es diu tècnicament— durant aquesta legislatura.

Parlem de les universitats. A les universitats s'ha passat d'una subvenció de la Generalitat, l'any 88, de 19.000 milions,

ara, el 91, de 37.000 milions —trenta-sis mil nou-cents cinquanta. Però aquí hem d'afegir el Pla Quadriennal, el Pla Quadrienal d'Inversions a les universitats catalanes, que es va aprovar no recordo bé si va ser l'any 88 o l'any 89 i que ha representat 25.000 milions de pessetes més. Ben entès que, a més, no són 25.000 milions de pessetes, perquè després hem fet dos crèdits extraordinaris, un de 3.000 milions de pessetes i un altre de 6.000, que fan 34.000 milions de pessetes —un d'aquests crèdits haurà de servir per a l'inici de funcionament de les noves universitats, que, si tot va bé, aprovarem la seva constitució, aquí, durant aquests propers mesos.

I, finalment, també hi ha hagut —però aquí hi hem de ficar més mà i hi hem de donar més impuls— una evolució positiva del pressupost de la CIRIT i del Gabinet Tècnic de Recerca, al qual ara s'hi dediquen 2.872 milions.

Bé, això és pel que fa referència a sanitat, que és la primera cosa que vostè m'ha demanat. (*Remor de veus.*) Perdó: ensenyament.

Sanitat. Bé, en sanitat nosaltres tenim —n'hem parlat una mica abans, però repetim alguns aspectes—, tenim uns eixos fonamentals d'acció, que són la reforma de l'atenció primària, la modernització hospitalària i l'impuls als hospitals comarcals; a més, les activitats de prevenció, la prevenció de la malaltia, la promoció de la salut i l'atenció a la gent gran amb llarga malaltia. El sistema, el model, ja el saben —l'hem estat discutint, una mica polèmicament, abans, amb el senyor Ribó, i també aquest matí l'havíem discutit també una mica amb el senyor Vidal-Quadras. L'esforç d'inversió d'aquests últims vuit anys... Vostè ha dit: «Fa onze anys que...». No! Fa quatre anys, que es va començar la reforma, no fa onze anys; fa..., fa deu anys, o nou, que tenim la competència, però que es va començar la reforma fa quatre anys. I és cert que hi ha una comunitat que està més avançada en la creació d'àrees bàsiques de salut, que és Andalusia, més avançada que nosaltres —nosaltres estem, en aquests moments, al 32%. (*Remor de veus.*) El País Basc? No, no. (*Remor de veus.*) Ah, València, sí. No ho tinc, però no m'estranyaria, per les informacions que en tinc. Del País Valencià, no en puc parlar; Andalusia, li vull dir que és un model que no ens agradaria seguir, perquè és un model..., és a dir, allò que parlàvem abans de quan es paga i de com es paga i de com es fan les coses: amb tots els respectes, amb tots, tots, tots els respectes, i cenyint-me només a allò que són dades, com són, per exemple, com paguen, doncs, em sembla que és un model que no podem..., no podem seguir. Ara, de tota manera, vostè recordarà, senyor Obiols, que jo ahir, ahir, vaig dir que una de les prioritats..., que havíem de canviar algunes prioritats, i una de les coses que vaig dir, precisament, va ser aquesta, no?, l'acceleració de la creació d'àrees de salut.

Bé, ja vaig dir ahir els centres que s'havien creat nous, no cal que ho repeteixi: els hospitals, els onze hospitals —si volen els els puc llegir, això, perquè així..., podria llegir-ho tot, en aquesta forma, però em sembla que abusaria de la seva paciència i de la seva resistència—, però, per exemple, doncs, els hospitals que han entrat en funcionament, no des del 88, sinó des del 84, són l'hospital de Badalona —el Germans Trias Pujol—, l'hospital de Vic —Consorci Hospitalari de Vic—, Viladecans, Vall d'Aran, Móra d'Ebre, Terrassa, Parc Taulí de Sabadell, Palamós, Calella, Valls i l'Hospital Duran Reynals; estan en fase de construcció tres hospitals —l'hospital de Tremp, l'hospital de Blanes, l'hospital de Vilafranca—, que, en conjunt, sumen

uns 6.600 milions de pessetes, i els centres que s'han remodelat o que s'han ampliat són dinou —l'Arnau de Vilanova, de Lleida; l'hospital de Santa Maria, de Lleida; l'hospital de la Seu d'Urgell; Sant Pau i Santa Tecla, de Tarragona, etcètera: no cal que els els llegeixi tots.

Bé, d'aquesta manera podríem anar seguint, no? Centres d'atenció primària, ja els ho vaig dir ahir; les àrees bàsiques de salut, n'hem parlat ara; hi ha també les quatre mil places que s'han concertat amb centres socio-sanitaris en el marc del programa «Vida als Anys»... Vull dir que en aquest tema concret, geriàtric, s'ha passat d'un pressupost, l'any 86, de 2.300 milions a un pressupost de 7.000 milions, l'any 1991. No els dono més detalls: si algú els desitja, o si el senyor Obiols ho desitja, després ho podem fer.

Salto al tema del problema del finançament sanitari, que és un tema que diuen... I, de les dades, així com ahir vaig fer una crítica de les dades perquè entren en col·lisió, però ja no en contradicció, amb una possible política de competitivitat, com a conseqüència del que lògicament hauria de ser el discurs del senyor Solchaga de l'altre dia, de la mateixa manera li he de dir que les dades que tenim semblen indicar que hi ha, per part del Govern central, en el Pressupost d'enguany, una voluntat sana de mirar de situar les coses tal com realment són en el camp de la sanitat. Perquè, aquí, el que hi ha —ara els faig mercè de tot el tema del finançament sanitari— és que es fan uns plantejaments, per part de l'Administració central, s'han fet fins ara, absolutament irrealistes, i absolutament irrealistes —cosa que a nosaltres no ens ha anat malament del tot, perquè, de tota manera, està demostrat que nosaltres som bastant més disciplinats que algunes altres comunitats autònomes i que el mateix INSALUD, i això ens ha permès després rebre unes aportacions de diner que ens han anat molt bé.

Voldria dir-los una altra cosa: la medicina catalana. Bé, com moltes coses que passen a Catalunya, el senyor Obiols ha parlat que hi ha pobles que no tenen ben resolt el seu problema d'escombraries. I és cert. Jo li puc afegir, doncs, que hi ha pobles..., pobles no, però hi ha masies, o hi ha petits nuclis de població, doncs, que no tenen llum, eh?, no tenen llum. I, al costat d'això, doncs, ens trobem, en fi, no ho sé, amb el pavelló Sant Jordi, amb el palau Sant Jordi, o ens trobem, doncs, amb el que estem construint allà al costat del Vendrell, de l'IDIADA, eh?, o ens trobem, doncs, amb coses d'autèntica, primeríssima categoria, no? I, bé, i aleshores, bé, hem de mirar, naturalment, de solucionar els problemes de la gent que es queda enrere, però no està de més dir que la medicina catalana té un nivell molt notable d'alta tecnologia. I aquí també hi ha hagut, per part de la Generalitat, amb la col·laboració, de vegades, dels hospitals concertats, i d'altres vegades amb hospitals propietat de la Generalitat, un esforç molt gran que, per exemple, per a l'any 90 —no tinc les dades de l'any 91—, ha representat 1.267 milions, en diagnòstic per la imatge, teleradiologia, lasertrícia, tomografies, etcètera, etcètera, etcètera. No els vull cansar més, tampoc, amb això. Però sí que vull repetir i insisteixo en aquest alt nivell de la medicina catalana, que en una de les coses que es posa de manifest és en la política de transplantaments: nosaltres som, no a nivell espanyol, sinó a nivell europeu, un país, diguem-ne, de primera categoria; no vull dir que siguem ni el campió ni el subcampió, però de primera categoria, en aquest camp dels transplantaments.

Bé, em sembla que seria excessiu que els parlés ara de més coses. Si després el senyor Obiols ho vol, ho faré: drogodependències, atenció psiquiàtrica i salut mental, programes de promoció de la salut, etcètera, etcètera. Això, pel que fa a la sanitat.

Una de les coses que ha millorat molt, per cert, senyor Obiols —i que això és agraït per la població—, és, durant tots aquests anys..., una cosa vaga, gairebé sembla, però que és molt important, no?, i és... —i aquí, a part del Departament, el doctor Colomines hi va tenir una intervenció molt positiva—, és el Programa especial dels laboratoris d'anàlisis clíniques. Això semblarà una cosa poc important, però consisteix que la gent de la Catalunya que no són les grans ciutats no tingui necessitat de desplaçar-se i a vegades perdre moltes hores, i fins i tot dies: la gent de la Vall d'Aran perdia dos dies anant a treure sang a Lleida, i tornant, dos dies; bé, això s'ha resolt. Bé. I, com això, altres coses en què no insisteixo més.

Per cert que també —només ho dic de passada— s'ha fet una tasca important, s'està fent una tasca important de normalització lingüística en tot, però concretament en aquest camp de la sanitat.

Bé, passem ara al tema de l'habitatge. Jo li vull dir una cosa, senyor Obiols: mai el Govern de la Generalitat, i menys jo, hem dit que existís un «Pla Pujol». Mai! Això va ser un invent..., bé, un invent —amb tots els respectes— periodístic, perquè justament jo acabava de dir que em semblava molt ridícul, molt ridícul que existís un «Pla Felipe» —vostè sap que es va fer aquell pla d'accessos que, per cert, per a Catalunya en comptes de sumar va restar, però, en fi, ho deixarem de banda, això, ara—, i em sembla una ridícula que se'n digui un «Pla Felipe», i al cap de quatre dies em vaig trobar a la premsa que hi havia un «Pla Pujol».

El que hi havia i el que hi ha és un pla que efectivament ha quedat per sota de les nostres previsions, però que de tota manera ha tingut un resultat, malgrat tot, positiu, en el sentit que pràcticament, que és quan de fet ha començat a actuar, entre el primer de gener amb el que va d'any ha representat facilitar l'adquisició d'habitatge a 1.200 persones. Pot dir que això és molt poc, havien de ser 3.000, i tenen tota la raó, i hem d'activar-ho, això, però de tota manera no es pot dir que sigui pas un fracàs. Hi ha 1.200 persones, o parelles, o famílies, almenys, que segur que no ho consideren un fracàs.

Però jo li agrairé molt..., perquè és una cosa que francament —si em permet la confiança— em posa una mica nerviós, que d'això en diguin el «Pla Pujol», i no pel fet que hi hagi gent que consideri que no ha tingut prou èxit, sinó que em sembla absolutament ridícula una cosa així.

Ara bé, dit això, dit això, quant a habitatge, el que li vull dir és que de 1988 a 1991 les quantitats destinades a habitatge, per part del Govern de la Generalitat, han passat de 9.400 milions de pessetes a 25.780 milions de pessetes, que per cert això ha coincidit en el temps amb la pràctica desaparició d'una política estatal de promoció de l'habitatge, amb la reducció dels recursos que l'Estat destina al foment d'aquesta activitat, i, en conseqüència, això ha coincidit amb el descens de la construcció privada en règim de protecció oficial. O sigui que el fet que el Govern de la Generalitat —i em consta que ho han fet també algunes altres comunitats autònomes— hagi fet un esforç per incrementar les inversions en aquest camp ha arribat com aigua

de roses, perquè ha estat en un moment en què —ho repeteixo— altres fonts de finançament d'aquesta activitat se n'estaven retirant.

Bé, aquest és un tema sobre el qual m'agradaria parlar molt extensament, perquè realment és un dels grans temes que tenim, no?, un dels grans temes que tenim. Per altra banda, no només nosaltres: a tot Europa, la gent jove, per entendre'ns, els costa trobar pis, per dir-ho així, amb un llenguatge molt planer i molt familiar,... De vegades parlem, doncs, de la necessitat, fins i tot, doncs, allò que en diem de reforçar determinats valors; ens trobem, però, que un d'ells, que pot ser la constitució o d'una família, en el sentit habitual de la paraula, o d'una parella estable, es fa difícil per això.

Però m'allargaria massa. Simplement amb aquestes dades que li he donat, crec que... I el que li he dit sobre la situació d'això que en diuen alguns «Pla Pujol», però que de fet es diu Pla d'Ajuts a l'Accés a l'Habitatge —i em sembla, Molins, que li haurem de trobar un nom més fàcil, perquè si no difícilment desterrarem el nom de «Pla Pujol»... En fi, sobre això em sembla que ja li he donat informació probablement suficient.

Però hi ha una altra cosa que vull afegir-li, perquè no s'acaba amb el Departament d'Obres Públiques la política d'habitatge de la Generalitat, sinó que hi ha també ADIGSA. ADIGSA, bé, doncs, ADIGSA, en el període 89-91, ha fet una inversió en rehabilitació de 13.000 milions d'habitants..., de pessetes. ADIGSA és molt important, ADIGSA són més de 70.000 habitatges públics, més de 70.000, que representa el 5% de la població catalana. A més, el tema d'ADIGSA ha millorat molt positivament, en el sentit que s'ha introduït el sentit de la responsabilitat de la gent, no?, perquè aquí, de la manera que s'havia fet, això, doncs, resultava que era un gran desori, que ningú pagava, que no se sabia qui..., no hi havia els títols de propietat. Hi ha hagut una feina sorda, fosca, però molt i molt important. Que es nota, de tota manera: per exemple, l'índex de morositat del 85 al 91 ha baixat del 52% al 6%; l'evolució de la recaptació de quotes per habitatges ha pujat de 450 a 1.650 milions de pessetes; s'han recuperat, que estaven buits o que tenien una titularitat estranya, 650 habitatges; s'han fet convenis amb una pila d'ajuntaments —Sabadell, Badalona, Berga, etcètera—, deu o dotze, i amb deu o dotze més s'està en negociació per fer aquests mateixos convenis —Reus, Tarragona, Manresa, Terrassa, etcètera. A part d'això, s'ha fet tota una sèrie de serveis comunitaris, que representen, doncs, en tres anys, més de 2.000 milions de pessetes, i les obres en execució són molt llargues, tan llargues que evidentment no els les llegiré: casals de barri, locals socials, equipaments esportius, obres d'urbanització, etcètera.

Em sembla que és una tasca molt notable, molt important i molt positiva.

«Ens quedarem sense boscos!». No, no ens quedarem sense boscos, no ens quedarem sense boscos. Jo crec, sincerament —i m'agradaria haver pogut tenir un canvi d'impressions amb el Conseller d'Agricultura—, que és molt probable que en algun moment no hi hagi hagut prou replantació forestal, però en canvi ara, en aquests moments, es planta, es repobla més que no es crema. Jo penso..., aquest matí s'hi ha fet una referència, però quan es parla molt del medi ambient i de quin país ens deixen, home!, no seria massa exigència de *fair play* que algú ens digués —i aquest matí d'alguna manera s'ha dit— que el Programa

Foc Verd ha anat molt bé, i que, evidentment, d'ençà que tenim el Programa Foc Verd, que vol dir que tenim una mitjana d'hectàrees cremades per any -87, 88, 89, 90, 91- de 1.400 hectàrees/any... I jo cada any he dit sempre una cosa, he dit: «Escolti, això en part és sort». I és així: això dels incendis és molt difícil de controlar, si hi ha mala sort. Però quan ja fa cinc anys que tenim aquesta mitjana de bosc cremat, ja no és només sort. El que passa és que no és només acció del Govern de la Generalitat, perquè una de les coses bones que va fer el Govern de la Generalitat és traspasar responsabilitat a la societat civil: les ADF, les agrupacions de defensa forestal que hi ha a tot Catalunya, han funcionat molt bé.

I posats a parlar de si en un lloc es fa així o aixà, jo, sense malícia, i molt menys sense cap mena, diguem-ne, de maligna satisfacció -molt al contrari: de fet la Generalitat aquest estiu ha pogut ajudar algunes comunitats autònomes veïnes en alguns dels seus incendis-, però sí que de tota manera els convido a comparar les hectàrees cremades durant aquests últims quatre o cinc anys a diverses comunitats espanyoles i comparar-ho concretament amb el que està passant a Catalunya.

Ara bé, ara, en aquest moment, senyor Obiols, en part perquè es repobla més i en part perquè es crema molt menys, el cas és que ara sí..., ara sí que es repobla més que no es crema. I de tota manera vull recordar als senyors diputats, a les senyores i els senyors diputats, una cosa que normalment els profans no sabem, i és que és molt important, molt important la repoblació, diguem-ne, artificial, però que sobretot és molt important prendre les mesures perquè es produeixi amb tota naturalitat la repoblació natural. I és aquesta, la important, i és aquesta la que, efectivament, també s'està produint.

Bé: medi ambient. En medi ambient el que és evident és que nosaltres, i no solament nosaltres, sinó tot l'Estat espanyol, anem endarrerits. Vostès saben que Espanya és..., ara no recordo si és el que fa onze o el que fa dotze dels països de la Comunitat quant a sancions, renys o multes que rep -Espanya, no Catalunya. No sé si és el que fa onze o el que fa dotze; em sembla molt que és el que fa dotze, però, en fi, pietosament ho podem deixar en el dubte, si és el que fa onze o el que fa dotze. Efectivament, i això té una explicació. Escolti'm, Espanya en general, i també Catalunya, en un moment determinat vàrem tenir més preocupació perquè no tanqués una fàbrica que no pas perquè aquella fàbrica no empastifés un riu. I es podrà criticar tant com es vulgui, i es podrà dir que aquella opció no era encertada: jo he de confessar que alguna vegada, l'any 81, l'any 82, l'any 83, quan va venir algú a dir-me que no sé quina fàbrica..., «escolti, jo a aquesta fàbrica no li puc dir això, en absolut, perquè si li dic això sé que ha de plegar»; el que passa és que al cap de quatre o cinc anys sí que hem anat a buscar aquella fàbrica i li hem dit: «Escolti, vostè ara sí que ho ha de fer». I ara estem en aquesta etapa.

I abans el senyor Vidal-Quadras ens ha criticat perquè diu que empaitem, en aquest sentit, les empreses. Bé, ja he dit abans que jo era un home *business-minded*, i el Govern de la Generalitat és *business-minded*, però a les empreses les hem d'empaitar, i les hem d'empaitar no només per aquest tema que s'ha discutit tant aquests últims anys de..., en fi, que s'ha de mirar de produir el mínim de residus, que s'han de crear uns mecanismes industrials que produeixin el mínim possible de residus, sinó perquè ells han d'assumir la responsabilitat que no

es pot llençar tot a la claveguera i, en fi, que això s'ha de tenir en compte. I això ho estem fent, i potser ara hi haurà algun ai i ui -jo mateix vaig tenir no fa gaire una discussió fins i tot personal, una mica agre, amb un empresari-, però això evidentment s'ha de fer.

Però el que els volia dir ara..., no només això, evidentment, no només això..., és evident que, en fi, quan tornem, torni a estar tot madur i se n'hagi parlat i hi hagi hagut un gran debat i una gran tasca d'educació, per exemple, s'haurà de tornar a plantejar el tema d'abocadors per a residus industrials o per incineradores, perquè evidentment tots els residus industrials no els eliminarem, no n'evitarem la producció, ni ens els menja-rem. Això vindrà. Però, bé, ara com ara, el que vull dir és que el medi ambient -ho repeteixo- avui és una prioritat i uns anys endarrere no ho era tant, ni a Catalunya ni fora de Catalunya -fora de Catalunya vull dir concretament a la resta de l'Estat. Això va ser prioritat..., els primers que van tenir prioritat en això van ser els alemanys i van ser els suecs, bàsicament, els nòrdics en general; però, bé, això, ara, per a nosaltres, sí. Jo hi vaig dedicar un paràgraf més extens que altres coses en el meu discurs d'ahir.

Permetin-me que els digui que jo tinc una gran esperança i una gran confiança en la nova Conselleria de Medi Ambient, i permetin-me també que digui que tinc una gran esperança i una gran confiança en el Conseller.

Ara els podria llegir tots els projectes que hi ha, com s'inverteixen aquests 38.275 milions de pessetes -una part molt important, certament, és Junta de Sanejament-, dir-los quins programes hi ha per als anys que vénen, però també em sembla que m'allargaria molt, massa. En tot cas, sàpiguen que podria parlar-li del programa d'inversions a la conca de la Muga, a Figueres i a Vilafan, el programa d'inversions a la conca del Fluvià, la vall d'en Bas, a Olot, Sant Joan, Castellfollit i Besalú; comença el 92 i acaba el 93, a la conca del riu Ter, a la conca de la Tordera, etcètera. Però, bé, els en faig mercè; ho deixo..., simplement reitero que això ha esdevingut un fet molt prioritari i em fa l'efecte que deu ser una evolució bastant general en el conjunt de l'Estat, que finalment sortim d'una etapa en què això havia quedat una mica en segon terme.

Carreteres. Vostè, senyor Obiols, ha parlat de carreteres. Bé, vostè ha dit que no havíem complert ben bé les previsions que hi havien. És possible; és possible perquè, efectivament, nosaltres, com moltes administracions, l'Administració central -i no ho dic ara per..., ho poso perquè és un exemple que tenim molt a prop-, o bé qualsevol Administració municipal -aquí hi ha molts alcaldes i ells saben que, bé, doncs, de vegades no poden fer les obres justament en el moment que les voldrien fer i que les han de retardar mig any, un any o dos-, però de tota manera el que li vull dir, senyor Obiols, és que no recordo el que estava previst, però el que ha passat és que la inversió en carreteres, que l'any 88 era d'11.883 milions, l'any 91 serà de 35.191 milions. A part d'això, a través de les concessions de peatge, s'han fet unes inversions que pugen, tots aquests anys, a 84.678 milions. I nosaltres ara, fa poc, fa uns mesos, enganyats -per dir-ho així-, ofegats una mica per la manca de diners, però també per les estructures administratives, vàrem crear una empresa pública, GISA, que impulsarà -i podrà fer-ho més de pressa- tota una sèrie de grans obres: una d'elles, per exemple, és l'eix transversal, una altra és totes les obres de Banyoles, que s'està

fent, una altra és la carretera del Llobregat, etcètera... Perdó: la carretera del Llobregat, vull dir, és la carretera que enllaça amb l'autopista del Garraf. És aquesta, no? Molt bé.

De tota manera, voldria fer-li notar que en aquesta legislatura, senyor Obiols, en aquesta legislatura, el que ens hem gastat, per exemple, en la xarxa arterial de Barcelona, haurà estat 32.000 milions; en l'acabament de l'eix de l'Ebre –en l'acabament de l'eix de l'Ebre, atenció, que no s'haurà acabat dintre d'aquesta legislatura–, 5.400; en l'eix del Llobregat, que sí que s'ha acabat, 7.800; en l'accés al Pla de l'Estany, que també s'haurà acabat, 4.800; en l'itinerari fins a Vic..., no, perdó, en l'itinerari fins a Vic i fins a Ripoll, 7.030 milions –que no s'haurà acabat, però que s'haurà començat tot, començant per la collada de Terradelles, que és el coll d'ampolla més gros que hi ha en aquest moment–; accessos a la Garrotxa, 2.100; a la Costa Brava, 2.100; als Pallars, 3.700... Etcètera. Fiqui aquí tot el referent al túnel de Vallvidrera, l'autopista Sant Cugat - Rubí - Terrassa, la de Manresa –que també va ser al començament de la legislatura–, l'autopista del Garraf... Bé.

Naturalment, el que farem durant aquests anys que vénen –naturalment, si, com confiem, podem continuar governant–, doncs, serà, evidentment, donar una gran prioritat a l'eix transversal; enllestir el tema dels accessos al Pallars; hi ha el tema de les comunicacions de l'Anoia, de l'Anoia al Penedès; hi ha acabar la Nacional 152; la xarxa arterial de Barcelona –queden algunes coses pendents: per exemple, la nova carretera C-245, que és aquesta que els deia, que enllaça amb l'autopista del Garraf–; acabar l'eix occidental –el que en dèiem abans eix de l'Ebre, i que n'haurem de dir eix occidental, perquè ja l'estem deixant, l'Ebre–, acabar-lo en el trajecte, sobretot, Maials-Lleida. I moltes altres coses: el túnel de Capsacosta, etcètera.

Bé, vostè no ha anomenat res d'obres hidràuliques i, per tant, no li'n parlo; no ha anomenat res del metro de Barcelona, i tampoc no li'n parlo. I el que li volia dir (*remor de veus*), i el que li volia dir és que tot això, cada vegada més, s'està fent amb un esforç de la Generalitat, de la Generalitat i, fins ara –ara això flaqueja més–, però fins ara de l'Administració local. Hi ha hagut un increment de la inversió del Govern central, sobretot bastant a cavall, directament o indirectament, dels Jocs Olímpics; però ara això va de baixa, va francament de baixa, i ara ens trobem que, concretament, per exemple, quant a inversió del Govern central estem relativament endarrere –som la sisena comunitat, *ex aequo* amb Cantàbria, i davant nostre hi ha el País Basc, hi ha Andalusia, hi ha Madrid, etcètera– i, en canvi, hi ha un esforç molt gran per part del Govern de la Generalitat i per part de l'Administració local. Dóna la impressió que, a partir de l'any que ve, tota la impressió que hi ha, per les dades que tenim, és que l'Administració local no podrà mantenir aquest ritme d'inversió, aquest ritme d'inversió que fa que, entre l'Administració local i l'autonòmica, la inversió en obres públiques a Catalunya sigui de més del 75% del total. Afortunadament, nosaltres, si podem –si podem–, ja vaig anunciar ahir que faríem un pressupost molt contingut des del punt de vista del que són despeses de funcionament, però que, en canvi, procuraríem no haver de frenar la inversió, la despesa en inversió, no? Espero que ho podem aguantar.

Bé, aleshores, faltava el que vostè, senyor Obiols, m'ha dit referent als ajuntaments. Bé, amb els ajuntaments sempre hi ha aquesta discussió: «Vostès no tenen prou en compte els ajunta-

ments, vostès no tenen prou en compte els ajuntaments...» Escolti, nosaltres segur que tenim en compte els ajuntaments, entre altres coses perquè, si no els tinguéssim en compte, no podríem fer ni la meitat de les coses que fem: primer, perquè de vegades participen econòmicament, però, segon, perquè sense col·laboració amb els ajuntaments –sense col·laboració amb els ajuntaments– hi han moltes coses que no es poden fer. Per tant, bé, una cosa és que tinguem criteris polítics diferents sobre certs aspectes poc o molt relacionats amb la vida local –les diputacions, per exemple, o per exemple, doncs, el tema, per a nosaltres ja absolutament arxivat, de la Corporació Metropolitana de Barcelona, o coses d'aquest tipus, no?, i alguna cosa que pugui cuejar d'això–, però, en canvi, en el terreny de les col·laboracions concretes, en el terreny dels convenis, per exemple..., no ho sé, de benestar social, per exemple, amb els ajuntaments, posem per cas: trenta-un convenis amb quaranta-un municipis, que representen, doncs, un total 2.290 milions que es dóna als ajuntaments. O bé, per exemple, les transferències que diverses conselleries fan: l'any 91 representen 24.175 milions. Això, a part de la participació dels ens locals en els ingressos de l'Estat, que això, com saben, és una cosa que només passa per la Generalitat, però que, de fet, no surt a la Tresoreria de la Generalitat. Però, en coses que surten de la Generalitat, 24.175 enguany, contra 18.500 l'any passat, la qual cosa representa un increment del 30%. I bé, i com això, doncs, acords sobre normalització lingüística, subvencions de tota mena...

I aleshores, voldria ara fixar-me un moment en un tema, que és el del Pla d'Obres i Serveis, del qual aquests dies hem estat parlant. El Pla d'Obres i Serveis, vostès em diran: «Bé, però és que hi ha algunes diputacions –alguna, almenys– que després, pel seu compte, fa...». Bé, escoltin, nosaltres, ja saben que no voldríem que anés així, això, no?, però bé, si les diputacions –una diputació: la de Barcelona– van pel seu compte, doncs molt bé; entenem que no hauria de ser així, però ara no hi entraré. Però per allò que fa referència a la Generalitat, el que vull dir és que el Pla d'Obres i Serveis de la Generalitat, en aquests moments –concretament, l'any 91–, representa 3.932 milions de pessetes i, en canvi, el 86, en canvi, no en representava més de 415. O sigui que, per tant, l'esforç de la Generalitat en aquest sentit és important; que, per altra banda, naturalment, coincideix amb el fet que els altres participants han baixat –repeteixo: la Diputació de Barcelona, pel seu compte, fa una altra cosa–, però així com el 86 la Generalitat, en aquest finançament, representava el 18%, l'Estat o Govern central el 33, i les diputacions el 48, ara la Generalitat representa el 71, el Govern central el 10, i les diputacions el 17.

Bé, això i altres coses que podria anar-li explicant diuen que a la pràctica, de fet, i de cara al que és la millora dels mateixos municipis, el Govern de la Generalitat té una actitud absolutament oberta respecte als ajuntaments.

Senyores i senyors, jo sé que m'allargo molt i sé que això és molt pesat, però, és clar, no voldria que pogués donar la sensació, primer, que el Govern de la Generalitat, doncs, no treballa –alguna vegada ho han dit, això: «En Pujol treballa poc»; bé, doncs no m'agradaria que es pensés que en Pujol treballa poc, ni que el Govern de la Generalitat treballa poc–, i, després, tampoc no voldria que ningú pogués dir allò que han dit aquests dies: «Sí, sí, ara parlaran dels nacionalismes del centre d'Europa perquè d'aquesta manera tapen, eh?, és una manera d'em-

mascarar la manca d'una bona gestió, que no fan res, etcètera»; doncs, escolti, doncs sí, miri, de moment fem tot això, no?, i més coses que, si cal, doncs, ja els explicaré.

Jo estic d'acord..., bé, estem d'acord el senyor Obiols i jo —jo estic d'acord amb el que ell ha dit—, que sí que, malgrat tot, i encara que fos una mica a contracor, havíem d'acceptar l'acord que es va fer sobre finançament l'any 86. I voldria dir, de tota manera, una cosa: que aquest increment tan gros que ha dit el senyor Obiols, en part s'ha de corregir. Naturalment, aquí hi ha la inflació, i després s'ha de tenir en compte que —cosa que en aquells moments vàrem preveure i no ens vam equivocar; altres vegades ens equivoquem—, que alguns dels mòduls han evolucionat favorablement. Han evolucionat en contra nostre altres aspectes de caràcter més general, no?, però l'aplicació concreta dels mòduls més aviat ens ha afavorit, en el sentit que els tributs cedits han donat molt bon resultat, i després també el saldo migratori.

Bé, aquell, doncs, malgrat tot, i malgrat allò que dèiem del «definitiu provisional», va ser un acord que va representar una millora. I, a més, perquè, a part de tot això que els acabo de dir, que representaven un increment, doncs, a part d'això, disminuïen la dependència o incrementaven la nostra autonomia, no? Cobràvem més, i, a partir del moment que cobrem més, evidentment, no hem d'anar tant parant la mà, demanant que ens envii recursos de fora.

Em saltaré algunes de les coses que ha dit el senyor Obiols, no perquè no les consideri molt interessants, sinó perquè m'adono que fa molta estona que, en fi, els estic parlant, i perquè justament, posant l'exemple d'equilibri territorial..., no a Catalunya, equilibri territorial a Espanya, equilibri territorial a Europa..., això és un tema que m'apassiona, però potser no és tan essencial i, a més, correria el risc que, precisament perquè m'agrada, doncs, m'allargués més del compte.

I em permetrà que acabi amb el següent. Mirin, jo estic d'acord amb el senyor Obiols que no volem que Europa sigui ni un caos ni un supermercat, però el que volem és que, a més d'això, a més de no ser un caos i no ser un supermercat, sigui un gran marc de justícia i de llibertat. I un gran marc de justícia i de llibertat, ho vaig dir en una de les frases de més contingut polític del meu discurs, que veig que no s'ha advertit, quan vaig dir que, de fet, és possible que es vagi cap a l'acceptació d'un fet, i és que no hi ha només drets individuals, sinó drets col·lectius, que no hi ha d'haver només una carta dels drets individuals, sinó una carta dels drets col·lectius, i que han de tenir una garantia internacional o comunitària: un poble, un poble que sigui minoritari en el marc on estigui instal·lat, té dret a tenir aquesta protecció. Deia això ahir, i bé, quan dic això, que Europa ha de ser també un gran marc de justícia i de llibertat...: de llibertat per a les persones i de llibertat per als pobles, ja sigui perquè fan una afirmació de la seva consciència nacional, ja sigui, com ha dit avui el senyor Vidal-Quadras —ja li he dit que, a mi, com a nacionalista, encara m'anava millor—, perquè la conseqüència lògica de la recuperació de la llibertat porta inexorablement a la recuperació de la llibertat, també, nacional.

Naturalment, això planteja problemes. El senyor Tokkes és ciutadà romanès, ciutadà romanès oprimat, ciutadà romanès que no tenia un sol diari, ciutadà romanès que no tenia, en hongarès, no tenia una sola ràdio, ciutadà romanès que no tenia una sola televisió, ciutadà romanès que amb prou feines podia pre-

dicar en hongarès dintre del seu temple... Jo recordo que, quan vaig visitar Hongria —això va ser el mes de març del 89—, el vice-primer ministre, que era d'origen transilvà, em va dir: «Escolti, a vostè què li sembla que han de fer els hongaresos de Romania, que són ciutadans romanesos però hongaresos, què li sembla que han de fer, quedar-se allà o venir tots cap aquí?». Dic: «Home, que es quedin allà, perquè és que si vénen cap aquí, doncs, no hi tornaran mai més, no?». O sigui que sí, és ciutadà romanès, però és un ciutadà romanès en allò que hi ha més perseguit, en allò que hi ha més essencial de la seva vida, que no és la identitat romanesa, sinó que és la identitat hongaresa. Diguin-ho com vulguin, però, de fet, la identitat del pastor era l'hongaresa, és l'hongaresa.

Bé, i això és el que, en aquesta Europa, que no ha de ser ni un caos ni un supermercat, doncs, s'ha de tenir en compte. I, aleshores, uns petits comentaris, inevitablement els he de fer, perquè en uns certs aspectes és el més important per a nosaltres. Escolti, d'això de les carreteres, jo els n'he d'informar, i d'això dels habitatges, que és molt important, forma part dels drets i de les necessitats de la gent, de les obligacions del nostre Govern... No voldria que, repeteixo, es pensés que no hi ha acció de govern, però bé, més o menys, vostès, de totes maneres ho saben; una cosa és que diguin que el Govern de la Generalitat no faci res, cosa que comprenc, i una altra és que ja ho saben, que sí que fa, no? Però, bé, és una cosa menys important. En canvi, tot allò que fa referència a la identitat i als grans motors, diguem-ne, de ser i de fer, això és molt important.

I, com ha dit el senyor Obiols, tot és ambivalent, tot, tot, tot, tot és ambivalent, en la vida tot és ambivalent; cada virtut porta la llavor de la seva degeneració. I totes les fronteres, totes les fronteres —no únicament les físiques, també les morals, les anímiques, les psicològiques—, s'han de vigilar. Ara, el que jo vull dir és que nosaltres, a Catalunya..., jo deia ahir que és honor a Catalunya, deia, però també honor al nacionalisme català, el fet que mai no ha plantejat les coses en el terreny del sectarisme, del radicalisme, de l'exclusió. Evidentment que hi ha hagut gent que ho ha fet, atenció!, evidentment que hi ha hagut gent que ho ha fet; però, com a moviment de pensament, com a pensament i com a acció col·lectius, anava per aquesta línia.

Ha estat un nacionalisme integrador. Tota la nostra preocupació sempre ha estat que la gent que ha vingut de fora de Catalunya es fes catalana; és a dir..., sempre, sempre, sempre, ara que està de moda, després de les declaracions d'en Giscard l'altre dia, sempre nosaltres hem optat pel *ius soli* i mai pel *ius sanguinis*, sempre. I, de fet, de fet —i ja els recordo..., vostès segurament hauran llegit aquell article de l'Adrien Morain, no fa gaire, a *Le Monde*, fent un elogi de Catalunya precisament per aquesta política—, més del 50%, més del 50% de la població catalana, d'una manera o altra, poc o molt, és d'origen no català, més del 50%. La qual cosa no vol dir que no sigui gent catalana. És a dir, per posar exemples, no..., en posaré un de familiar: la meua dona, que té una àvia aragonesa, doncs, no és un 25% no catalana, és un 100% catalana. I aquí, en aquest Parlament, n'hi ha molts.

I aquest ha estat el nostre orgull, aquest és un gran orgull de Catalunya. Nosaltres sempre, sempre, sempre ho hem fet així; podem haver tingut les nostres falles, evidentment, hi ha hagut, bé, hi ha hagut abusos, mil coses, el que vostès vulguin, però, com a norma bàsica, aquesta ha estat la norma. Ha estat un na-

cionalisme integrador —entenem..., nosaltres entenem que integrar és una cosa positiva—, i igualador, igualador. Si vostès ara repassen en totes aquestes... en tot aquest món de la petita i mitjana empresa, quanta gent, quanta, quanta, quantíssima gent hi ha que ells, o els seus pares, no són nascuts a Catalunya, i que formen aquesta força empresarial, diguem-ne, de base, que hi ha a Catalunya... I és així. I, en tot cas, sempre hem posat molt d'accent en el tema lingüístic i cultural, la qual cosa, d'altra banda, és un antídoto contra la violència, perquè «com més» —em deia una vegada, despectivament, un no català— «entretinguts estiguin vostès amb la llengua i la cultura, i, diguem-ne, quedin «embabiecats» davant de Sant Pere de Roda, menys perillosos seran, vostès». I, en un cert sentit, no en el to despectiu que ell ho deia, en un cert sentit, això és veritat. El que passa és que un país que la seva identitat la basi no en la violència, sinó en la llengua i en la cultura, i en Sant Pere de Roda, bé, i en l'exposició més moderna que hi pugui haver en aquests moments a Barcelona, és un país fort. Això és un país fort.

I això ho hem fet sempre. I d'europèistes sempre n'hem estat. Els catalanistes —per dir una expressió que jo no utilitzo—, els anys seixanta, els anys cinquanta, eren..., n'hi havia molts que eren —i n'hi ha alguns— catalanistes..., i que vam celebrar com un gran què que es comencés a construir la Comunitat Europea. I consti que a fora de Catalunya no era així, perquè les dretes eren antieuropèistes —perquè, en fi, doncs, ja saben, Espanya era la «reserva espiritual d'Occident», tota la resta era corrupta, decadent: els anglesos, els francesos, etcètera—, i les esquerres també —perquè l'Europa que es construïa era l'Europa dels banquers, del Vaticà, deien, dels mercaders, etcètera.

Bé, això, sortosament, s'ha superat, però no tenim nosaltres per què no recordar que nosaltres sempre hem estat en aquesta posició i que hem volgut fer sempre una nació profundament europea, i la farem; volem fer una nació basada en el sentit fort d'identitat, de llengua i cultura, amb mentalitat de progrés, amb mentalitat de modernització i capaç de viure en àmbits polítics i institucionals més amplis. Això és el que vaig dir ahir.

És per això que jo —i ho dic amb tota cordialitat— no estic d'acord amb alguns dels plantejaments que aquests últims temps ha fet, fins i tot —malgrat la seva prudència avui aquí—, el senyor Obiols. Diu: «Als Balcans hi ha guerra!». Sí, home, als Balcans hi ha guerra, i també n'hi ha al Sàhara, i també n'hi ha al Salvador, i també encara n'hi ha a Cambotja, i n'hi ha al Kurdistan, hi ha guerra... Bé, però això què vol dir, què té a veure amb nosaltres que hi hagi guerra, què hi té a veure? No hi té a veure res.

És a dir, les guerres sempre són, per un motiu o altre, motius de signe nacional, motius de signe social, motius de signe ideològic; però, òbviament, no hi ha cap fatalitat que hagi d'impedir que un altre país, a molta distància d'allà, doncs, no pugui plantejar les mateixes coses, d'una altra manera que eviti els enfrontaments. I nosaltres tenim una història positiva, en aquest sentit, de la qual —el que he dit abans— ens en podem enorgullir. No té res a veure la relació que hi ha en els països balcànics, res a veure amb la situació, amb el que hi ha hagut, amb el que ha estat la nostra història. I, a més, no hi té res a veure la situació dels països balcànics, no ja únicament des del punt de vista polític, econòmic, etcètera, sinó, fins i tot, des del punt de vista demogràfic. Perquè, senyores i senyors diputats, és hora de dir —almenys aquesta és la meua convicció—, és hora que almenys

jo els digui que jo, personalment, penso que no existeix la immigració a Catalunya; és a dir, a Catalunya hi ha catalans: hi ha catalans, dels quals n'hi ha uns que som catalans des que... —jo—, des que algú va venir d'Occitània al segle XVII, i uns altres deuen ser-ho d'abans, i la meua dona ho és des de fa seixanta o setanta anys, i algú de vostès potser des de fa vint anys, i... I bé... Però a Catalunya hi ha catalans. Naturalment hi pot haver gent que digui: «Jo no en vull ser, de català», també pot ser. També hi pot haver gent que diu: «Jo no solament no vull ser català, sinó que em sento esqui a Catalunya». També pot ser.

Però la posició, no del Govern de la Generalitat, sinó la posició de Catalunya com a país —ja sé que Catalunya és una abstracció en un cert sentit, però no és totalment i només una abstracció—, jo crec que l'esperit català diu que a Catalunya hi ha sis milions de catalans. I, afortunadament, la convivència és bona; la convivència és molt bona. En tots els aspectes. Per exemple, no parlo ara del tema lingüístic únicament, cultural, o de la gent que viu en una mateixa escala; per exemple, en l'altre sentit que he dit, en el sentit de la promoció social: és que hi ha una sola persona a Catalunya que per raó de llengua o per raó d'haver nascut aquí o allà, ell, el seu pare o el seu avi, doncs, li sigui barrat el pas de cara a una determinada iniciativa econòmica important? Home, algú dirà: «A mi sí». Però és que, escolti, d'aquests, de gent que fracassa, de gent que li barren el pas, n'hi ha de tota mena: n'hi ha que són aquí des de l'època de Guifré el Pelós i també fracassen, i també els posen un graó massa alt i no el passen, no?

Jo penso que nosaltres ens hem de sentir orgullosos. Quan jo dic que a Catalunya hem de tenir autoestima, que va una mica lligat amb el que aquest matí deia quan parlava també del que han estat aquests darrers deu anys a Catalunya i a Espanya, i que va una mica lligat també amb alguna altra cosa que ha sortit aquesta tarda..., podem tenir autoestima per moltes coses, entenem? Però pel que és la Catalunya d'avui, no la Catalunya de fa mil anys o de fa cent anys, aquesta, la que, contra tot pronòstic de tots els sociòlegs que jo conec —que haurien dit: «Escolti, això, això i això, això serà un desastre»—, contra tot pronòstic, Catalunya, que en aquest sentit sí que deu tenir un geni especialment positiu, doncs, l'ha resolt, aquest tema; l'ha resolt substancialment bé.

Aleshores, jo crec, senyor Obiols, que no és gens afortunat, que és molt desencertat que, de tant en tant, es vagi remonent aquest tema amb un sentit alarmista. No vull polemitzar més de l'estrictament necessari, no vull polemitzar més, perquè va en contra dels meus interessos, va en contra del que estic intentant dir, que si tenim convivència, si la barreja de la gent es fa amb naturalitat, en el negoci, a la discoteca, a l'escola, les dones a la plaça, on sigui. O casant-se, o casant-se... (*remor de veus*). O casant-se...? (*Remor de veus.*) Perdó, dec haver dit alguna... (*Remor de veus.*) Què? Ah!, les dones... Sí, sí; sí, sí. (*Remor de veus.*) Ah!, i a l'Ajuntament, sí (*rialles*).

Bé, ara m'ha fet perdre les oracions. Vull dir... Vostès ja m'entenen. La veritat és que jo em sembla que d'això en podem sentir, com deia abans, una gran autoestima, i que no hem de posar, de tant en tant, gairebé diguem-ne d'una manera rítmica..., doncs, treure el tema i gratar-lo i crear alguns elements, diguem-ne, de por, que em sembla que no estan justificats. I que, afortunadament, em sembla que tampoc..., és una llavor

que no pren. Però em sembla que seria prudent, i, sobretot, estaria més d'acord amb l'actitud que hem de tenir envers el nostre país, que aquest tema l'anéssim tractant com el tractem, amb naturalitat, amb un sentit total d'igualtat i sense, diguem-ne, posar-hi falques de tant en tant, que poden dificultar aquesta feina.

Senyor Obiols, això que la convivència és el valor més alt, jo no ho vaig dir ahir: jo, això, ho he dit sempre, vostès m'ho han sentit a dir en aquest Parlament molts cops, i fora d'aquest Parlament, i realment és així.

Els prego que em disculpin, perquè sé que he parlat molta estona, però calia donar resposta, primer a aquests temes de fons tan i tan importants, però després, també, el repte m'havia estat fet, amablement, per tal que digués que, a part de parlar de temes, diguem-ne, de caràcter general, el Govern de la Generalitat també treballa. I bé.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor President. El senyor Obiols té el torn de rèplica.

El Sr. OBIOLS: En primer lloc, senyor President, senyores i senyors diputats, haig d'advertir que ja els havia avisat prèviament; és a dir, he estat matemàtic, he estat exacte en el meu pronòstic. Jo li he dit: «Senyor Pujol, vostè, o una de dues, o bé no parla de l'obra de govern, o bé, aleshores, succeeix el que ha succeït». I vaig a cometre una petita indiscreció, perquè uns quants diputats, i no precisament del meu Grup, m'han renyat, perquè m'han dit: «Ara ja surt amb les carpetes» (*rialles*). I una vegada va sortir amb una maleta, i va estar remenant papers aquí... És a dir, s'ha demostrat, s'ha demostrat, ja avui, d'una manera absolutament clara, absolutament nítida, que vostè té una incapacitat congènita a resumir el que és l'orientació d'una tasca de govern. O no en parla o obre les carpetes i, aleshores, els mateixos diputats del seu Grup —no li diré quins (*rialles*)—, els mateixos diputats del seu Grup em renyen, em diuen: «Ara ve una hora de carpetes, de xifres». I cal dir que vostè mateix, vostè mateix, aquestes carpetes, les obre..., les recita amb un to de resignat sacrifici. Per tant, es corrobora també, es confirma totalment el que jo li he dit: vostè no té la passió, la vibració del gestor de l'home de govern, és una altra cosa; molt peculiar i —haig d'afegir— molt notable, però no un home de govern, un home d'Estat en el sentit de claretat meridiana de la capacitat de síntesi, de la capacitat de definir unes idees-força i de resumir. Jo no sé, senyor Pujol, si vostè és *bussiness-minded*; ara, un dels vells rètols dels *bussiness-minded*, que era *time is money*, aquest rètol vostè no l'ha llegit mai. És a dir, el temps és molt important —és molt important—, no s'ha de malbaratar. I excusi'm, perquè li ho dic amb tota cordialitat i amb tot respecte: vostè i jo som molt diferents, molt diferents... (*rialles*), no li diré qui és millor, cadascú té, sens dubte, les seves virtuts i els seus defectes. Ara, jo entenc que un governant ha de ser capaç de fer un *briefing* ràpid, concís, concret, sintètic, sobre el que són els objectius, les prioritats, les línies bàsiques, les idees-força de la seva tasca de govern en el camp de l'ensenyament, en el camp de la política territorial, en el camp de la modernització de les infraestructures, quin model, quina idea té en el cap, què persegueix per al país, i ser capaç de comunicar-ho: és a dir, ser capaç de transmetre una lògica del que s'està fent, una lògica de govern amb les seves prioritats.

Ja que li he dit que som molt diferents i que vostè en el curs del debat d'avui ha descendit a alguna reminiscència o confiança personal —ha parlat dels seus familiars i del seu entron-

cament familiar amb gent d'Esquerra Republicana i tot això—, jo també, molt excepcionalment, perquè saben que no sóc una persona de confidències, li voldria explicar a vostè i voldria explicar a la Cambra el nacionalisme que jo he après, perquè és molt diferent del seu, tan respectable com el seu, i el seu tan respectable com el que jo he après. Jo he après el nacionalisme del meu pare; és a dir, de la generació dels noucentistes. El meu pare era amic de Salvat Papasseit, per exemple i, per dir un nom ideològicament i políticament molt distant, del poeta Foix, és a dir, d'un àcrata independentista i socialista fins a un home molt influït per l'Action Française i el pensament maltrauixà. Era amic d'homes com Bofill i Mates, com Carles Riba, com Alexandre Galí, com Pompeu Fabra, com Nogués, Sunyer, Granyer, Rebull, per citar artistes plàstics prou importants d'aquest país. És a dir, homes, per entendre'ns, que si haguessin nascut dos-cents cinquanta quilòmetres més al nord haurien estat homes molt coneguts universalment.

Jo he après d'aquest ambient, de l'ambient del catalanisme noucentista, algunes coses a les quals jo he tractat de ser fidel. Primer, que les coses s'han de fer i que les coses quan es fan s'expliquen per elles mateixes o, en tot cas, es poden explicar molt ràpidament; però que les coses s'han de fer, que la feina s'ha de fer i s'ha de fer de la millor manera de què s'és capaç. És a dir, una lliçó de rigor i de feina ben feta, per utilitzar una expressió ben característica d'un determinat món cultural de la primera meitat del segle a Catalunya. En tot cas, que res mai s'ha de maquillar, que el maquillatge és estèticament i èticament censurable; vull dir el maquillatge de sabonera, vull dir l'embolica i fes-la grossa, vull dir la propaganda, vull dir les flors i violes, vull dir els focs artificials, vull dir el fer volar coloms, vull dir el parlar molt del que es fa. Jo això ho he après, i tracto de practicar-ho, i crec que és una bona lliçó que jo he après, i crec que marca molt, molt, el rigor i la tònica de la millor Catalunya contemporània. Sempre aquesta Catalunya contemporània havia deixat la sabonera per a altres àmbits, diguem, territorials de l'Estat, no sé si m'explico. Vull dir, la sabonera no era una cosa dels catalans, eh?, l'embolica i el fer volar coloms i l'exhibir constantment les coses i tractar d'aparèixer com fantàstic, no; feina ben feta complint el propi deure, treballar i explicar just el que s'ha fet, de la millor manera possible.

Segon, que no convé donar sempre la culpa als altres. Aquesta és una lliçó que el President Tarradellas va assimilar del món noucentista. I la va assimilar, cal dir-ho, molt ràpidament. Jo he llegit aquests dies una correspondència privada d'en Tarradellas a Carles Pi-Sunyer on aquesta frase que Tarradellas utilitzava tan freqüentment en el seu retorn a Catalunya —«els catalans sempre tendim a donar la culpa als altres i hem d'assumir fonamentalment les nostres responsabilitats, no hem de dir "tot el dolent és per culpa dels altres", hem d'assumir amb dignitat i amb honor la nostra responsabilitat i la nostra tasca»—, aquesta frase l'escriu ja en una carta a Carles Pi-Sunyer l'any 43, exactament. Fidelitat i constància, per tant, a una determinada filosofia política que és la meua, també: no s'ha de donar sistemàticament la culpa als altres.

Tercer, que no s'ha de posar mai el carro davant dels bous. I m'explico molt clarament: el paradigma, l'exemple, el model d'aquest catalanisme polític que ha estat el millor per a Catalunya, ha estat l'afirmació d'una tasca cívica, cultural i econòmi-

ca com a fonament d'una tasca posteriorment política, posteriorment partidista; però abans la tasca unida, abans la tasca unitària del país, abans la tasca civil del país. I aquest món, que jo els evoco molt ràpidament, que és el món del meu pare i el món que jo he..., que a mi m'ha educat, era un món molt plural, de gent molt diversa, molt diversa, gent d'esquerrers, gent d'Unió Socialista, gent de la Lligueta d'Acció Catalana, fins i tot gent de la Lliga: es respectaven tots, s'acceptaven tots i tenien una determinada filosofia en comú, plural però normativa —plural però normativa—, és a dir, en el sentit que els partidismes, la filosofia d'«aquest és dels nostres i l'altre és dels altres» era una cosa a eradicar de Catalunya, en tot un llarg procés de construcció del país.

Eren gent de progrés. Vostè pot ironitzar sobre l'expressió «progrés», i dir que això no vol dir res: eren gent que es definien, s'autodefinien, com a gent de progrés. I Catalunya globalment ha estat això, Catalunya ha estat una terra de llibertat i una terra de progrés, i és un motiu per a nosaltres tant d'orgull com que ha estat una terra de convivència, de convivència i de progrés i de llibertat.

Era gent, també —i caldria que aquesta gent que avui existeix a Catalunya es torni a retrobar i torni a trobar un llenguatge comú i torni a posar-se en funcionament—, era gent del món professional, del món de la burgesia culta i liberal, del món de l'empresa, que volia aquesta Catalunya oberta i que practicava un catalanisme o un nacionalisme pluralista i democràtic, sobretot centrat en aquesta idea d'eficàcia i de bona feina. I crec que a Catalunya arriba avui el moment de fer..., i no seré jo en exclusiva qui ho faci, seria una petulància absurda —jo sé el que represento, ni més ni menys, en la confiança dels sectors de l'opinió pública de Catalunya—, des d'altres indrets també caldria que s'aixequés una crida a tota aquesta gent per tirar endavant una nova fase de la política nacional que signifiqui un recobriment, una continuïtat en aquesta tònica del millor catalanisme polític i cultural que hem tingut.

Això, què implica? Implica centrar-se en la tasca, en una tasca oberta i eficaç, en un treball d'equip; implica abandonar les desqualificacions i els exabruptes; implica abandonar el discurs essencialista; implica centrar-se en els objectius de construcció del país; implica concentrar-se en els objectius de reforçament i d'ampliació dels continguts polítics de l'autogovern com a element fonamental de la nostra identitat; implica, com deia el President —i ho compartim plenament, no caldria sinó—, l'afirmació permanent de la nostra identitat com a poble; implica també, amb tota la flexibilitat d'un plantejament pluralista, un determinat tipus d'orientació estratègica general, que jo crec que podem compartir, que jo crec que acabarem compartint amb vostès, però caldrà sens dubte que debats com els que hem celebrat avui i d'altres puguin prosseguir amb la sinceritat amb què jo crec que el debat d'avui s'ha manifestat en múltiples ocasions; implica una perspectiva de reforma de l'Estat i una perspectiva d'unitat europea amb la intuïció que és a través d'aquesta unitat europea que Catalunya trobarà finalment el seu destí i la seva plenitud nacional.

Això no és l'independentisme, ben cert; jo d'això en dic federalisme. El nom no fa la cosa. Vostè, senyor Pujol, diu que no és federalista: molt bé, no ens discutirem per una qüestió nominal. Simplement, li recordo una vegada més que a l'avantprojecte luxemburguès, i ara el nou avantprojecte holandès del

Tractat d'unió política d'Europa, que suposo que vostè coneix i haurà llegit, en el seu article primer es diu: «La Comunitat avança cap a la unió política amb vocació federal». No pot ser d'altra manera; les coses estan inventades, no podem inventar-nos altres coses. Quan es tracta d'una superació, de cessió..., aquesta aventura extraordinàriament important que és un procés a través del qual les velles estructures de l'Estat-nació en l'Europa occidental cedeixen pas a pas, amb contradiccions, amb lentitud, però d'una manera clara, parcelles de sobirania cap a un procés d'acord federatiu, aleshores és evident que per als catalans això representa una oportunitat estratègica d'una extraordinària importància que no podem malbaratar.

No podem malbaratar-la justament pel que li deia abans. Vostè diu: «Què ens importa, als catalans, la guerra dels Balcans?». I jo li diré: «Ens importa moltíssim». Ens pot importar des del punt de vista ètic, moral, de patiment, en veure el patiment dels altres, exactament igual que una guerra a Nicaragua o al Salvador, però des del punt de vista del nostre futur, com a europeus, ens importa d'una manera extraordinàriament superior; ens importa vitalment, senyor Pujol. Perquè vostè sap perfectament tan bé com jo que una determinada sortida negativa del conflicte dels Balcans en les seves repercussions sobre l'evolució de la Comunitat Europea —i vostè coneix molt bé Alemanya— pot significar un procés molt negatiu per a la construcció de la unitat europea; la pot posar fins i tot en qüestió —parlem clarament. I tant, que ens interessa! Perquè a nosaltres ens interessa vitalment com a nació i ens interessa a tots com a ciutadans que el procés d'unió política d'Europa avanci i avanci sòlidament i com més ràpidament millor. Per això ens interessa el que passa als Balcans, no simplement per un problema de simpatia o de solidaritat o de compasió.

I quan jo vaig dir en un moment determinat que l'opinió pública o que sectors molt importants de l'opinió pública de Catalunya veien amb inquietud això, o vèiem amb inquietud això, jo no em referia a cap problema actual a Catalunya. Perquè jo he estat, en les mateixes declaracions a les quals vostè ha fet referència, el primer a assenyalar que la convivència a Catalunya era, vaig dir literalment, «pràcticament perfecta», pràcticament perfecta. Vaig dir, com ha dit vostè, que aquest era el patrimoni, el valor més alt que nosaltres havíem de preservar. I és així, i ens hem de felicitar que estem en aquesta posició. Vostè diu, i ho diu certament, que a Catalunya això és així, que a Catalunya tot el conjunt de les forces polítiques i socials, i cal dir molt especialment l'esquerra política i l'esquerra sindical, ha mantingut sempre el lema de «som i serem un sol poble», i que nosaltres hem fet i els sindicats han fet una tasca extraordinària de socialització cultural i política en el país; felicitem-nos, doncs, mútuament i no ens fem retrets sobre una qüestió que per a nosaltres és una qüestió sagrada, per als uns i per als altres, i assegurem per tots els mitjans que aquest objectiu de convivència es manté i es mantindrà.

Ara, dit això, és evident que nosaltres haurem de traçar una perspectiva per a Europa. Vostè diu: «La meua bandera europea és molt vella»: li ho accepto perfectament. La meua és de l'any 57: és tan vella que no era la mateixa bandera d'Europa d'ara; vull dir que era l'antiga bandera, la del moviment europeista, aquella «e» majúscula de color verd: als tretze anys, jo ja estava dibuixant en butlletins a mà aquesta bandera. Per tant, la meua bandera europeista, correlativament —vostè té deu anys més que

jo—, és tan vella, potser més que la seva. Per no evocar el que ha estat la tradició de l'esquerra democràtica europeista, tot el moviment pels Estats Units d'Europa, l'esquerra europea, tota la tasca realitzada per alguns catalans il·lustres —per exemple, per l'amic desaparegut Adroher Gironella, i tants altres.

Reconeguem-nos també, mútuament, en aquest combat democràtic, que és una gran perspectiva estratègica per al país, per a la nació, i tractem d'avançar en aquesta direcció. Penso que també en aquest terreny tenim moltes coses a fer, i seria fantàstic que es poguessin fer amb menys prejudicis, amb menys desconfiances, amb més generositat dels uns i dels altres. Parlo, per exemple, de les institucions que estan sota la vostra ègida. Per exemple, el Patronat Català Pro Europa, que sempre hem caracteritzat com un instrument excessivament decantat d'un punt de vista partidista: en tot cas, és presidit per un eurodiputat del seu partit, cosa que no sembla la fórmula més idònia per buscar aquest treball de conjunt de tot Catalunya.

I, bé, jo voldria dir moltes altres coses, però, com és lògic, d'una banda em posa nerviós el llumet vermell i, de l'altra, tinc la impressió que tots els assistents estan fatigats. Cal remarcar que aquests debats —sempre atenint-nos d'una manera molt escrupolosa a la literalitat del Reglament— han estat completament regulars. Ara, des del punt de vista del *time is money*, senyor Pujol, hi ha hagut un desequilibri molt gran. Potser això em fa reconsiderar el que he dit a l'inici de les meves paraules: potser vostè, a l'hora d'utilitzar aquesta tribuna i aquest micro, i aquesta televisió, ha pensat també, com a persona *business-minded*, que *time is money*.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Obiols.

Correspon ara al Grup Parlamentari de Convergència i Unió: té la paraula el Diputat il·lustre senyor Raimon Escudé.

El Sr. ESCUDÉ: Senyor President, senyores i senyors diputats...

El Sr. PRESIDENT: Silenci, per favor!

El Sr. ESCUDÉ: Com saben vostès, l'article 123 del nostre Reglament obliga que al principi del període de sessions de setembre els grups parlamentaris debatem amb el Govern de Catalunya els propòsits de capteniment, l'orientació política general. Encara que, per raons òbvies, el paper del Grup Parlamentari del Govern és molt i molt menor, nosaltres creiem que aquest debat és molt interessant. I és molt interessant perquè la vida significa canvi, evolució, dia a dia. I, aleshores, la vida quotidiana ens pot fer perdre a tots la perspectiva. Per això, que obligadament, amb data prefixada, tots nosaltres ens hàgim d'interrogar on som i cap on anem, el nostre Grup ho considera molt positiu. Especialment aquest any, que és un any, el curs transcorregut des del debat anterior, ha estat un any riquíssim en esdeveniments. I, aleshores, hi insisteixo, hem cregut molt oportú, molt necessari, aquest debat.

I realment, nosaltres, dintre de la línia excel·lent a què ens tenen acostumades les intervencions del President, destacaríem de manera molt especial l'anàlisi que d'aquesta evolució, del que ell en deia «els nous horitzons que tenim davant nostre», que Catalunya té a tots els mars, a tots els nivells que l'engloben: el nivell mundial, el nivell europeu i el nivell espanyol. Especialment, recordaran vostès que el President de la Generalitat va ser molt prolix, molt detallat, a l'hora d'analitzar, de diagnosticar quina era la nostra nova situació en l'àmbit espanyol i

en l'àmbit polític. Òbviament, no els cansaré a vostès tornant a insistir de forma totalment inadequada, detallant tot això que hem anat debatent al llarg d'ahir i d'avui. Deixin-me, tinguin la petita tolerància, malgrat l'hora, que faci un parell de pinzellades sobre cada un d'aquests dos aspectes.

En el terreny espanyol —que el President en va parlar molt, i avui els representants dels altres grups també s'hi han referit extensament—, a mi em va «frapar» —fins i tot vaig tenir un calfred— en el moment —i no se n'ha parlat gens, gens, almenys que jo recordi, el dia d'avui— que el President va parlar de la pèrdua de competitivitat de la nostra economia, de l'economia espanyola general. I no una pèrdua de competitivitat a nivell de conceptes, que es pot debatre, sinó a nivell de xifres fredes.

Aquelles dades sobre la pèrdua, el retrocés de competitivitat espanyola a quinze mesos de la plena integració, de la plena desaparició de tot tipus de barreres dintre de la nostra comunitat europea, realment és corprenedora. Perquè el diferencial d'inflació, el diferencial de productivitat, industrial i d'altres sectors, el tipus de canvi, tot això pot semblar a molts ciutadans música celestial, però és que això té —i tindrà, si no hi posem remei— una repercussió cada vegada més important a les nostres vides. Perquè, és clar, es comença a veure empreses que trontollen, dificultats en diversos sectors —comercials, turístics, agraris—, i això és conseqüència, en molta part, d'aquest retrocés de competitivitat.

En un altre terreny, potser aquell on els ciutadans, com a ciutadans, ens en podem adonar més, que és el de la vida comercial quotidiana..., jo, quan cada dissabte vaig al supermercat a fer la compra per a la família, m'adono, setmana darrere setmana, que en els prestatges hi ha cada vegada més productes d'altres països de la Comunitat. I no productes d'alta sofisticació, que encara tindria una justificació, sinó productes de consum, productes banals, productes alimentaris. I això, que com a consumidor ens dóna satisfacció perquè hi ha una diversitat d'oferta, també ens ha de fer reflexionar que això significa llocs de treball perduts, dificultats empresarials importants. Per tant, aquest és un tema que caldria que aprofundíssim molt més.

En el terreny europeu, evidentment, l'estrella, la variació estel·lar en l'àmbit europeu ha estat —tots els grups hi han coincidit— l'eclosió, l'emergència, el triomf d'una sèrie de moviments nacionalistes a l'Europa central i l'Europa de l'est. I, realment, a mi m'han sorprès les reaccions; millor dit, el que m'ha sorprès és que hi hagi gent, encara, que se sorprengui que els nacionalistes catalans de tota mena, tendència i color sentíssim una afecció i un interès per la problemàtica d'aquestes altres nacions sense Estat. Perquè això és desconèixer l'essència d'història de tot el nacionalisme català, perquè el nacionalisme català, com un nacionalisme obert, obert a tots els corrents, a tots els vents del món, des de sempre ha mostrat aquesta preocupació, aquest lligam amb el món exterior, i especialment Europa. Jo només voldria recordar que una de les primeres actuacions nacionalistes a casa nostra va ser, precisament, en el terreny de la promoció dels pobles, el missatge al rei dels hehells, el 1897, arran de la crisi nacionalista grega, a l'illa de Creta. I aleshores això no es va entendre, dintre de Catalunya i, sobretot, fora de Catalunya. I veig que gairebé cent anys després continua igual. Per tant, deia que això ens sorprenia.

Un cop presentats aquests horitzons per part del President de la Generalitat, i que nosaltres ja manifestem claríssimament que

compartim en tots els seus aspectes, en tots els seus detalls, ha vingut després una segona part, que en certa manera va explicar ahir, i que avui ha anat il·lustrant —de vegades d'una manera extensíssima i detallada, avui—, el nou impuls que això permet donar a Catalunya, dintre de l'esquema bàsic de la continuïtat, jo diria de la gloriosa, de l'honorable continuïtat del nostre Govern de la Generalitat, en aquells conceptes que l'any passat van centrar molt el debat polític: de la solidaritat, la identitat, la competitivitat i la projecció. I això, gràcies a aquest nou marc, això es pot potenciar molt. Tot el que el President de la Generalitat ha dit ahir i avui en rèplica, òbviament, rep el suport i no sols el suport ferm, sinó el suport entusiasta, com ell ens el demanava fa una estona, per part del Grup Parlamentari de Convergència i Unió.

Especialment, voldria subratllar —sense estendre-m'hi— aquells quatre punts de potenciació de l'autogovern; són punts fonamentals, és el moment d'ara, és el que toca ara, no sols el tema del finançament, sinó el tema que el poder fonamental a casa nostra, a Catalunya, sigui el Govern de la Generalitat, hi hagi un enfortiment encara més gran de la cultura i la llengua catalanes i que les competències no se'ns rebatin, no se'ns discuteixin, no se'ns retallin per les múltiples modalitats d'actuació que té l'Administració central.

I, dit això, jo podria acabar, però permetin-me encara que també molt breument faci una referència a un aspecte que potser és lògic que no hagi sortit massa o no hagi sortit gaire avui, que és el tema de la tasca parlamentària, i que potser com a Grup Parlamentari de Convergència i Unió ens pertoca més a nosaltres parlar-ne. Com ha apuntat el President de la Generalitat, i vostès tots saben perfectament, en aquest moment tenim una vintena de projectes legislatius a la Cambra... Se n'han anunciat alguns per part de consellers en sessions anteriors, contestant interpellacions, i avui el mateix President de la Generalitat ha anunciat uns projectes obvis i prou coneguts —els Pressupostos per a l'any que ve i la creació de les tres noves universitats catalanes—, que la Cambra també haurà d'examinar al seu moment. Nosaltres, com sempre, els oferim el nostre desig de consens, de trobar camins d'acostament a l'elaboració d'aquestes lleis, lleis que, amb els terminis reglamentaris a la mà, i, evidentment, amb l'interès que em consta que tots els grups de la Cambra han anat demostrant al llarg d'aquestes fases inicials de tramitació d'aquesta vintena de projectes de llei, aconseguirem que en el moment que el nostre Parlament acabi la seva vida en aquesta legislatura hàgim pogut aprovar, amb el consens de tots nosaltres —o, almenys, el màxim consens possible—, aquest conjunt de lleis, que són importants.

I, per acabar, ja que parlo de lleis en el Parlament, voldria també insistir una vegada més —s'ha fet en diverses ocasions, i molt especialment, també, per part del President de la Generalitat— en el tema de les institucions del dret civil català. Perquè una part considerable d'aquestes lleis que tenim en tràmit procedeixen —com saben perfectament—, originàriament, del Departament de Justícia, que, en certa manera, corona tota una

obra de modernització, de posada al dia, del dret civil català. I, com sabem, una llei aprovada..., jo em permetria de dir per unanimitat, en aquesta Cambra, amb petitíssimes matisacions, la Llei de Filiacions, ha estat objecte d'un múltiple recurs d'anti-constitucionalitat per l'Administració central. Aquest és un tema que a mi m'escriuix, com a jurista de professió, perquè vostès saben que feia cent anys —des de l'època de Duran i Bas— que no s'havia produït un atac tan ferotge —aquesta és la paraula—, conceptual, contra la perennitat de les nostres institucions del dret civil. Perquè, com s'ha dit, el dret, el dret català, és un dels elements, també, d'aquest fet diferencial. Fins i tot crec que no caldria ni recordar-ho, que el general Franco, el màxim que va fer és encotillar les nostres institucions a través d'una compilació de dret civil, l'any 1960, però no es va anar més enllà. Confio que aquest bon criteri, aquesta, en el fons, genèrica harmonia i bona disposició mútua que tots els grups de la Cambra han manifestat en el dia d'avui, també serveixi de reflexió a l'Administració central i aconseguíssim entre tots que aquest recurs es retirés.

Senyores i senyors diputats, demà tots nosaltres presentarem propostes de resolució, en les quals cada grup intentarà reflectir allò que creu que ha estat el debat, o aquells punts que consideren més adients sobre els quals la Cambra s'hi manifesti. Jo voldria recordar que l'any passat, entre tots, vam aprovar quinze propostes de resolució: a nosaltres ens sembla, això, excessiu, de la mateixa manera com fóra excessiu que ara jo els hagués explicat, per enèsima vegada, totes les argumentacions que s'han anat fent. Nosaltres anunciem la nostra intenció de presentar unes poques —tres, quatre, màxim— propostes de resolució, que nosaltres intentarem recollir-hi aquells aspectes més adequats perquè la Cambra s'hi defineixi.

I desitjant que aquestes propostes recollissin no sols el nostre vot, sinó també el del màxim nombre de diputats i diputades d'altres grups, ja per endavant els en dono les gràcies.

Senyores i senyors diputats, moltes gràcies per la seva atenció, especialment a l'hora que és; moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Escudé.

Prego un xic d'atenció a les senyores diputades i als senyors diputats: per donar compliment a l'article 124, demà a dos quarts de nou del matí començarà el termini per presentar propostes de resolució, que finirà, aquest termini, a dos quarts de deu; la Mesa es reunirà aleshores per admetre a tràmit les propostes de resolució congruents amb el debat i les comunicarà als grups a les deu hores del matí; a les deu hores s'obrirà un nou termini, per tal que els grups parlamentaris puguin presentar noves propostes transaccionals, el qual finirà, aquest termini, a les onze del matí; la Mesa comunicarà a dos quarts de dotze les transaccions admeses i la sessió es reprendrà a dos quarts de dotze i cinc minuts.

Se suspèn la sessió.

(Són les nou del vespre.)

MANUAL PARLAMENTARI

Publicacions del Parlament de Catalunya
21,5 x 17 cm.

Collecció de fulls intercanviables i actualitzables amb les referències de consulta més freqüent per al treball parlamentari.

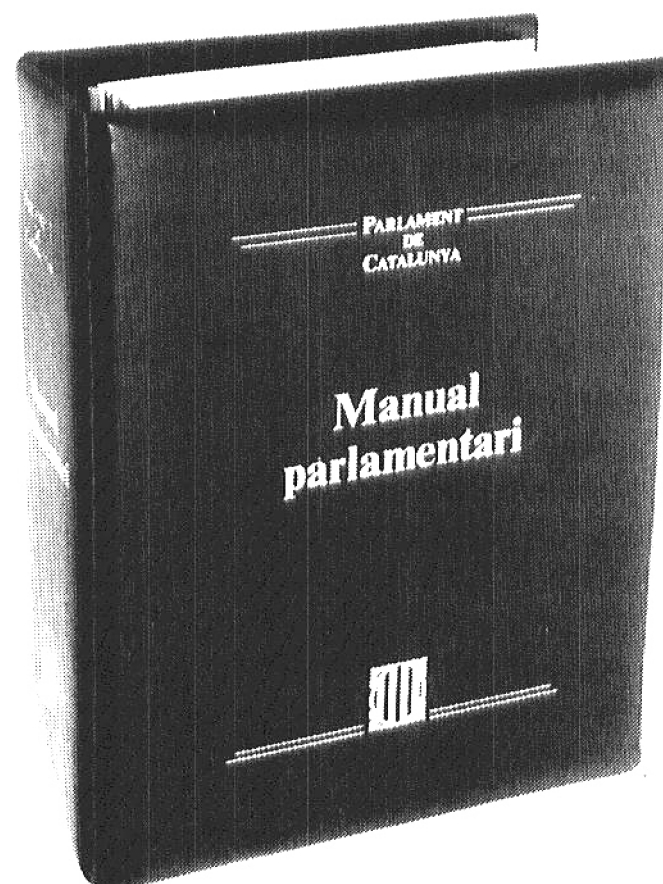
Cada full porta en lloc destacat l'índex de la secció, la subsecció i l'apartat a què pertany, i, si escau, un número de foli, de manera que no hi hagi dubtes quant a la seva col·locació.

L'obra consta de :

- a) Arxivador de plàstic termosoldat estampat en or i amb anelles, amb capacitat per a 500 fulls.
- b) Separadors de seccions de cartolina plastificada.
- c) Blocs de fulls corresponents a una secció o una subsecció tancats en bosses de plàstic soldades.

SECCIONS

- A. Normes bàsiques
 - A.1 Constitució Espanyola
 - A.2 Estatut d'Autonomia de Catalunya
 - A.3 Llei de Desenvolupament Bàsic de l'Estatut
 - A.4 Normes d'Autonomia Reglamentària del Parlament
 - A.5 Llei Orgàniques de l'Estat
- B. Els Diputats i els Grups parlamentaris
 - B.1 Resultats Electorals
 - B.2 Diputats de la Legislatura Actual
 - B.3 Grups Parlamentaris
- C. Els òrgans de la Cambra
 - C.1 El Ple del Parlament
 - C.2 El President i la Mesa del Parlament
 - C.3 Junta de Portaveus
 - C.4 Diputació Permanent
 - C.5 Comissions Parlamentàries
 - C.5/1 Comissions permanents legislatives
 - C.5/2 Comissions permanents no legislatives
 - C.5/3 Comissions de legislatura
 - C.5/4 Comissions creades per llei
 - C.5/5 Comissions d'investigació
- D. Règim i govern interior i serveis del Parlament
 - D.1 Estatuts de Règim i Govern Interior
 - D.2 Normes Complementàries de Règim Interior
 - D.3 Horaris Generals i Calendari Parlamentari
 - D.4 Organigrama dels Serveis del Parlament
 - D.5 Gabinet de Presidència
 - D.6 Oficialia Major del Parlament
 - D.7 Serveis Generals
 - D.8 Servei d'Ofidoria de Comptes i Caixa
- E. El treball parlamentari
 - E.1 Resum de Dades del Treball Parlamentari
 - E.2 Índex de Tramitacions
 - E.3 Referència dels Textos Aprovats en Anteriors Legislatures
- F. Directori institucional
 - F.1 Generalitat de Catalunya
 - F.2 Administració de l'Estat a Catalunya
 - F.3 Principals Serveis d'Administració Local de Catalunya
 - F.4 Altres Institucions de Catalunya
 - F.5 Institucions i Administració Central de l'Estat
 - F.6 Parlaments i Govern Autònoms
 - F.7 Organismes Internacionals

PREUS

	PTA
— Obra completa, amb els 457 fulls editats fins ara	1.500
— Arxivador	200
— Joc de separadors	60
— Blocs de fulls disponibles:	
A.1 Constitució Espanyola (i Índex analític)	220
A.2 Estatut d'Autonomia (i Índex analític)	100
A.3 Llei de Desenvolupament Bàsic (Conté:	
A.3/1 Llei del Parlament, el President i el Consell Executiu de la Generalitat (i Índex analític)	
A.3/2 Llei del Consell Consultiu de la Generalitat (i Índex analític)	
A.3/3 Llei del Síndic de Greuges (i Índex analític)	
A.3/4 Llei de la Sindicatura de Comptes (i Índex analític)	
A.3/5 Llei de Finances Públiques de Catalunya (i Índex analític)	
A.3/6 Llei de Normalització Lingüística a Catalunya (i Índex analític)	280
A.4 Normes d'Autonomia Reglamentària del Parlament (Conté:	
A.4/1 Reglament del Parlament de Catalunya	
A.4/2 Apèndix del Reglament del Parlament	
A.4/2.1 Normes interpretatives o supletòries dels articles del Reglament del Parlament	
A.4/2.2 Normes supletòries dels preceptes del Reglament del Parlament	
A.4/3 Índex analític del Reglament del Parlament i de l'Apèndix del Reglament)	150
A.5 Llei Orgàniques de l'Estat (Conté:	
A.5/1 Ley Orgánica 2/1979, de 3 de octubre, del Tribunal Constitucional, i Índex analític)	75
B.2 Diputats de la Legislatura Actual (Edició 01.12.84)	420
B.2 1. ^a actualització (01.03.86)	45
C. Els òrgans de la Cambra	75

2.ª EDICIÓ

Jaume Sobrequès
Francesc Vicens
Ismael E. Pitarch

Prefaci dels M. H. Srs.
Heribert Barrera
i Miquel Coll i Alentorn

Publicacions
del Parlament
de Catalunya

Barcelona 1987. 504 pàgines. ISBN 84-505-6832-3
Preu: 10.000 PTA.

Paper couché i relligadura en
simil pell, estampada a 4
colors, protegida amb
sobrecoberta d'ace-
tat transparent

231
fotos a tot color
i a tota plana, originals
de Francesc Català i Roca
i altres fotògrafs i arxius

78 fotos històriques en blanc
i negre, reproduïdes en bitò

15 gràfics i esquemes sobre l'organització
i el funcionament parlamentaris

C O N T I N G U T

Prefaci del M. H. Sr. Heribert Barrera
Prefaci del M. H. Sr. Miquel Coll i Alentorn

**La institució parlamentària en la
història de Catalunya**, per Jaume
Sobrequès i Callicó

Origen
Major edat el segle XIII
El funcionament de les Corts Medievals
L'època d'or de les Corts
Les Corts i la crisi del segle XV
Les Corts escenari del redreçament
polític
Progressiva decadència de les Corts els
segles XVI i XVII
La desaparició definitiva de les Corts

El Palau del Parlament, per Francesc
Vicens

La Ciutadella de Felip V
Un segle i mig de repressió

L'arsenal de la Ciutadella
D'arsenal a palau reial
De palau reial a Museu
La instal·lació del Parlament durant la
República
L'etapa actual

El Parlament de Catalunya, per
Ismael E. Pitarch

I. Crònica del Parlament
*El parlament de la Generalitat restaurada
(1932-1939)*
Composició del Parlament
Esdeveniments històrics més importants
en la vida del Parlament
La funció legislativa
La funció de control
Altres funcions del Parlament
El Parlament de la Generalitat restablerta
Les eleccions al Parlament de Catalunya

II. Les funcions del Parlament
La naturalesa i la funció del Parlament
El sistema d'autogovern de Catalunya
Característiques del Parlament
La funció i les competències legislatives
del Parlament
Les funcions de creació, control i impuls
de l'acció política i de govern
La funció electiva
La funció integradora i solidària
El funcionament del Parlament
L'elecció del Parlament
Els diputats
La seu i el temps de treball
Els òrgans del Parlament
El sistema de treball i de decisió
El procediment legislatiu del Parlament
El control i l'impuls polític de l'acció de
govern
La publicitat i el coneixement del
Parlament
Els serveis del Parlament

SUBSCRIPCIÓ

BUTLLETÍ OFICIAL
DEL
PARLAMENT DE CATALUNYA

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT DE CATALUNYA

CONDICIONS

La subscripció és anual, per anys naturals. El període de subscripció fineix, doncs, el 31 de desembre de cada any. Les altes produïdes durant el curs de l'any es comptaran, als efectes de cobrament, des de la primera setmana de cada trimestre natural, sigui quina sigui la data de subscripció dins aquest trimestre.

La tramesa regular dels exemplars de subscripció començarà en rebre's l'import corresponent i la butlleta de subscripció degudament emplenada.

El subscriptor que no renovi la subscripció abans del venciment serà donat de baixa; tan bon punt es rebrà l'import de la renovació es reprendrà la tramesa del Butlletí, però sense dret als exemplars no rebuts.

L'Administració de les publicacions oficials del Parlament pot modificar en qualsevol moment el preu de subscripció, el qual tindrà efectes, per als subscriptors ja donats d'alta, a partir de la primera renovació de subscripció. Els preus de subscripció vigents consten al peu d'impremta de cada número de les publicacions oficials.

El pagament es pot fer:

- a) En metàl·lic, a la Caixa del Parlament
- b) Per transferència bancària, al compte número 500-5-22559-41 de la Caixa d'Estalvis de Catalunya
- c) Per gir postal
- d) Per xec registrat (el xec no registrat no serà admès).

BUTLLETA

Nom

carrer núm.

telèfon població codi postal

desitja subscriure's al ☐ BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA
☐ DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA
☐ BUTLLETÍ OFICIAL i al DIARI DE SESSIONS (subscripció conjunta)

d'acord amb les condicions establertes i els preus vigents,

a partir del dia de de fins al dia 31 de desembre de 19

Amb aquesta finalitat, i amb data de de 19 envia

per núm. la quantitat de pessetes
(per/soc al portador)

..... de de 19

Signatura

BUTLLETÍ OFICIAL
i
DIARI DE SESSIONS
DEL PARLAMENT
DE CATALUNYA

Palau del Parlament
Parc de la Ciutadella
08003 Barcelona

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Edició i subscripcions: Servei de Publicacions del Parlament de Catalunya,
Palau del Parlament, Parc de la Ciutadella, 08003 Barcelona. Telèfon 300.62.63.

Subscripció anual: 6.000 pessetes. Subscripció anual conjunta amb el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya*: 13.000 pessetes. Número solt: 120 pessetes. (Preus amb IVA inclòs).

Dip. Leg. B-27.966-80. ISSN 0213-7976 (general) ISSN 0213-7984 (sèrie P)

Imprès per Multitext, SA, Diputació 113-115, 08015 Barcelona

